ΟΜΗΡΟΣ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑΣΘΕΙΣ τε,

ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΙΣ

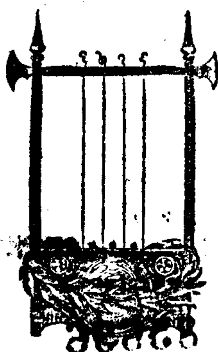
ὑπὸ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΔΟΥΚΑ.

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΕΞ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗι,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

1835.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ Α.

ΘΕΩΝ ἀγορὰ περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν ἀπὸ τῆς νήσου τῆς Καλυψοῦς γίγνεται, μεθ' ἣν Ἀθηνᾶ παραγίνεται εἰς Ἰθάκην ὡς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ τῷ τῶν Ταφίων βασιλεῖ· λόγων δ' αὐτοῦ γενομένων, παραινεῖ αὐτῷ ἡ θεὸς ἐλθεῖν εἰς Πύλον μὲν, πρὸς Νέστορα· εἰς Σπάρτην δὲ, πρὸς Μενέλαον· κἀκ τούτου ἔμφασιν δοῦσα, ὡς θεός τις ἐστὶν, ἀπαίρει· Τοῖς δ' αὖ μνηστῆρσιν εὐωχουμένοις ἐν τῇ τοῦ Ὀδυσσέως οἰκίᾳ ᾄδει Φήμιος, οὗ πάντων τῶν ἀοιδῶν πλείων λόγος ἦν παρὰ πᾶσι, τὴν ἀπὸ τῆς Τροίας τῶν Ἑλλήνων ἐπάνοδον, ἐφ' ᾧ ἀχθεσθεῖσα ἡ Πηνελόπη, κατελθοῦσα ἄνωθεν, καταμέμφεται. Τηλέμαχος δὲ πείσασα λόγῳ πρὸς τὰ ἑαυτῆς ἔργα τραπέσθαι, καὶ τὰς θεραπαίνας πρὸς ταὐτὰ ἐπισπέρχειν, λόγους τινὰς ἐκ πολλῆς καταμέμψεως πρὸς μνηστῆρας ποιεῖται, καὶ σύλλογον εἰς τὴν ἐπιοῦσαν κελεύει γενέσθαι.

ΤΗΣ

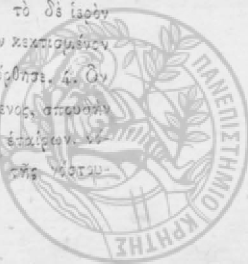
ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

ΑΝΔΡΑ μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν·
Πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·
Πολλὰ δ᾽ ὅγ᾽ ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς ἑτάρους ἐῤῥύσατο, ἱέμενός περ·
Αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε, θεὰ θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·

---

2 Πλάγχθη] ἐπλανήθη· τὸ δὲ θέμα, πλάζομαι. — Ἐπεὶ] ἀφ᾽ οὗ. — ερὸν πτολίεθρον Τροίας] ἀντὶ τοῦ Τροίαν, περιφραστικώτερον· τὸ δὲ ἱερὸν λαμβάνεται καὶ ὡς μέγα, καὶ ὡς ἀφιερωμένον, ἢ ὑπὸ τῶν θεῶν κεκτισμένον Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος. ἴδε Ἰλ. Η. 452· — Ἔπερσεν] ἐπόρθησε. 4. Ὃν κατὰ θυμὸν] ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ. 5. Ἀρνύμενος] ἀντικαταλασσόμενος, σπουδὴν ἔχων σώσασθαι τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, καὶ τὴν ἐπανάκαμψιν τῶν ἑταίρων. Νόστος δὲ παρὰ τὸ νοστεῖν, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἡ ἀθεῖα ἡμέρα τῆς νόστου-

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Δεῦρ' εἰπὲ ἡμῖν, ὦ Μοῦσα, περὶ Ὀδυσσέως, ὃς Τροίαν ἐξελὼν, καὶ πολλὰ ἀλώμενος κατὰ θάλασσαν, πολλὰς πολλῶν ἀνθρώπων πόλεις ἑώρακε, καὶ ἤθη μεμάθηκε, μυρί' ὅσα παθὼν κατὰ πάντα τὸν πλοῦν, ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἑταίρους πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος διασώσασθαι· καίτοι ἐκεῖνοί γε πρὶν ἢ οἴκαδε ἀφικέσθαι αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν, ἐφ' οἷς πρὸς τὰς τοῦ Ἡλίου βοῦς ἠσελγήκασιν, ἀπώλοντο ἅπαντες. Περὶ τούτων οὖν, ὦ θεὰ θύγατερ Διὸς, εἴποις ἂν χ' ἡμῖν ὅ,τι οἶσθα.

Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, ὅσοιςγε τὸν ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ πλοῦ κίνδυνον διαφυγεῖν ἐξεγένετο, περαιω-

---

ἐντεῦθεν ἄρα ἡ μεταφορὰ κἀπὶ παντὸς ἡδέος, οἷον νόστιμον βρῶμα, καὶ πῶμα· καὶ νοσταλγεία πάθος ψυχικὸν ἐπὶ πόθῳ πατρίδος. 6. Ἱέμενός περ] καίπερ ἐφιέμενος. 7. Σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν] κατὰ μεταπλασμὸν τῆς Αι εἰς η, καὶ πρὸ σχηματισμὸν τοῦ ιν. 8· Νήπιοι] ἄφρονες· αὐτοὶ γὰρ ἀφ' ἑαυτῶν, κωλύοντος Ὀδυσσέως, κατέφαγον τὰς βοῦς τοῦ Ἡλίου. ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ Μ. στίχ. 353. Καὶ ἑξῆς. Κατὰ βοῦς ἤσθιον] τμῆσις τὸ πάθος, κατήσθιον τὰς βοῦς· — Ὑπερίονος] τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰόντος· ἐπίθετον τοῦτο Ἡλίου. 9. Αὐτὰρ ὁ] ἀλλ' οὗτος ὁ Ἥλιος. — Ἀφείλετο] ἄκαιρος δοκεῖ ἡ μεσότης τοῦ ῥήματος. 10. Τῶν ἁμόθεν] περὶ τούτων, ὅθεν βούλει, ἀρξαμένη, εἰπὲ ἡμῖν. 11. Ἔνθ' ἄλλοι] ὡς ἀπὸ τῆς Μούσης ἤδη ὁ λόγος χωρεῖ διηγηματικῶς. —

Τὸν δ' οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικός,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην· οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας.
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος·
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης.
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται!

Αἰπὺν] δεινὸν, μέγαν. 13. Τὸν δ' οἶον] τοῦτον δὲ μόνον χρήζοντα οἴκαδε ἀφικέσθαι διεκώλυσε Καλυψὼ, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ πολλῶν τοῦτ' ἐρεῖ. 15. Ἐν σπέσι γλαφυροῖς] ἐν σπηλαίοις κοίλοις. — Λιλαιομένη] ἐπιθυμοῦσα ἔχειν αὐτὸν ἄνδρα. 16. περιπλομένων] τῶν περιερχομένων. 17. Τῷ οἱ] ὅτε, καθ' ὃ ἔτος αὐτῷ. — Νέεσθαι] ἐπανελθεῖν· 18. Οὐδ' ἔνθα] οὐδὲ τότε. πεφυγμένος εἶεν] διαπεφευγὼς ἦν τοὺς ἄθλους καὶ ἀγῶνας. συνέταξε δὲ πρὸς γενικὴν λόγῳ τῶν ἀποστηματικῶν. 19. Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι] καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ φίλους. σύναψον δὲ ταῦτα μᾶλλον πρὸς τὸ οἴκονδε νέεσθαι. — ἐλέαιρον] ἠλέουν, πλὴν Ποσειδῶνος. 20 Ἀσπερχὲς μενέαινεν] ἀεὶ ὠργίζετο, ἐφ' οἷς Ὀδυσσεὺς Πολύφημον τὸν Κύκλωπα ἀπετύφλωσε. 21. Πάρος] πρὶν ἄν. 22. Μ.

θέντες ἀσφαλῶς, οἴκοι ἤδη ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς τυγχάνουσι διατρίβοντες· ἐκείνου δὲ μόνου τὸν κατάπλουν, καίτοι πολλὴν σπουδὴν ποιουμένου πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ ἀποσώζεσθαι, διεκώλυσεν ἡ νύμφη Καλυψὼ, τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν τῷ σπηλαίῳ ὁμιλεῖν αὐτῷ δι' ἐφέσεως ἔχουσα· ἀλλὰ καὶ νῦν αὖ πάλιν, καίτοι συνήνεσαν οἱ θεοὶ, πληρωθείσης ἤδη αὐτῷ τῆς τῶν κακῶν προθεσμίας, τὴν εἰς τὴν Ἰθάκην παρὰ τοὺς φιλτάτους καταγωγὴν, ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἔσχε παύλαν τῶν κακῶν καθάπαξ εὑρέσθαι, ἄλλων ἐξ ἄλλων αὐτῷ ἐπισυμβάντων ἀπροσδοκήτων· οὐ γὰρ ἔσθ' οὗ ἐκεῖνος μὴ ἀνείληφε πεῖραν· καίτοι γὰρ τῶν ἄλλων θεῶν ἐλεούντων, ἀλλὰ πρὸς Ποσειδῶνα μόνον λίαν ἀπήχθηται, καὶ ἀδιαλλάκτῳ μεμίσηται μίσει, μέχρις οὗ ποτε διαδρὰς νοστήσειεν οἴκαδε.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεδήμει ποτὲ εἰς Αἰθίοπας, οἳ ἁπάντων ἀνθρώπων κατῴκηνται ἔσχατοι, οἱ μὲν πρὸς ἀνίσχοντα, οἱ δὲ πρὸς δυόμενον ἥλιον, ταύρων τε καὶ κριῶν αὐτοῦ μεταληψόμενος ἑκατόμβης, τότε δὴ Ζεὺς ἐν συλλόγῳ θεῶν ἐπιμνησθεὶς Αἰγίσθου, ὃν Ὀρέστης ἀπέκτεινεν, ἦρξε πρὸς αὐτοὺς λόγου τοιούτου. Ὦ πόποι! ἦ οὐκ ἀκηκόατ' ὑμεῖς γ', οἵων οἱ ἄνθρωποι κάτω ἡμᾶς αἰτιῶνται; παρ' ἡμῶν

τεκίαθε] μετέβη εἰς Αἰθίοπας. 23. Δεδαίαται] διαμερίζονται εἰς ἀνατολικωτέρους καὶ δυτικωτέρους· δέδαινται δὲ καὶ δεδαίαται Ἰωνικῶς ἐκ τοῦ δαίομαι, 25. Ἀντιόων] ἀπολαύσων, μεταληψόμενος. 26. Παρήμενος] καθήμενος. 28. Μύθων ἦρχε] ἀρχὴν λόγων πρὸς αὐτοὺς ἐποιεῖτο. 29. Αμύμονος] τοῦ εὐγενοῦς καὶ ὀνομαστοῦ. Αἴγισθος μὲν μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας ἐδολοφόνησεν Ἀγαμέμνονα· τοῦτον δ' αὖ Ὀρέστης ὁ Ἀγαμέμνονος. 32. Ὦ πόποι] θαυμαζόντων τοῦτ' ἐστιν ἐπιφώνημα συχνὸν παρ' Ὁμήρῳ, διερμηνεύουσι δέ τινες κλητικῶς, ὦ θεοί· ἔχει δέ τινα λόγον. ὡς ἐκ τοῦ κατάρχοντος Ω. Πλούταρχος δὲ (περὶ τοῦ πῶς δεῖ ποιημάτων ἀκούειν) Δρύοπας φησί, τοὺς δαίμονας Πόπους καλοῦσιν — Οἷον δήου] τὸ Ν συχνὸν παρ' Ὁμήρῳ ἀντὶ τούτου

Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρμορον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπέρμορον Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες, εὔσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν·
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ', ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἁθρόα πάντ' ἀπέτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅστις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,
Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης·
Νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν

αὐτοῦ τοῦ Διὸς· ἐνταῦθα δὲ ἔοικεν ἐκ παραλλήλου λελῆφθαι. 33. Ἐξ ἡμέων] ἐξ ἡμῶν Ἰωνικὴ δὲ ἡ τοῦ Ε παρένθεσις· λελήφθω δὲ ἐν τῷ μέτρῳ ἐκ συνιζήσεως ἀντὶ μιᾶς συλλαβῆς. 34. Ὑπὲρ μόρον] παρὰ τὸ πεπρωμένον. ἐν δ' οὖν τῇ Ἰλιάδι τὸν θεὸν πάντων αἴτιον βούλεται εἶναι· ἴδε δὲ αὐτόθι (ἐν τῷ Ω. στίχ. 528.) τὴν λύσιν, 37. Πρό οἱ εἴπομεν] προείπομεν αὐτῷ· 38. Εὔσκο-

γὰρ αὐτοῖς φασὶ τὰ κακὰ πάντα εἶναι· καί τοι πάσχοντες, οἷα πάσχουσιν, αὐτοὶ παρ᾽ ἑαυτῶν ἐξ ἀνοίας παρὰ τὸ πεπρωμένον τῶν γε πλείστων τοὐνδόσιμον ἔχοντες· αὐτίκα γὰρ Αἴγισθος, ἅμ᾽ ἐκ Τροίας ἀνελθόντ᾽ ἀνελὼν τὸν Ἀτρέως, τὴν ἐκείνου γυναῖκα ἔσχε λαβών· καί τοι προαπηγόρευσεν αὐτῷ ὁ Ἑρμῆς παρ᾽ ἡμῶν μὴ κτεῖναι ἐκεῖνον, μήτε μὴν γῆμαι την Κλυταιμνήστραν· εἰ δὲ μὴ, ἀπολεσθήσεσθαι· τὸν γὰρ Ὀρέστην ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον, καὶ τῶν πατρῴων εἰς πόθον ἐλθόντα, ἔσεσθαι τιμωρὸν τῷ πατρί· ταῦτα δ᾽ αὐτῷ εἰπόντι οὐδὲν μᾶλλον ἐκεῖνος πεισθεὶς, νῦν ἀθρόα ἐξ ἰδίας ἀνοίας ἀπέτισε πάντα.

Ἐκ δὴ τούτων ἀνταστᾶσα ἡ Ἀθηνᾶ, πάτερ, ἔφη, ἐκεῖνος μὲν δικαίαν, ὧν ἔπραξε, δίκην ἔχει· ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὃς τοιαῦτά γε κακουργεῖ· ἀλλ᾽ ἐμέ γε περικναίει δεινῶς ἡ μνήμη τοῦ Ὀδυσσέως, πολὺν ἤδη χρόνον ὡς ποῤῥωτάτω τῶν φίλων ἐν νήσῳ ὑλώδει, ὃς ὀμφαλός ἐστι τῆς θαλάσσης, ἀνάξια πάσχοντος, ὅπου κατῴκηται Καλυψὼ ἡ τοῦ Ἄτλαντος· ὃς βάθη θαλάσσης οἶδε, καὶ κίονας ἔχει· αἷς γῆ τε καὶ οὐρανὸς ἑκατέρωθεν ἐπερείδονται· αὕτη γὰρ ἐπαγωγοτέροις λόγοις χρωμένη, καὶ ἄλλως αὐτὸν ἄλλοτε θέλγουσα, ὅπως

πον Ἀργειφόντην] τὸν εὔσκοπον, τὸν φονεύσαντα τὸν πολυόμματον Ἄργον. Ἰὼ γὰρ τὴν ἑαυτοῦ ἐρωμένην ὡς καταδιωκομένην ὑπὸ τῆς Ἥρας ζηλοτυπίᾳ εἰς βοῦν μετέβαλε Ζεύς, καὶ τὸν Ἄργον αὐτὴν φυλάττειν προσέταξε, Ἑρμῆς δὲ ἀξιώσει τῆς Ἥρας ἀπέκτεινεν μὲν τὸν Ἄργον, οἶστρον δὲ χαλεπὸν ἐπὶ τὴν ταλαίπωρον ἀφῆκεν Ἰώ· ἣ πολλὰ πλανωμένη καὶ παθοῦσα, κατέστη εἰς Αἴγυπτον. 41. Ἧς ἱμείρεται αἴης] καὶ ὅτε ἐς πόθον τῆς ἑαυτοῦ ἔλθοι γῆς. 43. Πεῖθε] ἔπειθε. 47. Κρειόντων] τῶν κρειττόνων, 46. Ἐοικότι] ὁμοίῳ, ᾧ ἔπραξε. 47. Ὣς] οὕτως· αἰνίττεται δὲ ταῦτα πρὸς τοὺς μνηστῆρας. 48. Δαίεται ἦτορ] καίεται, ἢ κόπτεται ἡ καρδία μου. 50. Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ] ἐν τῇ Ὠγυγίᾳ τῇ πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιῤῥεομένῃ. 52. Ὀλοόφρονος] ὀλεθρίου 53. Ἀμφὶς] ἑκατέρωθεν. 58. Ἱέμενος] ἐφιέμενος — Ἀποθρώσκοντα] ἀναβαί-

Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται· οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε! οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσιν Κυκλώπεσσι. Θόωσα δέ μιν τέκε Νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα,
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι. Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,

νοντα. 60. Ἐντρέπεται] ἐπιστρέφεται, φροντίζει. 61. Ῥέζων] σφάζων. 62. Ὠδύσαο] ὠργίσθης. ἐκ τοῦ ὀδύσσεσθαι δὲ ἐδόθη καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ τὸ ὄνομα τοῦτο παρ' Αὐτολύκου τοῦ μητροπάτορος, ὡς αὐτὸς ὁ ποιητὴς κατωτέρω (ἐν

ἂν μάλιστ' ἀποσταίη τῆς Ἰθάκης τῇ γνώμῃ, ἀπερύκει κατοδυρόμενον· ἐκεῖνος γὰρ καὶ καπνὸν ἰδὼν τῆς πατρίδος πόθεν ἀποθρώσκοντα, ἀγαπητῶς ἂν τεθναίη· ἀλλὰ σύγ', ὦ Ὀλύμπιε, οὐδέπω περὶ αὐτοῦ ἐπεφράσθης· ἢ οὐ μέμνησαί γε ποσάκις ἐκεῖνος ἔθυσέ σοι παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Τροίᾳ; τίς οὖν ἥδε αὐτῷ πρὸς σὲ ἡ ἀπέχθεια;

Ζεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· Τέκνον ἐμὸν, τίνα τοῦτον εἴρηκας λόγον; πῶς γὰρ ἂν ἔγωγε Ὀδυσσέως ἐπιλαθοίμην, ὃς φρονήσει καὶ εὐσεβείᾳ ὑπερανέστηκε πάντων ἀνθρώπων, πολλὰ τοῖς οὐρανίοις ἡμῖν προσενεγκὼν ἱερά; ἀλλ' ἀπέχθηται ἤδη λίαν πρὸς Ποσειδῶνα. Πολύφημον γὰρ τὸν παῖδα, ὃν Θόωσα ἡ Νύμφη ἐν τοῖς κατὰ τὸν πόντον σπηλαίοις αὐτῷ ὁμιλήσασα, ἔτεκε, μέγιστον δυνάμενον ἐν τοῖς Κύκλωψι, τὸν ὀφθαλμὸν περιεῖλεν· ἀνθ' οὗ ὀργισθεὶς ἐκεῖνος, ἀπώλεσε μὲν οὔ· ἀποπλανᾶν δ' ἔτι βούλεται αὐτὸν ἀπὸ τῆς πατρίδος πλανώμενον. Δεῦτ' οὖν ἡμεῖς οἵδε φραζώμεθα περὶ αὐτοῦ, ὅπως Ποσειδῶνος καθυφέντος τοῦ χόλου, ἀσφαλῶς ἐπανήξει· οὐ γὰρ ἂν ἀντισταίη μόνος οὗτος πρὸς τοσούτους ὁμοφρονοῦντας ἡμᾶς.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα. Πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, εἰ μὲν

τῷ Τ. στίχ. 405.) ἐποίκσε. 63. Νεφεληγερέτα Ζεὺς] ὁ ἐγείρων τὰς νεφέλας. ἡ δὲ κλητικὴ ἀντὶ εὐθείας Αἰολικῶς καὶ Βοιωτικῶς. 64. Ἕρκος] κατὰ τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων 65. Θείοιο] τοῦ θείου, Ἰωνικὸν τοῦτο. 66. Περὶ μὲν νόον ἐστι, περίεστι μὲν τὸν νοῦν, περίεστι δὲ καὶ εὐσεβείᾳ. Τμῆσις δὲ τὸ σχῆμα. 67. Ποσειδάων] Δωριέων ἡ παρένθεσις τοῦ α, ὥσπερ τῶν Ἰώνων τὸ ε. ἡμέων ἡμῶν. γαιήοχος δέ, ὁ τὴν γῆν ἔχων. ὥσπερ καὶ ἐννοσίγαιος, καὶ ἐνοσίχθων ὁ σείων τὴν γῆν. — Ἀσκελὲς αἰὲν] ἀμετακινήτως ἀεί. 69. Κύκλωπος] ἕνεκα. — Ἀλάωσεν] ἐστέρησεν, ἐξετύφλωσε. 70. Ἀντίθεον] ἰσόθεον. — Ὅου] οὗ. 71. Κυκλώπεσσι] Κύκλωψι, ἀπὸ τῆς εὐθείας προσθέσει τοῦ σι. 72. Ἁλὸς] τῆς μεγάλης θαλάσσης. ἐνάλιος γὰρ θεὸς ὁ Φόρκυς. — Μέδοντες] βασιλεύοντες. 74. Ἐκ τοῦ δὴ] ἐκ τούτου δή. 79. Ἐριδαινέμεν οἷος διαφιλονεικεῖν μόνος πρὸς πάντας ἡμᾶς. 80. Ἠμείβετο] αὐτὸν λέγοις, ὅ ἐστιν

Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργειφόντην,
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται·
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίντε κοτέσσεται, ὀβριμοπάτρη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα

ἀπεκρίνατο. 82. Φίλον] ἀρεστὸν, προσφιλές. 83. Δαΐφρονα] φρόνιμον. — Ὅν δε δόμονδε] εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. 84. Διάκτορον] ἄγγελον σαφῆ. 86. νημερτέα] ἀληθῆ. 87. Ταλασίφρονος] τοῦ πολλὰ φρονήσει ὑπομείναντος. — Ὥς κεν νέηται] ὡς ἂν ἐπανέλθῃ· τὸ γὰρ Κεν, ὅμοιον τῷ Ἂν πανταχῇ, δυνητικόν τε καὶ ὑποθετικόν· ἔστι δ' οὖ παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ παρέλκει. 89. Μέντῃ

κατὰ θυμόν ἐστι τοῦτο τοῖς μακαρίοις θεοῖς ἐπανελθεῖν οἴκαδε Ὀδυσσέα, πέμπωμεν Ἑρμῆν εἰς τὴν Ὠγυγίαν ἐροῦντα τῇ Νύμφῃ τὰ δόξαντα πᾶσιν ἡμῖν περὶ τῆς νόστου ἐκείνου· ἐγὼδ' αὐτίκα μάλ' εἰς Ἰθάκην ἰοῦσα, παροτρυνῶ τὸν παῖδα αὐτοῦ, τοῖς τε μνηστῆρσιν αὐτοῖς τὴν τῶν προβάτων ἀπαγορεῦσαι σφαγὴν, καὶ εἰς Σπάρτην καὶ Πύλον ἰέναι, τοῦτο μὲν πευσόμενον περὶ τοῦ πατρὸς, εἴτι μάθοι· τοῦτο δὲ καὶ κλέος παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀρούμενον.

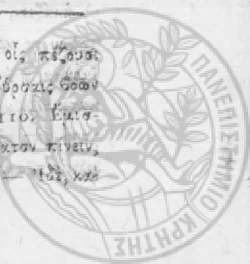
Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ὑπεδήσατο εὐθὺς πέδιλα καλὰ, ἀμβρόσια, χρυσᾶ· οἷς τήν τε ξηρὰν καὶ ὑγρὰν διέθει ἴσα ταῖς τῶν ἀνέμων πνοαῖς· λαβοῦσα δὲ καὶ δόρυ μέγα, βαρὺ, στιβαρὸν, καὶ βαφῇ διαφέρον, ᾧ ἡ θεὸς τὰς τῶν ἡρώων, οἷς ἂν ὀργίλως σχῇ, διαῤῥήγνυσι φάλαγγας, κατήει ἐπιτροχάδην ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου· καὶ γενομένη ἐν Ἰθάκῃ, ἔστη ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς τοῦ Ὀδυσσέως οἰκίας, τὸ δόρυ φέρουσα ἐν χερσὶ, τὸ τοῦ Μέντου εἶδος τοῦ τῶν Ταφίων ἡγεμόνος μεταβαλοῦσα. ἔνθ' οἱ μνηστῆρες καθήμενοι πρὸ τῶν θυρῶν ἐπὶ βοείων

δύναμιν. — Θείω] ὄφρα θῶ. 90. Ἀπειπέμεν] ἀπειπεῖν, κωλῦσαι· Ἰώνων δὲ ὁ προσχηματισμός. 92. Ἀδινᾶ] συνεχῆ. — Καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς] τοὺς τοὺς πόδας εἰλίσσοντας, καὶ τὰ κέρατα ἑλικοειδῆ ἔχοντας. 93. Ἠμαθόεντα] ἀμώδη· ἀντὶ ἠμαθόεσσαν κατὰ τὸ Κλυτὸς Ἱπποδάμεια: συχνὸν τοῦτο παρὰ τῷ ποιητῇ. 95. Ἠδ' ἵνα . . . Ἔχῃσιν] καὶ ἵνα ἔχῃ· τὸ δὲ Ἠδὲ, καὶ Ἰδὲ πολλαχῇ εὕρηται. τὸ δὲ Ἔχῃσιν, κατὰ προσχηματισμὸν τῆς Σιν. 97. Τὰ μὲν φέρον] ἃ ἔφερον αὐτὴν καὶ ἐπὶ τὴν ὑγρὰν, καὶ ἐπὶ τὴν ξηράν. 98. Πνοιῆς πνοαῖς κατὰ μεταπλασμὸν τοῦ Αι εἰς η. 99. Ἀκαχμένον] ἐστομωμένον. παρὰ τὸ ἀκάζειν, ἀκονᾶν ἠκασμένος καὶ ἀκάχμενος ἐν ἀμειβῇ στοιχείου. 101. Τοῖσιν τε κοτέσσεται] οἷς ἂν χολωθῇ. — Ὀβριμοπάτρη] ἡ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα, ἢ ἡ ἰσχυρὰ θυγάτηρ τοῦ Διός. 102. Βῆ δὲ] κατέβη δὲ ὁρμήσασα κατὰ τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου. 103. Ἐνὶ δήμῳ] ἐν τόπῳ δημώδει, ἐν ἀγορᾷ ὅπῃ τὰ τοῦ Ὀδυσσέως βασίλεια ἦν. 104. Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου] ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς αὐλείου θύρας. 105. Εἰδομένη] ὁμοιωθεῖσα. 106. Ἀγήνορας] αὐ-

Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι,
Τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς,
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι, ὅττεό σε χρή.

Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας

θάδεις, ἀλαζόνας. 107. Πεσσοῖσι] πεσσοὶ οἱ κύβοι, αἱ ψῆφοι, οἷς παίζουσι τὸ παίγνιον τοῦτο· 108. Ἥμενοι] καθήμενοι. — Ἐν ῥινοῖσι] ἐν βύρσαις βοῶν 109. Κήρυκες] ὑπηρέται δὲ ἦσαν οὗτοι ὀτρηροί, δραστικοί. 110. Ἔμισγον] δοκεῖ δὲ οὐδέποτε ἐν θυσίαις καὶ εἰλαπίναις ἐν τῷ τότε ἄκρατον πίνειν, εἰ μὴ ἐν τῷ τέλει, σπένδοντας. 112. Νίζον] ἔνιζον, ἀπένιπτον. — Ἰδὲ, καὶ

βυρσῶν, οὓς αὐτοὶ ἔσφαζον καθ' ἑκάστην, ἐνησμένιζον τοῖς πεσσοῖς, ὑπό τε κηρύκων καὶ θεραπόντων ὑπηρετούμενοι· ὧν οἱ μὲν οἶνον ἐν κρατῆρσιν ἐμίγνυσαν ὕδατι· οἱ δὲ τὰς τραπέζας τοῖς σπόγκοις ἀπομάξαντες, καὶ κρέα πολλὰ παραθέντες, ἐδαίνυσαν. Ταῦτ' οὖν θεωμένην τὴν Ἀθηνᾶν πρῶτος κατεῖδε Τηλέμαχος· ἔτυχε γὰρ τότ' ἐν μνηστῆρσι τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τῇ διανοίᾳ ἐν πολλῇ ὑπερχόμενος ἀθυμίᾳ, εἴποθεν φανεὶς, ἐκείνων ἄλλοσε ἄλλον διασκεδάσειεν· αὐτὸς δ' ἐν τιμῇ αὖθις παρὰ πᾶσι γενόμενος, τῶν πάντων κύριος εἴη ἐξ ὑπαρχῆς. Ἐν δὴ τούτοις κατιδὼν τὴν θεὸν, ἔσπευσεν ὡς αὐτὴν, δεινὸν ποιησάμενος, εἴτις, ξένος ὢν, διὰ πολλοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τυγχάνοι ἱστάμενος· προσελθὼν οὖν, καὶ ἅμα δεξιωσάμενος, καὶ τὸ δόρυ παρ' ἐκείνου δεξάμενος, εἶπε ταῦτα, προσαγορεύσας· χαῖρε, ὦ ξένε, καὶ πρῶτον μὲν ἴθι δεῦρο φιλοφροσύνης, ὡς εἰκός, τευξόμενος παρ' ἐμοῦ· εἶθ' οὕτω, καλῶς τούτων σχόντων, ἐρεῖς ἡμῖν, ὅστις καὶ ὅτου δεόμενος πάρει.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἡγεῖτο, εἵπετο δὲ ἡ θεός· καὶ εἰσελθόντων, ὁ μὲν φέρων τὸ δόρυ, ἔθηκεν αὐτὸ πρὸς τῷ κίονι ἐν τῇ δοροδόκῃ, ἔνθα πλεῖσθ' ὅσα τοιαῦτ' ἔκειτο τῶν τοῦ Ὀδυσσέως· αὐτὴν δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἄγων, ἐκάθισεν ἐπὶ θρό-

---

ἠδὲ] καί. — Δατεῦντο] ἀντὶ δαιεύοντο ἐμέριζον. 113. Ἴδε] ἀντὶ τοῦ εἶδε· 114. Ἧστο] καθῆστο. — Τετιημένος] λελυπημένος 115. Ὀσσόμενος] περιορώμενος, εἴπως ἴδοι τὸν πατέρα ποθὲν ἐλθόντα. ἢ ἐπινοῶν, φανταζόμενος· 118. Μεθήμενος] μεταξὺ τῶν μνηστήρων καθήμενος. 119. Ἰθὺς] κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ πρόθυρα. — νεμεσσήθη] μεμεστὸν ἐνόμισεν εἶναι. 120. Ἐφεστάμεν] ἐφεστάναι. 123. Παρ' ἄμμι] δωρικὸν, παρ' ἡμῖν ξενισθήσῃ τὰ εἰκότα. 124. Πασάμενος] ἀπολαύσας ἐρεῖς ἡμῖν. εἴτις σοι χρεία ἐστὶν ἡμῶν· οὗτινος σοι δεῖ· 128. Δουροδόκης] δοροθήκης. δῆλον δ' ὅτι παρὰ τῷ κίονι ἦν κατεσκευασμένη. — Ἐΰξόου] εὖ ἐξεσμένης. 129. Ἔγχεα] δόρατα· λέγεται δὲ καὶ ἐγχείη παρὰ τῷ ποιητῇ πολλαχῇ. 130. εἷσεν] ἐκάθισεν, τὸ θέμα ἕζω.

Καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων· μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
Δείπνῳ ἀδδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα·
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες· ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκεν

— Ὑπὸ] ὑποπετάσας λεπτόν τι ἐπὶ τοῦ θρόνου. 131. Δαιδάλεον] ποικίλον. — Θρῆνυς] ὑποπόδιον τοῖς ποσὶν ὑποβέβληται. 132. Πὰρ δὲ] παρὰ δὲ αὑτῇ. — Κλισμὸν ἡ καθέδρα ἀνακλιντήριον. 133. Ὀρυμαγδῷ] τῷ θορύβῳ. 134 Αδήσειε] ἀηδίαν σχῇ, συνελθὼν ἀνδράσιν ἀλαζόσι. 135. Ἠδ' ἵνα μιν ἔροιτο] καὶ ἵνα ἐρωτήσῃ αὐτόν 136. Χέρνιβα] τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον νίψιμον. — Πρόχοος δὲ τὸ περιέχον τὸ ὕδωρ ἀγγεῖον, λέβης δὲ τὸ δεχόμενον τὰ λύ-

νου, καλῶς ὑποστρώματος ἔχοντος, ὑποπόδιον αὐτῇ ὑποθεὶς τοῖς ποσίν· εἶθ' οὕτως καὶ αὐτὸς ἐφ' ἑτέρου ὁμοίου πόῤῥω πολὺ τῶν μνηστήρων, ἵνα μὴ ὡς ἐν θορύβῳ καὶ ἀλαζόσι τῷ τε ξένῳ ἀποβαίη τὶ ἀηδὲς τῶν περὶ τὸ δεῖπνον, αὐτῷ τε ἐξείη ἐν καιρῷ πυθέσθαι τι περὶ τοῦ πατρός· Ἐπειδὴ τοίνυν καιρὸς ἐλάμβανε νίψασθαι, ἐνέχει μὲν ἡ θεραπαινὶς ταῖς χερσὶν ἐκ προχόου χρυσοῦ εἰς λέβητα ἀργυροῦν· παρετίθει δὲ καὶ ἡ ταμία ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄρτον τε καὶ ἐδέσματα πλεῖστα, ὡς δ' αὔτως καὶ ὁ μάγειρος πίνακας παντρίων κρεῶν· παρατεθειμένων δ' ἑξῆς καὶ χρυσῶν ποτηρίων, ἐκίρνα αὐτοῖς ὁ κήρυξ, μάλ' εὐτραπέλως παρέχων τὸ ἔκπωμα.

Ἐν δὲ τούτῳ εἰσελθόντες καὶ οἱ μνηστῆρες, ἐκαθέσθησαν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῶν θρόνων ἑξῆς, καὶ κήρυκες μὲν ἐνέχεον νίψασθαι· θεράπαιναι δὲ παρετίθεσαν αὐτοῖς ἐκ κανῶν ἄρτους τε καὶ ἐδέσματα· εἶθ' οὕτως εὐωχουμένων, ᾠνοχόουν αὐτοῖς οἱ θεράποντες· κἀπειδὴ καλῶς αὐτοῖς ἔχοι ταῦτα, οἱ μὲν μνηστῆρες μολπῇ τε καὶ ὀρχήσει, ἃ κόσμον μάλιστα φέρει καὶ τέρψιν εὐωχουμένοις, προσεῖχον τὸν νοῦν. Φήμιος δὲ, ὃς καὶ πρώην αὐτοῖς ἀναγκαζόμενος ᾖδε, καὶ νῦν, κιθά-

---

ματα, ἡ λεκάνη. 140. Εἴδατα] βρώματα, ἐδέσματα. ἔστι δὲ ταῦτα οὐχ ἐκ καρυκείας μᾶλλον μαγείρων, ἢ ἐκ τοῦ ταμιείου, ξηρὰ, πάλαι ἐναποτεθειμένα, οἷον τυρὸς, καὶ ἐλαῖαι, καὶ ταρίχη ποικίλα. — Παρεόντων] ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ὅ ἐστι τῶν εὑρισκομένων αὐτοῖς τηνικαῦτα. 141. Δαιτρὸς] ὁ διανέμων τὰ κρέα μάγειρος. — Κρειῶν] κρεῶν. ἀείρας] ἀναλαβὼν, 142. παρὰ δέ σφι] παρ' αὐτοῖς δέ. — Κύπελλα] ἐκπώματα. 143. Θάμ' ἐπῴχετο] συνεχῶς ἤρχετο οἰνοχοήσων. 144. Ἐς δὲ ἦλθον] εἰσῆλθον δέ. 145. Ἑξείης] ἑξῆς. 147. Παρενήνεον] παρεσώρευον ἐκ τῶν κανῶν, κανίστρων. 148. Ὀνείατα] ἐδέσματα ὄνησιν τοῖς μεταλαμβάνουσι φέροντα. — Ἴαλλον] ἐξέτειναν. 149. Ἐπεστέψαντο ἐπλήρωσαν ποτοῦ. 150. Ἐξ ἔρων ἕντο] ἐξεῖλον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πόσεως καὶ βρώσεως· τὸ δὲ Ἕντο γίγνεται ἐκ τοῦ ἕλοντο, ἕλοτο, ἕντο· ἢ ἐκ τοῦ ἕω καὶ ἕννυμι τὸ κορέννυμι. 152. Ἀναθήματα δαιτὸς] κοσμήματα τραπέζης.

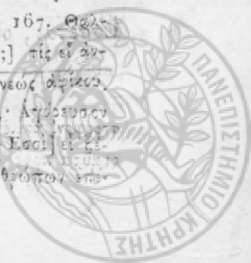
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅ,ττι κεν εἴπω·
Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ,
Ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν,
Ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ,
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθητός τε,
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμιν
Θαλπωρὴ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἢ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.

Ἤειδε] Ἦδε. ἀνάγκῃ] ἀναγκαζόμενος· προοικονομεῖ τούτῳ τὴν τοῦ ἀοιδοῦ ἀθωότητα, ἵνα διασώσῃ αὐτὸν ἔπειτα ἐν τῇ μνηστηροκτονίᾳ. 155. Ἤτοι ὁ] ὁ μὲν, προοιμιασάμενος, ἐκιθάριζε. 159. Προσέφη Ἀθήνην] ἔφη πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν 157. Ἄγχι σχὼν] πλησίον ἐνεγκών. — Πευθοίατο] πεύθοιντο, ἀκούσειαν. 158 Νεμεσήσεαι] μέμψῃ. 160. Ῥεῖα] ἐπεὶ ῥαδίως τρώγουσι τὰ ἀλλότρια ἄνευ ποι-

ραν αὐτῷ τοῦ κήρυκος δόντος, ἀνεκρούετο προοίμιον ὡς μάλιστα ἐμμελές.

Ἐν τούτῳ δὴ Τηλέμαχος προσιὼν τῇ Ἀθηνᾷ πρὸς τὸ οὖς, ἵνα μή τῳ ἐκείνων ἔκπυστα γένοιτο, ἀνερώτα τοιαῦτα. Ξένε, μήτιμοι προσοχθίσῃς ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὃν ἄν σε ἔρωμαι; ὁρᾷς γὰρ τουτουσὶν, ὅπως τἀλλότρια κατοψοφαγοῦντες διατελοῦσιν, οὐδεμίαν τῖσιν σφίσιν αὐτοῖς τούτων ἔσεσθαι προσδοκῶντες παρ' ἐκείνου τἀνδρὸς, οὗ τὰ ὀστᾶ ἤτοι ἐν ἠπείρῳ πῃ σήπεται ὄμβρῳ, ἢ ἐν θαλάσσῃ ὑπὸ τῶν κυμάτων μετακυλίνδεται ἄλλοτ' ἄλλῃ· οὐδὲν γὰρ, ἢ περὶ κιθάραν καὶ ᾠδὴν ἔχειν ἔγνωσαν· καίτοι εἴπερ ἴδοιέν ποθεν ἐκεῖνον παραγενόμενον, εὔξαιντ' ἂν παραχρῆμα, ὠκύποδες μᾶλλον εἶναι, ἢ χρυσῷ καὶ ἐσθῆτι τῶν ἄλλων προὔχειν· νῦν δ' ὅμως οὐκ ἔσθ' ὅθεν ἐλπίς τις ὑπόλοιπος ἔθ' ἡμῖν ἐστιν ἐκεῖνον ὄψεσθαί ποτε ἐπανήκοντα· οὐδ' εἴτις τὴν νόστον αὐτοῦ ἡμῖν ἐπαγγέλλοιτο. Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων δεῦρο σύ γε εἰπέ μοι, τίς ὢν τυγχάνεις; πίς σοι πόλις; τίνες δὲ οἱ τεκόντες; κἀπὶ τίνος νεὼς τυγχάνεις διαπεπλευκὼς ὡς ἡμᾶς; τίνες δὲ καὶ ὅπως οἱ ναῦται ἤγαγον δεῦρο; ἄλλως γὰρ πεζῇ οὐκ ἔστιν οὐδένα εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐλθεῖν. Ταῦτ' οὖν μοι ἀληθῆ πάντα λέγε, ἵν' εὖ εἰδῶ, εἰ νῦν μοι πρῶτον εἰς τήνδε τὴν οἰκίαν ἐλήλυθας, ἢ πάλαι μοι πατρῷος ξένος ὑπάρχεις· ἐκείνου γὰρ διαφερόντως τοὺς ἀνθρώπους τιμῶντος, πολλοὶ ἄλλοτ' ἄλλοι ἀφίκοντο παρ' ἡμᾶς.

νῆς. 161· πύθεται] σήπεται. 162. Εἰν ἁλὶ] ἐν θαλάσσει. 163. Ἰδοίατο] ἴδοιντο. 164. Ἀρησαίατο] εὔξαιντο. 165. Ἀφνειότεροι] πλουσιώτεροι. 167. Θαλπωρὴ] ἐλπὶς, σωτηρία, καὶ σκέπη. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν;] τίς εἶ ἀνδρῶν, ἢ πόθεν; — Τοκῆς] τοκεῖς. 171. Ὁπποίης] ἐπὶ ποίας νεὼς ἀφίκου. 172. Ἔμμεναι εὐχετόωνται] εἶναι εὔχονται, ἐπαγγέλλονται. 174. Ἀγόρευσον ἐτήτυμον] εἰπὲ ἀληθὲς 175. Ἠε νέον μεθέπεις] ἢ νεωστὶ ἔρχῃ. — Ἐσσὶ] εἶ ξένος. 176 Ἴσαν] ἦλθον. 177. Ἐπίστροφος] πρὸς ὃν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπε-

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισιν,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκὸν, ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφιν πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ, ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν,
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου·
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τετελέσθαι ὀΐω,
Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν·

στρεφον, καὶ ἐξενίζοντο. 181. Φιληρέτμοισιν] ναυτικοῖς· τὸ δὲ ἀνάσσειν καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς δοτικὴν συνήθως συντάσσει ὁ ποιητής· 182. Ἠδ' ἑτάροισι] καὶ

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· ἐπειδή σοι πόθος ἐςὶ μαθεῖν περὶ ἐμοῦ, ὅςτις εἰμὶ, ἐρῶ σοι τἀληθές· Μέντης εἰμὶ ὁ Ἀγχιάλου, βασιλεὺς τῶν Ταφίων· ναυτικὸν δὲ ἔθνος τοῦτό ἐςι· πλέων γὰρ μακρὰν ἐς Τεμέσην, χαλκὸν ἐκεῖθεν σιδήρου ἀνταλλαξόμενος, κατήχθην ὧδε σὺν τοῖς ἑταίροις· ἡ δὲ ναῦς ὁρμεῖ πρὸς τῷ ῥείθρῳ ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος ἀπὸ τῆς πόλεως οὐ πολύ· ὡς δὲ καὶ ξένοι πατρῷοι ἐσμὲν, πάρεςι διδαχθῆναι καὶ τοῦτο παρὰ Λαερτίου τοῦ γέροντος, ὃν οὐκ ἔτι φασὶν ἐπιδημεῖν, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ ἰδιοτεύειν ταλαιπωρούμενον, ὑπὸ θεραπαίνης γραὸς, ἐπειδὰν ἀπείπῃ προσερπύζων κατὰ τὸν πάμφορον κῆπον, θεραπευόμενον τὰ εἰς δίαιταν· νῦν δ' ἦλθον, τὸν σὸν πατέρα ἐπιδεδημηκέναι ἀκούσας· ἀλλὰ νῦν γ', οἶμαι, τῶν θεῶν κωλυόντων τὴν κάθοδον, ἐν νήσῳ πῃ κατερύκεται ἔτι βίᾳ ἀνδρῶν χαλεπῶν· σύ δε μοι πείθου μαντευομένῳ, καίπερ μήτε μάντηγε ὄντι, μήτ' ἄλλως οἰωνοσκόπῳ· ἀλλ' ἁπλῶς οὑτωσὶ πίςευσόν μοι, ὃ οἵτε θεοὶ ἐν νῷ ἔχουσι, καὶ ὃ αὐτίκα δὴ μάλα πέποιθα ἔσεσθαι· ἴσθι γὰρ αὐτὸς, ὡς Ὀδυσσεὺς οὐκέτι πολὺν χρόνον τῆς φίλης πατρίδος ἀπόκοιτος ἔςαι, οὐδ' ἂν ὑπὸ δεσμοῖς κατερύκηται σιδηροῖς· πολυμήχανος γὰρ ὢν, αὐ-

---

τοῖς ἑταίροις· 183· Οἴνοπα πόντο] μέλαιναν θάλασσαν. 184· Ἐς Τεμέσην] οἱ μὲν πόλιν ἐν Κύπρῳ εἶναι ταύτην φασίν· οἱ δ' ἐν Ἰταλίᾳ. — Μετὰ χαλκὸν] διὰ χαλκὸν, σιδήρου τοῦτον ἀνταλλαξόμενος. — Αἴθωνα] μέλανα· 185· νόσφι πόληος] πόῤῥω τῆς πόλεως. 186. Ἐν ῥείθρῳ] οὕτω μέρος τι τοῦ λιμένος καλεῖται, ὡς ἔοικε· — Νηΐῳ ὑλήεντι] τὸ ὄρος τοῦτο ἐστι, δεξιὸν ὂν πρὸς ὑποδοχὴν νεῶν ἐν τῷ ὑπ' αὐτῷ λιμένι, καὶ δασύ· 188. εἴρεαι] ἐρωτήσεις. 189. Λαέρτην] πατὴρ οὗτος τοῦ Ὀδυσσέως, ἐν τῇ ἀμπέλῳ διαγηράσκων· 191 Γρηΐ] μητὰ γραὸς θεραπαίνης. 192. παρτιθεῖ καὶ παρατίθησιν αὐτῷ· εὖτ' ἂν] ὅταν κάματος καταλάβῃ τὰ μέλη αὐτοῦ, ἐπισυρομένου ἐν τῇ γονιμωτάτῃ ἀμπέλῳ τῇ οἰνοφόρῳ. 194. Ἔφαντο ἐπιδήμιον εἶναι] ἔφασαν, ὅτι ἐπιδημεῖ. 195 Ἀλλὰ νὺ] ἀλλὰ δὴ κωλύουσιν αὐτὸν οἱ θεοὶ τῆς νόστου. 196. [illegible] κωλύουσιν ἄκοντα. 200. Ὡς ἐνὶ θυμῷ] ὅτι βουλεύονται περὶ αὐτοῦ] οἱ θεοί. 204. Δέσματα] δεσμά. 205. Φράσσεται] μηχανήσεται, [illegible]

Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παῖς εἶς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐπὶ νηυσίν·
Ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμεν·
Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
Τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι. ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν, ἐπεὶ σέγε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ;
Εἰλαπίνη, ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
Ὥστε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ,
Αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.

Αὐτοῖο] ἐξ αὐτοῦ. 208. Αἰνῶς] λίαν. 209. Τοῖον] τοιοῦτον, ἢ μᾶλλον, οὕτως. 210. Ἀναβήμεναι] ἀναβῆναι, Ἰωνικῶς· καὶ κατωτέρω, ἔβαν ἀντὶ τοῦ ἔβησαν. 211. Κοίλης ἐνὶ] ἐν κοίλαις ναυσί. 212. Εγὼν ἴδον] ἐγὼ εἶδον. 213. Πεπνυμένος] φρόνιμος. παρὰ τὸ πνύμαι, πέπνυμαι. — Ἀντίον ηὔδα] ἀπεκρίνατο. 215. Τοῦ ἔμμεναι] ἐκείνου Εἶναι παῖδα. 216. Ἑὸν] τὸν ἑαυτοῦ·

τὸς ἂν εἰδείη, ὅπως ἔςαι αὐτῷ ἐκεῖθεν ἀποδραςέα· ἀλλὰ σύγ' εἰπέ μοι νῦν, εἰ ἀληθῶς παῖς ἐκείνου ἐγένου, τηλικοῦτος ὤν· ὁρῶ γάρ σε ἀτρεκῶς τήν τε κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα ἐοικότα, αὐτῷ· ἴσθι γὰρ πρὶν ἐπὶ Τροίαν συνεπιπλεῦσαι ἐκεῖνον τοῖς ἀρίςοις τῶν Ἀχαιῶν, πολλὴν ἡμῖν γεγενεμένην πρὸς ἀλλήλους συνήθειαν· ἀλλ' ἐξ ἐκείνου οὐδέτερος ἡμῶν τὸν ἕτερον ἑώρακε πώποτε·

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· ἐγώ σοι ταῦτ', ὦ ξένε, ἐρῶ πάνθ' ὡς ἔχει ταῖς ἀληθείαις· ὅσον μὲν γὰρ παρὰ τῆς μητρὸς ἔξεςι μαθεῖν, τούτου τἀνδρὸς δοκῶ μοι γενέσθαι· πῶς γὰρ ἄν τις ἄλλως περὶ τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως βέλτιον κατίδοι; ἀλλ' ἦν ἄν μοι εὐτυχὲς τοιούτου ἀνδρὸς γενέσθαι εὐδαίμονος, εἴ γ' ἐξῆν ἐκείνῳ ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ κτημάτων διαγηράσκειν· νῦν δέ με φασὶ παῖδ' ἐκείνου γενέσθαι, ὃς δυςυχέςατος ἁπάντων γεγένηται, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο μαθεῖν αὐτὸς ἀξιοῖς.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα. Οὐκ ἄρ' ἄδοξόν σοι τὸ γένος τοῖς μετέπειτα ἔςαι, τηλικοῦτόν σε παῖδα γειναμένης τῆς Πηνελόπης· νῦν δ' εἴποις ἂν τίποτέ σοι βούλεται τάδε; τράπεζά τε ἥδε καὶ ὅμιλος ὧδε πολύς; πότερον εἰλαπίνη, ἢ γάμος ἐςίν; οὐ γὰρ ἂν εἴποις ἔρανον εἶναι· ὥςθ' οὕτω δαιννύμενοι πρὸς ὕβριν πάντα δοκοῦσί μοι πράττειν· ἀνὴρ δὲ φρονῶν, οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο, τοιαῦθ' ὁρῶν αἰσχρὰ, καὶ πολλὴν ὕβριν ἔχοντα, παρ' ἑαυτῷ ὑπὸ τούτων πραττόμενα.

---

217. Ὄφελον] ἀντὶ τοῦ ὤφειλον. — Νύ τευ δήτινος ἀνδρός. τις, τινὸς, καὶ τοῦ, καὶ τεῦ. 218. Ἑοῖς] ὃν τὸ γῆρας κατέλαβεν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κτήμασι· 219· Ἀποτμότατος] δυστυχέστατος.] 220. Τοῦ με ἐκ] ἐκ τούτου με. — Ἐρεείνεις] ἐρωτᾷς. 222, Νώνυμον] ἀνώνυμον καὶ ἄδοξον. — Ὀπίσσω] ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις. 225. Τίς δέ σε χρεὼ] τίς δέ σοι χρεία τούτων; 226. Εἰλαπίνη] συμπόσιον, εὐωχία. — Ἔρανος] δεῖπνον ἀπὸ συγκαταβολῆς πάντων 228. Νεμεσσήσαιτο[ὀργισθείη ἄντις, μεμπτὸν ἡγησάμενος εἶναι, τοιαύτην ἀσωτίαν ὁρῶν. 229. Πινυτὸς μετέλθοι] σώφρων ἐπέλθοι, 232. Ἀμύμων] ἀ-

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν'· ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν·
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Οἴχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
Οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον·
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.

Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος

κέραιος, ἄμεμπτος. 233. Ὄφρ' ἔτι] ἕως ὅτου ἐκεῖνος ἐπεδήμει. 234. Ἑτέρως ἐβάλοντο] ἄλλως ἠβουλήθησαν. — Μητιόωντες] βουλευόμενοι, μηχανώμενοι. 235. Ἄϊστον, ἀνιστόρητον, ἀνήκουστον, ἀφανῆ μᾶλλον πάντων. 236. Ἀκαχοίμην] οὐκ ἂν λυποίμην, εἰ ὧδ' ἐτεθνήκει, ἢ ἐν χερσὶ τῶν ἑταίρων ἐν Τροίᾳ. 238. Ἐτολύπευσε, ἐτόρευσεν, ἐβυσσοδόμησεν, ἐσκευώρησεν, ἐμηχανήσατο, ἐτε-

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Ἦν μὲν, ὦ ξένε, ἐπεὶ καὶ τοῦτο νῦν μοι δοκεῖς βούλεσθαι ἀνακρίνειν, ἦν ἂν ὁ οἶκος οὗτος τῶν εὐδαιμόνων, εἰ ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ἐπεδήμει· νῦν δ᾽ ἄλλως, οὐδὲ καλῶς οἱ θεοὶ δοκοῦσιν ἔμοιγε βεβουλεῦσθαι, ἀφανῆ αὐτὸν ἀπὸ πάντων ποιήσαντες τῶν ἀνθρώπων· εἰ γὰρ ἐν τῷ διαφέρειν ἐν Τροίᾳ τὸν πόλεμον ἐτεθνήκει παρά γε τοῖς φίλοις, οὐδὲν ἂν ἦν μοι ἀγανακτεῖν· αὐτός τε γὰρ ἂν ταφῆς αὐτοῦ ἔτυχεν ἀξίας παρὰ τῶν Ἑλλήνων, κἀμοὶ οὐ μικρὸν κατέλιπε κλέος· νῦν δ᾽ ἅρπυιαι ἀναρπάσασαι αὐτὸν ἀκλεῆ τε καὶ ἀφανῆ, ᾤχοντο ἀπιοῦσαι, οὐδὲν ἀλλ᾽ ἢ μέγα πένθος ἔμοιγε καταλιποῦσαι· καὶ οὐ μόνον τοῦτ᾽ ὀδύρεσθαι ἔπεισιν, ἀλλὰ καὶ τὰ παρόνθ᾽ ὡς ὁρᾷς, χαλεπώτερά μοι διέθηκαν οἱ θεοί· οἱ γὰρ ἐκ Δουλιχίου, καὶ Σάμης, καὶ Ζακίνθου, καὶ αὐτῆς ταυτησὶ τῆς Ἰθάκης προὔχοντες, μητέρα τὴν ἐμὴν μνησευόμενοι, κατοψοφαγοῦσι τἀμά· εἰμή τις εἴποι, ὡς κἀμὲ αὐτὸν τελευτῶντες μέλλουσι πάντως συναπολέσειν· ἡδὲ, μέσον βαίνει, οὔτε τὸν ἄγαμον τοῦτον γάμον ἀπαρνουμένη, οὔτε τέλος ἐπιθεῖναι αὐτῷ δυναμένη.

Ἀθηνᾶ δὲ δεινοπαθήσασα ἐπὶ τούτοις, ὦ πόποι, ἔφη, ὅσον σοι ἐν δέοντι ἐκεῖνος ἐλθὼν, τοὺς ἑαυτοῦ στιβαροὺς

κτήνατο, συνέῤῥαψε, πάντα μεταφορικὰ ἀντὶ τοῦ ἐπεβούλευσε. 239. Τῷ κε] οὕτω γὰρ ἄν. 241. Ἅρπυιαι] αἱ θύελλαι τῶν σφοδροτάτων ἀνέμων· καὶ μυθολογούμενα δαιμόνια πτερωτὰ γυναικοειδῆ, ἁρπακτικά. — Ἀνηρείψαντο] ἀνήρπασαν, παρὰ τὸ ἀνερέπτειν. 242. Ἄϊστος, ἄπυστος] ἀνιστόριτος, ἀνήκουστος. 243. Κάλλιπεν] κατέλιπεν, ἐκ συγκοπῆς. 244. Κήδεα] ἄλγη, φροντίδας. 245. Ἐπικρατέουσι] οἱ ἄρχοντες, πλουσιώτεροι. 246. Ὑλήεντι] ὑλώδει, ἀντὶ ὑληέσσῃ. ἴδε ἀνωτέρω στίχ. 93. — 247. Κραναὴν] τραχεῖαν. 249. Τελευτὴν] τέλος αὐτῷ δοῦναι. 250. Φθινύθουσι] διαφθείρουσι τρώγοντες. 251. Τάχα...διαῤῥαίσουσι] ταχέως διαφθεροῦσι κἀμὲ αὐτόν. 252. Ἐπαλαστήσασα] ἀναξιοπαθήσασα, ἀγανακτήσασα ἐπὶ τοῖς ἐλασιεῦς καὶ δεινοῖς τούτοις πράγμασι. 253. Ἦ πολλὸν δεύῃ] πολλή σοι χρεία τοῦ Ὀδυσσέως

Δεύη, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
Σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
Τοῖός ἐὼν, οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα,
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε;
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο·
Ὤχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός. φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκί,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
Ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ', ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων·
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων.
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι·
Μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.

τοῦ δέομαι, δέῃ, καὶ δεύῃ. 256. Πήληκα] περικεφαλαίαν. 259. Ἐξ Ἐφύρης] πόλεως, φασί, τῆς Θεσπρωτίας· ἐλέγετο δὲ Ἐφύρη καὶ ἡ Κόρινθος, καὶ ἡ Ἤλις. 261. Διζήμενος] ζητῶν. 262. Τοὺς χαλκήρεας] βέλη χαλκῷ ἡρμοσμένα — Ἀλλ' ὁ μὲν] Ἴλος. 263. Νεμεσίζετο] ἐσέβετο. 264. Φιλέεσκε] ἐφίλει λίαν·

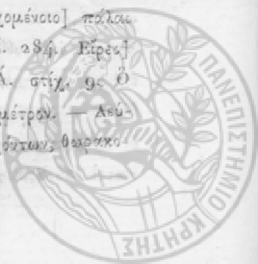
βραχίονας τουτοισὶν ἐπαφήσει· εἰ γὰρ νῦν ὧδε πῃ ἐν προθύροις ἐπιφανείη, περικεφαλαίαν, ἀσπίδα τε, καὶ δόρατα δύο φέρων ἐν χερσὶν, οἷον ἐγὼ ποθ' ἑώρακα παρ' ἡμῖν εὐωχούμενον, ὁπόθ' ἧκε πρῶτον ὡς ἡμᾶς ἐξ Ἐφύρης (ἀπεπλεύκει γὰρ κἀκεῖσε πρὸς Ἶλον τὸν Μερμέρου ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς, φάρμακον παρ' αὐτοῦ εὑρησόμενος δηλητήριον πρὸς ἐπίχρισιν ὀϊστῶν· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν αἰδοῖ τῶν θεῶν ἀπεῖπε τὴν αἴτησιν, ἔδωκε δὲ οὑμὸς πατὴρ αὐτῷ τοῦτο δῶρον) πικρὸς καὶ ψυχρὸς ἂν εἴη ὁ γάμος αὐτοῖς, ὑπ' ἐκείνου ἀναιρεθεῖσι· νῦν δ' ἐκεῖνο μὲν θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, εἰ ἄρ' ἐπανελθὼν ἀμυνεῖται· σὲ δ' αὐτὸν ὅμως ἐπιφράζεσθαι δεῖ, εἴπερ ποτε καὶ νῦν μάλιστα, ὅπως ὡς τάχιστ' ἀποσοβήσεις αὐτοὺς τῆς οἰκίας· εἰ γὰρ κἀμοῦ λόγον τινὰ ποιῇ, αὔριον σύλλογον αὐτῶν ποιησάμενος, καὶ θεοὺς μαρτυράμενος, κέλευε ἀποστῆναι ἕκαστον αὐτῶν πρὸς τὰ ἑαυτοῦ· ἡ δὲ μήτηρ, εἰ βούλοιτο δευτέρῳ ἀνδρὶ ὁμιλῆσαι, ἴτω πρὸς τὸν πατέρα· ὃς τόν τε γάμον αὐτῇ παρασκευάσει, καὶ ἕδνα αὐτῇ, ὅσα γε δεῖ τῇ ἑαυτοῦ θυγατρὶ ἀπαιτήσει παρὰ τοῦ νυμφίου· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως σοι ἐχέτω.

σύνηθες τῷ ποιητῇ ἐν τοῖς Παρατατικοῖς προστιθέναι τὸ Ἔσκε, φιλέεσκε, τίπτεσκε καὶ τ λ. 266. Πικρόγαμοι] πικροῦ τοῦ τῆς Πηνελόπης γάμου ἀπαύροιντο. 269. Ἄνωγα] ἀξιῶ, κελεύω. 271. Εἰ δὲ, ἄγε] εἰδὲ αὐτὸς οὐ ξυνίης ἀπὸ σεαυτοῦ, ἄκουσον ἐμοῦ. 275. Μητέρα] ἀναπόδοτος ἡ αἰτιατικὴ κατά τε σχῆμα, διασκεπτομένου τοῦ ποιητοῦ περὶ τῶν ἐρώτων αὐτῆς, καὶ διακόψαντος τὴν ἀκολουθίαν τῆς συντάξεως, εἰ μήτις εἴποι εὐθεῖαν εἶναι τὸ Μητέρα ὡς ἐπὶ τῆς νῦν συνηθείας, ὡς καὶ (λ. Ε. 389.) τὸ Χεῖρα. 276. Ἂψ ἴτω] ἐπανελθέτω. — Μέγαρον οἶκοι. 277. Ἀρτυνέουσιν ἔεδνα] ἑτιμάσουσιν αὐτῇ δοῦναι ἕδνα· σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ γυναῖκα ἀγόμενος ἐν τῷ τότε, προῖκα ἐδίδω τῷ πατρὶ αὐτῆς. 278. Ἔοικε] δεῖ, ἀνήκει. 279. Αἴκε πύθηαι] εἴμοι προσθείης

Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομεν, αἴ κε πίθηαι·
Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν, ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν·
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὅππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐσσί.
Ἦ οὐκ ἀΐεις, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ, φίλος (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)

---

280. Ἄρσας] εὐτρεπίσας. 281. Ἔρχεο] ἔρχου, ἴθι. — Δὴν οἰχομένοιο] πάλαι διὰ πολλοῦ χρόνου ἀποδημοῦντος. 282. Ὄσσαν] φήμην τινά. 284. Εἴρεο] ἐρώτα. 286. Ὃς γὰρ] ὃ γὰρ, γράφει πολλαχῆ· καὶ ἐν Ἰλ. Α. στίχ. 9. Ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς· ἀλλ' ἐνταῦθ', ὡς ἔοικεν, ἀναγκάζει τὸ μέτρον. — Δεύτατος] ὕστατος. — Χαλκοχιτώνων] τῶν χαλκοῦς χιτῶνας ἐχόντων, θωρακοφόρων. 288. Ἦ τ' ἂν] οὕτως ἂν, ἢ καίπερ ἂν τλαίης.

Ἐκ δὲ τούτου κἀκεῖνο βουλοίμην ἄν σε τοῖς ἐμοῖς λόγοις σεαυτὸν πειθόμενον παρασχεῖν, ἐπιβάντα νεὼς, εἴκοσιν ἐχούσης ἐρέτας, ἀναχθῆναι, ὁποιδήποτ' ἂν ἤτοι παρ' ἀνθρώπων ἀκούσης περὶ τοῦ πατρὸς, ἢ φήμης τινὸς γενομένης διόθεν, ἐξ ἧς μέγα κλέος πολλάκις ἥκει ἀνθρώποις, πευσόμενον περὶ αὐτοῦ ὅ,τι δήποτε· δεῖ δέ σε πρῶτον εἰς Πύλον ἐλθόντα παρὰ τὸν Νέστορα, πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ ὅ,τι ποτε τυγχάνει εἰδώς· εἶθ' οὕτως ἐς Σπάρτην ἐλάσαι παρὰ Μενέλαον, ὃς ἔσχατος πάντων τῶν Ἑλλήνων κατήχθη εἰς τὴν ἑαυτοῦ, καὶ εἰ μὲν ἀκούσειας ζῆν ἐκεῖνον, καὶ μέλλειν ἀπονοστήσειν, τλαίης ἂν ταλαιπωρούμενος οὕτως ἔτι ἐνιαυτόν· εἰδὲ τέθνηκεν, ἐπανελθὼν εὐθὺς οἴκαδε, ἐκείνῳ μὲν χώσεις σῆμα περικαλὲς, καὶ τἄλλα ποιήσεις τὰ νομιζόμενα, οἷα δεῖ υἱόν εὐγνώμονα ἀγαθῷ πατρὶ γενομένῳ· τὴν δὲ μητέρα ἐκδώσεις ἀνδρί·

Τούτων δ' οὕτω σχόντων καλῶς, τότε δὴ καιρός σοι βουλεύεσθαι, ὅπως ἀμυνῇ τοὺς μνηστῆρας ἤτοι δόλῳ, ἢ ἐκ τοῦ προφανοῦς, ᾗ ἄν σοι μάλιστα ἀνυσιμώτερον δόξῃ· αἰσχρὸν γάρ σοι τηλικοῦτον γεγενημένον, τὰ νηπίων ἔτι φρονεῖν· ἢ οὐκ ἀκούεις, ὅσος λόγος Ὀρέστου παρὰ πᾶσι γίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι Αἰγίσθῳ, ὃς ἀνεῖλε τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἐπεξῆλθεν ἀξίως; τοιοῦτος οὖν καὶ αὐτός μοι δοκεῖς, μέγας, καλὸς, ἀνδρεῖος, τὰ πάντα εἶναι ἐφ'

291. Χεῦαι] χῶσαι. — Καὶ ἐπὶ] ἐπὶ τοῦ σήματος ἐντάφια ἐνταφιάσαι. 292. Ἔοικε] ἀνήκει τῷ σῷ πατρί. — Ἀνέρι] καὶ τὴν σεαυτοῦ μητέρα δοῦναι ἀνδρὶ ἑτέρῳ εἰς γάμον. 293. Τελευτήσῃς] τελειώσῃς καὶ πράξῃς. 295. Τεοῖσι] τοῖς σεαυτοῦ. 296. Ἀμφαδὸν] ἀναφανδὸν, ἐν τῷ φανερῷ. 297. Νηπιάας ὀχέειν] τὰ φρονεῖν, ἢ νηπίων ὀχεῖσθαι ὑπὸ νηπιότητος καὶ ἄφρονα εἶναι. 298. Ἀΐεις] ἀκούεις. 300. Δολόμητιν] δόλια φρονοῦντα.

Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη
Ἠδ' ἑτάρους, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥστε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
Δῶρον δ', ὅ, ττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖτις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς·
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὣς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι·
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς.
 Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῇ

ἴδε ἀνωτέρω στίχ. 35. — Ἔκτα] ἀπέκτεινε 303. Θοὴν] ταχεῖαν. 304. Ἀσχαλόωσι] δυσανασχετοῦσιν, μόλις δύνανται περιμένειν με. 305. Ἐμπάζεο] ἐμπάζου, ἀκρόασιν καὶ φροντίδα ποιοῦ. 309. Ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο] καίτοι σὺν ἐπείξει πολλῇ δοκεῖς ἔχεσθαι τῆς ὁδοῦ. 310. Λοεσσάμενος,] λουσάμενος, καὶ τερφθεὶς ἐν τῇ σεαυτοῦ ψυχῇ. 311. Κίῃς] ἐπανέλθῃς. 312. Κειμήλιον] κείμε-

οἷς καὶ λόγος σου πολὺς πρὸς τοὺς ὕστερον ἔσται. Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ὁρῶ τὸν καιρὸν ἀναγκάζοντά με κατελθεῖν εἰς τὴν ναῦν, ὅπου με οἱ ἑταῖροι ἀσχάλοντες περιμένουσι· σοί δ' αὐτῷ μελήσει εἰς ἔργον ἀγαγεῖν, ὅσα παρ' ἐμοῦ τυγχάνεις ἀκηκοώς.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· ταῦτα μέν σοι, ὦ ξένε, ὡς πατρὶ πρὸς παῖδα ἄγαν σοφὸς πάντ' ἐστὶν εἰρημένα· καὶ οὐδέποτ' αὐτῶν ἔγωγε ἐπιλησθήσομαι· ἀλλὰ παράμεινον ἔτι μικρὸν, καίπερ ἐπειγόμενός γε ἀπᾶραι, ἵνα λουσάμενος πρῶτον, τά τ' ἄλλα ψυχαγωγηθεὶς προσηκόντως, καὶ δῶρον δεξάμενος παρ' ἐμοῦ τιμαλφὲς καὶ καλὸν, οἷον φίλοι διδόασι φίλοις, ἀποκεισόμενον ἀνάγραπτον ἐς ἀεὶ παρ' ἐμοῦ, οὕτως ἀπίῃς ἐπὶ τὴν ναῦν.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· ἔα ταῦτά γε, μηκέτι με ἀπασχολῶν, ἐπειγόμενον ἀποπλεῖν· δῶρον δὲ, ὅ μοι δοῦναι ἐθέλεις, τοῦτ' ἐπειδὰν ἐπανέλθω ἐντεῦθεν, κομισάμενος οἴκαδε, πειράσομαί σε τοῖς ἴσοις ἀμείψασθαι· ταῦτα δ' εἰποῦσα ἡ θεὸς, ᾤχετο διαπτᾶσα, ὥσπερ τις ὄρνις. Ἐντεῦθεν οὖν θάρσος καὶ ἰσχὺν οὐκ ὀλίγην Τηλεμάχῳ ἐνέβαλε τὸ γιγνόμενον· καὶ τοῦ πατρὸς αὐτὸν ὑπέμνησε μᾶλλον, ἢ πρότερον, θαμβήσαντα ἤδη, καὶ θεὸν εἶναι τὸν ξένον πιστεύσαντα. Ἐκ δὲ τούτου προήει ὅμοιος θεῷ προσιὼν τοῖς μνηστῆρσιν· ἔνθα Φήμιος ὁ περιβόητος τῶν κιθαρῳδῶν ᾖδε καθημένοις σιωπῇ τοῖς

νον ἄγαλμα ἐν τῷ οἴκῳ ἐξ ἐμοῦ. 315. Λιλαιόμενον] ἐν ᾧ ἐπιθυμῶ τοῦ ἰέναι. 317. Δόμεναι] ἐπανερχομένῳ μοι δός φέρειν αὐτὸ οἴκαδε· τὸ δὲ Ἀπαρέμφατον ἀντὶ Προστακτικοῦ σύνηθες τῷ ποιητῇ ἐν τοιαύταις διαλέξεσι. 318. Ἑλὼν] λαβών. — Ἀμοιβῆς] σοὶ δὲ τούτου χάρις μεγίστη παρ' ἐμοὶ ἀποκείσεται. 320. Ἀνόπαια] εἶδος ὄρνιθος, φασὶν, ἐστιν ἡ Ἀνόπαια, οἱ δὲ, ἀνὰ τὴν ὀπὴν, ἢ ἄνω κατὰ τὴν ὀπὴν, τῆς καπνοδόκης ἀναφερομένη καὶ διαπτᾶσα. 322. Φρεσὶν ᾗσι] τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ. 323. Ὀΐσατο] ἐννόησε. 324. Ἐπῴχε-

Εἴατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
  Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο·
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Δακρύσασα δ' ἔπειτα, προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν ἀοιδοί·
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων· ταύτης δε ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον·
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
Ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
  Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅστε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.

το] ἀφίκετο εἰς τοὺς μνηστῆρας ὁ ἴσος τοῖς θεοῖς ἄνθρωπος. 326. Εἴατο] ἐκαθέζοντο. 327. Ὃν ἐκ Τροίης] ἡ συνθήκη οὕτω, ὁ δὲ ἀοιδὸς ᾖδε τὴν ἐκ τῆς Τροίας ἀθλίαν καταγωγὴν τῶν Ἑλλήνων, ἣν προσέταξεν αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ 328. Ὑπερωϊόθεν] ἄνωθεν ἐκ τοῦ ὑπερῴου· τοῦτο γὰρ τὸ δίστεγον ἦν ταῖς γυναιξὶν ἀφωσιωμένον, ἵνα μὴ τοῖς τῶν ἀνδρῶν ὀφθαλμοῖς ἀεὶ ἐκκείμεναι ὦσι. — σύνθετο] ξυνῆκεν, ἤκουσε τὴν θείαν μολπήν. 329. Περίφρων] ἡ φρο-

μνηστῆρσι τὴν τῶν Ἀχαιῶν ἀπὸ τῆς Τροίας δύστηνόν ἐπάνάκαμψιν, οὕτως Ἀθηνᾶς κελευσάσης.

Ταῦτα δ' ἀκούσασα Πηνελόπη ἄνωθεν ἐκ τοῦ ὑπερῴου, ἐπικαταβᾶσα σὺν δυσὶ θεραπαίναις, ἔστη παρὰ τοῖς μνηστῆρσι πρὸς τῷ τῆς θύρας σταθμῷ, κεκαλυμμένη μὲν κρηδέμνοις τὸ πρόσωπον, δεδακρυμένη δ' ὅλως τὰς παρειάς· καὶ δή φησι πρὸς τὸν κιθαρῳδὸν, Φήμιε, πολλά ἐστιν ἐν τῷ βίῳ παρὰ μὲν ἀνδρῶν καὶ θεῶν γενόμενα· παρὰ δὲ τῶν ἀοιδῶν πρὸς τέρψιν καὶ κήλησιν τῆς ψυχῆς κλεϊζόμενα· τούτων μὲν ἕν τι, οἷόν ποτε βούλει, ᾆδε τουτοισὶν ἀτρέμας ἑστιωμένοις· ταύτης δὲ μόνης τῆς ᾠδῆς μοι ἀπέχου· δεινῶς γὰρ στρέφει μου τὴν καρδίαν, καὶ πένθος ἀφίησιν ἄληστον, πόθον τῆς μνήμης ἐντιθείσης τἀνδρὸς ἐκείνου, οὗ λόγος πολὺς ἀνὰ πᾶσαν διηχεῖ τὴν Ἑλλάδα.

Τηλέμαχος δ' ἀναστὰς ἐπὶ τούτοις, μῆτερ, ἔφη, τίς ποτ' ἀποστροφὴ ἀνεφύη σοι ἥδε πρὸς τὸν ἀοιδὸν, τέρποντα τοὺς εὐωχουμένους, ὅπως αὐτῷ δοκεῖ ἄμεινον ἔχειν, καὶ ταῦτα τοῦ Διὸς διδόντος ἑκάστῳ τῶν τοιούτων ἐφευρετῶν ὅ,τι ποτ'

νιμωτάτη· τοῦτο γὰρ τὸ ἐπίθετον ἀποδίδωσι μόνῃ τῇ Πηνελόπῃ. 335. Ἀμφίπολοι δύο] θεράπαιναι. 333. Παρὰ σταθμὸν] σταθμοὶ οἱ παραστάται τῆς θύρας ἑκατέρωθεν. — Τέγεος] τοῦ τέγους τοῦ καλῶς καὶ ἐπιμελῶς κατασκευασθέντος. 334. Ἄντα παρειάων] πρὸ τῶν παρειῶν. κρήδεμνον δέ ἐστι λεπτόν τι ὕφος, ᾧ τὴν κεφαλὴν καὶ νῦν ἔτι τὰ τῆς Δακίας γύναια περιδεσμοῦσι. 335. Κεδνὴ] προσηνής. — Ἑκάτερθεν] ἑκατέρωθεν ἑκατέρα. 337. Θελκτήρια] ᾄσματα θέλγοντα πρὸς ἡδονὴν τοὺς ἀκούοντας. 338. Κλείουσιν ὑμνοῦσιν, ᾄδουσιν. 339. Τῶν] τούτων. — Σφιν] αὐτοῖς. παρήμενος] παρακαθήμενος. 340. Πινόντων] πινέτωσαν, εὐθυμήτωσαν. 341. Λυγρῆς] λυπηρᾶς 342. Τείρη] στρέφει μοι δεινῶς τὴν ψυχήν. — Καθίκετο] καθίψατό μου πένθος ἀνεπίληστον. 343. Τοίην κεφαλὴν] τοιοῦτον ἄνδρα ποθῶ, οὗ τὸ κλέος κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ Πελοπόννησόν ἐστι μέγα. 346. Φθονέεις ἐρίηρον] ἀπεχθάνῃ, κωλύεις τὸν ἐράσμιον ἀοιδὸν τέρπειν τοὺς παρόντας, ὅπως αὐτῷ δοκεῖ· 349. Ἀλφηστῆσι] ἐφευρετικοῖς· 350. Νέμεσις] μέμψις. — Κακὸν

Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν.
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
Ἐν Τροίῃ; πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω· ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,

οἶτον] κακὸν θάνατον; ἢ τὴν τύχην ἁπλῶς. 352. Ἀκουόντεσσι] τοῖς ἀκούουσι. — Πέληται] ὑπάρχει. 356. Κόμιζε] θεράπευε, περιποίει. 357. Ἠλακάτην] ἐργαλεῖον, δι' οὗ νήθουσιν αἱ γυναῖκες, ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ ῥόκα 358. Ἔργον ἐποίχεσθαι] ἔρχεσθαι εἰς τὰ ἔργα· ἢ καταγίνεσθαι καὶ ἐνασχολεῖσθαι περὶ ταῦτα. — Ἄνδρεσσι] ἀπὸ τῆς εὐθείας προσθέσει τῆς Σι συλλαβῆς ἀντὶ τοῦ ἀνδράσι. 360. Πάλιν] ὀπίσω. 363. Ἔνθετο] ἐνέθετο τῇ ψυ-

ἂν ἐθέλῃ; οὐδεὶς οὖν φθόνος τὴν τῶν Ἑλλήνων ᾄδειν ἐντυχοῦσι δυστυχίαν, καὶ μάλιστα τῶν ἀνθρώπων περὶ τὰ νεώτερα τῶν ᾀσμάτων πλείω ποιουμένων σπουδήν· σὲ δὲ χρὴ γενναίως καὶ τούτων ἀνέχεσθαι· οὐ γὰρ μόνος Ὀδυσσεὺς ἐν Τροίᾳ μεμένηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκεῖ συναπώλοντο· ἴθι τοίνυν ἱστόν τε ἠλακάτην τε, ταῦτα δὴ τὰ σαυτῆς ἔργα, κόσμει, καὶ τὰς θεραπαίνας κέλευε περὶ τἄλλα ὁμοίως ἐνασχολεῖσθαι· τὸ δὲ περὶ τῶν παρόντων βουλεύεσθαι ἀνδράσι προσήκει· πάντων δὲ μάλιστα ἔμοιγε, οὗ ὁ οἶκος οὗτός ἐστι·

Ταῦτα δ' ἀκούσασα Πηνελόπη παρ' εὖ φρονοῦντος παιδὸς, αὐτὴ μὲν ἀναβᾶσα πάλιν σὺν ἐκπλήξει μετὰ τῶν ἀμφιπόλων ἐς τὸ ὑπερῷον, ἐκεῖ κατωδύρετο σφόδρα τὸν θεῖον Ὀδυσσέα, μέχρις οὗ ἐνῆκεν ὕπνον αὐτῇ ἡ θεός· οἱ δὲ μνηστῆρες ὀπίσω ἐθορύβησαν, εὐξάμενος ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτῷ ἁρμόσαι τὸν γάμον.

Ἐν δὴ τούτῳ Τηλέμαχος ἀναστὰς ἐν μέσοις τοῖς ἑστιωμένοις, μνηστῆρες, ἔφη, τῆς ἐμῆς μητρὸς ὑπερφίαλοι, νῦν μὲν εὐθυμεῖτε ὧδε σὺν κόσμῳ, βοῆς καὶ θορύβου παυόμενοι· καλὸν γὰρ ἀφ' ἡσυχίας τοιούτου ἀοιδοῦ ἐπακούειν, οἷος οὗτός ἐστι, θεῷ ὅλως τὴν φωνὴν ἐοικώς· ἐπειδὰν δ' ὑμῖν καλῶς ταῦτα σχῇ, ἄπιτε οἴκαδε ἀναπαυσόμενοι· αὔριον δὲ ἅμα ἕῳ ἀξιῶ ὑμᾶς συνελθεῖν ἐν συλλόγῳ· βούλομαι γὰρ γνώμην ὑμῖν ἀποφήνασθαι ἀποτόμως περὶ τῶν παρόν-

---

χῇ. 362. Ὑπερῷ'] ὑπερῷον. Πόσιν] τὸν ἄνδρα. — Ὄφρα] ἕως ὅτου ἐνέλαβεν αὐτῇ ὕπνον. 365. Ὁμάδησαν] ἐθορύβησαν. — σκιόεντα] σύσκια, ὑψηλά. 366. Ἠρήσαντο] ηὔξαντο, ἐπεθύμησαν συγκατακοιμηθῆναι αὐτῇ. τὸ δὲ Παραὶ ἀντὶ τοῦ Παρά. 368. Ὑπέρβιον] ὑπερήφανον καὶ ὑβριστικὴν προσφέροντες βίαν. 369. Δαινύμενοι] τρώγοντες εὐωχούμεθα. — Βοητὺς] βοὴ 'Ακουέμεν] ἀκούειν. 371. Ἐναλίγκιος] ὅμοιος θεοῖς κατὰ τὴν φωνήν. 372. Ἠῶθεν] ἅμα ἕῳ. — Κιόντες] ἐλθόντες, 373. 'Απηλεγέως] ἀποτόμως. —

Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες.
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν·
Μή σέγ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν·
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅ, ττι κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τέ οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός.
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί·
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

Ἀποείπω] ἀποφαντικῶς εἴπω. 374. Ἀλεγύνετε] φροντίσατε. 375. Ὑμὰ] τὰ ἑαυτῶν ἐσθίοντες ἐξ ἀμοιβῆς ἀλλήλων. 377. Νήποινον] ἀτιμώρητον. 378. Κείρετε] φθείρετε. — Ἐπιβώσομαι] ἐπικαλέσομαι, εἴπως ποτὲ Ζεὺς δῷ παλιντιμώρητά μοι γενέσθαι τὰ παρ' ὑμῶν πραττόμενα βίᾳ. 380. Νή-

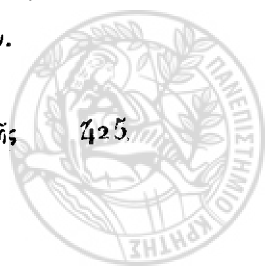
των· δεῖ γὰρ δὴ νῦν γ' ὑμᾶς τῆς ἐμῆς ἀπεχομένους οἰκίας, ἑτέρας ἐς γε τοὐπιὸν τραπέζης φροντίζειν, τὰ ἑαυτῶν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλων ἐσθίοντας· εἰ δέ γ' ὑμῖν ἄλλως παρὰ ταῦτα ἀρέσκει, τἀλλότρια νηποινὶ κατεσθίειν, σπαθᾶτε, φθείρετε, φειδόμενοι μηδενός· ἐγὼ δὲ μαρτύρομαι τοὺς θεοὺς, εἴπως ἄλλοθέν ποθεν παρὰ τοῦ Διὸς τίσίς μοι τούτων εἴη, ὥστε πάντας ὑμᾶς ἔπειθ' ὧδε ἀτιμωρητὶ ἀπολέσθαι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, οἱ μὲν ἄλλοι βαθείᾳ ἐνδόντες σιγῇ, ἠπόρουν πρὸς τὴν παῤῥησίαν τοῦ Τηλεμάχου· Ἀντίνοος δὲ ὁ Εὐπείθους ὑπολαβὼν, ἀπεκρίνατο· Τηλέμαχε, τὸ μὲν δημηγορεῖν οὕτω θεόθέν σοι δεδόσθαι δοκεῖ· τὸ δὲ κρατεῖν ἐν Ἰθάκῃ, ὃ πατρῷόν σοι γίγνεται γέρας, τοῦτο μὴ γένοιτό σοι παρὰ τοῦ Διός.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· Ἀντίνοε (καὶ ὅπως μηδεμία ἀπέχθεια, ἐφ' οἷς μέλλω ἐρεῖν, γεννήσεταί μοι πρὸς σὲ) πῶς οὐκ ἂν δεξαίμην τὴν βασιλείαν, διδόντος γε τοῦ Διός; ἢ φαῦλόν τι τοῦτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποις νομίζεις εἶναι; ὃς γὰρ ἂν βασιλεύῃ αὐτός τε τιμῆς ἔτυχε παρὰ πάντων, καὶ τὰ περὶ τὸν οἶκον πλοῦτος ἐπιῤῥεῖ πανταχόθεν· τέως δ' οὖν βασιλεῖς μὲν ἐν Ἰθάκῃ τῶν τ' ἀρχαίων καὶ νεωτέρων εἰσὶ πολλοί· ὧν θανόντος τοῦ Ὀδυσσέως, βασιλευέτω, ὃς ἂν ἐθέλῃ· ἐμοὶ δ' ἀρκείτω κρατεῖν, ὧν ὁ πατὴρ κτησάμενός μοι κατέλιπε.

ποινοι] ἀτιμώρητοι, ἀβοήθητοι· προλέγει δὲ τὸν ὅσον οὔπω θάνατον αὐτῶν 381. Ὀδὰξ... φύντες] δακνόντες τὰ χείλη. 382. Ὃ] ὅς, ὅτι. 386. Ἀμφιάλῳ] περιῤῥεομένη τοῖς ὕδασι. 387. Ὅτοι] ὅπερ πατρῷόν σοι ἐκ γένους γέρας ἐστι· 389. Ἀγάσσεαι] ἆρα νεμεσήσειας, ἀπέχθοιο· ἢ θαυμάσειας, φθονήσειας 390. Καί κεν τοῦτ'... ἀρέσθαι] τοῦτο τὸ βασιλεύειν δέξασθαι. 391. Τετύχθαι] γενέσθαι, δοθῆναι. 392. Αἶψά τε οἱ δῶ] εὐθὺς γὰρ τὸ δῶμα αὐτῷ ἀφνειὸν, εἴτουν πλούσιον ἔσται, καὶ αὐτὸς τιμιώτερος. 396. Ἔχῃσιν] ἐχέτω. 398. Δμώων] δούλων, θεραπόντων. — Ληΐσσατο] ἐκ λείας ἔχων κατέλιπε.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφιν
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι·
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δὲ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα·
Ἠέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἦ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν
Γνώμεναι! οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὐρύμαχ', ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥντινα μήτηρ,
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον, ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστίν·
Μέντης δ' Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,

Εὐρύμαχος δὲ ὁ Πολύβου πρὸς ταῦτα· Τηλέμαχε, Ἰθάκης μὲν ὅςτις ποτὲ βασιλεύσει, τοῦτ' ἐν γούνασι κεῖται θεῶν. αὐτὸς δὲ ἔχων τὰ σαυτοῦ, κύριος ἔσῃ παντὸς τοῦ οἴκου· μηδὲ γένοιθ' ὅςτις, Ἰθάκης κατῳκημένης, τὰ σὰ βίᾳ ἐθελήσειε διαφθεῖραι· ἄλλως δὲ ταῦτ' οὐκ ἔστι γενέσθαι· ἀλλὰ νῦν γ', ὦ βέλτιστε, ἐκεῖνο βουλοίμην ἂν μαθεῖν παρὰ σοῦ· τίς, καὶ πόθεν ὁ ξένος ᾧδ' ὡς ἡμᾶς; πότερον ἀγγελίαν τινὰ ἧκε κομίζων περὶ Ὀδυσσέως, ἢ αὐτός του δεόμενος; θᾶττον γὰρ ἀναστὰς ᾤχετο, πρὶν ἡμᾶς μαθεῖν ὁτιοῦν παρ' αὐτοῦ· ἔοικεν ἀλλ' οὖν ὅσον ἐκ τῆς ἰδέας ἀγαθὸς ἀνὴρ εἶναι.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· τοῦ μὲν πατρὸς, ὡς ἤδη ἀπολωλότος οὐκέτι λόγος ἐστὶν οὐδεὶς, οὐδὲ πείθομαι ζῆν ἐκεῖνον· οὐδ' εἴτις μοι εἴποι ποθὲν αὐτίκ' ἐλεύσεσθαι οἴκαδε, προσέχω τὸν νοῦν, οἷς φησιν· οὔτ' αὖ μαντείας φροντίζω, εἴτινας ἡ μήτηρ τῶν θεοπρόπων μεταπεμψαμένη, πυνθάνεται· οὗτος δὲ ξένος ἐστὶ πατρῷος ἐμὸς, Μέντης, φησὶν, ὁ Ἀγχιάλου βασιλεὺς τῶν Ταφίων.

Τοιαῦτα μὲν πρὸς τοῦτον Τηλέμαχος ἔφη· σύνοιδε δὲ τὴν θεὸν οὖσαν τὸν Μέντην ἐκεῖνον· οἱ δὲ μνηστῆρες ἐκ τούτων εἰς ἑσπέραν εὐωχηθέντες, ἐπειδὴ συσκοτάζοι, ἀπῆλθον οἴκαδε ἕκαστος κοιμησόμενοι· ὡς δ' αὔτως καὶ Τηλέμαχος ἀναβὰς εἰς τὴν κλίνην, ἔνθα τῆς αὐλῆς αὐτῷ ὁ θάλαμος

---

403. Βίηφι] τό φι μόριόν τί ἐστι ἐν γενικῇ καὶ δοτικῇ, ὡς τὸ πολὺ προστιθέμενον. 404. Ἀποῤῥαίσει] διαφθερεῖ. — Ναιετούσης] κατῳκημένης. 406. Ἐξεύχεται] ἐπαγγέλλεται. 408. Ἑὸν χρέος] ἴδιον χρέος ὄφλημα, ἢ χρείαν. — Ἐελδόμενον] ἐπιθυμῶν, ζητῶν. — Τόδε ἱκάνει] παραγέγονεν ὧδε. 410. Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ] ὅτι ἀναστὰς ταχέως ἀπῄει. 415. Θεοπροπίης] οὔτε μαντείας ἀκούω, φροντίζω. 420. Φρεσὶ δὲ] ἐν δὲ τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ. οἶδε, ὅςτις ἐστι. 421. Ὀρχηστὺν] τραπέντες εἰς χορὸν, καὶ μολπὴν, ἢ καθιλαροὶ τὴν ψυχὴν, εὐφραίνοντο. 422. Ἕσπερον] τὴν ἑσπέραν. 424. Κακκείοντες] κοιμησόμενοι ἔβησαν. 426. Περισκέπτῳ, πανταχόθεν πρὸς τὸ φῶς ἐκτεθειμένῳ.

Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσιν ἑοῖσιν,
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν·
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο· χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἑ μάλιστα
Δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖς λεχέεσσιν,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

---

427. Μερμηρίζων] φροντίζων, μελετῶν. 428. Αἰθομένας δαΐδας] ἀναμμένας λαμπάδας. 430. Κτεάτεσιν] τοῖς ἑαυτοῦ χρήμασιν. 431. Ἐεικοσάβοια] εἴκοσι βοῶν ἄξια δούς. 432. Τῖεν] ἐτίμα. 433. Ἀλέεινε] ἀπέφευγε τὴν ζηλοτυπίαν. 436. Ὤϊξεν] ἀνέωξε. 438. Πυκιμήδεος] πυκινὰ μήδεα ἐχούσης. συνετῆς. 440. Τρητοῖσι λέχεσσι] τορνευτοῖς, ἠσκημένοις. 441. Βῆ ῥ' ἴμεν] ἡ δὲ Εὐρύκλεια ἐξελθοῦσα ἐπεσπάσατο τὴν θύραν ἀπὸ τῆς κορώνης τῆς ἀρ-

ἣν ἐν χωρίῳ ἀπόπτῳ πολλὰ περὶ τῶν παρόντων κατὰ νοῦν ἀνεκύκλει. Εὐρύκλεια δὲ ἡ τοῦ Ὦπος τοῦ Πεισηνορίδου, ἣν Λαέρτης πριάμενος, ἐν ὥρᾳ ποτὲ γενομένην, εἴκοσι βοῶν δοὺς ἄξια, ἐτίμα ἶσα καὶ γαμετήν· ὡμίλησε δ' αὐτῇ ἐν εὐνῇ οὐδέποτε οὐδαμῶς, τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς ἀφοσιούμενος τὸ ζηλότυπον· αὕτη δὴ, ἐπειδὴ μᾶλλον τῶν ἄλλων, ὡς καὶ νήπιον ἔτι ὄντα ἐκθρέψασα, φιλοῦσα ἐτύγχανε, καὶ λαμπάδας ἤνεγκεν ἐν τῷ σκότῳ τότε αὐτῷ καθημένῳ· καὶ δὴ ἀνοίξασα πρῶτον τὴν τοῦ θαλάμου θύραν, εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ἐν τῷ λέκτρῳ· καὶ λαβοῦσα παρ' αὐτοῦ τὸν χιτῶνα, καλῶς τε ἀσκήσασα καὶ καθάρασα, ἐξήρτησεν ἀπὸ τοῦ πασσάλου· εἶθ' οὕτως ἐξιοῦσα, ἐφελκύσατο καὶ τὴν θύραν ἐκ κορώνης ἀργυρᾶς, ἐπισπασαμένη ἅμα καὶ τὴν κλεῖν ἐξ ἱμάντος· ὁ δὲ καλυψάμενος ὑπὸ λεπτοτάτῳ περιβολαίῳ, ἐβουλεύετο ἐφ' ἡσυχίας, περὶ ὧν ἐδίδαξεν αὐτὸν ἡ θεός.

γυρᾶς κρίκος τις οὗτος, ἢ σιδήρειόν τι κατὰ τὸ μέσον τῆς θύρας, ἀφ' οὗ ἀφέλκομεν αὐτὴν ἐξερχόμενοι. 442. Κληῖδα ἐτάνυσεν ἱμάντι] αὐτοσχέδιός τις δοκεῖ εἶναι αὕτη ἡ κλεὶς, οἵαις ἂν χρήσαιτό τις νῦν ἐν ταῖς αὐτοσχεδίοις καλύβαις τῶν ποιμένων, ξύλον τι ὄπισθεν τῆς θύρας ὁριζοντικῶς χαλαρῶς ἐχόμενον, καὶ ἑκατέρωθεν ἱμάντι διὰ τρήσεων δεδεμένον, τῷ μὲν πρὸς τὸν παραστάτην, ἀφ' οὗ ἐξῆπτε τὴν θύραν, ἑλκόμενον· τῷ δὲ πάλιν πρὸς τὸ ἀνοίγειν. 443. Οἰὸς ἀώτῳ] τῷ ἄνθει τοῦ προβατείου ἐρίου, ὅ ἐστιν ἁπαλῷ ἐπιβλήματι. 444. Βούλευε] ἐβουλεύετο καθ' ἑαυτοῦ, ὅπως ὡς ἄριστα δεήσει ἰέναι, οἷ, αὐτῷ παρῄνησεν Ἀθηνᾶ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Τηλέμαχος ἐκκλησίαν ποιησάμενος, κελεύει τοὺς μνηστῆρας ἐξιέναι τῆς τοῦ Ὀδυσσέως οἰκίας· ἐξαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο καὶ τὴν τῶν ὑπηκόων βοήθειαν. τῶν δὲ μνηστήρων πολλὰ παρεχομένων δίκαια ἑαυτῶν, καὶ ἀξιούντων πέμψαι τὴν μητέρα πρὸς τὸν Ἴκαρον τὸν πατέρα, ἄδικον τοῦτ' εἶναι καὶ ἀνάξιον φησὶν ὁ Τηλέμαχος· ἐν δὲ τούτοις δύο ἀετῶν προφανέντων παρὰ τοῦ Διὸς, ὁ μὲν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

ΗΜΟΣ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ·
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν,

---

1 Ἦμος] ἡνίκα ἐφάνη. — Ἠριγένεια] ἡ τὸ ἔαρ τῆς ἡμέρας γεννῶσα, ὅ ἐστι τὸν ὄρθρον, ἢ τὴν ἕω. τοῦτο γὰρ ἀρχὴ τῆς ἡμέρας, καθάπερ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ. ῥοδοδάκτυλος δὲ, ἡ τὰς ἀκτῖνας τὸ φωτὸς προϊοῦσα ὡς δακτυ-

ΤΟΥ Β.

μάντης Ἀλιθέρσης ἐξηγεῖται ὅ,τι ποτὲ ταῦτα σημαίνει· Εὐρύμαχος δ' ἐπιβάλλεται τὴν πρόῤῥησιν ἀνελεῖν· Τηλέμαχος δ' αὖ αἰτεῖ ναῦν ἀποπλεῦσαι ἐς Πελοπόννησον πευσόμενος περὶ τοῦ πατρὸς· καὶ διαλυθείσης τῆς ἐκκλησίας, ἐξαιτησάμενος τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐφόδια λαβὼν παρὰ τῆς Εὐρυκλείας, σκοτείας ἤδη γενομένης, ἀνάγεται, λαθὼν τὴν μητέρα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

ΗΝΙΚΑ δ' ὁ ἥλιος ὑπερκύψας, ἤρξατο ὑποσελαγίζειν τὸν ὁρίζοντα ταῖς χρυσοειδέσιν ἀκτῖσιν, ἐγερθεὶς ὁ Τηλέμαχος, τάθ' ἱμάτια ἐνδυσάμενος, καὶ τὰ πέδιλα ὑποδησάμενος τοῖς ποσὶ, καὶ τὸ ξίφος τοῦ ὤμου ἀναρτησάμενος, ἐξήει τοῦ θαλάμου θεῷ ἄντικρυς ἐναλίγκιος· καὶ παραχρῆμα ἐκέλευσε

λους ἀπὸ χειρὸς ἐν χρώματι ῥόδου. — Ἠώς] ποτὲ μὲν αὐτὴ ἡ θεὸς ἡ τὸ φῶς θνητοῖς τε σκεδαννῦσα καὶ ἀθανάτοις, ποτὲ δὲ αὐτὴ ἡ αὐγή. Ὤρνυτο ἐξ εὐνῆφιν] ἠγέρθη ἀπὸ τῆς εὐνῆς· τὸ δὲ φιν προσετέθη ἐξ ἔθους Ἰωνικοῦ· ἴδε ἀνωτέρω ἐν τῷ Α. στίχ. 403. — 3. Εἵματα ἑσσάμενος] τὰ ἱμάτια ἐνδυσάμενος. 5. Ἄντην] ἄντικρυς, ὁμοίως. 8. Μάλ' ὦκα] ὡς τάχιστα. 9.

Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο·
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο·
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες·
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ', ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ,ττι κεν εἴπω·
Οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔτε θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει;
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ' ἀγορεύει,
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος! εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.

Ἤγερθεν] ἐγέρθησαν. 11 Ἀργοὶ] ἢ λευκοὶ, ἢ ταχεῖς. 12. Θεσπεσίην θαυμαστὴν, θείαν. 13. Θηεῦντο] ἐθεῶντο θαυμάζοντες, 14. Εἶξαν] ὑπεχώρησαν 16. Ἤδη] οὕτω καὶ ἀλλαχῆ ἀντὶ τοῦ ᾔδει. 18 Εὔπωλον] καλοὺς πώλους,

τοὺς κήρυκας συναγείρειν τοὺς Ἕλληνας· συνειλεγμένων δὲ πάντων, παρῄει αὐτὸς, δόρυ φέρων ἐν δεξιᾷ, καὶ δύο τῶν κυνῶν ἐπαγόμενος· ἡ δὲ χάρις, ἣν θεσπεσίαν κατέχει αὐτῷ ἡ θεὸς, ἐξέπληττε διαπρέπουσα· ἅμα γὰρ ἰδόντας αὐτὸν εἰσιόντα θαῦμα κατέσχε πάντας· ἐν δὴ τούτῳ ὑποχωρησάντων τῶν γερόντων αἰδοῖ, ἐκαθέσθη ἐν τῷ πατρῴῳ θρόνῳ· κᾀκ τούτου ἀναστὰς ὁ ἥρως Αἰγύπτιος, ἀνὴρ κεκυφὼς μὲν ἡλικίᾳ, πολλῶν δὲ πεῖραν ἔχων τῶν ἐν τῷ βίῳ· οὗ Ἄντιφος ὁ παῖς συμπεπλευκὼς Ὀδυσσεῖ ἐπὶ Τροίαν, ὕστατος τῶν ἄλλων ἐν τῷ ἄντρῳ παρανάλωμα ἐγένετο Κύκλωπος· ἦσαν δ' οὖν αὐτῷ ὑπόλοιποι ἔτι τρεῖς· ὧν ὁ μὲν Εὐρύνομος τοῖς μνηστῆρσιν ἀεὶ παρετρίβετο· οἱ δὲ οἴκοι ἐπεμέλοντο τῶν πατρῴων· ἀλλ' οὐδ' οὕτω παραμυθίαν ὁ γέρων εὑρέσθαι δυνάμενος, οὐκ ἔληγε θρηνῶν τὸν πρεσβύτερον· οὗτος δὴ καὶ νῦν ἀναστὰς, δάκρυ' ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν καταχέων, ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Ἄνδρες Ἰθακήσιοι, συντείνατέ μοι τοῖς λόγοις τὸ οὖς· μέμνησθε γὰρ ὑμεῖς, ὡς ἐξ οὗ ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς ἀπεδήμησεν, οὐδέπω οὔτ' ἐκκλησία, οὔτε βουλὴ ἡστισοῦν ἡμῖν ἐγένετο πώποτε· τίς τοίνυν ἡμᾶς ὧδε συνήγειρεν σήμερον; καὶ ὑπό του κατεπειγόμενος; μῶν στρατοῦ τινος προμαθὼν εἰσβολὴν, βούλεται χ' ἡμῖν προσαγγεῖλλαι; ἀλλ' ὅςτις ποτ' ἂν ᾖ, καὶ ἐφ' ὅτῳ, ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαθὸς ἀνὴρ εἶναι· ὄναιτο δ' οὖν οὗτός γε, ὅ,τι ποτ' ἐκ Διὸς ἀγαθὸν ἐν νῷ ἔχῃ.

ἵππους ἔχουσαν. 20. Πύματον] ἔσχατον τῶν ἐξ ἑταίρων κατέφαγεν ἐν τῷ δείπνῳ. 21. Ὁμίλει] συνεφέρετο, συνανεστρέφετο. 23. Τοῦ λήθετο] ἐπελάθετο τούτου τοῦ Ἀντίφου. 25. Μεῦ] ἐμοῦ· λέγεται δὲ ἐμοῦ, ἐμεῖο, ἐμεῦ καὶ ἐμέθεν. 26 Θόωκος] συνέδριον. 28. Χρειὼ τόσον ἵκει] τίνα τοσαύτη χρεία κατέλαβε. 32. Δήμιον] δημόσιόν τι λέγει. 33. Ὀνήμενος] ὄνησιν τούτου εὕροιτο. προμαντεύει τῇ εὐχῇ τὰ ἐσόμενα, μὴ εἰδὼς, ὡς καὶ Εὐρύνομος ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀπολεσθήσεται. 34. Μενοινᾷ] φροντίζει

Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κήρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, οὐχ' ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς,
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν·
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαῤῥαίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπεῤῥίγασι νέεσθαι,
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα·
Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσιν, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον,

---

35. Φήμῃ] ἐπὶ τῇ κληδόνῃ τοῦ γέροντος· τὰ γὰρ τοιαῦτα, ὡς ὑπὸ τῶν θεῶν ἐμπνεόμενοι, ὑποφημίζουσιν ἄνθρωποι. 36 Οὐδὲν ... δὴν ἧστο] οὐ διὰ πολλοῦ καθήμενος ἐσιώπα· ἀλλὰ μενοίνησεν, ὅ ἐστιν ἐφρόντισεν, ἐπεθύμησεν ἀγορεύειν. 39. Καθαπτόμενος] ἀποτεινόμενος ἁπλῶς πρὸς τὸν Αἰγύπτιον, 40 Τάχα δὲ εἴσεαι] τάχιστα μαθήσῃ. 46. Δοιὰ διχῶς, ἢ διπλοῦν. 50. Ἐπέχραον] ἐπηρεάζουσι· 52. Ἀπεῤῥίγασι] φοβοῦνται· 53, Ὥς κ' αὐτὸς Ἐεδνώσαιτο

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἡσθεὶς τῷ λόγῳ ὁ τοῦ Ὀδυσσέως οὐκέτι ἐδύνατο κατασχεῖν ἑαυτὸν μὴ εἰπεῖν· δεξάμενος τοίνυν τὸ σκῆπτρον παρὰ τοῦ κήρυκος (Πεισήνωρ δ' ἦν οὗτος, ἀνὴρ πόλλ' εἰδώς, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα συνετὸς) καὶ παριὼν ἐς μέσον ἔφη πρὸς τὸν εἰπόντα πρέσβυν πρῶτον τοιαῦτα. Γέρων αἰδέσιμε, πάρεστιν ὅδ' ἀνὴρ, ὃς τὸν σύλλογον συναγήοχε τοῦτον· αὐτὸς γὰρ ἐγὼ ὅδ' εἰμί· αἴτιον δὲ τούτου, ὅ με δάκνει μάλιστα καὶ εἰς τοῦτο κεκίνηκε, μέγα καὶ λίαν ἐστὶ χαλεπόν· οὐ γὰρ οὔτε στρατόν τιν' ἀκήκοα ἐπιόντα, ἵνα προειδώς τι, ἔχοιμι καὶ ὑμῖν πέρὶ αὐτοῦ προαγγεῖλαι· οὔτε περί του τῶν κοινῶν διδάσκειν ἐπείγομαι· ἀλλὰ διττόν τι κακόν μοι συμβὰν ἐν τῷ οἴκῳ, τοῦτο νῦν ἀναγκάζει με ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς· τόν τε γὰρ πατέρα, ὃν ἴστε φιλοστόργως τε καὶ δικαίως ὑμῶν βασιλεύσαντα, ἀπολώλεκα· καὶ νῦν ἕτερόν τι μεῖζον καὶ χαλεπώτερον προσαπειλεῖ ἄρδην μοι τὸν οἶκον διαφθερεῖν· οἱ γὰρ παῖδες τῶν ἀρίστων ὧδε, ὅσοι γε πάρεισιν, ἐπηρεάζουσι, τὴν ἐμὴν μητέρα μνηστευόμενοι ἄκουσαν· δεδιότες γὰρ ὡς τὸν Ἰκάριον ἔρχεσθαι τήν τε θυγατέρα αὐτοῦ αἰτησόμενοι, καὶ ἔδνα ἐπ' αὐτῇ ἄξια δώσοντες, ἃ ἐκεῖνος ἥδιστ' ἂν δεξάμενος, ἐκδοίη αὐτὴν τῷγ' ἀξιωτέρῳ, καὶ ᾧ ἂν ἡδέως ἔχῃ, ἐμφιλοχωροῦσιν ἀεὶ παρ' ἐμοί, καὶ τὸν ἅπαντα εὐωχούμενοι χρόνον, ἀνεπαισθήτως καὶ κατ' ὀλίγον τὸν ἐμὸν καταναλίσκουσιν οἶκον, τάς τε βοῦς, καὶ τὰς ὄϊς, καὶ πίονας κατασφάττοντες αἶγας, καὶ τὸν οἶνον πίνοντες, ὡς ἐθέλουσιν· ὧν τά γε πλεῖστα κα-

---

το] ἵνα ἀῤῥαβωνήσῃ αὐτὴν, λαβὼν ἔδνα. 54. Καὶ κεχαρισμένος] καὶ ὃς ἂν αὐτῷ χαριέστατος δόξῃ. 55. Πωλεύμενοι] πωλούμενοι, συστρεφόμενοι ὧδε ἀεί. 56. Ἱερεύοντες] θύοντες. 57. Εἰλαπινάζουσιν] εὐωχοῦνται μετ' ἀλλήλων

Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷον Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν (ἢ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκὴν)
Ἤ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήτι μεταστρέψωσιν, ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει·
Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ'· εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσεὺς,
Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε·
Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ
Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.
Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.

---

58. Μαψιδίως] ματαίως. — Κατάνηται] κατηνάλωται. — Οὐ γὰρ ἔπι] οὐ γὰρ ἔστιν. 59. Ἀρὴν ἀμῦναι] ἐξελεῖν τὴν βλάβην τοῦ οἴκου. 60. Οὐ νύ τι τοῖοι] οὐκ ἐσμὲν, οἷοι καὶ ἀμύνασθαι· ἢ καὶ ἔπειτα] πάντως γὰρ ἔπειτα. εἰδὲ μὴ, ἔπειτα. 61. Λευγαλέοι] ἀσθενεῖς ἀδύνατοι, καὶ μὴ προμαθόντες τὴν ἑαυτῶν δύναμιν. 62. Ἥτ' ἂν ἀμυναίμην] πάντως γὰρ, εἴμοι δύναμις ἦν, ἠμυνάμην. 64. Νεμεσήθητε] μέμφεσθε καὶ ὑμεῖς αὐτοί· 65. Περικτίονας] ὁμό

τηνάλωται ἤδη· οὐ γὰρ ἔσθ', οἷος ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς, ὃς ἡμῖν ἀπερύξει τὴν ὕβριν τὴν τούτων καὶ τὴν ἀσέλγειαν, μήπω μου ἐπὶ ταῦτα θαῤῥοῦντος ἐκ νέου βραχίονος, ἵνα μὴ ἔπειτα, τὴν ἐμαυτοῦ ἀδυναμίαν γνοὺς, μάτην μεταμάθω τὸ φρόνημα, ὅτ' οὐδὲν ὄφελος· ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν ἀπεσχόμην ἀμύνασθαι, εἴγε δύναμίς μοι παρῆν· οὐ γὰρ ἔτι ἀνασχετῶς οὐμὸς διαφθείρεται οἶκος. Οὐκοῦν καταμεμψάμενοι καὶ αὐτοὶ, ὦ ἄνδρες, τὰ γιγνόμενα, τούς θ' ὁμόρους αἰσχύνεσθε, καὶ τὴν τῶν θεῶν νέμεσιν εὐλαβεῖσθε, μή τι ἐκεῖνοι ἐπὶ τοῖς πραττομένοις ἀγανακτήσαντες, τρέψωσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰ κακά· ἐπιβοήσομαι γὰρ αὐτὸν τὸν Ὀλύμπιον Δία, καὶ Θέμιν τὴν σεμνοτάτην, τὴν τὰς τῶν ἀνθρώπων συναγείρουσαν ἀγορὰς, και αὖ πάλιν λύουσαν. Παύσασθε, ὦ ἄνδρες, τῶν εἰς ἐμὲ κάκῶν, λήγεθ' ὑβρίζοντες, ἐᾶτέ με τήκεσθαι λύπῃ κατ' ἐμαυτόν· εἰ γὰρ ἴστε τὸν ἐμὸν πατέρα λυπήσανθ' ὑμῶν τινα ὁτιοῦν, δρᾶτέ με νῦν κακῶς, ὅσον βούλεσθε, μηδὲ φείδεσθε, παροξύνοντες τούτους· καί τοι ἄμεινον ἔμοιγ' ἦν ὑμᾶς τοὺς πολλοὺς ἀπὸ γνώμης κοινῆς τἄμὰ κατεσθίειν· τάχα γὰρ καὶ ἀπόδοσίς ποτ' ἂν εἴη μοι τούτων, εἴποθ' ὕστερον ὑμῖν λόγος γένοιτο περὶ αὐτῶν, ὥσθ' ἕκαστον ἔχειν τὰ ἑαυτοῦ, νῦν δ' εἰς ἀμήχανόν με ἐμβάλλετε λύπην.

Ταῦτα δ' εἰπὼν πρὸς ὀργὴν, ῥεόμενος δάκρυσιν, ἔβαλε τὸ σκῆπτρον χαμαί· οἱ δὲ, οἴκτῳ σχεθέντες πολλῷ, ἔσχησαν

ρους, περιοικοῦντας. 67. Ἀγασσάμενοι] μισήσαντες, χολωθέντες. 71. Τείρεσθαι] φθείρεσθαι. — Εἰ μή που] πλὴν ἐὰν πατὴρ, μήτι γραπτέον ἤ, εἰ μέν που; ἄλλως γὰρ σκοτεινὸν δοκεῖ τὸ χωρίον. 76. Ἐσθέμεναι] ἐσθίειν ἡμᾶς τοὺς πολίτας. — Πρόβασιν] τὴν πρόσοδον, ἢ μᾶλλον, ποίμνια· πρόβασις γὰρ παρὰ τὸ προβαίνειν, πρόβατον, πρόβασις προβατεία. 77. Τόφρα γὰρ] μέχρις ἐκείνου, ἕως. — Ποτιπτυσσοίμεθα] ὁμιλοῖμεν, καθαπτοίμεθα, συστρεφοίμεθα λόγοις. 81. Ἀναπρήσας] καταχέας, ἢ μᾶλλον ἀναπλήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς

Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας αἰσχύνων! ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ·
Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ Μεγάροισιν ὕφαινεν,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον. ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται·
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,

δακρύων. 85. Μένος ἄσχετε] ἀκατάσχετε τῇ καρδίᾳ καὶ δυνάμει. 86. Ἀνάψαι] περιάψαι ἡμῖν. 88. Περὶ κέρδεα οἶδε] ἐκ περισσοῦ δόλια φρονεῖ. 89. Εἶσι] ἐλεύσεται. 90. Ἀτέμβει] ἐξαπατᾷ. 95. Περίμετρον] ἐπιμήκη. — Ἄφαρ

πρὸς τὸν λόγον σιγῶντες, μηδενὸς ὑπομείναντος ἀποκρίνασθαι. Ἀντίνοος δὲ μόνος, ϛρέψας πρὸς αὐτὸν, ἔφη ταῦτα. Τηλέμαχε μεγαλόῤῥημον, ἀκατάσχετε τὴν ψυχὴν, ποῖον τοῦτον εἴρηκας λόγον, ἡμᾶς βουλόμενος καταισχύναι, καὶ μῶμον τοῦτον προσάψαι; οὐ γὰρ οἱ μνηϛῆρες τῶν παρόντων σοι αἴτιοι χαλεπῶν· ἀλλ' ἡ μήτηρ ἡ σὴ, πολυμήχανος οὖσα· τρίτον γὰρ ἔτος, ἵνα μὴ καὶ τέταρτον εἴπω τοῦτο, ἐξ ὅτου ἐκείνη κατατρίβει τοὺς Ἕλληνας, τῷ μὲν λόγῳ ἐλπίσι κοινῇ τε καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον βόσκουσα, τῷ δὲ νῷ ἐπ' ἄλλα βαδίζουσα, ἕτερον ἐξ ἑτέρου, ὡς ἔοικε, καὶ τόνδε τολυπεύουσα δόλον· ἐπειδὴ γάρ ποτε, τὸν μέγαν ἐκεῖνον ἱστὸν στησαμένη, ὕφαινε, μεταπεμψαμένη πάντας ἡμᾶς, ἔφη· ἐπειδὴ ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς ἤδη τέθνηκεν, ἀναβάλλεσθε τὸν ἐμὸν γάμον μέχρις ἂν μοι τὰ περὶ τὸν ἱστὸν τέλος λάβῃ, ἵνα μὴ μάτην μοι τὰ νήματα ταῦτα ἀπώληται· βούλομαι γὰρ ἐντάφιον τοῦτο Λαερτίῳ τῷ γέροντι ἐξυφάναι, ὅπως μή τις τῶν Ἑλληνίδων με καταμέμψηται ὕστερον, εἰ τοσαῦτ' ἐκεῖνος κτησάμενος, οὐδέ γε ὀθώνης ἀξίας, ᾗ θανὼν περιεστείλατ' ἂν, τετύχηκε παρ' ἡμῶν. Τοιαῦτα δ' εἰπούσης ἐκείνης, οὐκ εἴχομεν ἡμεῖς γε μὴ πείθεσθαι. Ἐκ τούτου τοίνυν, ὃ μὲν τοῦ ἱστοῦ τὴν ἡμέραν ἐξύφαινε, τοῦτο πᾶν τῆς νυκτὸς ὑπὸ λύχνῳ διέλυεν· οὕτω τρίτῳ ἔτει παραπείθουσα ἡμᾶς, ἐξηπάτα· ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ νῦν φωραθεῖσα, γυναικὸς ἡμῖν τῶν ἔνδον παραγυ-

---

ἔπειτα εὐθύς. 98. Ἀνεμώνια] μάταια. 99. Ταφήϊον] ἐντάφιον. 100. Ὀλοὴ φθοροποιὸς καθέλῃ. — Τανηλεγέος] τοῦ τανύοντος τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ λέχει· 101. Νεμεσήσῃ] μέμψηται. 102. Αἴκεν ἄτερ σπείρου] εἰ ἄνευ ἐπιταφίου σινδόνης κεῖται ἐν κλίνῃ, ἀνὴρ πολλὰ κτήματα ἐσχηκώς. 104. Ἔνθα ἠματίη] τότε τὴν ἡμέραν μὲν ὕφαινε. 105. Ἀλλύεσκεν] ἀνέλυε διέλυε. 106. Ἔληθε] ἔλαθεν ἡμᾶς. 107. Ἐπήλυθον ὧραι] ἦλθεν ὁ χρόνος τοῦ τετάρτου ἐνιαυτοῦ,

Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν; ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν' εἰδῇς
Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ, ὅτεῴ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
Κέρδεά θ', οἷ' οὔπω τίν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων, αἳ πάρος ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋστέφανός τε Μυκήνη.
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἤδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὅντινά οἱ νῦν
Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοίγε ποθὴν πολέος βιότοιο·
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀντίνο', οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
Ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,

109. Καὶ τὴν] καὶ εὕρομεν αὐτὴν ἀναλύουσαν τὸν ἱστόν. 113. Ἄνωχθι] κέλευσον αὐτήν. 114. Τῷ ὅτεῳ] ἐκείνῳ, ὅτῳ ὅ,τε πατὴρ ἰκάριος κελεύει, καὶ αὐτῇ ἀρέσκεται. 115. Ἀνιήσει] ἀνιάσει, λυπήσει· τὸ δὲ κατάρχον τοῦ στίχου Εἰ δοκεῖ μὲν ἀναπόδοτον εἶναι· ὡς ἐν πολλῷ τῷ λόγῳ ἑξῆς καὶ μακρᾷ περιόδῳ ἀποκοιμηθὲν· ἀποδιδοῖτο γεμὴν ἐν τῷ Ἀτὰρ μὲν τοῦτο. 116.

μνωσάσης τὸν δόλον, ἠναγκάσθη τελευτῶσα καὶ ἄκουσα τέλος ἐπιθεῖναι τῷ ἔργῳ· Σὺ τοίνυν ἄκουσον ἐκεῖνο ὡς ἀπὰ πάντων ἡμῶν κοινῇ, ἵνα σύ τε καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες εἰδῶσι τοῦτο σαφῶς· ἀποπέμψας γὰρ τὴν σαυτοῦ μητέρ' ὡς Ἰκάριον, κέλευσον γήμασθαι, ᾧ ἂν ἡμῶν ἥδιον ἔχῃ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς βούληται· εἰ δὲ τοὐναντίον κατατρύχειν ἐθέλοι ἔτι τοὺς Ἕλληνας, ἐν νῷ ἔχουσα πράττειν πάνθ', ὅσα ἐδίδαξεν αὐτῇ ἡ Ἀθηνᾶ, ἔργα τε καλὰ ἐπιδείξασα, καὶ φρονήσει κοσμήσασα σὺν δεινότητι, οἵ' οὐκ ἴσμεν οὐδεμιᾷ τῶν πάλαι, ὧν λόγος πολὺς διῆξεν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους, οὐ Τυροῖ, οὐκ Ἀλκμήνῃ, οὔτε τῇ καλλίστῃ Μυκήνῃ, τοιαῦτα ὑπάρξαντα· (πολὺ γὰρ Πηνελόπη πρὸς ἐκείνας ἐν ἀρεταῖς ἁπάσαις ἐστὶ τὸ διάφορον) ἄλλος λόγος οὗτος· ἀλλ' ἓν τοῦτο μόνον οὐκ οἶδ' ὅπως κακῶς αὐτῇ μεμηχάνηται· τέως γὰρ τὰ σὰ καταναλωθήσεται χρήματα, ἕως ἂν ἐκείνη τὴν αὐτὴν ἔχῃ γνώμην· ἥν αὐτῇ μὲν πρὸς δόξαν καὶ κλέος ἐνίεσαν οἱ θεοί· σὲ δ' αὐτὸν οὐκ ὀνίνησι τοῦτο, τῶν σῶν καταναλισκομένων ἁπάντων κατὰ βραχύ· οὕτω γάρ σε δεῖ γνώμης ἔχειν τοῦ γε λοιποῦ, ὡς οὐκ ἂν ἀπιόντων ἡμῶν ἐντεῦθεν, πρὶν ἢ ἐκείνην, ᾧ ἂν ἡμῶν ἀρέσκηται μᾶλλον, ἁρμόσῃ τὸν γάμον.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· πῶς ἂν εἴη τοῦτ', ὦ Ἀντίνορε, ἄκουσαν ἐμέ γε τὴν μητέρα τῆς οἰκίας ἐκβαλεῖν, ἥ με ἔτεκεν, ἥ με ἔθρεψε; πρῶτον μὲν γὰρ πολλὰ δεῖ με ἀποτῖσαι Ἰκα-

---

Πέρι δῶκεν] ἐκ περουσίας ἔδωκεν αὐτῇ. 118. Κέρδεα] πανουργίας. 119. Τάων] ἐκείνων, αἳ Τυρὼ, μήτηρ Νυλέως καὶ Πελίου, Νύμφη δὲ ἦν. Ἀλκμήνη δὲ ἡ μήτηρ Ἡρακλέως. Μυκήνη δὲ κόρη ἦν Ἰνάχου. 123. Τόφρα] ἐν τοσαύτῳ χρόνῳ, ἕως. 126. Πεθὴν] στέρησιν, ἔληψιν. 132. Κακόν δέ με] κα-

Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ αἴ κ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
Δώσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' Ἐριννῦς,
Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς. ὄσσοντο δ' ὄλεθρον·
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφί τε δειρὰς,
Δεξιὼ ἤϊξαν διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.

κὸν δέ μοι ἔσται, εἰ ἀποτίσω τοσαῦτα. δοκεῖ δὲ ὅτι ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἔδει ἀποτίσαι διὰ τὴν ἐκβολήν· ἄλλοι δὲ ἀθετοῦντες τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, μετατιθέασιν τὴν τῶν ὅρων συνθήκην ὧδε, εἰ αὐτὸς ἀποπέμψω τὴν μητέρα Ἰκαρίῳ, δεῖ με πολλὰ ἀποτίνειν· ἐκ γὰρ καὶ τ λ. Ὃ καὶ ἄμεινον διὰ τὸν Γὰρ καί τοι ἄλλως παρέφρασαν. 137. Ὡς] οὕτως οὖν,— Ἐνίψω] ἀπειλητικῶς καὶ σκληρῶς ἐρῶ. 139. Ἔξιτέ μοι] ἴδε ταῦτ' ἀνωτέρω ἐν τῷ Α. στίχ. 374. καὶ 348. 146. Τὼ δὲ] οἱ δὲ αἰετοί. 149. Τιταινομένω] τείνοντες τὴν πτῆσιν συν-

ρίῳ, οὕτως ἐκείνην ἀποσεισάμενον· εἶτα καὶ παρὰ τοῦ πατρός μοι τὰ χείριστα ἔσται, ἥν ποτ' ἀφίκηται ᾧδε· οὔπω γὰρ ἴσμεν σαφῶς, εἰ πάντως ἀπέθανε· τὰ δ' αὖ παρὰ τῶν θεῶν τίς ἂν εἴποι; αὐτίκα γὰρ ἥ τε μήτηρ, ἅμα ἐξελθοῦσα τῆς οἰκίας, ἐπιβοήσεταί μοι τὰς στυγερὰς Ἐριννύας, καὶ ἡ παρὰ πάντων κατάμεμψις πολλὴ ἔσται. Σκληρὸν τοίνυν τοῦτ' ὂν καὶ ἀνόσιον, ἔγωγε μὲν οὐκ ἂν, οὐδ' εἴτι μοι γένοιτο, ἑκὼν εἶναι τολμήσαιμι· ὑμεῖς δ', εἴτι γε ταῦτα δάκνει, παρὰ γνώμην εἰρημένα, ἔξιτε τῆς οἰκίας ταυτησὶ τῆς ἐμῆς, καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων καλῶς ποιοῦντες, τραπέζης φροντίζετε· εἰ δ' ἄλλως ἔδοξεν ὑμῖν ἀποινὶ τἀμὰ διαφθεῖραι, φθείρετε· ἐγὼ δὲ ἐπιβοήσομαι τοὺς ἀθανάτους, εἴποθεν ὁ Ζεὺς ἐμοὶ μὲν τῖσιν τούτων γενέσθαι, ὑμᾶς δ' ἀτιμωρητὶ ἐντὸς τῆς οἰκίας ἅπαντας ἀπολέσθαι, ποιήσειεν.

Ταῦτα δὲ Τηλεμάχου εἰπόντος, εὐθὺς ὁ Ζεὺς ἐπαφῆκεν ἄνωθεν ἀετοὺς διττοὺς ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν· οἱ μέχρι μέν τινος ἐφέροντο συντόνως ταῖς τῶν ἀνέμων πνοαῖς, ἁμιλλώμενοι ταῖς πτέρυξι πρὸς ἀλλήλους, ἅτερος τὸν ἕτερον φιλοτιμούμενος τῇ πτήσει παρευδοκιμῆσαι· ὡς δὲ κατὰ μέσην ἐγένοντο ἀγορὰν, πολλὰ τῶν πτερῶν ἐν σφοδροτέρᾳ συστροφῇ ἀπεσείσαντο· κἀπὶ τὰς κεφαλὰς πάντων ἐνατενίσαντες, τὸν μέλλοντα αὐτῶν κατέγνωσαν ὄλεθρον· εἶτα τάς τε πτέρυγας καὶ τὰς δειρὰς ἀλλήλων δρυψάμενοι, ἐπανίεσαν διὰ τῆς πόλεως δεξιοὶ, ὅθεν ἦλθον.

τόνως. 151. Ἐπιδινηθέντε] ςροφὴν τῶν πτερύγων ποιήσαντες. 152. Ὄσσοντο] προὔβλεπον, προὐμήνυον. 154. Δεξιὼ Ἤϊξαν] ἐπανῆλθον δεξιοὶ, ὅθεν ἦλθον διὰ τῆς πόλεως· δεξιοὶ δέ εἰσιν οἱ ἀπὸ τῆς δύσεως ἱπτάμενοι πρὸς ἀνατολάς· ἀριστεροὶ δε τοὐναντίον, ὡς αὐτὸς Ἰλ. Μ στίχ. 140.

» Εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.

» Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε, ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.

Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν·
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος, τάδε εἴρω.
Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὢν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
Ἐγγὺς ἐὼν, τοῖσδεσσι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύει
Πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Παυέσθων, καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν,
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς.
Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα,
Ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους,
Ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
Οἴκαδ' ἰὼν, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς Ἠελίοιο

---

156. Ὥρμηναν] συνῆκαν, προὐμάτευον. 158, Ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην] οὗτος

Οἱ δὲ, ἐξεστηκότες πρὸς τὸ σημεῖον, προεφήτευον σφίσιν αὐτοῖς, τὸ ἐσόμενον· ἐν οἷς ἀναστὰς Ἀλιθέρσης ὁ Μάστορος, ἀνὴρ πολιὸς, καὶ τῶν ἡλίκων ἁπάντων δεινότερος δοκῶν εἶναι οἰωνοὺς ἐξηγήσασθαι καὶ εἰπεῖν, ἔφη τάδε. Ἀκούσατέ μου, ὦ ἄνδρες Ἰθακήσιοι, ὃ ὑμῖν μέλλω λέγειν, καὶ μάλισθ' ὑμῖν τοῖς μνηστῆρσιν, ἐφ' οὓς μέγα τι κακὸν δοκεῖ ἕρπειν· ἴστε γὰρ Ὀδυσσέα οὐκέτι πόῤῥω τῶν ἑαυτοῦ φίλων ὄντα, ἀλλ' ὡς ἔγγιστά πῃ, τὰ κάκισθ' ὑμῖν τολυπεύοντα· δοκεῖ δ' οὖν τὸ κακὸν καὶ ἄλλων πολλῶν ἅψασθαι τῶν κατὰ τὴν Ἰθάκην κατῳκημένων· ἀλλὰ δεῦτε σκεψώμεθα μᾶλλον, ὅπως ἐκφευξούμεθα ταῦτα· δεῖ δ' ὅμως τούτους ἀποσχέσθαι τῶν ἐθῶν ἐκείνων ἁπάντων· τοῦτο γὰρ ἔμοιγε, ὡς πολλὴν πεῖραν τοῦ πράγματος ἔχοντι, δοκεῖ μάλιστ' αὐτοῖς σωτήριον ἔσεσθαι· δεῖ γὰρ δὴ πάντ' ἐκείνῳ τέλος ταῦτα λαβεῖν, ὅσα γέ ποτε ἀκήκοε παρ' ἐμοῦ, ὅτ' ἔμελλε συνεκπλεύσειν τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν· εἴρηται γάρ μοι τότε πολλῶν πειραθέντα ἀγνῶτα ἐκεῖνον οἴκαδε ἥξειν ἔτει εἰκοστῷ, πάντας ἀπολέσαντα τοὺς ἑταίρους· ὃ καὶ νῦν δοκῶ μοι ἐνορᾶν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτίκα ἐσόμενον.

Εὐρύμαχος δ' ὁ Πολύβους πρὸς ταῦτα· ἴθ', ὦ γέρον, οἴκαδε τοῖς σαυτοῦ παισὶ μαντευσόμενος ταῦτα, ὅπως μὴ κακόν τι ἔπειτα ἔσται ἐκείνοις· ὅσον δὲ τούτων ἕνεκα ἐγώ σου δεινότερός εἰμι οἰωνοὺς ἐξηγήσασθαι· πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ὀρνίθων, τὸν αἰθέρα τουτονὶ διϊόντες, ἀλλ' οὐκ ἂν εἶεν πάντες

γὰρ μόνον τῶν ὁμηλίκων κεκόσμητο τῇ περὶ τοὺς οἰωνοὺς ἐμπειρίᾳ. 162. Πιφαυσκόμενος εἴρω] λέγων ἐρῶ, ἐκ παραλλήλου. 164. Φίλων ὢν] μακρὰν τῶν ἑαυτοῦ φίλων. 165. Κῆρα φυτεύει] θάνατον συῤῥάπτει, ἀρτύει, τολυπεύει, σκευωρεῖ, τυρεύει, βυσσοδομεῖ, συνώνυμα ταῦτα ἐκ μεταφορᾶς. 167. Εὐδείελον] τὴν πρὸς ἑσπέραν τετραμμένην. 169. Ἄφαρ] εὐθὺς, ἀληθῶς. 171. Τελευτηθῆναι] τέλος αὐτῷ ἔλαβε τὰ εἱμαρμένα. 174. Φῆν] ἔφην γὰρ αὐτῷ

Φοιτῶσ', οὐδέτε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλετο τῆλ'· ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
Ὤφελες! οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἴ κε πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴ κε νεώτερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
Αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·
Σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀσχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός·
Μητέρ' ἑὴν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι·
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀΐομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηστύος ἀργαλέης· ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης,
Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἐόντα.
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ, γεραιὲ,
Μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
Ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
Ὃν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ', ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ.

---

185. Ἀνιείης] ἐκίνεις, ἠρέθιζες, ἀπὸ τοῦ ἀνίημι. 186. Αἴκε πόρῃσι] εἴσοι δοίητι χαρισαμένῳ. 189. Παρφάμενος] παραπείθων. 190. Ἀνιηρέστερον] ἀνιαρότερον, κατὰ τὸ δικαιέστερον, καὶ ἀλλοιέστερον καὶ ἄλλα παρὰ τῷ αὐτῷ. 191. Δυνήσεαι] ἐν ἄλλοις ἄμεινον ἴσως κεῖται δυνήσεται. 192. Θωὴν

ἐναίσιμοι· περὶ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, ἴσθι ἐκεῖνον πόῤῥωπου τῆς ἑαυτοῦ ἀπολωλότα πατρίδος· ᾧ ὤφειλες κἀυτὸς συναπολωλέναι, ἵνα μὴ νῦν τοσαύτην κατέχεας ἡμῶν τῶν μαντειῶν φληναφίαν· μήτε Τηλέμαχον οὕτως ὀργίλως ἔχοντα ἐπερέθισας, ἐφ' ᾧ σοι δῶρόν τι ἐκ τούτου γενέσθαι χαριζομένῳ· ἀλλ' ἴσθι γ' αὐτὸς, μᾶλλον δὲ καλῶς πέπεισο, ὡς εἰ καὶ αὖθις τῇ ἐκ τῆς ἡλικίας χρησάμενος ἐμπειρίᾳ καὶ τῷ ἀξιώματι τούτῳ, ἐθελήσειας παροξύνειν πρὸς ὀργὴν ἄνδρα νέον, πρῶτον αὐτῷ τούτῳ μέγα κακὸν ἔσῃ πεποιηκώς· ἔπειτα πρὸς τῷ μηδὲν καταπράξασθαι, ὧν καταστοχάζῃ, καὶ σοὶ αὐτῷ ζημίαν ἐπιθήσομεν οὐ μετρίαν, ἣν ἐκτίσας ἀνιαθήσῃ τὰ μάλιστα· πρὸς δὴ Τηλέμαχον τουτονὶ ἐκεῖνο ἔγωγ' ἂν ὑποθοίμην· κελευέτω τὴν μητέρα πρὸς τὸν ἑαυτῆς ἀπιέναι πατέρα· κἀκεῖ τόν τε γάμον ἁρμοζέτωσαν οὗτοι, καὶ ἔδνα τῇ γυναικὶ παρασκευαζέτωσαν ἄξια· ἄλλως γὰρ οὐχ ἐρῶ, ὅπως ἂν απόσχοιντο τῆς μνηστείας οἱ Ἕλληνες τῆς τοσαῦτα ἡμῖν ἤδη πράγματα παρεχούσης· τίνα γὰρ ἂν καὶ φοβοίμεθα, ἢ Τηλέμαχον τουτονὶ, ἐφ' οἷς μάλα πολλὰ περαίνῃ ὑψηγορῶν, καὶ συνείρων; ἢ τῶν σῶν μαντειῶν λόγον ποιοίμεθ' ἂν εἰκότως, ὧν τέλος οὐκ ἔσται; σοί τε οὖν ἐκ τούτων μείζω πρὸς ἡμᾶς ἀπέχθεια ἔσται, καὶ τὰ κτήματ' ἀναλισκόμενα ἀεὶ ἐλαττοῦται, τέως ἂν τὸν γάμον ὁρῶμεν ἀρτυόμενον ὧδε· τοσοῦτον γὰρ ἤδη χρόνον ταῖς ἐλπίσι βοσκόμενοι, καὶ τῇ τῆς γυναικὸς ἀρετῇ ὅλως ἁλόντες, οὐκ ἂν εἰς ἄλλους γάμους, ὡς προσήκει ἑκάστῳ, ἑκόντες δυναίμεθα ἀπιδεῖν.

ζημίαν, ἐξ οὗ τὸ ἀθῷος. 193. Τίνων] ἀποδιδοὺς, πληρῶν λυπηθήσῃ. 199. Ἀργαλέης] τῆς τοσαῦτα μὲν πράγματα παρασχούσης, μηδέπω δὲ τέλος λαβούσης. 202. Ἀκράαντον] ἄπρακτον καὶ ἐς μάτην. 203. Οὐδέ ποτε ἶσα ἀλλ' ἀεὶ ἐλαττούμενα. 204. Ὄφρα κεν ἥγε] ἕως οὗ Πηνελόπη διατρίβει καὶ ἀναβάλλει τὸν γάμον. 207. Ἃς ἐπιεικὲς] ἃς ἀνήκει ἑκάστῳ ἄγεσθαι εἰς συ-

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἤδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί·
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
Ἢ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δ' ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τε οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ,ττι κεν εἴπω·
Μήτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ἤτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω
Ἕρδειν ἔργα βίαια κακοῤῥαφίῃσι νόοιο·

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Εὐρύμαχε, καὶ πάντες γ' ὑμεῖς οἱ μνηστῆρες· ἅλις λόγων, κοὐκέτι μοι περὶ τούτων λοιπὸς οὐδὲ εἷς πρὸς ὑμᾶς, ἴσασι ταῦτ' οὐ μᾶλλον οἱ θεοὶ, ἢ καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες· νῦν δ' ἄγετε δότε μοι ναῦν σὺν ἐρέταις εἴκοσι· βούλομαι γὰρ διεκπλεῦσαι πολλαχῇ εἴς τε Σπάρτην καὶ Πύλον, ὅποι ἂν οἷός τε ὦ, πευσόμενος περὶ τοῦ πατρὸς, εἴπως μάθοιμί τι περὶ αὐτοῦ, ἤτοι παρ' ἀνθρώπου, ἢ φήμης ἄλλως διόθεν ἀκούσας, ἐξ ἧς μέγα κλέος πολλάκις γίγνεται τοῖς ἀνθρώποις· εἰ μὲν γὰρ ἀκούσαιμι ζῆν ἐκεῖνον, ἔγνων τλῆναι ἔτι ἐνιαυτὸν τρυχόμενος τοῖς κακοῖς πολλαχῶς· εἰ δὲ τέθνηκεν, ἐπανελθὼν παραχρῆμα, μνημεῖον αὐτῷ, χώσω περικαλλὲς, καὶ τἄλλα ποιήσω τὰ νομιζόμενα ἄξια, ὡς προσήκει· εἶθ' οὕτω πείσω τὴν μητέρα συναρμόσαι ἑαυτῇ, ὃν ἂν βούληται γάμον.

Οὗτος μὲν ταῦτ' εἰπὼν, ἐκαθέσθη· ἀναστὰς δὲ Μέντωρ ᾧ ἀπαίρων Ὀδυσσεὺς, ἐπιτέτροφε πάντα τὸν οἶκον διακοσμεῖν ὑπὸ Λαερτίῳ τῷ γηραιῷ, ἔφη ταῦτα. Ἀκούσατέ μου νῦν, ὦ ἄνδρες Ἰθακήσιοι, ὃ ἥκω ἐρῶν πρὸς ὑμᾶς· μηκέθ' ὑμῖν εἴη βασιλεὺς εὖ φρονῶν, ἐπιεικὴς, ἤπιος, ἀγαθός· ἀλλ' ἀεὶ χαλεπὸς, καὶ τὸν τρόπον ὠμός· τίς γὰρ ὑμῶν ἤδη μέμνηται Ὀδυσσέως, ὅσῃ γε καὶ οἵᾳ ἐπιεικείᾳ καὶ πρᾳότητι, ὡς πατήρ τις τῶν ἠπιωτάτων, ἡμῶν διετέλεσεν ἄρχων; καὶ τοῖς μὲν μνηστῆρσι τουτοισὶν οὐ φθονῶ, οὐδὲ μέμφομαι, εἰς ὕβρεις ἤδη καὶ παροινίας ἐκτραχηλισθεῖσιν·

νουσίαν. 213. Διαπρήσσουσι] διαπεράσωσι. 219; Ἦτ' ἂν τρυχόμενος] ἴδε ταῦτα καὶ ἑξῆς ἀνωτέρω ἐν τῷ Α. στίχ. 288. —. 224. Κάτ' ἄρ' ἕζετο καθέζετο· τμῆσις τὸ σχῆμα. 227. Γέροντι] τῷ πατρὶ Λαερτίῳ. 230. Ἀγανὸς προσηνὴς, χαρίεις, πρᾷος. 232. Αἴσυλα] ἄδικα καὶ ἀνόσια. 235. Ἀγήνορας] ἀλαζόνας. — Μεγαίρω] φθονῶ, χαλεπαίνω. 336, Κακοῤῥαφίῃσι

Σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
Ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἐόντες·
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἠλεὲ, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν! ἀργαλέον δὲ
Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔ κέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
Ἐλθόντ'· ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος·
Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν, ἠδ' Ἀλιθέρσης,
Οἵτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι.
Ἀλλ', οἴω, καὶ δηθὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος·
Μνηστῆρες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,

νόοιο] κακοβουλίαις. 237. Παρθέμενοι] προτείνοντες εἰς κίνδυνον, παραβαλλόμενοι. — Κατέδουσι] κατατρώγουσι. 239. Ἄλλῳ δήμῳ] ἡμῖν τοῖς πολλοῖς χαλεπαίνω. 240. Ἧσθε ἄνεῳ] κάθησθε ἄφωνοι. 243. Ἀταρτηρὲ, ἠλεὲ] ἀτηρὸς, ἐπιβλαβὴς, ἐκ τοῦ ἄτη κατὰ πλεονασμὸν τῆς καταρχούσης συλλαβῆς. ἠλεὸς δὲ ὁ οἷον ἠλίθιος. 249. Χατέουσα] χρείαν αὐτοῦ ἔχουσα καὶ ἐπιθυ-

ἅπαξ γὰρ δοξάσαντες μηκέθ' ἥξειν τὸν θεῖον Ὀδυσσέα, κατοψοφαγοῦσι σπαθῶντες τὸν οἶκον ἐκείνου σὺν μεγίστῳ κινδύνῳ· ὑμῶν δ' αὐτῶν μάλιστα θαυμάζω, οἳ καθήμενοι ἐννεοὶ, οὐδὲ λόγῳ μόνῳ καθαπτόμενοι τούτων, πολλοὶ ὀλίγους κωλύειν ἐθέλετε.

Ἐκ δὲ τούτων ἀναστὰς Λεώκριτος ὁ Εὐηνόρου, Μέντορ, ἔφη, προπέτα, ἠλίθιε, ποῖον τοῦτον εἴρηκας λόγον, παροτρύνων τούτους κωλύειν ἡμᾶς ὄντας τοιούτους; ἢ οὐκ οἶσθ' ὅσον ἐστὶ χαλεπὸν, καὶ πλείους ὄντας αὐτοὺς, ἀνδράσι μάχεσθαι ἐν τῷ πίνειν; καὶ γὰρ αὐτὸς Ὀδυσσεὺς εἴγ' ἐλθών ποθεν εὐωχουμένοις αὐτοῖς ἐπιθοῖτο, οὔ μοι δοκεῖ χαιρήσειν, πλείοσιν αὐτοῖς μαχεσάμενος, οὔτ' αὐτὸς, αὐτοῦ ἂν ἀποθανὼν, οὔθ' ἡ Πηνελόπη, καίπερ γλιχομένη ἐκεῖνόν ποθεν προσιδεῖν· μάτην ἄρα ἔῤῥιπταί σοι ὁ λόγος οὗτος. Ἀλλ' ἄγεθ' ὑμεῖς γ' οἱ πολλοὶ ἄπιθ' ἕκαστος οἴκαδε ἐργασόμενοι τὸ προσῆκον. Τηλεμάχῳ δὲ παρασκευασάτωσαν τὰ ἐφόδια ἐλθεῖν, ὅποι δήποτ' ἂν αὐτῷ βουλομένῳ ᾖ, Μέντωρ ὁδὶ, καὶ Ἀληθέρσης ἐκεινοσὶ, ἄμφω αὐτῷ πατρῷοι φίλοι τυγχάνοντες. ἀλλ' ὡς ἔγωγε πείθω ἐμαυτὸν, πλοῦς οὐκ ἔστιν αὐτῷ οὐδὲ εἷς· ἀλλ' ἐνταῦθα καθήμενος, περισκοπήσει, εἴποθεν ἀκούσειέ τι, ἐφ' ἃ νῦν προσποιεῖται σπουδάζειν.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἔλυσε παραχρῆμα τὴν ἀγοράν· καὶ οἱ μὲν ἀπῆλθον ἕκαστος οἴκαδε· μνηστῆρες δ' αὐτοὶ ἐβάδιζον πρὸς τὸ δῶμα τοῦ Ὀδυσσέως· ὁ δὲ Τηλέμαχος μεταστὰς

μοῦσα. 250. Ἀεικέα πότμον ἐπίσποι] αὐτοῦ πῃ τεθνήξεται. 251. Εἰ πλειόνεσσι μάχοιτο] πότερον, σὺν πλειόνεσι (ὡς ἀνωτέρω μικρὸν, εἰμή τι κἀκεῖ μοι παρεξηγήθη) τοῖς ἑαυτοῦ πρὸς ἐκείνους, ἢ μόνος πρὸς πολλοὺς ἐκείνους ὄντας; τὸ δεύτερον ἔοικε πιθανώτερον εἶναι. — Οὐ κατὰ μοῖραν] οὐ κατὰ τρόπον, οὐ καλῶς. 257. Αἰψηρὴν] ἀντὶ ἐπιῤῥήματος αἰψηρῶς, ταχέως. 260. Ἀπάνευθεν] μακρόθεν. — Ἐπὶ θῖνα] ἐπὶ τὴν ψάμ-

Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς εὔχετ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μοι, ὁ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηῒ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ,
Μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων.
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠῢ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος·
Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
Οὐ σέγ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν, ἃ μενοινᾷς.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
Οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα·
Τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
Ὃς δή σφι σχεδόν ἐστιν, ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.

μον, ἐς τὸν αἰγιαλόν. 262. Δῶ] κατ' ἀποκοπὴν τοῦ δῶμα. 263. Ἠροειδέα] ὡς ἀέρα σκοτεινὸν, ἢ μέλανα. 266. Ὑπερηνορέοντες] ἠνορέη γὰρ ἡ ἀνδρία καὶ δύναμις· οὗτοι οὖν καὶ ὑπὲρ τὴν δύναμιν φρονοῦντες, ἀλαζόνες καὶ ὑβρισταί. 268. Εἰδομένη] ὁμοιωθεῖσα κατά τε τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνήν. 270. Οὐδ' ὄπισθεν] ἀναφορικῶς ταῦτα πρὸς τὰ ἐν τῷ συλλόγῳ αὐτῷ πεπραγμένα. 271. Μένος Ἠΰ] ἰσχὺς μεγάλη, εἴσοι μέτεστι τῆς πατρῴας

ἐλθὼν καταμόνας πρὸς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ νιψάμενος ὕδατι θαλαττίῳ, ηὔξατο τοιάδε πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν. Ἐπάκουσόν μου, ὃς τῶν ἀθανάτων πρώην καταξιώσας ἐλθεῖν ὡς ἐμὲ, ἐκέλευσας ἐκπλεῦσαι πευσόμενον περὶ τοῦ πατρὸς, ὃς πολὺν ἤδη χρόνον ἀποδημεῖ· οἱ γὰρ Ἕλληνες, καὶ μάλισθ' οἱ ἀλαζόνες οὗτοι μνηστῆρες τρίβουσί μοι τὸν καιρὸν ἀναβάλλοντες.

Ταῦτα δὴ αὐτῷ εὐξαμένῳ ἐπέστη ἡ Ἀθηνᾶ τό, τ' εἶδος καὶ τὴν φωνὴν τοῦ Μέντορος ἀναβεβλημένη· καὶ παραστᾶσα αὐτῷ ἐγγύθεν, ἔφη τοιάδε. Τηλέμαχε, εἰ μὲν τῆς πατρῴας σοι μέτεστιν ἀρετῆς, τοιοῦτόν σε χρὴ γενέσθαι, οἷος ἐκεῖνος ἦν, οὐ μόνον δεινὸς εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς εἰρημένοις εὐθὺς ἐπιθεῖναι τὴν πρᾶξιν· ὅπως οὖν οὔτ' ἐς τοὐπιὸν κακὸς ἔσῃ καὶ ἄφρων γεγενημένος, οὔθ' ὁ πλοῦς μάταιος καὶ ἀτέλεστος ἔσται, πολλῆς σοι σκέψεως χρεία· εἰ δὲ οὐκ ἐκείνου καὶ Πηνελόπης τυγχάνεις γεγενημένος, οὐδεμία ἐλπὶς ὕπεστιν εἰς τέλος ἄξειν τὸ σπουδαζόμενον· καίτοι γὰρ εἰσι μὲν οἱ τῶν παίδων ὅμοιοι τοῖς ἑαυτῶν πατράσι γεγενημένοι, ἀλλ' οἱ πλείους χείρους εἰσίν· εἰσὶ δ' οὖν οἳ καὶ κρείττους ἐκείνων· ἀλλὰ σύγε, ἐπειδὴ αὐτίκα μάλα δείξεις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ φρονῶν ὢν, ὡς ἔφθην εἰπὼν, δῆλος εἶ οὐ πολὺ τῆς τοῦ πατρὸς λειπόμενος ἀρετῆς, καὶ διὰ ταῦτα ἐλπίς ἐστι τεύξεσθαι, ὧν σκοπεῖς· μνηστήρων δ' ἀνοήτων καὶ ἀλαζόνων βουλεύματα καὶ γνῶμαι ἐρρέτωσαν· οὐδὲ γὰρ ὁρῶσιν οἱ τάλανες, εἰς οἷον κίνδυνον ὅσον οὔπω ἐμπεσοῦνται ἀπροσδοκήτως, τῆς εἱμαρμένης οὕτως ἐπικλωσάσης· σοὶ δ' οὖν αὐ-

---

ἀρετῆς. 273. Ἀλίη] ματαία. παρὰ τὸ ἄλην τὴν πλάνην. διὰ τοῦτο ὀφείλει μᾶλλον ψιλοῦσθαι. εἰ μήτις εἴποι, ὅτι συμβιβαστέον τοῦτο εἶναι τοῖς κατωτέρω στίχ. 313. Καὶ ἑξῆς. 279. Μῆτις] ἡ φρόνησις. 280. Ἐλπωρὴ] ἐλπίς ἐστι. 284. Ἐπὶ ἤματι] σχεδὸν, οὐκ εἰς μακράν.

Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Ὅπλισσόν τ' ἤϊα, καὶ ἄγγεσσιν ἄρσον ἅπαντα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι, ἥτις ἀρίστη,
Ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ·
  Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διός· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἄλλο
Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργα τε ἔπος τε,
Ἀλλά μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ.
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', οὔπως ἔστιν ὑπερφιάλοισιν μεθ' ὑμῖν
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον.

---

289. Ὅπλισσόν τε ἤια] παρασκεύασον τὰ ἐφόδια. — Ἄρσον ἄγγεσσιν] προσάρμοσον αὐτὰ ἐν τοῖς ἀγγείοις. 290. Ἀμφιφορεῦσι] κέραμοι, ἀμφοτέρωθεν φερόμενοι, εἰσὶν οὗτοι.

τίκα μάλα ἕτοιμα ἔσται τὰ πρὸς ἀναγωγήν· τοιοῦτος γὰρ ἔγωγέ σοι φίλος εἰμὶ πατρῷος· ὃς οὐ μόνον ναῦν σοι τὴν ταχίστην παρασκευάσω, ἀλλὰ καὶ συμπλεύσω, ὁποιδήποτ' ἂν βούλῃ· νῦν δ' οὖν σὺ μὲν ἀνελθὼν οἴκαδε συμφέρου τοῖς μνηστῆρσι συνήθως, καὶ παρασκευασάμενος τὰ ἐφόδια, ἐγκατάθου ἀγγείοις, οἶνον μὲν ἐν ἀμφορεῦσιν, ἄλφιτα δ' ἐξ ὧν ἰσχὺς τοῖς ἀνθρώποις προσγίγνεται, ἐν δέρμασι στεγανοῖς· ἐγὼ δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν συλλέξομαί σοι ἐρέτας ἐθελοντάς· τῶν δὲ νεῶν πολλῶν οὐσῶν παρ' ἡμῖν, αἱρήσομαι τὴν ἀρίστην· ἐφ' ἧς, ἐπειδὰν τάχιστ' ἐπιθῶμεν τὰ ἐπιτήδεια, ἀναξόμεθα.

Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Τηλέμαχος παρὰ τῆς θεοῦ, ἐπανῆλθεν οἴκαδε λυπούμενος σφόδρα· τῶν δὲ μνηστήρων αἶγάς τε ἐκδερόντων, καὶ χοίρους ἐκτιλλόντων ἐν τῇ αὐλῇ, Ἀντίνοος ἅμ' ἰδὼν αὐτὸν εἰσιόντα, προσιὼν σὺν μειδιάματι, καὶ τὴν χεῖρα καθεὶς τῇ ἐκείνου, ἔφη τοιάδε. Τηλέμαχε ὑψηγόρα, ἀκατάσχετε, μηκέτι μηδέν σοι ἄλλο μελέτω, μήθ' ὅ,τι εἴπῃς κακὸν, μήθ' ὅ,τι πράξῃς, ἀλλ' ὅ,τι φαγῇ, καὶ πιῇ τοῦθ' ὅρα μόνον ὥσπερ διετέλεσας ποιῶν μέχρι δεῦρο· τὰ δ' ἄλλα πρὸς ἃ σπεύδεις, ἕτεροί σοι εὐτρεπίσουσι πάντα, τά τ' ἄλλα παρασκευάσαντες, καὶ ἐρέτας ἑλόμενοι, ὅπως ἂν θᾶττον εἰς Πύλον περαιωθεὶς, ἀκούσῃς αὐτοῦ τι περὶ τοῦ πατρός.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Ἀντίνοε, οὐχ οἷόν θ' ὑμῖν συνεσθίειν, οὐδὲ συνευφραίνεσθαι ἄκοντα, ἀλαζόσιν οὖσι καὶ

— Μυελὸν] Ἄλφιτα μυελοποιὰ τοῖς ἀνθρώποις. 298, Τετιημένος] λελυπημένος τὴν ψυχήν. 300. Ἀνιεμένους] ἐκδέροντας· ὡς ἐκ τῶν κάτω εἰς τὰ ἄνω ἀνερχομένους. — Σιάλους] παχεῖς, καὶ πιμελεῖς σύας. Εὕοντας] ψιλοῦντας ὕδατι ζέοντι, ἐκτίλλοντας. 301. Κίε] ἦλθε κατευθὺ τοῦ Τηλεμάχου· 302. Φῦ χειρὶ] ἐνέφυ αὐτῷ τῇ χειρὶ, ὅ ἐστιν ἥψατο αὐτοῦ. 307. Ἐξαίτους] Ἐξαιρέτους· εἰρωνικὰ ταῦτα 311, Ἔκηλον] ἥσυχον.

Ἦ οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα;
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς,
Πειρήσω, ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ Κῆρας ἰήλω,
Ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
Εἶμι μὲν (οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, ἣν ἀγορεύω)
Ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
Γίγνομαι· ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοιο
Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
Ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Ἢ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς·
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πίειραν ἄρουραν,
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθε θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τίς δ' οἶδ', εἴ κε αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὥσπερ Ὀδυσσεύς,
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμιν·
Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅστις ὀπυίοι.

315. Πυνθάνομαι] μανθάνω, διακρίνω. — Ἀέξεται] καὶ σὺν τῷ σώματι αὔξονται ἔσωθεν καὶ αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς. 316. Υ̓́μμι] ὑμῖν. — Ἐπί. — Ἰήλω] ἐπιπέμψω κακὰς κῆρας, καὶ θάνατον. συναρπαγῆναι δοκεῖ θυμῷ. 317. Τῷδε ἐνὶ δήμῳ] ἐν τῇ πόλει· τὸ δὲ ἁλίη ὁδὸς, οὕτως, οἶμαι ψιλούμενον γραπτέον, ἵνα ᾖ μάταιος ὡς

ὑβρισταῖς· ἅλις γὰρ, ἃ ἐς δεῦρο, νηπίου μου ὅτι ὄντος, παρ' ὑμῶν τἀμὰ καταδαπανώντων, ἐξύβρισται· νῦν δ' ὡς ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος, οἷος καὶ παρ' ἄλλων διδασκόμενος, κρείττων αὐτὸς ἐμαυτοῦ λόγῳ τε καὶ δυνάμει ἀεὶ ἀποβαίνειν, οὐ παύσομαί γε ἀποπειρώμενος, ἢ εἰς Πύλον ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, δίκην ὧν με δρᾶτε, λαβεῖν παρ' ὑμῶν· ὁ γὰρ πλοῦς οὗτος οὑμὸς, κἂν μὴ εὐπορήσω νεὼς, μήτ' ἐρετῶν, ὃ πρὸς ὑμῶν δοκεῖ εἶναι, οὐκ ἔσται ἀτέλεστος οὐδὲ μάταιος· ἀλλ' ἐφ' ἧς ποτ' ἂν τύχω, νεὼς ἁπλῶς οὕτως ὡς ἐπιβάτης πλευσοῦμαι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν ἀπεσπάσαθ' ἠρέμα τὴν ἑαυτοῦ τῆς τοῦ Ἀντινόου χειρός· οἱ δὲ μνηστῆρες ἀμφὶ τὸ δεῖπνον ἐνασχολούμενοι, ἠσμένιζον ἐν τῷ προπηλακίζειν αὐτὸν, παντοίοις καθαπτόμενοι λόγοις· ἔφη γάρ πού τις, ἤπού γε φόνον ἁπάντων ἡμῶν Τηλέμαχος τολυπεύει· βουλεύεται γὰρ ἐκ Πύλου, ἢ ἐκ Σπάρτης ἐπαγαγέσθαι τοὺς ἀμυνοῦντας· καὶ ἰσχυρῶς γε δοκεῖ τούτου ἔχεσθαι, εἰ μή τις εἴποι, ὅτι καὶ εἰς Ἐφύρην ἀπελεύσεται, ἐφ' ᾧ φάρμακα ἐκεῖθεν κομισάμενος δηλητήρια, πάντας ἡμᾶς ἀπολέσειε τούτοις, μίξας ἐν οἴνῳ· ἄλλος δ' αὖ, τίς οἶδεν, ἔφη, εἰ ἀποπλεύσας πόῤῥω που τῶν φίλων, ἀπολεῖται καὶ αὐτὸς ἐν τῇ πλάνῃ, καθάπερ καὶ ὁ πατήρ; εἶθ' ἡμῖν πράγματα τότε παρέξει καὶ πόνον γε οὐκ ὀλίγον· ἀνάγκη γὰρ ἔσται τέως τὰ μὲν κτήματα ταῦτα διανείμασθαι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ἴσου πάντα· τὴν δ' οἰκίαν μόνην καταλιπεῖν τῇ μητρὶ, καὶ τῷ τὸν γάμον αὐτῇ συναρμόσοντι.

ἀνωτέρω. 273 319. Ἔμπορος] ὡς ἐπιβάτης ἐπ' ἀλλοτρίας νεώς. 320. Ἐείσατο] φαίνεται πρὸς ὑμῶν τοῦτο εἶναι. 322. Πένοντο] ἐνησχολοῦντο. 323. Ἐπελώβευον] ὕβριζον, καὶ ἐχλεύαζον λόγοις. 327. Ἵεται] ἐφίεται λίαν. 328. Ἐφύρην τὴν ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ.—Πίειραν] λιπαρὰν γῆν 329. Θυμοφθόρα] διαφθαρτικὰ τοῦ νοός, ἢ θανάσιμα—Ἐνείκη] ἐνέγκῃ. 334. Ὀφέλλειεν] αὐξήσειεν τὰ

Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς,
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον·
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κληϊσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀϊομένη τὸν κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας·
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
Αὐτὴ δὴ οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται·
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα.
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω.

ἡμετέρας φροντίδας. 338. Νητὸς] σεσωρευμένος. 339. Χηλοῖς] ἐν κιβωτοῖς 342. Ἑξείης] ἐπιστηριγμένοι πρὸς τῷ τοίχῳ ἑξῆς. 344. Σανίδες] αἱ θύραι προσηρμοσμέναι. τὸ δὲ Ἕστασαν ἀντὶ τοῦ ἐπῆσαν. 345. Δικλίδες] δίθυροι, διπλαῖ ἢ διπλῷ κλείθρῳ κλειόμεναι. 346. Ἔσχεν] ἦν. — Νόου πολυϊδρείῃσι] τῇ τοῦ νοὸς δεξιότητι, καὶ φρονήσει. 347 Ὦπος] ὁ Ὢψ, τοῦ Ὦπος. 349. Ἄφυσσον] ἀπάντλησον ἀπὸ τοῦ πίθου. 350. Λαρώτερος] ἡδίων μετ' ἐκεῖνον.

Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα πρὸς ἑαυτοὺς ὑποκοριζόμενοι, εἰρωνεύοντο· Τηλέμαχος δὲ καταβὰς εἰς τὸν θάλαμον τοῦ πατρὸς, ὅπουγε παρῆν ἰδεῖν πολύ τι πρᾶγμα χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ, ἐσθῆτά τε πολλὴν ἐν τοῖς κιβωτίοις, εὐῶδές τε ἔλαιον ἄφθονον, καὶ πίθους οἴνου ἀκράτου παλαιοῦ καὶ ἡδίστου, πλείστους ὅσους παρὰ τὸν τοῖχον κειμένους ἑξῆς, ἄξιον μὲν ἔχοντας πόμα, οἷον καὶ θεοῖς αὐτοῖς παραθέσθαι, ἀποτεθειμένους δὲ αὐτῷ Ὀδυσσεῖ, εἴποτε, ληξάντων αὐτῷ τῶν κακῶν, νοστήσειεν οἴκαδε· ἐπῆν δὲ τῷ ταμείῳ καὶ θύρα, διπλῆ κλειομένη κλειδί· ἧς τὸ κλεῖθρον ἐμπεπίστευτο τῇ ταμίᾳ· ἦν δὲ αὕτη ἡ τοῦ Ὦπος τοῦ Πεισηνορίδου θυγάτηρ, ἡ Εὐρύκλεια ὄνομα· αὕτη δὴ ἐτύγχανε πάντα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν φυλάττουσα ἀκριβῶς· Ἐπειδὴ οὖν καταβαίη ἐνταῦθα Τηλέμαχος, μετακαλεσάμενος αὐτὴν ἔφη ταῦτα. Μαῖα, ἄγε δή μοι θὲς οἶνον μὲν ἐν ἀμφορεῦσι τοῦ ἡδίστου, μεθ' ὃν σὺ φυλάττεις πατρὶ τῷ ἐμῷ, ὃν προσδοκᾷς ὄψεσθαί ποτε σεσωσμένον· ἔστωσαν δὴ οὗτοι δυωκαίδεκα μάλιστα, εὖ πεπωματισμένοι· ἄλφιτα δὲ ἄξια ἐν θυλάκοις εὐραφέσιν, εἴκοσιν ὅλα μέτρα· ταῦτα δὲ παρασκευάσασα παραχρῆμα, ὅρα ὅπως πρὸς μηδένα ἐκφήνῃς τὸ πρᾶγμα· ἡνίκα γὰρ ἡ μήτηρ τὸ ἑσπέρας ἀναβήσεται εἰς τὸ ὑπερῷον, ὡς τὸ εἰκὸς, καθευδήσουσα, ἐλθὼν ἐγὼ λήψομαι πάντα· βούλομαι γὰρ ἀπάραι πευσόμενος περὶ τοῦ πατρὸς εἰς Σπάρτην τε καὶ εἰς Πύλον, ἢ ὁπηδήποτ' ἂν δυνηθῶ ἀκοῦσαι περὶ αὐτοῦ.

ὃν σὺ φυλάσσεις τῷ πατρί. 351. Κάμμορον] κακόμορον. 352. ἀλύξας] ἀποφυγών. 353 Ἄρσον] προσάρμοσον, ἐπιπωμάτισον. 354. Εὐῤῥαφέεσσι δοροῖσι] εὐράπτοις θυλάκοις. 355. Μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς ἀκτὴ μὲν ἀλφίτου εἴη ἂν περιφραστικώτερον ἀντὶ τοῦ ἀλφίτου ἁπλῶς, ὡς καὶ βίη Ἡρακλέους, καὶ ἲς Τηλεμάχου καὶ ἄλλα· μυλήφατος δὲ ὑπὸ μύλης εἰς λεπτὰ κεκομμένη. 358. Κοίτουτε μέδηται] φροντίζει τοῦ καθευδῆσαι.

Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς,
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον·
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κληϊσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀϊομένη τὸν κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας·
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
Αὐτὴ δὴ οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται·
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα.
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω.

ἡμετέρας φροντίδας. 338. Νητὸς] σεσωρευμένος. 339. Χηλοῖς] ἐν κιβωτοῖς 342. Ἑξείης] ἐπιστηριγμένοι πρὸς τῷ τοίχῳ ἑξῆς. 344. Σανίδες] αἱ θύραι ροσηρμοσμέναι. τὸ δὲ Ἔπεσαν ἀντὶ τοῦ ἐπῆσαν. 345. Δικλίδες] δίθυροι, ιπλαῖ ἢ διπλῷ κλείθρῳ κλειόμεναι. 346. Ἔσχεν] ἦν. — Νόου πολυϊδρείῃσι] τῇ τοῦ νοὸς δεξιότητι, καὶ φρονήσει. 347 Ὦπος] ὁ Ὢψ, τοῦ Ὦπος. 449. Ἄφυσσον] ἀπάντλησον ἀπὸ τοῦ πίθου. 450. Λαρώτερος] ἡδίων μετ' ἐκεῖνον.

Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα πρὸς ἑαυτοὺς ὑποκοριζόμενοι, εἰρωνεύοντο· Τηλέμαχος δὲ καταβὰς εἰς τὸν θάλαμον τοῦ πατρὸς, ὅπουγε παρῆν ἰδεῖν πολύ τι πρᾶγμα χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ, ἐσθῆτά τε πολλὴν ἐν τοῖς κιβωτίοις, εὐῶδές τε ἔλαιον ἄφθονον, καὶ πίθους οἴνου ἀκράτου παλαιοῦ καὶ ἡδίστου, πλείστους ὅσους παρὰ τὸν τοῖχον κειμένους ἑξῆς, ἄξιον μὲν ἔχοντας πόμα, οἷον καὶ θεοῖς αὐτοῖς παραθέσθαι, ἀποτεθειμένους δὲ αὐτῷ Ὀδυσσεῖ, εἴποτε, ληξάντων αὐτῷ τῶν κακῶν, νοστήσειεν οἴκαδε· ἐπῆν δὲ τῷ ταμείῳ καὶ θύρα, διπλῇ κλειομένη κλειδί· ἧς τὸ κλεῖθρον ἐμπεπίστευτο τῇ ταμίᾳ· ἦν δὲ αὕτη ἡ τοῦ Ὦπος τοῦ Πεισηνορίδου θυγάτηρ, ἡ Εὐρύκλεια ὄνομα· αὕτη δὴ ἐτύγχανε πάντα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν φυλάττουσα ἀκριβῶς· Ἐπειδὴ οὖν καταβαίη ἐνταῦθα Τηλέμαχος, μετακαλεσάμενος αὐτὴν ἔφη ταῦτα. Μαῖα, ἄγε δή μοι θὲς οἶνον μὲν ἐν ἀμφορεῦσι τοῦ ἡδίστου, μεθ' ὃν σὺ φυλάττεις πατρὶ τῷ ἐμῷ, ὃν προσδοκᾷς ὄψεσθαί ποτε σεσωσμένον· ἔστωσαν δὴ οὗτοι δυωκαίδεκα μάλιστα, εὖ πεπωματισμένοι· ἄλφιτα δὲ ἄξια ἐν θυλάκοις εὐραφέσιν, εἴκοσιν ὅλα μέτρα· ταῦτα δὲ παρασκευάσασα παραχρῆμα, ὅρα ὅπως πρὸς μηδένα ἐκφήνῃς τὸ πρᾶγμα· ἡνίκα γὰρ ἡ μήτηρ τὸ ἑσπέρας ἀναβήσεται εἰς τὸ ὑπερῷον, ὡς τὸ εἰκὸς, καθευδήσουσα, ἐλθὼν ἐγὼ λήψομαι πάντα· βούλομαι γὰρ ἀπάραι πευσόμενος περὶ τοῦ πατρὸς εἰς Σπάρτην τε καὶ εἰς Πύλον, ἢ ὁπηδήποτ' ἂν δυνηθῶ ἀκοῦσαι περὶ αὐτοῦ.

ὃν σὺ φυλάσσεις τῷ πατρί. 351. Κάμμορον] κακόμορον. 352. ἀλύξας] ἀποφυγών. 353 Ἄρσον] προσάρμοσον, ἐπιπωμάτισον. 354. Εὐῤῥαφέεσσι δοροῖσι] εὐράπτοις θυλάκοις. 355. Μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς ἀκτὴ μὲν ἀλφίτου εἴη ἂν περιφραστικώτερον ἀντὶ τοῦ ἀλφίτου ἁπλῶς, ὡς καὶ βίη Ἡρακλέους, καὶ ἲς Τηλεμάχου καὶ ἄλλα· μυλήφατος δὲ ὑπὸ μύλης εἰς λεπτὰ κεκομμένη. 358. Κοῖτουτε μέδηται] φροντίζει τοῦ καθευδῆσαι.

Ὣς φάτο· κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; ποῖ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίῃς. τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσονται.
Ἀλλὰ μὲν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Θάρσει, μαῖ'· ἐποὶ οὔτοι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι.
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα, κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν, μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.

---

364. Ἔπλετο] ἐπῆλθέσοι. 366. Ἀλογνώτῳ] ἐν δήμῳ ἄλλοις τισὶ γνωστῷ· ἡμῖν δ' οὔ. 367 Οἱ δέ τοι] μνηστῆρες. 368. Τάδε] τὰ δὲ σὰ κτήματα αὐτοὶ πάντα διανεμοῦνται. 370. Ἀλάλησθαι] πλανᾶσθαι· τὸ δὲ μυθήσασθαι ἄμεινον τρέ-

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἀνωλόλυξεν ἡ Εὐρύκλεια· καὶ ὀλοφυρομένη ἔφη τοιαῦτα. Τί ποτέ σοι ἐπῆλθεν, ὦ φίλον τέκνον, τοιαῦτα νῦν ἐν νῷ συλλαβεῖν; ποῖ δὴ σύγε, μονογενὴς ἡμῖν ὢν, ἐπ' ἀλλοδαπὴν οὕτω μακρὰν καὶ διαπόντιον ὁδὸν ἐθέλεις παραβαλέσθαι, καὶ ταῦτα μάτην; ὁ γὰρ διογενὴς Ὀδυσσεὺς οὐκέτ' ἐστὶν ἐν τοῖς ζῶσι, πόῤῥω πῇ τῆς ἑαυτοῦ τεθνηκώς· καὶ οἱ μνηστῆρες, ἅμα μαθόντες σε ἀναχθέντα, αὐτίκα μάλα ἐπιβουλεύσουσιν, ἵνα, σοῦ τι παθόντος, διανέμωνται πάντα ταῦτα πρὸς ἑαυτούς· ἀλλὰ δεῦρο, φίλτατε, ἔχε κατὰ χώραν ἀτρέμας, φύλαξ τῶν σαυτοῦ κτημάτων γιγνόμενος· οὐ γὰρ καλὸν ἄλλως ἐν τοῖς κύμασι πλανώμενον κινδυνεύειν.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα, θάρσει, ἔφη, ὦ Μαῖα, τούτου γ' ἕνεκα· οὐ γὰρ ἄνευ θεοῦ μοι τὸ βούλημα τοῦτ' ἐστὶ, σὺ δ' οὖν μοι ὄμοσον, ἦ μὴν μηδὲν τούτων ἐξοίσειν πρὸς τὴν φίλην μητέρα μέχρι τῆς ἑνδεκάτης, ἢ δωδεκάτης ἀπὸ ταύτης ἡμέρας, εἰ μή τι οἴκοθεν αὐτὴ αἰσθομένη τὴν ἐμὴν ἀπουσίαν, ἔροιτό σε περὶ ἐμοῦ, ἵνα μὴ κλαιούσης, φθείρηται αὐτῇ τὰ περὶ τὸ πρόσωπον.

Ἐκ δὴ τούτων ὀμόσασα ἡ γραῦς μέγαν ὅρκον, ἐνέπλησεν αὐτῷ εὐθὺς οἴνου μὲν τοὺς ἀμφορέας, ἀλφίτων δὲ τοὺς θυλάκους· ὁ δ' αὖ Τηλέμαχος ἐλθὼν εἰς τὸ δῶμα παρὰ τοὺς μνηστῆρας, συνεφέρετο αὐτοῖς μετὰ προσποιήσεως· κἀν τούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐξομοιωθεῖσα Τηλεμάχῳ, περιῄει τὴν πόλιν ἑταίρους συλλέξουσα· ἔνθα προσιοῦσα τῶν ἐντυγχανόντων ἑκάστῳ, ἐκέλευεν ἀγείρασθαι ἐς τὸ πλοῖον, ἑσπέρας κατα-

---

πειν μελλοντικῶς ἐς τὸ μυθήσεσθαι. 375. Ποθέσαι] εἰς πόθον ἐμοῦ ἐλθεῖν, 378. Ἰάπτῃ] βλάπτῃ τὸ ἑαυτῆς καλὸν πρόσωπον. 385. Ἑσπερίους, ... Ἀγείρε-

Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει, τάτε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρ' φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Δεῦτε, φίλοι, ἤϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμοὶ οὔτι πέπυσται,

σθαι]· τὸ ἑσπέρας συναγείρασθαι ἐκέλευε. 386. Φρονίοιο Νοήμονα] καταλλήλως πέπλασται τὰ ὀνόματα. τὸν γὰρ μὴ κατὰ μνηστῆρας φρονοῦντα ἔδει τὴν ναῦν παρέχειν. 389. Ἅλαδε] εἰς τὴν θάλασσαν. — Εἴρυσε] καθείλκυσε

λαβούσης. Νοήμονα δ' αὖ τὸν Φρονίου ᾔτησε πλοῖον· ὁ δὲ προθύμως ἐπηγγείλατο δώσειν· ὡς δ' οὖν ὅ,τε ἥλιος ἔδυ, καὶ τὸ πᾶν συνεσκότιαζε, καθελκύσασα τὴν ναῦν ἡ θεὸς, ἐνετίθει ὁ,τιδήποτε πρὸς ἀναγωγὴν ἐπιτήδειον· εἶθ' οὕτως ἐξορμίσασα αὐτὴν, ἔστησε πρὸ τοῦ λιμένος πῃ ἐν ἐσχατιᾷ. καὶ κελεύσασα τοὺς ἐρέτας αὐτοῦ συναγείρεσθαι, τρέπεται ἤδη ἐφ' ἕτερα· ἐλθοῦσα γὰρ πάλιν εἰς τὸ δῶμα τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἐνθεῖσα νήδυμον ὕπνον τοῖς τῶν μνηστήρων βλεφάροις, πεποίηκεν αὐτοὺς οὕτω σφάλλεσθαι ἐν τῷ πίνειν, ὥστε ἐξέπιπτον τῶν χειρῶν αὐτοῖς τὰ ἐκπώματα· μὴ δυνάμενοι τοίνυν ἀπομάχεσθαι πρὸς τὸν ὕπνον, ᾤχοντο οἴκαδε καθευδήσοντες· ἡ δὲ, μετακαλεσαμένη Τηλέμαχον ἔξω, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ Μέντορι ταῦτα. Τηλέμαχε, οἱ μὲν ἐρέται ἤδη κάθηνται, μονονουχὶ ἐπιβεβληκότες τὰς χεῖρας τοῖς ἐρετμοῖς, κελεύειν σε μόνον ἀναμένοντες διαβαλεῖν εἰς τὸ πέλαγος· ὥρα τοίνυν ἀνάγεσθαι, μηκέτι μηδὲν ἐνταυθοῖ διατρίβοντας.

Ταῦτα δ' εἰποῦσα, ἡγεῖτο πρὸς τὸν αἰγιαλόν· ὁ δὲ ἠκολούθει τῇ θεῷ, ὡς εἰκός· ὡς δὲ ἀφικόμενοι εἰς τὴν ναῦν, εὗρον καὶ τοὺς ἐρέτας συνεληλυθότας, ἔφη Τηλέμαχος πρὸς αὐτούς. Δεῦτ', ὦ φίλοι, ἕπεσθέ μοι μικρὸν πρὸς τὸ δῶμα· τὰ γὰρ ἐφόδια ἤδη παρασκευασθέντα, μηδενὸς εἰδότος,

---

390. Ἐύσελμοι] εὔζυγοι, εὐκάθρεδροι. ὅπλα δὲ τὰ ἄρμενα λέγει. 396. Πλάζε] ἐπλάνα αὐτοὺς ἐν τῷ πίνειν, καὶ παραφρονεῖν ἐποίει, ὥστ' ἐκπεσεῖν τὰ κύπελλα τῶν χειρῶν αὐτῶν. 398. Εἵατο] ἐκάθηντο. 400. Εὐναιεταόντων] τῶν καλῶς κατῳκημένων. 404. Εἵατο ἐπήρετμοι] κάθηνται ἐπὶ τῶν ἐρετμῶν. — Ποτιδέγμενοι] προσδεχόμενοι. 406. καρπαλίμως] εὐθύς. — Μετ' Ἴχνια] κατὰ τὰ ἴχνη. 409. Ἱερὴ ἴς] ἡ μεγάλη δύναμις· ἀντὶ αὐτὸς ὁ Τηλέμαχος· οὕτω καὶ βίη Ἡρακλέους, ἀντὶ Ἡρακλῆς. καὶ ἱερὸν μένος Πριάμου, καὶ ἄλλα. 410. Ἤια] τὰ ἐφόδια.

Οὐδ' ἄλλαι δμωαὶ, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηῒ
Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισιν βοεῦσιν.
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα, διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο·
Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη μέν ῥ' ἤγε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

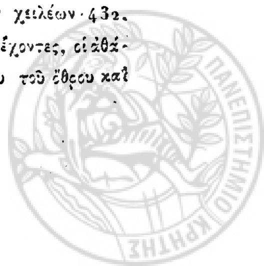
---

415 κάθεσαν] κατέθεντο. 416. Ἂν δ' ἄρα βαῖν'] ἀνέβαινε. 317. Κατ' ἄρ' ἕζετο] ἐκαθέσθη ἐν τῇ νηΐ. 419. Ἐπὶ κλήισι] ἐπὶ τῶν ἑδωλίων. 420. Ἴκμενον οὖρον] ἄνεμον ἐκ τῆς οὐρᾶς τῆς νεὼς ἱκανὸν ἔπεμπεν· εἶδε ψιλοῦται, ὑγρόν. 421. Ἀκραῆ] μόνο μέτριον.—Κελάδοντα] ἠχοῦντα, ἤτοι πρὸς τὸ ζέφυρον, ἢ πρὸς τὸν πόντον ἑξῆς.

μήτ' αἰσθομένου, οὐδ' αὐτῆς Πηνελόπης, πλὴν Εὐρυκλείας μόνης, ταῦτα δὴ κατακομισαμένους, ἀνάγεσθαι χρή.

Ταῦτα δ' εἰπὼν ἡγεῖτο αὐτοῖς ἄνω πρὸς τὸ δῶμα· οἱ δὲ εἵποντο σὺν προθυμίᾳ· ἐλθόντες δὲ καὶ ἀναλαβόντες πάντα, καὶ κατακομίσαντες, ἐπετίθεσαν ἐν τῷ πλοίῳ, καθάπερ προστέτακται αὐτοῖς ὑπὸ Τηλεμάχου· εἶθ' οὕτως ἐπιβᾶσα πρώτη μὲν ἡ θεὸς, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῆς πρύμνης· παρεκαθέσθη δ' αὐτῇ ἀναβὰς καὶ Τηλέμαχος· οἱ δ' ἐρέται λύσαντες τὰ πρυμνήσια, κἀπιβάντες, ἐκαθέσθησαν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῶν θρανῶν· Ἐκ δὴ τούτων πνεῦμ' οὔριον ἠφίει ἡ Ἀθηνᾶ, ζέφυρον ὅλον ἡδύ τι συρίττοντα πρὸς τὸ κῦμα· τότε δὴ οἱ ναῦται, Τηλεμάχου κελεύσαντος, ἄραντες μὲν τὸν ἱστὸν, ἔστησαν αὐτὸν ἐν μεσόδμνῃ, καὶ δήσαντες τοῖς προτόνοις, ἀνεπέτασαν τὰ ἱστία· καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιὸν, εὐθὺς ἀπεκόλπωσε· τὸ δὲ κῦμα ὑπὸ τῇ τρόπιδι κάτωθεν, τῆς νεὼς εὖ πλεούσης, μέγαν ἐπαφίη τὸν ῥόθον· δήσαντες οὖν τὰς κώπας ἐπὶ τῆς νεὼς, καὶ ἐμπλήσαντες τοὺς κρατῆρας οἴνου μέχρι τῶν χειλέων, ἔσπενδον ἐξ αὐτῶν καὶ πᾶσι μὲν τοῖς ἀθανάτοις, μάλιστα δὲ πάντων τῇ τοῦ Διὸς γλαυκώπιδι κόρῃ. Οὕτως οὖν διὰ πάσης τῆς νυκτὸς διέβαλλον πέλαγος ἐς ἀνίσχοντα ἥλιον.

ἀποδοτέον. 224. Μεσόδμης] ὀπὴ ἦν ἐν μεσόδμῃ, εἴτ' οὖν δοκῷ κατὰ τὸ μέσον τῆς νεώς, ἐν ᾗ ἐνετίθουν τὸν ἱστόν. 425. Προτόνοισιν] τοῖς σχοινίοις. 426. Ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι] εὐστρόφοις ἱμᾶσι· ἐκ γὰρ δερμάτων οἱ σχοῖν τὸ τότε ἦσαν. 427. Ἔπρησε] ἀπεκόλπωσε. 428. Σπείρῃ] τῇ τρόπιδι τῆς νεὼς κάτωθεν. — Ἴαχε] ἤχει. 429 διαπρήσσουσα κέλευθον] διαπερῶσα τὴν ὑγρὰν ὁδόν. 431, Ἐπιστρεφέας] πλήρεις μέχρι τῆς στεφάνης, τῶν χειλέων. 432. Λεῖβον] ἔλειβον, ἔσπενδον. — Αἰειγενέτῃσιν] οἱ ἀεὶ τὸ γένος ἔχοντες, οἱ ἀθάνατοι. 434. Ἦγε] ἡ ναῦς διὰ πάσης νυκτὸς καὶ τὸ μεταξὺ τοῦ ἔθρου καὶ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς διεπέρα τὸ πέλαγος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Τηλέμαχον καταχθέντα εἰς Πύλον μετὰ τοῦ Μέντορος ὑποδέχεται φιλοφρόνως ὁ Νέστωρ· ὃς ἔτυχε τηνικαῦτα θύων Ποσειδῶνι παρὰ τὴν ἀκτήν· καὶ ξενίσας, ἀνάγει αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν· ἔνθα πυθομένῳ περὶ τοῦ πατρὸς διηγεῖται αὐτῷ τὰ κατὰ τὴν Τροίαν συμβάντα τοῖς Ἕλλησι· πυθόμενος δὲ καὶ αὐτὸς παρ' αὐτοῦ τὰ κατὰ τοὺς μνηστῆρας, συμβουλεύει ἰέναι πρὸς Μενέλαον εἰς τὴν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἷξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας, Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ.
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.

1 Ἀνόρουσε] ἀνώρμησε.—Περικαλλέα λίμνην] τὸν ὠκεανόν. 2. Πολύχαλκον] τὸν στερεόν.— Φαείνῃ] φαίνῃ· ἐν ἄλλοις φανείη, οὐ καλῶς. Ἴδε Μ. στίχ. 383. 3. Ζείδωρον] τὴν τὰ πρὸς τὸ ζῆν δωρουμένην τοῖς ζώοις. 4. Νηλῆος] τοῦ Νηλέως.

ΤΟΥ Γ.

Σπάρτην, ὡς ὕστατον αὐτὸν τῶν ἄλλων ἐπανελθόντα, εἴπως μάθοι τι παρ' αὐτοῦ· ἐν δὲ τούτῳ ἀποπτάσης τῆς Ἀθηνᾶς ὑπὸ τὸ εἶδος τοῦ Μέντορος, ὥσπερ ὄρνις, συννοήσας ὁ γέρων, θύει τῇ θεῷ, καὶ ἅμαξαν δοὺς Τηλεμάχῳ, ἀποπέμπει σὺν Πεισιστράτῳ τῷ υἱῷ πρὸς Μενέλαον· οἳ νυκτὸς καταλαβούσης ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς· καὶ ἅμα ἕῳ ἀπάραντες αὖθις, ἀφικνοῦνται εἰς Σπάρτην.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Ἡνικα δ' ὁ ἥλιος ἐξιὼν ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἀνέβαινε πρὸς τὸν πολύχαλκον οὐρανὸν, φῶς ἀθανάτοις τε καὶ θνητοῖς διαχεύσων ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, τότε δὴ καὶ οἵδε κατήχθησαν ἐπὶ τὴν Νηλέως· οἱ δὲ Πύλιοι ἔτυχον τηνικαῦτα θύοντες Ποσειδῶνι ταύρους μέλανας ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ἦσαν δὲ αὐτόθι ἑδώλια κατεσκευασμένα ἐννέα· ὧν ἑκάστῳ πεντακόσιοι ἄνδρες καθῆσθαι τετάχαται, ἀνὰ ἐννέα ταύρους τῶν τάξεων ἑκάστης εἰς τὴν θυσίαν παρεχομένης· ἡνίκα τοίνυν

5. Τοίδε] οἱ Πύλιοι. — Ῥέζον] ἔθυόν. 6. Ἐνοσίχθονι] τῷ τὴν γῆν κινοῦντι, καὶ μελανότριχι, 7. Ἐννέα ἕδρας] διὰ τὸ ἐννέα εἶναι αὐτοῖς συνέδρια, ἐννεαπόλεως οὔσης τῆς Πύλου, 8. Προὔχοντο] παρετίθεντο. 9. Ἔνθα οἱ ἐπάσαντο

Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρί' ἔκηαν,
Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες. τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν·
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·
Εἴδομεν ἥντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν; ὅπως νημερτέα εἴπῃ·
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἂρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
Αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἴω
Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως. ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο
Ἶξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα ὤπτων, ἄλλα τ' ἔπειρον.

τότε δὴ οὗτοι ἔφαγον τὰ σπλάγχνα. 10. Οἱ δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Τηλέμαχον. 11. Στείλαντες] περιέστειλαν, καὶ εἰς ὅρμον τὴν ναῦν ἔταξαν. 14. Αἰδοῦς] οὐδέν σε χρὴ αἰδεῖσθαι 15. Ἔπλως] ἔπλευσας. 16. Κύθε] κεῦθε, ἐκάλυψε. 19. Λίσσεσθαι] ἀντὶ λίσσου, ἱκέτευε.— Νημερτέα] ἀληθῆ. 23. πεπείρα-

οὗτοι, τὰ σπλάγχνα φαγόντες, ἔκαιον τὰ μυρία, τότε δὴ οἱ ἀμφὶ τὸν Τηλέμαχον καταχθέντες, καὶ στείλαντες τὰ ἱστία, ὡρμίσαντο· ἐν δὲ τῷ ἀποβαίνειν ἡγουμένη ἡ Ἀθηνᾶ, ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Νῦν δὲ, ὦ Τηλέμαχε, παῤῥησίας σοι μάλιστα δεῖ· οὐκέτι γάρ σοι καιρὸς δυσωπείᾳ καὶ αἰδοῖ ἐνδιδόναι· τούτου γὰρ ἕνεκα τοσοῦτον διέβαλες πέλαγος, ἵνα μάθῃς περὶ τοῦ πατρὸς, ὅπῃ καὶ ὅπως ἔτυχε τεθνηκώς· ἴθι τοίνυν εὐθὺ πρὸς τὸν Νέστορα, μηδὲν δυσωπούμενος, ὅπως λάβωμεν πεῖραν αὐτοῦ, εἴτι σοφὸν, περὶ ὧν ἐληλυθότες ἐσμὲν, ἡμῖν εἴποι· χρὴ δ' οὖν ἀξιοῦν σε πρῶτον πάνθ' ἡμῖν ἀληθῆ μετὰ παῤῥησίας ἁπλῶς εἰπεῖν· ἐλπίζω γὰρ οὕτω σοφὸν ἄνδρα ὄντα, μηδὲν ψεύσεσθαι πρὸς ἡμᾶς.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Μέντορ, πῶς ἂν ἔγωγε προσιὼν οἵῳ ἐκείνῳ ἀνδρὶ, προσαγορεύσαιμι προσηκόντως, ἄπειρος ἔτι ὢν λόγων τοιούτων; ἔπειτα καὶ αἰδώς με κατέχει οὐκ ὀλίγη, νέον γε ὄντα παῤῥησίᾳ τοιαύτῃ πρὸς γέροντα χρήσασθαι.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· Τηλέμαχε, τὰ μὲν αὐτὸς νῦν μελετᾷς κατὰ νοῦν εἰπεῖν πρὸς ἐκεῖνον· τὰ δέ σοι καὶ δαίμων αὐτὸς ὑφηγήσεται τότε· ὅς γὰρ τῶν θεῶν παραστάτης σοι ἦν γεννωμένῳ καὶ τρεφομένῳ, οὗτος σοῦ καὶ νῦν ἐν πᾶσι προςήσεται·

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα, ἡγεῖτο εὐθύς· ὁ δὲ ἠκολούθει αὐτῇ κατὰ ἴχνος· Ἐλθόντες οὖν, ἔνθ' ἦσαν ἀθρόοι οἱ Πύλιοι θύοντες, εὗρον Νέστορα καθήμενον μετὰ τῶν υἱέων· τῶν δ' ἄλλων ἴδοι τις ἂν, οὓς μὲν τὰ περὶ τὴν δαῖτα παρασκευαζομένους, οὓς δὲ κρέα ὀπτῶντας, τὰ δὲ καὶ περιπείροντας ἤδη· ἄλλους

μαι] ἔμπειρός εἰμι. 28. Θεῶν ἀέκητι] ἄνευ τῶν θεῶν. — τραφέμεν] τραφῆναι. 31. Ἄγυριν] σύλλογον, ὁμήγυριν. 33. Ἐντυνόμενοι] παρασκευαζόμενοι. 38,

Οἱ δ᾽ ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ᾽ ἠσπάζοντο καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ,
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρι ᾧ·
Δῶκε δ᾽ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ᾽ οἶνον ἔχευεν
Χρυσείῳ δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ᾽ Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
Εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμις ἐστὶν,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ᾽ ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοὔνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον·
  Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου·
Χαῖρε δ᾽ Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ᾽ εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
Σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης·
Δὸς δ᾽ ὅτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
Οὕνεκα δεῦρ᾽ ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.

Ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι] ἐπὶ τῆς ψάμμου τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τῶν δερμάτων. 39 Πατέρι ᾧ] καὶ παρὰ τῷ ἑαυτοῦ πατρί. 41. Δειδισκόμενος] δεξιούμενος.

δὲ, ὡς εἶδον τοὺς ξένους προσιόντας, ἄλλοθεν ἄλλο φιλοφρόνως δεξιωμένους, καὶ ἐπὶ καθεδρῶν ἀξιοῦντας καθέζεσθαι· Πρῶτος οὖν Πεισίστρατος ὁ τοῦ Νέστορος προσελθὼν, καὶ λαβόμενος ταῖν χειροῖν ἀμφοτέρων, ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ψάμμου ἐπὶ δορῶν μαλακῶν πρὸς τῇ τραπέζῃ παρὰ τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ Θρασυμήδει· καὶ δὴ τάτ' ἄλλα ἐφιλοφρονήσατο, καὶ μοῖραν σπλάγχνων ἀποτεμὼν, παρέθηκεν ἑκατέρῳ· εἶτ' ἐκχέας οἶνον ἐν ἐκπώματι χρυσῷ, προσήνεγκε πρώτῃ τῇ Ἀθηνᾷ, ὑπειπών. Εὔχου, ὦ ξένε, Ποσειδῶνι βασιλεῖ, ᾧ θυομένοις ἡμῖν συνετύχετε· ἐπειδὰν δὲ τάχισ' αὐτὸς σπείσας εὔξῃ, ᾗ νομίζεται μάλιστα, δὸς καὶ τούτῳ ἐν μέρει ποιῆσαι ταῦτα· πάντων γὰρ ἀνθρώπων τῆς παρὰ τῶν θεῶν βοηθείας δεομένων, ἀνάγκη καὶ τούτῳ, οἶμαι, ὁμοίως ἐκείνοις εὔχεσθαι. ἐπειδὴ δ' ὁρῶ αὐτὸν νεώτερον ὄντα, καί πως συνήλικον ἐμαυτῷ, σοὶ πρώτῳ προσηκόντως τὸ ἔκπωμα δίδωμι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν ἐπέθηκε τὸ ποτήριον τῇ χειρὶ τῆς θεοῦ· ἡ δὲ ἔχαιρεν, ὑπὸ φρονίμου καὶ δικαίου οὕτωπροτιμηθεῖσα· καὶ δὴ λαβοῦσα, ηὔξατο οὕτως. Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὦ Πόσειδον, ὁ πᾶσαν συνέχων τὴν γῆν, εὐχομένων· δὸς δ' ἡμῖν τυχεῖν πάντων, ὧν νῦν ἐσμὲν ἐφιέμενοι, πρώτῳ μὲν Νέστορι καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν Πυλίων ἀξίαν ἀμοιβὴν τῆς κλειτῆς ἑκατόμβης· ἐπὶ δὲ τούτοις δὸς ἐμοί τε καὶ Τηλεμάχῳ, καταπραξαμένους, ὧν ἕνεκα πάρεσμεν, οὕτως οἴκαδε ἐπανήκειν.

φιλοφρονούμενος 42. Αἰγιόχοιο] τοῦ ἔχοντος τὴν αἰγίδα, τὴν ἐκ τῆς δορᾶς τῆς θρεψάσης αἰγὸς κατεσκευασμένην. 44. Ἠντήσατε] τούτου γὰρ, τῆς εὐωχίας κατὰ συγκυρίαν ἐπετύχητε, ἐλθόντες δεῦρο. 48. χατέουσι. 49. Ὁμηλικίη] ὁμῆλιξ ἐμοί. 50. Ἄλεισον] εἶδος ποτηρίου. 55. Γαιήοχε] ὁ συνέχων τὴν γῆν. — Μεγήρῃ] φθονήσῃς. κωλύσῃς. 57. Ὄπαζε] δὸς δόξαν. 60. Πρήξαντα] κατορθώσαντα ἐπανελθεῖν. 61. Θοῇ] ταχείᾳ. 63. Ἀμφικύπελλον] οἱ μὲν ἀμφο-

Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Ξείνους, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεὶρ ἅλα τοίτ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο·
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης Ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν·
Πρῆξις δ' ἤδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤν που ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ποτέ φασιν
Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,

τέρωθεν κοῖλον καὶ περιφερές· ἢ τὸ πανταχόθεν ἐπὶ τὰ ἔσω κεκυφός· ἢ τὸ ἔχον δύο ὦτα. εἴτουν λαβάς. παρὰ δὲ Ἀριστοτέλῃ (Ζ'. Ις'. Θ'. 40.) Εὔρηται οὕτω « αἱ δὲ θυρίδες καὶ τοῦ μέλιτος καὶ τῶν σχαδόνων ἀμφίστομοι· περὶ γὰρ μίαν βάσιν δύο θυρίδες εἰσὶν, ὥσπερ τῶν ἀμφικυπέλλων, ἡ μὲν ἐντὸς,

Ταῦτα τοίνυν ηὔξατο ἡ θεὸς, οἷς καὶ τελευτῶσα ἡ αὐτὴ ἐπέθηκε τέλος· ἐκ δὲ τούτου δεξάμενος ὁ Τηλέμαχος τὸ ποτήριον, ηὔξατο καὶ αὐτὸς ἐν μέρει ταὐτά· οἱ δὲ ὀπτήσαντες ἤδη τὰ ἀξιώτερα τῶν κρεῶν, καὶ τοῦ πυρὸς ἐξελόμενοι, διατεμόντες ἐς μοίρας, ἐδαίνοντο· κἀπειδὴ καλῶς αὐτοῖς εἶχε, Νέστωρ πρῶτος ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Νῦν δὲ καλῶς ἔχει, κορεσθέντας ἤδη, τοὺς ξένους ἐρέσθαι· δεῦθ' ἡμεῖς, ὦ ξένοι; εἴπαθ' ἡμῖν, τίνες ἐστέ; καὶ πόθεν ἐπλεύσατε δεῦρ' ὡς ἡμᾶς· πότερον, χρεία τις ὧδ' ὑμᾶς ἤγαγεν, ἢ ἄλλως πειρατικὸν μετερχόμενοι βίον, οὕτω μάτην πλανᾶσθε, ἀποκινδυνεύοντες μὲν αὐτοὶ, κακῶς δ' ἑτέρους ποιοῦντες;

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα μετὰ παῤῥησίας (θάρσος δ' ἐνέβαλεν αὐτῷ ἡ θεὸς, ὅπως ἂν περὶ τοῦ πατρὸς ἀξίως πυνθανόμενος, κλέος κτήσαιτο παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις) ὦ Νέστορ, ἔφη, υἱὲ Νηλέως, μέγα κλέος τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ περὶ ἡμῶν, οἵτινες ποτ' ἐσμὲν, καὶ ὁπόθεν παραγενόμεθα, μαθεῖν ἀξιοῖς, ἐρῶ ὑμῖν τἀληθὲς, ὅπως ταῦτ' ἔχει· ἐκ γὰρ Ἰθάκης σοι πάρεσμεν, περὶ μὲν τῶν κοινῶν οὐδαμῶς, τῶν ἰδίων δέ τοι δεόμενοι· ἥκομεν γὰρ ἀκουσόμενοι περὶ Ὀδυσσέως τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, οὗ λόγος πολὺς πρὸς πάντας ἀνθρώπους διαπεφοίτηκεν· ὅν φασι σύν σοι πρὸ Τροίας μαχόμενον, ἐξελεῖν αὐτήν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὅσοι γέ ποτε συνεπέ-

---

ἧδε, ἐκτός » δῆλον οὖν ὅτι δύο ἦσαν ποτήρια περὶ μίαν συνημμένα βάσιν, ἧ τὸ μὲν ἄνω, ἔνθ' ὁ οἶνος ἐνεχεῖτο, τὸ δὲ βάσεως ἔχον τάξιν. 65. ὑπέρτερα] τὰ ὑπέρθετα, ἃ ἦσαν ὠμοθετήσαντες· ἴδε Ἰλ. Α'. σίχ. 461. — Ἐρύσαντο] ἐξεῖλον τοῦ πυρός. 66. Δασσάμενοι] μερίσαντες. 69. Μεταλλῆσαι] ἐξετάσαι. 70 Τάρπησαν ἐδωδῆς] εὐθύμησαν φαγόντες. 72. Κατὰ πρῆξιν] κατὰ χρείαν τινά. — Ἀλάλησθε] πλανᾶσθε, καθάπερ λησταί· τὸ γὰρ πάλαι οὐκ ἄτιμον ἦν τὸ λῃστεύειν. 73. ὑπεὶρ ἅλα] ἐπὶ τῆς θαλάσσης. — Ἀλόωνται] πλανῶνται. 80. Εἴρεαι] — εἰμὲν] ἐσμέν. 81. Ὑπονηΐου] τῆς ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος κειμένης. — Εἰλήλουθμεν] ἐληλύθαμεν. 83. Οὐ δήμιος] οὐ δημόσιος. 85. μαρνάμενον

Πευθόμεθ', ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὁππόθ' ὄλωλεν·
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ πού ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσεν
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
Ἠ μὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεὺς,
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι·
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφι μήστωρ ἀτάλαντος.
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θείειν ταχὺς ἠδὲ μαχητής.
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;

μαχόμενον συνεξεῖλε Τροίαν. 87. Ἧχι] ὅπου, ἔνθα. ἐφελκυστικὸν δὲ τὸ Χι καὶ

πλευσαν, λόγος διεφοίτησεν ὡς ἡμᾶς, ὅπῃ καὶ ὅπως ἕκαστος ἐκείνων κατέστρεψε· τούτου δὲ μόνου τὸν θάνατον ἀπέκρυψεν ἡμᾶς ὁ Κρονίδης· καὶ οὐκ ἔσθ' ὁ ἐρῶν ἡμῖν τὶ σαφὲς περὶ τούτου, πότερον ἐν ἠπείρῳ πῃ ὑπ' ἐχθρῶν, ἢ κατὰ θάλασσαν ἀπώλετο ἐν τοῖς κύμασι· ταῦτ' ἄρα τῶν σῶν ἅπτομαι γούνων, δεόμενος εἰπεῖν μοι ὅ,τι ποτ' οἶσθ' ἀληθὲς περὶ τούτου, ἤτοι αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτὸς τοῦτ' ἰδὼν, ἢ ἀκοῇ παρ' ἑτέρου εἰδώς· ἴσμεν γὰρ ὑπ' ἀλάστορι δαίμονι τὴν μητέρα τεκοῦσαν ἐκεῖνον· δέομαι δ' οὖν, εἴποθ' ὁ πατὴρ οὑμὸς ἤτοι λόγον, ἢ ἔργον σοι κελεύσαντι ἐξετέλεσεν ἀποκινδυνεύων πρὸ Τροίας, ἔνθ' ὑμῖν πολλὰ συνέβη παθεῖν, τούτων μεμνημένων, μηδὲν ὑποκοριζόμενον αἰδοῖ λέγειν, μήτε μὴν ἐλεοῦντα· ἀλλ' ὅ,τι ποτ' οἶσθα περὶ ἐκείνου ἑωρακὼς, ἢ ἀκηκοὼς, οὕτως ἡμῖν ἁπλῶς τοῦτ' εἰπεῖν.

Νέστωρ δὲ πρὸς ταῦτα· ὑπέμνησάς με, ὦ φίλον μειράκιον, ὧν κατὰ Τροίαν γενναίως ὑπέστημεν, πολλὰ μὲν κατὰ θάλατταν ὑπομείναντες, ἔνθα μάλιστ' Ἀχιλλεὺς ἐκράτει πολέμῳ, πλανώμενοι· πολλῶν δὲ καὶ πρὸ Τροίας πειραθέντες ἐν μάχαις· ἔνθα μάλιστα τῶν ἀρίστων πολλοὶ ἀπολώλασιν, Αἴας τε ὁ ἀρειμανὴς, καὶ Ἀχιλλεὺς ὁ γενναῖος, Πάτροκλός τε ὁ συνετὸς, καὶ Ἀντίλοχος ὁ καρτερικώτατός μοι υἱὸς, ἀνὴρ ὅλως ταχὺς μὲν θέειν, ἀγαθὸς δὲ ὢν μάχεσθαι· ἄλλα τε πολλὰ παθόντες αὐτοῦ, ἃ οὐδεὶς τῶν θνητῶν οὐδ' ἐν

παρέλκον. 88. Ἀπευθέα] ἀνήκουστον. 92. Ἱκάνομαι] ἅπτομαι τῶν σῶν γούνων. 93. ἐνισπεῖν] εἰπεῖν μοι. — ὄπωπας] εἶδες. 95. περὶ γὰρ] ὡς δυστυχῆ. 96. μειλίσσεο] μείλιχα καὶ προσηνῆ λέγε, ἵνα μή με λυπήσῃς, ἀλλὰ τἀληθὲς ἀπὸ γνώμης ὀρθῆς, μηδὲν ἐλαιῶν. 97. Ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς] ὅπως τυγχάνεις ἰδών. 103. Ὀϊζύος] τῆς δυστυχίας. 104. Ἄσχετοι) οἱ ἀκαταμάχητοι. 106. Κατὰ ληΐδα] κατὰ λείαν. — Ἄρξειεν] ἐπικρατοίη νικήσας. 108. κατέκταθεν] ἀπεκτάνθησαν. 110 θεόφιν] θεῷ· τὸ δέ φιν μόριον παρέλκον. — Μέ-

Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων,
Ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο·
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός, εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ἤτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἤτοι εἵως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Πάντες ἔσαν· τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
Ἥτ' ἔριν Ἀτρείδησι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ' ἤτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
Νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·

στωρ] βουλευτής, ἐν τῷ βουλεύειν. 112. θέειν, τρέχειν. 115 Παραμίμνων]

πέντε ἢ ἓξ ἔτεσιν εἴποι πάντα· εἰ οὖν πάντ' ἐθελήσειας μαθεῖν, ἀνιαθεὶς μεταξὺ τῇ τοῦ λόγου ἀδολεσχίᾳ, θᾶττον ἂν ἐπιθυμήσειας ἐπανελθεῖν, ὅθεν ἦλθες· ἐννάετες γὰρ παντοίοις στρατηγήμασι πολεμικοῖς χρησαμένοις, μόλις τῷ δεκάτῳ δέδωκε νίκην ἡμῖν ὁ Ζεύς· ἦν δ' οὖν ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς φρονήσει τε καὶ τέχνῃ τῶν πολεμίων κρατεῖν πολλῷ διαφέρων· κοὐδεὶς ἔν γε δόλοις ἐθάῤῥει τῶν ἀριστείων ἀμφισβητεῖν πρὸς αὐτόν· τοιοῦτος ἦν ὁ σὸς πατὴρ, εἰ ἀληθῶς φὴς ἐκείνου γενέσθαι· τό,τε γὰρ εἶδος τὸ σὸν ἐς θαῦμα ἄγει μ' ὁρῶντα, καὶ τῷ λόγῳ οὐδεὶς ἄν σου ἐκείνῳ ὁμοιότερος εἴη· ἔμοιγε τοίνυν οὐδὲν οὐδέπω ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ πρὸς ἐκεῖνον διάφορον γέγονεν, οὔτ' ἐν συλλόγοις, οὔτ' ἐν βουλαῖς φραζομένοις· οὐδὲν γὰρ ἡμῖν ἐδόκει προυργιαίτερον εἶναι, ἢ τοῦθ' ὁμοθύμως καὶ λέγειν καὶ πράττειν· ὃ καὶ λεγόμενον, καὶ πραττόμενον, ἔμελλε συνοίσειν τοῖς Ἕλλησιν· ὡς δὲ κρατήσαντες ἐξεπορθήσαμεν τὴν πόλιν, διεσκεδάσθημεν ἐν τῇ ἀναγωγῇ ἄλλοι ἄλλοσε ὑπὸ τῶν ἀνέμων· ἐπειδὴ γὰρ ἔσθ' οἷς τῶν Ἑλλήνων πέπρακται ἄδικα καὶ ἀνόσια, ὀργισθέντος ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς τοῦ Διὸς, ὑπέπεσον οἱ πλεῖστοι πολλαῖς δυστυχίαις· καὶ ταῦτ' ἐκ μήνιδος τῆς Ἀθηνᾶς ἐμπεσούσης Ἔριδος τοῖς Ἀτρείδαις· οὗτοι γὰρ σύλλογον τῶν Ἑλλήνων ἅμα δυομένῳ ἡλίῳ παρὰ καιρὸν ποιησάμενοι, ὁπότε ἦσαν ἅπαντες βεβαρυμένοι μάλιστα οἴνῳ, ἐκήρυττον αὐτοῖς τἀναντία ἀλλήλοις· ὁ μὲν, τὴν ταχίστην κελεύων ἀνά-

---

παραμένων, ἐπιμονὴν ἔχων 118· ῥάπτομεν] ἐμηχανώμεθα ἐνεργοῦντες. 125. Μυθήσασθαι] κατὰ τὸν λόγον. 126. εἵως] ἕως. 134 κακὸν οἶτον ἐπέσπων] κακὸν θάνατον ἢ τύχην ἔλαβον. 135. Ὀλοῆς μήνιδος] φθοροποιᾶς ὀργῆς, ἐφ' οἷς οὐκ ἐκόλασαν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν ἐν ἱερῷ βιασάμενον τὴν Κασάνδραν. 138. Οὐ κατὰ κόσμον] οὐ γὰρ νήφοντας, ἀλλ' οἰνωμένους ἤδη· 139. βεβαρηότες] βεβαρυμένοι, κατὰ τὸ βεβάρηκα, βέβηα, ἰωνικῶς. 140. Πεί-

Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἕστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματα τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρρητύνοντο μένοντες
Αὖθι παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἔπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον·
Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἔτι δεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο,
Φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς Ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας·

σεσθαι] πείσειν. 151. ἀέσαμεν] ἀνεπαύθημεν. 160. Οὔπω μήδετο νόστον] οὐκ ἐβούλετο νοστῆσαι ἡμᾶς. 164. Ἦρα] χάριν φέροντες, ἐπιθυμητὰ ποιοῦν-

γεσθαι. Ἀγαμέμνων δὲ τοὐναντίον, κωλύων· δεῖν γὰρ τῇ θεᾷ πρῶτον θύσαντας, τὴν μῆνιν αὐτῆς ἐξιλάσασθαι· νήπιος· οὐδὲ γὰρ οἶδε μὴ πάνυ ῥᾴδιον ὂν μεταπείθειν θεοὺς χαλεπήναντας· Οὕτως οὖν διαμαχομένων τοῖς λόγοις, ἀναπηδήσαντες τὸ πλῆθος ἐκ τῆς ἀγορᾶς σὺν βοῇ, διέστησαν ταῖς γνώμαις καὶ αὐτοὶ, οἱ μὲν ὡς τοῦτον, οἱ δὲ ὡς ἐκεῖνον μεθαρμοσθέντες. Ζεὺς γὰρ αὐτὸς ἔοικε τόθ' ἡμῖν τοῦτο τὸ δεινὸν τολυπεῦσαι· Τέως δ' οὖν διανυκτερεύσαντες ἐν τῷ τὰ χείριστα ἀντιμελετᾶν πρὸς ἀλλήλους, τέλος ὑποφαινομένης ἡμέρας, οἱ μὲν καθελκύσαντες παραχρῆμα τὰς ναῦς εἰς τὴν θάλασσαν, τάτ' ἄλλα τῶν κτημάτων ἐνθέντες, καὶ τὰ γύναια ἐσβιβάσαντες, ἕτοιμοι ἦμεν πλεῖν· οἱ δὲ συμπαρέμενον Ἀγαμέμνονι· ὡς δὲ ἡμεῖς ἀνηγόμεθα ἐπιβάντες, καταστορέσαντος Ποσειδῶνος τὸ κῦμα, εὐθὺς καταχθέντες εἰς Τένεδον, ἐθύσαμεν πρὸς τὸ εὖ παθεῖν τὸ λοιπὸν τοῖς θεοῖς τὰ σωτήρια· ἀλλ' οὐκ ἐδόκει τῷ Διῒ ταῦτα γίνεσθαι, ὥστ' ἀπαθεῖς τὴν φίλην ἰδεῖν πατρίδα· διὸ ἔριν αὖθις ἡμῖν ἐνέβαλε χαλεπήν· διαστάντων γὰρ ἡμῶν οἱ μὲν ἀμφὶ Ὀδυσσέα, μεταμεληθέντες ὑπέστρεψαν πάλιν, χάριν φέροντες Ἀγαμέμνονι· ἐγὼ δὲ, προειδὼς τὰ πράγμαθ' ἡμῖν ἐσόμενα παρὰ τῶν θεῶν πονηρὰ, ἔπλεον, ὡς ἔτυχον ἐξ ἀρχῆς ὁρμηθείς· ἔπλει δὲ ὁμοίως καὶ Διομήδης ὁ Τυδέως φαίδιμος υἱὸς, ἐπαγόμενος καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· ὀψὲ δὲ μετὰ μικρὸν ἀναχθεὶς καὶ Μενέλαος, κατέλαβεν ἡμᾶς ἐν τῇ Λέσβῳ, ὅπου ἐβουλευόμεθα περὶ τῶν παρόντων, ὅπως ἡμῖν ἐς τοὐπιὸν ἄρισθ' ἕξει· ἦσαν δὲ αἱ γνῶμαι διτταὶ, ἢ

τες. 165. Ἀολλέσιν] ἀθρόαις. 166. ὃ δή] ὅτι δή. 169. Ἔκιχεν] ἀπήντησεν ἡμᾶς βουλευομένους ἤδη περὶ τοῦ πλοῦ, πότερον ἐν ἀριστερᾷ τὴν Χίον ἔχοντες πλέωμεν κατὰ τὴν νῆσον (Ψυρία αὕτη ἡ νῦν ἔνδοξος νῆσος, ἐφ' οἷς οἱ ἐν αὐτῇ ἥρωες ἔδρασαν ἐν δύο νῦν ἔτεσι, καὶ δράσουσιν ἔτι τὸν ἀμείλικτον τύραννον Σουλτὰν-Μαχμούτην) ἢ ἐν δεξιᾷ, κατὰ τὸν Μίμαντα ὄρος μεταξὺ

Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
Νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
Ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιστὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας εἴσας
Τυδείδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἕστασαν· αὐταρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
Ὣς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα,
Κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
Πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ, δαήσεαι οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
Εὖ δέ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
Ἀτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.

αὐτῆς τε καὶ τῆς ἠπείρου; 175. Ὑπὲκ... φύγοιμεν) διαφύγωμεν. 176. Ἀήμεναι] πνεῦσαι· ἐκ τοῦ ἀήω, ὅθεν ἄηται οἱ ἄνεμοι. 178. Ἐννύχιαι] ἔτι ὑπὸ νύκτα τὸ περίορθον. 179. Μετρήσαντες] διαπεράσαντες. 183. Οὖρος] ἄνεμος δεξιός. — Ἀῆναι] πνεῦσαι· 184. Ἀπευθής] μηδὲν ἀκούσας περὶ τῶν ὑπολε-

μὲν ἀνωτέρω τῆς Χίου πλεῖν, ἐν ἀριστερᾷ λαβόντες ἐν τῷ παραλλάττειν τὴν Ψυρίαν· ἢ δὲ κάτωθεν αὐτῆς κατὰ τὸ τοῦ Μίναντος ὄρος· Τούτων οὖν οὕτω διαφιλονεικουμένων, ἐζητούμεθα τὸν θεὸν ἐπιδεῖξαι ἡμῖν σημεῖον, ὁποτέρωθεν ἂν ἄμεινον αὐτῷ δόξῃ, καὶ ἐκέλευσεν ἡμᾶς εὐθὺ τῆς Εὐβοίας τραπομένους, μέσον διαβάλλειν τὸ πέλαγος· Οὕτως οὖν ἡμῖν πνεῦμ' ἐπιγενόμενον οὔριον, κατήγαγεν ἡμᾶς ἅμα ὑποφαινομένῃ ἡμέρᾳ εἰς τὸν Γεραιστὸν, ἔνθα προσχόντες, ἐθύσαμεν Ποσειδῶνι, τὰ προσήκοντα, ἐφ' ᾧ τοσοῦτον πέλαγος διενύσαμεν· τετάρτῃ δ' αὖ ἐκ τούτου ἡμέρᾳ κατήχθημεν, οἱ μὲν ἀμφὶ Διομήδην εἰς Ἄργος· ἡμεῖς δὲ μικρὸν ὕστερον, εἰς Πύλῳ τῷ αὐτῷ πομπίμῳ παρὰ πάντα τὸν πλοῦν ἀμφότεροι χρησάμενοι πνεύματι. Οὕτως ἔχει σοι τά γε κατ' ἐμὲ, φίλον τέκνον· περὶ δὲ τῶν ἄλλων σαφὲς μὲν οὐκ ἔχω οὐδὲν εἰπεῖν, αὐτοῖς ἰδὼν ὀφθαλμοῖς, οὔθ' οἵτινες διεσώθησαν, οὔθ' οἵτινες αὐτῶν καὶ ἀπώλοντο· ὅ δε μοι τὰ νῦν ἡσυχάζοντι ὧδε διήγγελται, τοῦτ' οὐκ ἂν φθονήσαιμι καί σοι ἐξηγήσασθαι· φασὶ γὰρ Μυρμιδόνες εὐτυχῶς ὑπὸ Νεοπτολέμῳ ἀπονοστῆσαι, καὶ Φιλοκτήτην ὡσαύτως, καὶ Ἰδομενέα τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ὅσοι ἐκ τοῦ πολέμου περιεγένοντο, ἅπαντας διασῶσαι· περὶ δ' Ἀγαμέμνονος οὐδ' ὑμεῖς ἀγνοεῖτε δήπου, καίπερ πόῤῥω ἀφ' ἡμῶν ἀπεσχοινισμένοι, ὡς ἅμ' ἐλθόντ' αὐτὸν μὲν ἀνεῖλεν Αἴγισθος. Αἴγισθον δ' αὖ ὁ παῖς ἐκείνου τῷ πατρῴῳ φόνῳ ἐπεξιών· ὅσον ἄρα ἄξιον παῖδα καταλιπεῖν, οἷος ἦν ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος· ὃς δίκην εἴληφε παρὰ τοῦ Αἰγίσθου, ἄξιος τιμωρὸς

λειμένων ἐκληπτέον τοὔνομα παθητικῶς ὡς καὶ ἀνωτέρω. στίχ. 88. Οἷον μὴ εἰδότων τῶν οἰκείων. 187. δαήσεαι] μαθήσῃ. — Κεύσω κρύψω. 188. Ἐγχεσιμώρους] τοὺς ἀγχόθεν μαχομένους τοῖς ἔγχεσι· τὸ δὲ Μῶρος τὴν ἕξιν ἂν δηλοίη τοῦ πράγματος, ὡς καὶ τὰ συνάμωρος, ἰώμωρος, ὑλακόμωρος. 192. Οὐκ

Ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν.
Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός· ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σύ, φίλος (Μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν,
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ'· ἐπειδὴ ταῦτα μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες·
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάασθαι.
Εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέγε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθών,
Ἢ ὅγε μοῦνος ἐών, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλει φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
Δήμῳ ἔνι Τρώων. ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
(Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,

ἀπηύρα] οὐκ ἀπήλαυσε, κατέπιε. 295. Ἐπισμυγερῶς] ἐπιπόνως] μετὰ τόκου
197. Ἐκεῖνος] Ὀρέστης. 205. Αἲ γὰρ] εἴθε μοι δοῖεν. ἀντὶ δὲ τοῦ πυθέσθαι ἐν

γενόμενος τῷ πατρί. Καὶ σὺ αὐτὸς τοίνυν, ὦ φίλον μειράκιον, μέγας τε καὶ καλὸς εὖ μάλα δοκῶν εἶναι, ἔσῃ πάντως καὶ καρτερικὸς, παράδειγμα μιμησαμένος τὸ ἐκείνου· οὕτω γὰρ ἂν καὶ λόγος σου πολὺς ὕστερον πρὸς πάντας διαφοιτήσειε. Τοιαῦτα μὲν ὁ γέρων.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· Νέστορ, υἱὲ τοῦ Νηλέως, μέγα κλέος τῶν Ἑλλήνων, κἀκεῖνος ἀξίαν δίκην εἴληφε τῷ πατρὶ παρὰ τοῦ φονέως, καὶ οἱ Ἕλληνες οὐχ᾽ ἧττον κλέος πρὸς τῶν ἐπιγιγνομένων ἀποίσονται· εἴη δὲ κἀμοὶ σθένος παρὰ τῶν θεῶν τὴν τῶν μνηστήρων τῆς ἐμῆς μητρὸς ἀξίως μετιέναι ἀλαζονίαν τε καὶ ἀσέλγειαν, ἐφ᾽ οἷς ἐξυβρίζοντες, τὰ χείριστα διατελοῦσί με δρῶντες· ἀλλ᾽ ὁρῶ ἐκείνους μήτ᾽ ἐμοὶ, μήτε τῷ πατρὶ βουλομένους χαρίσασθαι· καὶ διὰ ταῦτ᾽ ἀνάγκη μὲ διακαρτερεῖν σιωπῶντα.

Νέστωρ δὲ πρὸς ταῦτα· ἐπειδὴ, φίλον τέκνον, ἐμνήσθης πρός με μνηστήρων, οἳ ἔρωτι ἑλόντες τῆς σῆς μητρὸς, βίᾳ λέγονται τὰ σὰ καταδαπανᾷν, ἄγ᾽ εἰπέ μοι, πότερον ἑκὼν καθυφίης, ἢ καὶ ἄλλως σε τὸ πλῆθος ἐκ φήμης τινὸς τῶν θεῶν μισοῦντες τυγχάνουσι; καίτοι τίς εἶδεν εἰ ἐκεῖνος ἐλθὼν ποθεν, μόνος τοὺς πολλοὺς ἀμυνεῖται; καὶ σύμπαντες οἱ Ἕλληνες ὁμοφρόνως δίκην παρ᾽ αὐτῶν ἀξίαν τῆς ὕβρεως λήψονται; εἰ γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ, καθάπερ ἐκεῖνον αὐτὸν ἐν Τροίᾳ, ἔνθ᾽ ἡμῖν συνέβη πολλὰ παθεῖν, οὕτω καὶ σὲ νῦν ἐθέλοι φιλεῖν, οὐδεὶς ἐκείνων μνησθήσετε γάμου τοῦγε λοιποῦ· ἔγωγε γὰρ οὔπω εἶδον θεὸν οὕτως ἀναφανδὸν φιλοῦντα θνητὸν, ὡς τὴν

ἄλλοις κεῖται ἀοιδήν. 206. Ὑπερβασίης] τῆς λυπηρᾶς ὕβρεως ἕνεκα. 208. Ὄλβον] εὐδαιμονίαν. 209. Τετλάμεν] τλῆναι. 213. Ἀέκητι σέθεν] ἄκοντος σοῦ. 214. Ὑποδάμνασαι] ἐνδίδως αὐτοῖς. 215. Ἐπισπόμενοι] ἑπόμενοι καὶ πειθόμενοι φήμῃ, ἢ χρησμῷ τινι. Εἰ γὰρ] εἴθε οὕτως. 221. Ἀναφανδὰ]

Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη)
Εἴ σ' οὕτως ἐθέλει φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον, οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω·
Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.
Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοΐϊον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, κηδόμενοί περ·
Ἐκείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Νέστορ'· ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων.
Τρὶς γάρ δή μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
Ὥστε μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνισπε·

φανερῶς φιλοῦντας. 224. Τῶκεν τις] διὰ τοῦτο ἕκαστος ἐκείνων τῶν μνηστήρων. 227 Ἄγη] ἔκπληξις πρὸς ταῦτά με ἔχει. 235. Ἧς ἀλόχοιο] τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Κλυταιμνήστρας. ἴδε ἐν τῷ Α στίχ. 35· 236. Ὁμοΐϊον] χαλεπὸν· οὕτω γὰρ εἴληπται πανταχοῦ. 237. Ἀλαλκέμεν] ἀπερύκειν, ἀπαμύναι

θεὸν αὐτὴν ἑώρακ' ἀεὶ συμπαρισταμένην Ὀδυσσεῖ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· τοῦτο μὲν, ὦ γέρον, ἀδύνατον συνορῶμοι ἐσόμενον· μέγα γάρ τι ἔοικας εἰρηκέναι, πρὸς ὃ ἔκπληξις οὐ μικρὰ ἔχει με λογιζόμενον, ὁρῶντα τὴν ἐλπίδα τῆς καταπράξεως πανταχόθεν με διαφεύγουσαν, κἂν ἐκεῖνοι ἐθελήσωσι ταῦθ' οὕτω σχεῖν·

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα. Τηλέμαχε, ποῖον τοῦτον εἴρηκας λόγον; ὁ γὰρ θεὸς ῥᾶστα δύναται σῶσαι, ὃν ἂν ἐθέλῃ, ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἐπαναγαγών· ἔγωγ' οὖν ἥδιον ἂν ἐπανελθὼν οἴκαδε εὐτυχοίην, καὶ εἰ πολλὰ τύχοιμι προπαθὼν ἐν ἀλλοδαπῇ, ἢ ἅμ' ἐλθὼν ἀπολέσθαι, ὥσπερ Ἀγαμέμνων ὑπ' Αἰγίσθου καὶ τῆς γυναικός· καίτοι τὸν φύσει πᾶσιν ὀφειλόμενον θάνατον, ὃν ἡ Μοῖρα ἑκάστῳ ἐπέκλωσεν, οὐδ' αὐτοὶ οἱ θεοὶ, οὐθ' οἷς ἂν φιλῶσιν, δύναντ' ἂν ἀπερύκειν.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Μέντορ οὐκεθ' ὁρῶ τὸν καιρὸν περὶ τούτων ἡμᾶς διαλέγεσθαι, καίτοι πολλῇ συνεχόμεθα λύπῃ· οὐ γάρ ἐστ', οὐκ ἔστιν ἐκείνῳ ἔτι προσιδεῖν τὴν πατρίδα, θάνατον αὐτοῦ τῶν ἀθανάτων κατεγνωκότων· νῦν δ' ἕτερόν τι βούλομαι ἐρέσθαι Νέστορα τουτονί· οἶδα γὰρ αὐτὸν φρονήσει τε καὶ δικαιοσύνῃ τῶν ἄλλων πολλῷ διαφέροντα· καί γε φασὶν ἐν τρισὶ γενεαῖς αὐτὸν βασιλεῦσαι· ὥσθ' ὁρῶντι νῦν πρὸς αὐτὸν ἀθανάτῳ δοκεῖ μοι ὅμοιος εἶναι. Δεῦρ' οὖν, ὦ Νέστορ, υἱὲ τοῦ Νηλέως, εἰπέ μοι ἀτρεκῶς, ὅπως ποτὲ

ἀπαλεξῆσαι. 240. Κηδόμενοί περ καίπερ λυπούμεθα. 244. Περίοιδε... ἄλλων] οἶδε μᾶλλον τῶν ἄλλων τὰ τε καθήκοντα καὶ φρόνησιν ἔσχε. 245. Ἀνάξασθαι] βασιλεῦσαι, ὡς κἀν τῇ Ἰλιάδι μετὰ τριτάτοισιν ἄνασσε. ἴδε αὐτόθι ἐν τῷ Α. στιχ. 252. — 246. Ὥστε μοι ἰνδάλλεται] φαίνεται ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ὡς ἀθάνατος, ἐν ἄλλοις δὲ κεῖται ἀθανάτοις· ἄμεινο

Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
Ἤ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαϊκοῦ, ἀλλά πη ἄλλη
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνεν;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἤτοι μὲν τάδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι, ὥσπερ ἐτύχθη.
Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρείδης, Τροίηθεν ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόνγε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς Ἄργεος· οὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
Ἥμεθ'· ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν·
Ἡ δ' ἤτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς,
Δῖα Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν·
Πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρείδης, Τροίηνδε κιὼν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν Μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὃν δε δόμονδε,

νον, οἶμαι, διὰ τὸ ἄμετρον. 252. Κατέπεφνεν] ἐφόνευσε. 256. Ἔτετμεν] κατελάμβανε, συνήντη. 258. Χυτὴν] τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου χεομένην τοῖς τεθνηκόσι γῆν. 259. Κατέδαψαν] κατέφαγον ἄν. 261. Ἐμήσατο. ἐμηχανήσατο, ἔπραξεν· 262. Πολέας] διχῶς τοῦτ' ἐσχημάτισται παρὰ τῷ ποιητῇ

τέθνηκεν Ἀγαμέμνων; καὶ ποῦ ἦν τηνικαῦτα Μενέλαος; καὶ ὅπως τοῦτο ἐσκευώρηται τῷ Αἰγίσθῳ, ὃς πολλῷ κρείττω ἑαυτοῦ ἀνεῖλεν ἐκεῖνον; ἢ τῇ Μενελάου πῃ ἀποδημίᾳ καταχρησάμενος, ἀπετόλμησε τοῦτο;

Νέστωρ δὲ πρὸς ταῦτα· ἐγώ σοι, τέκνον, ἐρῶ τἀληθές, καίτοι καὶ αὐτὸς παρὰ σεαυτοῦ ἂν εἰκάσειας, ὅπως ποτὲ τετολύπευται ταῦτα· εἰ γὰρ ζῶντ' οἴκοι Μενέλαος ἐκ Τροίας ἐπανελθὼν, κατέλαβεν Αἴγισθον, οὐκ ἂν αὐτῷ τάφον ἔχωσαν· ἀλλὰ κυσί τε καὶ οἰωνοῖς πόῤῥω πη τῆς πόλεως κατὰ τὸ πεδίον ἐγένετ' ἂν βορὰ, μηδὲ γοῦν μιᾶς τῶν Ἑλληνίδων αὐτὸν ὀλοφυραμένης· οὕτω γὰρ ἀνόσιον εἰργάσατο ἔργον. Ἡνίκα τοίνυν τοὺς πολλοὺς ἐκείνους πρὸ τῆς Τροίας ἠγωνιζόμεθα ἄθλους, τόθ' οὗτος ἐν Ἄργει ἀφανεῖς λόγους ἐπαγωγοὺς ἐν κρυπτῷ προσήνεγκε τῇ Κλυταιμνήστρᾳ· ἡ δὲ αὐτίκα μὲν οὐκ ἐπένευσεν, αὐτή τ' ἔτι παρ' ἑαυτῆς εὖ φρονοῦσα, καὶ τοῦ ἀοιδοῦ, ὃν ἀπαίρων Ἀγαμέμνων κατέλιπε τὴν γυναῖκα φυλάσσειν, πιστῶς τὸ προστεταγμένον ποιοῦντος· ἀλλὰ τῆς μοίρας ἤδη οὕτως ἐπικλωσάσης Αἴγισθον ἀπολέσθαι, ἀπαγαγὼν οὗτος τὸν μὲν ἀοιδὸν ὡς ποῤῥωτάτῳ ἐν νήσῳ ἐρήμῳ, κατέλιπεν αὐτοῦ βρῶμα γενέσθαι τοῖς οἰωνοῖς· τὴν δὲ ἐπαγαγόμενος, ἔπεισεν ἀκολουθεῖν αὐτῷ οἴκαδε παρ' αὐτόν· ἐκ

ὁ πολλὸς τοῦ πολλοῦ, καὶ ὁ πολὺς τοῦ πολέος. 263. Μυχῷ] ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τοῦ Ἄργους. Ἄργος δὲ ἡ τοῦ Πέλοπος πᾶσα. 264. Θέλγεσκ'] ἐξηπάτα εἰς ἔρωτας. 265. Ἔργον ἀεικὲς] ἀπαίσιον, τὴν μοιχίαν. 267. Πὰρ γὰρ ἔην ἀοιδὸς] παρ' αὐτῇ γὰρ ἦν καὶ ἀοιδός. οἱ γὰρ ἀοιδοὶ τὸ πάλαι ὡς φίλοι τῶν Μουσῶν ἐν τιμῇ ἦσαν, καὶ ὡς φιλόσοφοι ἐνομίζοντο διὰ τὸ φρόνιμον. 268. Εἰρύεσθαι] φυλάττειν· 270. Κάλλιπεν] κατέλιπεν αὐτοῦ γενέσθαι συνάντημα καὶ ἕρμαιον τῶν θηρίων. 272. Ὃν δὲ δόμον δε] εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. 274

Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον· ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν, Τροίηθεν, ἰόντες,
Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηναίων,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος, κατέπεφνεν,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπερχοίατ' ἄελλαι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἶξε θέων· τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦεν,
Κύματά τε τροφόεντα, πελώρια, ἶσα ὄρεσσιν.
Ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
Ἧχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη,
Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ·
Ἔνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ,
Ἐς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον

Ἀγάλματ' ἀνῆψε] ἀναθήματ- ἀνέθηκεν. 278. Σούνιον] τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον τὸ ἱερὸν καὶ τίμιον. 280. Οἷς ἀγανοῖς] τοῖς ἑαυτοῦ προσηνέσι βέλεσι οἷον ἐπιεικεῖ θανάτῳ. — Ἐποιχόμενος, ὀϊστεύσας, πέμψας ὀϊστόν. 281. ἐκαίνυτο] ἐνίκα, κτείνων ἐχθρούς· ἢ μᾶλλον ἐνίκα πάντας τὰ ναυτικά, ὁπότε χειμῶν κατεπείγοι. 287. Μαλειάων ὄρος] τὴν (ἢ τὸν) Μαλέαν τὸ τῆς Λακωνικῆς

δὲ τούτου πολλὰ μὲν ἔθυσε τοῖς θεοῖς· πολλὰ δὲ καὶ ἀγάλματ' ἀνέθηκε, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν καὶ χρυσὸν, ἐφ' οἷς κατεπράξατο, ὅ οὐδέποτε ἤλπιζε. Τέως δ' οὖν ἡμεῖς ἐγώ τε καὶ Μενέλαος, ἐτυγχάνομεν συμπλέοντες ἀπὸ Τροίας, εὖ διακείμενοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὰ βέλτιστα συνευχόμενοι· ἡνίκα δὲ παρηλλάττομεν Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, ἔνθα Φρόνιν τὸν Ὀνήτορος, τὴν τοῦ Μενελάου ναῦν κυβερνῶντα, ἄνδρα τοῦτον ἐμπειρότατον πάντων τά γε ναυτικὰ, καὶ μάλισθ' ὁπότε μέγας ἐπικαταλάβοι χειμὼν, Ἀπόλλων τοῖς ἑαυτοῦ ἀπώλεσε βέλεσι, τότε μὲν ἐκεῖνος ἐπέσχεν αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ θάψαι τὸν ἑταῖρον, καὶ ποιῆσαι τὰ νομιζόμενα· ἐκ δὲ τούτου ἀναχθεὶς αὖθις, ἔπλει· ἀλλ' ὅτ' ἤμελλεν ἤδη ὑπερκάμψαι τὸν Μαλέαν ὑπερβαλὼν, τότε δὴ τὰ κάκιστα τοῦ Διὸς βουλευσαμένου περὶ αὐτοῦ, πνεῦμ' ἀθρόον ἐπιγενόμενον ἐναντίον, ἐξῆρει τὸ κῦμα ὑψοῦ ἴσον ὄρεσιν· ὃ ἐμπεσὸν ἀντίπρωρον εἰς τὰς ναῦς, διεσκέδασε δίχα· καὶ τὰς μὲν ἐξέωσεν εἰς τὴν Κρήτην, ᾗ κατῴκηνται Κύδωνες πρὸς τὸ στόμα τοῦ Ἰαρδάνου· ἔστι δ' αὐτοῦ ἐν τῇ τῆς Γορθωνίας ἐσχατιᾷ πέτρα τις λεία τε καὶ μεγάλη καθήκουσα εἰς τὴν θάλασσαν· ἔνθ' ὁ Νότος μέγα μὲν ἐγείρει τὸ κῦμα πρὸς τὸ ἀκρωτήριον κατὰ τὸν Φαιστόν· λίθος δέ τις προβλῆτης οὐ μέγας ἀπερύκων τὰ μάλιστα, διαρρήγνυσι τοῦτο· Ἐνταῦθα τοίνυν προσαραξασῶν τῶν νεῶν πρὸς τὰς ἀποῤῥῶγας, μόλις καὶ σὺν πόνῳ

ἀκρωτήριον 289. Εὐτμένα] ἀϋτμὴν, πνοὴν σφοδρὰν τῶν πνευμάτων, ἐσχημάτισται δὲ ἐνταῦθα καινοπρεπῶς ἐν ἀρσενικῷ, ὁ ἀϋτμὴς, τοῦ ἀϋτμένος. — Χεῦε] ἔχει, ἐπαφῆκε. 290· Τροφέεντα] τεθραμμένα μεγάλα 293. Λισσὴ] λεία, καὶ μεγάλη. 295. Σκαιὸν ῥίον] χαλεπὸν ἀκρωτήριον. 296. Ἀποέργει] κωλύει] Φαιστὸς γὰρ τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο πανταχόθεν καὶ ἀπὸ τῆς ἐλαχίστης πνοῆς χειμαζόμενον, ἀπὸ μεσημβρίας μόνον ἀνήνεμον γίγνεται, ὑπὸ προβλήτων πετρῶν ὑπερασπιζόμενον. 297. Ἤλυξαν ἀπέφυγον· 298. Ἔαξαν] κα-

Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρὰ,
Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης·
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
Ἂψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Ἤτοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο·
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
Καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισι,
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅντινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν·
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δ' ἔτι υἷες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται

τέαξαν. 299. Κυανοπρωρείους] μελανοπρώρους. 302. Ἠλᾶτο] περιῄει, ἐπλα

πολλῷ οἱ πλέοντες διεσώθησαν· καὶ τούτων μὲν τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο· τὰς δ' ἄλλας, πέντε οὔσας λοιπὰς, αὐτῷ Μενελάῳ εἰς Αἴγυπτον αὐτὴν ὁ ἄνεμος φέρων ἐξέωσεν· ἔνθ' ἐκεῖνος ἐπ' ἀλλοδαποὺς ἰὼν, πολλὺν συνήγειρε πλοῦτον· κἀν τούτῳ Αἴγισθος καιροῦ λαβόμενος, τὸ ἀνόσιον ἐκεῖνο ἀπετόλμησεν ἔργον οἴκοι, Ἀγαμέμνονα ἀνελὼν, μεθ' ὃ κρατήσας τῶν Ἀργείων, ἑπτὰ ἔτη ἑξῆς ἦρξε τῶν Μυκηνῶν· τῷ δὲ ὀγδόῳ ἐλθὼν Ὀρέστης, ἐξ Ἀθηνῶν, ἀνεῖλεν αὐτὸν, ἀξίως ἐπεξελθὼν τῷ πατρῴῳ θανάτῳ· κἀν τούτῳ ἑστιῶντι αὐτῷ τοὺς Ἀργείους τὸ τῆς μητρὸς καὶ Αἰγίσθου περίδειπνον, παρεγένετο Μενέλαος ἐξ Αἰγύπτου, πλεῖσθ' ὅσα χρήματα ἄγων, ὅσα γ' αὐτῷ αἱ νῆες ἐδύναντο φέρειν. Οὕτως οὖν ἔγωγ', ὦ φίλον τέκνον, καί σοι ἂν αὐτῷ ὑποθοίμην, μὴ πολὺν χρόνον ἀποδημεῖν, τοσούτους ὑβριστὰς οἴκοι καταλιπόντα, ἵνα μή σου τηνάλλως ἀποπλανωμένου, τὰ σὰ καταδαπανῶσι νεμόμενοι· ὡς δὲ Μενέλαον ὅμως μόνον οὐκ ἂν κωλύσαιμι μὴ ἐλθεῖν· οὗτος γὰρ νεωστὶ τυγχάνει ἐλθὼν, ὁπόθεν οὐδεὶς ἂν τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, ὃν ἂν συναρπάσωσιν ἄελλαι, ἀφ' οὗ οὐδ' αἱ ὄρνις, εἰ μή που δι' ἔτους ὅλου καὶ αὗται ἡμῖν παραγίνονται, ἐλπίσειεν ἐπανήξειν. Πρὸς οὖν τοῦτον ἴθι θαῤῥῶν· καὶ εἰ μὲν βούλει πλεῖν ἐπὶ τῆς σαυτοῦ νεὼς μετὰ τῶν ἑταίρων, καλῶς· εἰ δὲ βαδίζειν σοι ἄμεινον, καὶ τοῦτ' οὐχ ἧττον σοι καλῶς ἕξει· πάρεστι μὲν γὰρ δίφρος, πάρεισι δὲ καὶ ἵπποι· οἱ δὲ παῖδες ἡγήσονται, ἔς τε πρὸς αὐτὴν προ-

νᾶτο. 304. Δέδμητο] ὑπετέτακτο. 309. Δαῖνυ τάφον] ἐποίησε τὸ περίδειπνον τοῖς Ἕλλησι τῆς μυσαρᾶς μητρός. 311. Αὐτῆμαρ] τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. 313. Ἀπὸ τῆλ' Ἀλάλησο] ἀποπλανῶ μακράν. 316. Τηϋσίην ὁδὸν] ματαίαν, ἢ βλαβεράν. 319. Ὅθεν] ἐξ ὧν οὐκ ἤλπιζεν ἐλθεῖν οὐδεὶς, εἴπερ οὕτω συναρπάσειεν οἱ ἄνεμοι. 322. αὐτόετες] ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει. ἢ οὐδὲ ὄρνις ἂν ἔλθοι, εἰ μὴ δι' ὅλου γε ἔτους. 324. Πάρα τοὶ] πάρεισι σοί. 325, Πομπῆες] ἡγεμόνες. 332. Τά-

Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ·
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν·
  Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ γέρον, ἤτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
Ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικεν
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
  Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ· τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ, σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς
Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε, καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆαν κίοιτε,
Ὥστε τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ,
Ὧ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
Οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.

μνετε μὲν γλώσσας] ἔθος γὰρ ἦν τρεπομένοις εἰς ὕπνον ἀποτέμνειν τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας, καὶ καίειν αὐτὰς τοῖς θεοῖς τοῖς τῶν λόγων ἐπιμελομένοις.
334. Κοίτοιο] τῆς κοίτης τοῦ ὕπνου φροντίσωμεν. 336. Θαασσέμεν] καθίσαι,

πέμποντες Λακεδαίμονα· ἔνθα Μενέλαος ἤδη τυγχάνει ποιούμενος τὰς διατριβάς· δεῖ δ' οὖν σε δεηθῆναι αὐτοῦ εἰπεῖν σοι πάντ' ἀληθῆ· οὕτω γὰρ ὡνὴρ εὖ φρονῶν οὐκ ἂν ψεύσαιτ' οὐδέν.

Ταῦτα δὲ εἰπόντος τοῦ γέροντος, ἔδυ ὁ ἥλιος, καὶ κατὰ μικρὸν συνεσκόταζε· κἀν τούτῳ ὑπολαβοῦσα ἡ Ἀθηνᾶ, πάντα ταῦτ', ὦ γέρων, ἔφη, ἄξια εἴρηταί σοι· ἀλλ' ἄγετε νῦν τέμνετε τῶν γλωσσῶν, κεραννύετε δὲ καὶ τοῦ οἴνου, ὅπως Ποσειδῶνί τε καὶ τοῖς ἄλλοις σπείσαντες τῶν θεῶν, σκότους ἤδη καταλαβόντος, πρὸς ὕπνον τραπώμεθα· οὐδὲ γὰρ ἄλλως ἔοικεν ἐν σκότῳ καλὸν εἶναι ἀμφὶ θυσίας σπουδάζειν, τοῦ καιροῦ ἀπελθεῖν ἡμᾶς ἀναγκάζοντος.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ἀθηνᾶ, ἔπειθε παραχρῆμα. κήρυκες μὲν οὖν εὐθὺς ὕδωρ ἔχεον ταῖς χερσί· θεράποντες δὲ πληρώσαντες τοὺς κρατῆρας, ἤρξαντο ἐπιχεῖν ἐν ἐκπώμασι πᾶσιν· εἶτα δὲ ἐπιθέντες τὰς γλώσσας τῷ πυρί, ἔσπενδον ἀναστάντες· κἀπειδὴ αὐτοῖς καλῶς ταῦτα εἶχεν, ὥρμησαν ἥ τε Ἀθηνᾶ καὶ Τηλέμαχος κατελθεῖν εἰς τὴν ναῦν διανυκτερεύσοντες· ἀλλ' ὁ Νέστωρ δυσανασχετήσας, ὡς ἀνάξια πάσχων, ἐκώλυσεν ὑπειπών· Ζεύς μοι ἀπαλλάξειε τοῦτο, καὶ οἱ ἄλλοι θεοί, ὥσθ' ὑμᾶς ἀπελθεῖν ἐς τὴν ναῦν καθευδήσοντες, ὡς ἀπό τινος παντάπασι πενιχροῦ ἀπιόντας, ᾧ μήτε χλαῖναι, μήθ' ἱμάτια ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς ξένοις ἀνειμένως καθεύδειν πρόσεστιν οἴκοι· ἐμοὶ γὰρ ταῦθ' ὑπάρχει εἰς περιουσίαν· ὥστ'

ἐνδιατρίψαι. 337. Ἦ ῥα] ταῦτα ἔφη. 339. Ἐστέψαντο] ἐπλήρωσαν. 340. Νώμησαν] διένειμαν πᾶσι, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου· ἢ ἐκ δευτέρου. ἐπιχεῖν αὐτοῖς. ἴδε καὶ Ἰλ. Α. στίχ. 471. Τὰ αὐτά. 344. Ἱέσθην] ὥρμηντο· 345. Καθαπτόμενος] φιλοφρονούμενος. 346. Ἀλεξήσειε] ἀποστρέψειε τοῦτο. 348. Ὥστε τοῦ] ὡς ἀπό τινος ἀνείμονος, μὴ ἔχοντος ἱμάτια. 349. Ῥήγεα] βαπτὰ ἱμάτια, στρώματα. τὸ δὲ Οὔθην, οὐ χρονικὸν κατὰ τὸ Δηλ τοπικὸν δὲ

Οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅς τις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοι ἅμ' ἕψεται, ὄφρα κεν εὕδῃ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα·
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται,
Πάντες ὁμηλικίῃ μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε,
Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱέϊ· δὸς δὲ οἱ ἵππους,
Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Φήνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας.
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὦ φίλος, οὔσε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,

ἔοικεν εἶναι, οἷον πόῤῥω ἐμοῦ τοῦ ἀνδρός 353. Ἐπ' ἰκριόφιν] ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων καθευδήσει. 357, Ἔοικε] εἰκός ἐστι. 363. Φιλότητι] ἐκ φι-

Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ τοῦ Ὀδυσσέως παῖς, ἐπὶ τοῦ τῆς νεὼς καταστρώματος μακρὰν ἐμοῦ ἀπιὼν καθευδήσῃ, μέχρις ἂν αὐτὸς ἐγώ τε ζῶ, καὶ παῖδας τουτουσὶ καταλίπω, ξενίσοντας καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐς τοὐμὸν δῶμα ποθ' ὕστερον ἥξοντας.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· εὖ μέν σοι, ὦ φίλε γέρων, εἴρηται ταῦτα· εὖ δὲ καὶ Τηλεμάχῳ ἕξει τοῖς σοῖς πείθεσθαι λόγοις· τοῦτο γὰρ πολλῷ ἄμεινον αὐτῷ δοκεῖ εἶναι· ὅσον δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα παραλέλυσο τῆς φροντίδος· ἀνάγκη γὰρ ἐμέγε ἐλθεῖν εἰς τὴν ναῦν, τά τ' ἄλλα παρακαλέσοντα τοὺς ἑταίρους, καὶ τὰ δέοντα αὐτοῖς ἐπιτάξοντα· οὐδεὶς γὰρ προβεβηκός ἐστιν ἐν αὐτοῖς πλὴν ἐμοῦ, συνηλίκων Τηλεμάχῳ ὄντων ἁπάντων, κἀκ τῆς σχέσεως ταύτης αὐτῷ συμπλευσάντων· ἔνθα δὴ καὶ αὐλίσομαι, εἰς εἰκός· ἅμα δ' ἕῳ εἶμαι παρὰ τοὺς Καύκωνας· παρ' ὧν μοι ὄφλημα οὐκ ὀλίγον πολὺν ἤδη χρόνον ἐστιν· σὺ δ', ἐπειδὴ ἐδέξω Τηλέμαχον τουτονὶ παρὰ σεαυτῷ καταλῦσαι, πέμψειας αὐτὸν, ὅποι δεῖ, μετὰ τοῦ υἱοῦ δίφρον δοὺς αὐτοῖς, καὶ τῶν ἵππων τοὺς ταχίστους μὲν θεῖν, ἀρίστους δὲ καρτερεῖν.

Ταῦτα δ' εἰποῦσα ἡ Ἀθηνᾶ, ἀπέπτη ἐν εἴδει φήνης· θάμβος δ' ἔσχε τοὺς ὁρῶντας τὸ παράδοξον τοῦτο· ὁ δὲ γέρων μάλισθ' ὅλως ἐξεστηκὼς, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς Τηλεμάχου, ἔφη τοιάδε· φίλον τέκνον, οὐκ ἀμφιγνοῶ ἀγαθόν σε καὶ μέγαν ἔσεσθαι ἄνδρα, εἴγε καὶ νῦν ἔτι κομιδῇ νέος ὢν, πομποὺς θεοὺς ἔχεις· τοῦτον γὰρ οὐκ ἂν ἄλλον τῶν τὸν οὐρανὸν κατοικούντων οἴομαι εἶναι παρὰ τὴν τοῦ Διὸς θυγατέρα· παρ' ἧς

λίας κινούμενοι. 365. Λεξαίμην] καθευδήσαιμι. 366. Μετὰ Καύκωνας] πρὸς τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ὄντας, ὅπου μοι ὀφείλεται χρέος παλαιόν. 370. Κάρτος] κράτος, ἰσχύν. 372. Φήνῃ εἰδομένη] ὁμοιωθεῖσα φήνῃ. ἔστι δὲ τοῦτο εἶδος ἀετοῦ. 378. Ἀγελείη] ἡ λείας ἄγουσα. Τριτογένεια δὲ ἡ ἐν Τρίτωνι τῇ ἐν Λι-

Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
Ἀλλὰ, ἄνασσ', ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
Αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας·
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν ἑὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Ὤϊξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσεν·
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόν δε ἕκαστος·
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο
Τρητοῖς ἐν λεχέεσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.

βύῃ λίμνῃ γεννηθεῖσα. 381. Καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι] τῇ σεπτῇ μοι γαμετῇ. 382. Ἦνιν] ἐνιαύσιον, ἄζυγον. 386. ἡγεμόνευε] ἡγεῖτο. 388. Τοῖο] τοῦ ἄνακτος τούτου. 389. Κλισμοὺς] θρόνος ὁ κλισμὸς ἀνοίγων καὶ κλείων. 392. Ὤϊξε] ἀνέῳξε. — Κρήδεμνον] τὸ πῶμα. 395. Κακκείοντες] κοιμησόμενοι. 399. Αἰθούσῃ ἐριδούπῳ] τῇ πρὸς ἥλιον τετραμμένῃ, καὶ τὸ πολὺ περιβλέπ-

καὶ πατὴρ ὁ σὸς μάλιστα ἐτιμᾶτο ἐν Ἕλλησιν. Ἀλλ' ὦ ἄνασσα, ἱλήκοις μοι, καὶ δῴης κλέος ἐσθλὸν ἐμοίτ' αὐτῷ, παισίτε τοῖς ἐμοῖς, καὶ γυναικὶ τῇ πρεσβύτιδι· ἐγὼ δ' ἀντὶ τούτων θύσωσοι βοῦν ἐνιαύσιον, ἄζυγον, χρυσόκερων ὅλως.

Ἐκ δὴ τούτων, ἀσμένως τῆς θεοῦ τὴν εὐχὴν δεξαμένης, τόθ' ὁ γέρων ἡγεῖτο παισίτε καὶ γαμβροῖς πρὸς τὸ δῶμα· καὶ ἐπειδὴ συλλεγέντες αὐτοῦ ἐκαθέσθησαν ἑξῆς ἐπὶ θρόνων, πληρώσας ὁ γέρων κρατῆρα τοῦ ἀνθοσμίου, ὃν ἡ ταμία ἀφελοῦσα τὸ πῶμα τοῦ πίθου, ἠρύσατο, ηὔχετο πολλὰ τῷ θεῷ, ἀποσπένδων· σπεισαμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἑξῆς, καὶ πιόντων, ὡς εὖ προχωροίη ἑκάστῳ, οἱ μὲν ἀπῄεσαν καθευδήσοντες· Τηλέμαχον δ' αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ κοιμηθῆναι, καὶ παρ' αὐτῷ Πεισίστρατον, ὃς λοιπὸς αὐτῷ ἔτι τῶν παίδων ἄγαμος ἦν, ὁ γέρων ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ, τῆς δεσποίνης γυναικὸς παρασκευασάσης αὐτῷ τὴν κλίνην ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ, εἰσιὼν ἐκοιμᾶτο.

Ἅμα δὲ ἡμέρᾳ, τοῦ ἡλίου τὰς τῶν ὀρέων ὑπαυγάσαντος κορυφὰς, ἐγερθεὶς ὁ Γερήνιος Νέστωρ, ἐκάθισεν ἑαυτὸν πρὸ τῶν θυρῶν ἐξελθὼν ἐπὶ λίθων λευκῶν, ἀποστιλβόντων τῇ ξέσει ὡς ἀπὸ ἐλαίου· ἐφ' ὧν Νηλεὺς αὐτὸς, θεοῖς φρονήσει γενόμενος ὅμοιος, ἐκάθετο περιών· εἶτα δὴ λειτουργήσαντος αὐτοῦ τῷ χρεὼν, ἐκάθητο Νέστωρ τὸ τῶν Ἑλλήνων στήριγμάτε καὶ σέμνωμα, σκῆπτρον φέρων ἐν χερσίν· ὅπου γε καὶ οἱ παῖδες συνελέγοντο τότε περὶ αὐτὸν, ἐξερχόμενοι τῶν θαλάμων, Ἐχέφρων, Στρατίος, Περσεὺς, Ἄρατος καὶ ὁ ἰσόθεος Θρασυμήδης· ὕστατος δὲ πάντων σὺν Τηλεμάχῳ ἕκτος

τῳ, καὶ πολλὴν τὴν ἠχὼ ἀποπέμπουσαν. 400. Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίαν] παρὰ δὲ αὐτῷ τὸν εὖ τὴν μελίαν, ὅ ἐστι τὸ δόρυ μεταχειριζόμενον. 401. Ἠΐθεος

Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
  Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Λευκοὶ ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμεὶς Ἄϊδός δε βεβήκει·
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρον τε Στρατίος τε
Περσεύς τ' Ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως·
Πὰρ' δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
  Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν,
Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθησιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δε δύ' οἴους·
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ·
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες. εἴπατε δ' εἴσω
Δμωῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἂρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς;
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε σφῦράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,
Οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη,
Ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσον ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
Ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.

αὐτὸς ἐλθὼν ὁ Πεισίστρατος, παρεκάθισε τὸν ξένον τῷ γηραιῷ.

Οὕτως οὖν αὐτῶν ἀθροισθέντων, Νέστωρ ἦρξε λόγου τοιοῦδε· ἄγετ', ὦ παῖδες, θᾶσσον ἐκτελεῖτέ μοι, οὗ ἐγὼ ἐφίεμαι νῦν γε μάλιστα. Ἀθηνᾶν γὰρ πρῶτον, ὡς φανερῶς ἡμῖν θυομένοις χθὲς τῷ θεῷ καταξιώσασαν προσιέναι, ἐξιλάσασθαι βούλομαι· ἴτε τοίνυν ὁ μὲν ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, δάμαλιν ἄξων· ἐλάσει δὲ αὐτὴν ὁ βουκόλος· ὁ δὲ, εἰς τὴν τοῦ Τηλεμάχου ναῦν ἰὼν, ἀγέτω σύμπαντας τοὺς ἑταίρους, δύο μόνους αὐτόθι καταλιπών· ὁ δὲ μετελθέτω δεῦρο Λαέρκην τὸν χρυσοχόον, ὅπως τὰ τῆς βοὸς κέρατα χρυσῷ περιχρίσῃ· οἱ δ' ἄλλοι μένοντες αὐτοῦ, κελεύετε τὰς θεραπαινίδας, τὰ περὶ τὴν δαῖταν καὶ τὴν θυσίαν, ἕδρας τε, καὶ ξύλα, καὶ ὕδωρ ἡμῖν εὐτρεπίσαι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἔσπευδον ἄλλος ἄλλῃ, ποιήσοντες τὰ κεκελευσμένα· καὶ μετ' οὐ πολυ παρῆσαν μὲν οἱ τὴν βοῦν ἄγοντες ἀπὸ τοῦ πεδίου· παρῆσαν δὲ καὶ οἱ Τηλεμάχου ἑταῖροι, ἐλθόντες ἀπὸ τῆς νεώς· παρῆν δ' ἅμα καὶ ὁ χρυσοχόος, ὄργανα φέρων, οἷς συνήθως ἤλαυνε τὸν χρυσὸν, ἄκμονα, σφύραν τε, καὶ πυράγραν· παρέστη δὲ καὶ ἡ θεὸς, τῶν ἱερῶν μεταληψομένη· ἐν δὲ τούτῳ, Νέστορος δόντος τὸν χρυσὸν, λαβὼν ὁ Δημιουργὸς, περιήρμοσεν, εὖ ἀσκήσας, τοῖς κέρασιν τῆς βοὸς εὐφυῶς, ὅπως εἴη ὀφθὲν τῇ θεῷ τὸ ἄγαλμα χαριέστερον· ἐκ δὴ τούτων Στράτιός τε καὶ Ἐχέφρων, ἀμ-

---

νέος ἄγαμος, μειράκιον. 403 Πόρσυνε] ηὐτρέπισε. 408. Ἀλείφατος] ὡς εἰ ἦσαν ἀληλειμμένοι ἐλαίῳ. 411. Οὖρος] ἐπίσκοπος, ἡγεμών. 416. Εἷσαν] ἐκάθισαν. 418· Κρηήνατ' ἐέλδωρ] ἐκτελέσατε τὴν ἐπιθυμίαν μου. 420. Θάλειαν] τὴν αὐξητικήν. 428. Πένεσθαι] παρασκευάσαι. 430, Ἐποίπνυον] ἔσπευδον ἐπὶ ταῦτα. 431. Ἐΐσης] τῆς ἰσομέτρου. 433. Ὅπλα] τὰ ἐργαλεῖα. — Τὰ πέρατα τῆς τέχνης· δι' ὧν ἡ τέχνη πέρας ἔχει. 436. Ἀντιόωσα] ἀ-

Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀξὺν ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἤλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς,
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Πὰρ δ' ὅγε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, ποιμένι λαῶν.

φότεροι λαβόντες τὴν βοῦν τῶν κεράτων, ἐπῆγον. Ἄρατος δ' αὖ τῇ μὲν ἐκόμιζε χέρνιβα ἐκ θαλάμου ἐν λέβητι μάλιςα περιττῷ, τῇ δὲ ἑτέρᾳ τὰς οὐλὰς ἐν κανέῳ. Θρασυμήδης δ' αὖ πέλεκυν φέρων ὀξὺν ἐν χειρὶ, παρίστατο ἐπικόψων τὴν βοῦν· Περσεὺς δὲ εἴληχε τὸ σφαγεῖον κατέχειν· ἐκ δὴ τούτου Νέστωρ πρῶτος χερνίβων τε καὶ οὐλοχυτῶν κατάρχων, ηὔχετο πολλὰ τῇ θεῷ, ἀπὸ τῶν τριχῶν εἰς τὸ πῦρ ἀπαρχόμενος· κἀπειδὴ εὐξάμενος, κατέχει τῆς κεφαλῆς τὰς οὐλὰς, εὐθὺς προσιὼν Θρασυμήδης, καὶ κατενεγκὼν ἀποτόμως, ἀπέτεμε τοὺς τένοντας τῆς βοός· ἐφ' ᾧ αἱ θυγατέρες καὶ νύμφαι, καὶ αὐτὴ Εὐρυδίκη ἡ τοῦ Νέστορος γυνὴ, τῶν Κλυμένου θυγατέρων ἡ πρεσβυτάτη, ὠλόλυξαν· ἐκ δὲ τούτου ἀνασχόντων αὐτὴν μικρὸν ἀπὸ τῆς χθονὸς, ἔσφαξε Πεισίστρατος· καὶ ἐπειδὴ ῥυέντος ἤδη τοῦ αἵματος, ἀπέλιπεν αὐτὴν ἡ ψυχὴ, ἐξέχεαν τὰ σπλάγχνα· ἔπειτα διατεμόντες, ὡς εἰκὸς τὰ μηρία, καὶ διπλῷ περικαλύψαντες λίπει, ἐπετίθουν αὐτοῖς καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων· ὁ δὲ γέρων καίων αὐτὰ ἐπὶ τῶν σχιζῶν, ἐπέχει τοῦ οἴνου, καί τινες τῶν νέων παριςάμενοι, ἔφερον πεμπώβολα ἐν χερσίν· ἡ δὲ καλὴ Πολυκάστη, ἡ νεωτάτη τῶν τοῦ Νέστορος θυγατέρων, λούσασα Τηλέμαχον, καὶ χρίσασ' ἐλαίῳ, ἐνέδυσεν αὐτὸν φάρει καὶ χιτῶνι καλλίστῳ· εἶθ' οὕτως ἐκεῖνος ἐξῄει ἀπὸ τοῦ λουτροῦ θεοῖς ἐναλίγκιος. προϊὼν δὲ παρεκαθέσθη τῷ Νέστορι· οἱ δὲ ἄλλοι

πολαύσουσα τῶν ἱερῶν. 440 Ἀθεμόεντι] ἀνθηρῷ, ποικίλῳ. 441. Οὐλὰς ἐν κανέῳ] ἁλατοβρόχους κριθὰς ἐν κανίστρῳ. 444 Ἄμνιον] σφαγεῖον, ἀγγεῖον τὸ δεχόμενον τὸ αἷμα τῶν σφαττομένων. 445. Οὐλοχύτας] ἴδε Ἰλ. Α. στίχ. 449. — 449· Ἤλασε] τὴν βοῦν ἢ μᾶλλον κατήνεγκε τὸν πέλεκυν. 450. Ὀλόλυξαν] ηὔξαντο. 451. Νυοὶ] αἱ νύμφαι. 452 Εὐρυοδείης] τῆς εὐρείας ἐχούσης ὁδούς. 456. Διέχευαν] ἀνατεμόντες, ἐξεῖλον τὰ σπλάγχνα. 458. Δίπτυχα] ἴδε ταῦτα ἑξῆς. Ἰλ. Α. στίχ. 449. καὶ ἑξῆς 463. Ἀκροπόρους] ὀξεῖς, ῥαδίως διαπείροντας. 465. Ὁπλοτάτη] νεωτάτη. 468. Ἀσαμίνθου] ἐκ τῆς

Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψα τε οἷα ἔδουσι Διοτρεφέες βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ἐξελόντες τοῦ πυρὸς ὀπτηθέντα ἤδη τὰ κρέα, εὐωχοῦντο καθήμενοι, πολλῶν αὐτοῖς νέων οἰνοχοούντων, ἐν ἐκπώμασι χρυσοῖς, κἀπειδὴ ποτὲ καλῶς αὐτοῖς εἶχεν, εἶπεν ὁ γέρων· παῖδες ἐμοὶ φίλτατοι, ἐξαγαγόντες ἤδη Τηλεμάχῳ τοὺς καλλίτριχας ἵππους, ζεύξατε ἐν τῷ ἅρματι, ἐφ' ᾧ τάχιον γένηται, ἐφ' ὃ σπεύδει.

Ὁ μὲν ταῦτ' εἶπεν. Οἱ δὲ πεισθέντες αὐτῷ, ἔζευξαν παραχρῆμα τοὺς ἵππους· ἡ δὲ ταμία ἐνετίθει σῖτον, καὶ ὄψον, καὶ οἶνον τῷ ἅρματι, οἷα μάλιστα βασιλεῖς ἐσθίειν εἰώθασιν· Ἐκ δ' οὖν τούτου ἀνέβη μὲν Τηλέμαχος εἰς τὸ ἅρμα, συνεπέβη δ' αὐτῷ καὶ Πεισίστρατος, καὶ τὰς τῶν ἵππων ἡνίας ἔλαβεν ἐν χερσί· καὶ μαστίξαντος ἅπαξ, ἔθεον οἱ ἵπποι διὰ τοῦ πεδίου μονονοὺχ ἱπτάμενοι διὰ πάσης τῆς ἡμέρας· καὶ ἅμα δυομένῳ ἡλίῳ, ὅτε σκότος κατὰ πασῶν ἐκχεῖται τῶν ἀγυιῶν, ἀφικόμενοι εἰς Φηρὰς, κατέλυσαν παρὰ Διοκλεῖ τῷ τοῦ Ὀρεσιλόχου, ὃς παῖς ἐγένετο Ἀλφειοῦ· παρ' οὗ αὐτοῖς καλῶς πάντων σχόντων, ἀναζεύξαντες αὖθις τὴν ἐπιοῦσαν, τοῦ ἡλίου ἤδη τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς διαυγάζοντος, ἐπέβησαν τοῦ ὀχήματος· καὶ ἅμα ἐξιόντες τοῦ δώματος, ἐμάστιξαν αὖθις· οἱ δὲ ἵπποι ἴσα τοῖς ἀνέμοις διαθέοντες, ἤνυτον· ὥσθ' ἅμα δυομένῳ ἡλίῳ διέδραμον πᾶν τὸ μεταξὺ σιτοφόρον πεδίον.

δεξαμενῆς. 471. Ὄροντο] ὥρμηντο. 476. Πρήσσησιν] πορεύηται διὰ τῆς ὁδοῦ. 483. Λάζετο ἔλαβε. 484. Μάστιξε δὲ ἐλάαν] ἤλασε τῇ μάστιγι, ὅμοιον τῷ Βῆ δὲ ἰέναι. 486. Ἀμφὶς ἔχοντες] περιβλημένον αὐτῷ τῷ ζυγῷ ἑκατέρωθεν ἐκ παραλλήλου ἰόντες εἷλκον τὸν ζυγὸν, καὶ προὐχώρουν. 488. Φηρὰς] πόλιν Ἤλιδος, ἢ τῆς Λακωνίας. 490. Ἄεσαν] ἀνεπαύσαντο. 495. Πυρηφόρον σιτοφόρον. 496. Ἦνον] ἤνυον, — Τοῖον] οὕτω γὰρ ταχέως ἔτρεχον οἱ ἵπποι

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ παραγίνεται σὺν Πεισιστράτῳ πρὸς Μενέλαον, ἀγομένων αὐτῷ ἤδη τῶν γάμων τοῦ παιδὸς καὶ τῆς θυγατρός· θαυμαζόντων δ' αὐτῶν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἄλλην ἐν τῷ δώματι μεγαλοπρέπειαν, Μενέλαος μηδὲν εἶναι ταῦτά φησι τὴν τῶν στρατηγῶν ἀτυχίαν καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ ἀντιτῖσαι· κἀν τούτοις μνήμης γενομένης καὶ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐδάκρυσεν ὁ Τηλέμαχος· ἐξ οὗ ἐγνώσθη παῖς αὐτοῦ εἶναι· ἡ δ' Ἑλένη πρὸς διασκέδασιν τῆς λύπης, μίγνυσι φάρμακον τῷ οἴνῳ διεγερ-

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέϊ πέμπεν·

1 Κοίλην μὲν ὡς ὑπὸ ὀρέων περιεχομένην· κητώεσσαν δ' αὖ, ὡς μεγάλων

ΤΟΥ Δ.

τικὸν εὐθυμίας, καὶ διέξεισιν εὐθὺς τὰ ὑπὸ Ὀδυσσέως ἐν Τροίᾳ πεπραγμένα· ὁμοίως δὲ καὶ Μενέλαος τὰ περὶ τῆς νόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ὅπως τε ἔμαθεν ὑπὸ τοῦ Πρωτέως τὸν θάνατον Ἀγαμέμνονος, καὶ τὴν ἄφιξιν τοῦ Ὀδυσσέως εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς· ἐπιφέρει δὲ ὁ ποιητὴς, ὅτι καὶ βουλὴ ἐγένετο τῶν μνηστήρων, ὅπως ἂν Τηλέμαχον ἀπολέσειαν· καὶ ὅτι Ἀθηνᾶ ἐπιφανεῖσα τῇ Πηνελόπῃ ἐν ὕπνοις ὑπ' Ἰφθίμῃ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, παραμυθεῖται αὐτὴν λυπουμένην ἐπὶ τῇ Τηλεμάχου ἀποδημίᾳ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Καταλαβοντες δ' οὕτω τὴν Λακεδαίμονα, καὶ εἰσιόντες εἰς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν, εὗρον αὐτὸν ἑστιῶντα τοῖς φίλοις τοὺς γάμους τοῦθ' υἱοῦ Μεγαπένθους καὶ τῆς θυ-

---

τούτων ὄντων. 2. Ἔλων] ἤλασαν. 3. Δαινύντα] ἑστιῶντα. — Ἔτῃσι] φίλοις, πολίταις. 4. Υἱέος μὲν τοῦ Μεγαπένθους, ὃν ἔσχεν ἐκ δούλης, Τηριδάης, φασίν, ὀνομαζομένης· θυγατρὸς δὲ, τῆς Ἑρμιόνης ἣν ἔσχεν ἐκ τῆς Ἑλένης. 5.

Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἄνασσεν.
Υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἐκ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν,
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.
[Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξ ἄρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσσον.].
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τελέμαχος θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Στῆσαν· ὁ δὲ προμολὼν ἴδετω κρείων Ἐτεωνεὺς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξείνω δή τινε τώδε, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔϊκτον.
Ἀλλ' εἴπ', εἴ σφωϊν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἠ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ,
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊς ὣς νήπια βάζεις.
Ἠ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
Ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς

γατρὸς Ἑρμιόνης· ἣν ἐκ Τροίας ἔτι ὑποσχόμενος δώσειν Νεοπτολέμῳ τῷ Ἀχιλλέως, τῶν θεῶν τηνικαῦτα συναγόντων τὸν γάμον, καιροῦ λαβόμενος, ἔγνω πέμψαι αὐτὴν ἵπποις τε καὶ ἅρμασιν ὅτι πλείστοις ὡς τοὺς Μυρμιδόνας, ὧν Νεοπτόλεμος ἐβασίλευε· τῷ δὲ παιδὶ αὖθις, ὃς ἐκ δούλης τηλύγετος ἦν αὐτῷ, τὴν Ἀλέκτορος ἐκ Σπάρτης ἤγετο θυγατέρα· ἐκ γὰρ τῆς Ἑλένης οὔπω ἐγένετ' αὐτῷ ἄῤῥην μετὰ Ἑρμιόνην· ἧς τὸ κάλλος ἐθαυμάζετο παρὰ πάντων οὐχ ἧττον, ἢ καὶ τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης. Οὕτως οὖν τούτων ἐν ὑψερεφεῖ δώματι εὐθυμούντων, τοῦ τ' ἀοιδοῦ ἀνακρούοντος τὴν κινύραν ἐν μέσοις, καὶ δυοῖν τινων σὺν ᾠδῇ κυβιστώντων, ἐπέστη Τηλέμαχος ἐν προθύραις μετὰ Πεισιστράτου· πρὸς οὓς προϊὼν μικρὸν Ἐτεωνεὺς ὁ θεράπων, καὶ ἰδὼν τρέχει ἀγγελῶν τῷ δεσπότῃ· καὶ δὴ προσιὼν Μενελάῳ, φησὶν, ἴδε ἄνδρες ἐκεῖνοι δύο νῦν ἧκον ξένοι, ἐκ Διὸς ἄμφω δοκοῦντες γενέσθαι· πότερον οὖν κελεύεις, λύσωμεν αὐτοῖς τοὺς ἵππους, ὅπως μείνειαν παρ' ἡμῖν, ἢ ἀποπέμψωμεν πρὸς ἄλλον, εἴτινά εὕροιεν φίλον ἐν τοῖς πολλοῖς;

Μενέλαος δ' ἀγανακτήσας πρὸς ταῦτα· τί ποτ' ἄρ' ἐς δεῦρο εὖ φρονῶν, ὦ Ἐτεωνεῦ, νῦν ταῦτα λέγων τῶν νηπιωτάτων μοι δοκεῖς εἶναι; ἡνίχ' ἡμεῖς ἀπενοστοῦμεν ἐκ Τροίας, οὐ μέμνησαι, ὅσης παρὰ πολλῶν ξενείας ἐτύχομεν; ἀλλὰ Ζεὺς ἀπερύκοι μοι τοῦ γε λοιποῦ οὕτω με αὖθις ταλαιπω-

---

Υἱέϊ] τῷ Νεοπτολέμῳ. — Ῥηξήνορος τοῦ ἀνδρείου, τοῦ τῇ ἠνορίῃ, ὅ ἐστιν ἀνδρίᾳ, ῥηγνύντος τὰς φάλαγγας. 9. Οἷσιν ἄνασσε] ὧν ἦρχε Νεοπτόλεμος. 11. Τηλύγετος] μονογενὴς καὶ ἔσχατος, διὸ καὶ ἀγαπητός. 22. Προμολὼν] προϊὼν μικρὸν, εἶδεν αὐτούς. 24. Βῆ δὲ ἴμεν] ὥρμησεν ὀπίσω πρὸς τὸ δῶμα ἀγγελῶν. 26. ξείνω] δυϊκὸν τοῦ ξένος. 27. Ἔικτον] ἐοίκασιν ὁμοιάζουσιν. τὸ δὲ θέμα, ἴδε Ἰλ. Α. στίχ. 104. — 29. Ἱκανέμεν] ἰέναι παρ' ἄλλον τινά. 37.

Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος· ἀλλὰ λύ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσιν,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα Διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
[Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.]
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Σίτου θ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἵτινές ἐστον
Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ Διοτρεφέων βασιλήων
Σκηπτούχων· ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.

ρεῖσθαι πλανώμενον· ἴθι τοίνυν θᾶσσον, λύσας τοὺς ἵππους, ἄγε τοὺς ξένους πρῶτον συνεστιασομένους ἐνταῦθα.

Ταῦτα δὲ εἰπόντος αὐτοῦ, ἐξῆλθεν ὁ Ἐτεωνεὺς σὺν σπουδῇ, συνεπαγόμενος καὶ ἑταίρους τῶν θεραπόντων· καὶ δὴ προσιόντες τοῖς ξένοις, τούς θ' ἵππους λύσαντες πρῶτον, τῷ ἱδρῶτι ἤδη περιῤῥεομένους, καὶ δήσαντες ἐν φάτνῃ, παρέβαλον αὐτοῖς ὀλύρας μεμιγμένας κριθαῖς· καὶ τὸ τιμαλφὲς ἅρμα μετέστησαν ἄντικρυς ἐν ἀπόπτῳ παρὰ τῷ σταθμῷ· εἶθ' οὕτως ἡγοῦντ' αὐτοῖς πρὸς τὸ δῶμα· οἱ δὲ ὁρῶντες ἐν τῷ εἰσιέναι τὸ δῶμα δίκην ἀκτίνων ἡλιακῶν ἐξαστράπτον τῷ πλούτῳ, συνείχοντο θάμβει· κἀπειδὴ διέλθοιεν ἡδέως πάντα τῇ θέᾳ, εἰσαγαγοῦσαι αὐτοὺς εἰς λουτρὸν αἱ θεράπαιναι, λούσασαί τε, καὶ χρίσασαι τῷ ἐλαίῳ, ἐνέδυσαν αὐτοὺς χλαίνας μαλακὰς καὶ χιτῶνας· εἶθ' οὕτως ἐξελθόντες ἐκαθέσθησαν ἐπὶ θρόνων παρὰ Μενελάῳ· καὶ ἡ θεραπαινὶς ἐπέχει ὕδωρ ἐκ προχόου χρυσοῦ ἐπὶ λέβητα ἀργυροῦν αὐτοῖς νίψασθαι· ἐπὶ δὲ τούτοις τραπέζης τεθείσης, παρετίθει φέρουσα ἡ ταμία σῖτόν τε καὶ ἐδέσματα ὅτι πλεῖστα· εἶθ' οὕτως ὁ δαιτρὸς διετίθει, παρατιθεὶς μὲν αὐτοῖς παντοῖα κρέα ἐπὶ τῶν πινάκων, παρατιθεὶς δὲ καὶ ἐκπώματα ἀστράπτοντα χρυσῷ· ἐκ δὲ τούτου δεξιωσάμενος αὐτοὺς Μενέλαος ἔφη. Νῦν μὲν ὦ ξένοι, εὐωχεῖσθε ἡδέως· ἐπειδὰν δ' ὑμῖν καλῶς τοῦτο σχῇ, πευσόμεθα ὕστερον οἵτινες ἐστέ· οὐ γὰρ τῶν πολλῶν δοκεῖτέ μοι εἶναι τοιοῦτοι ὄντες, οὐδὲ κακῶν γενέσθαι πατέρων· ἀλλὰ τοιούτων, οὓς ὁ Ζεὺς τῷ τῆς βασιλείας ἐτίμησε σκήπτρῳ.

Διέσσυτο] ἐξώρμησε. 40. Κάπησι] φάτναις 41. Ζειὰς] εἶδος σίτου οὐ πάνυ γνωστοῦ, ὁποῖον· ὅμοιον δὲ τῇ ὀλύρᾳ. ἀλλὰ καὶ τοῦτ' οὔπω φαίνεται ὅ,τι ἐςι. — Κρῖ λευκὸν] κριθὴν. κατ' ἀποκοπήν. 42. Ἐνώπια] τὰ κατ' ἐνώπιον τοῦ οἴκου ὑποστάθμια. 59. Δεικνύμενος] φιλοφρονούμενος. 61. Πασσαμένω] μεταλαβόντας, ἐρωτήσομεν. 62. Σφῷν] ὑμῶν· δεκτὸν γὰρ κἀπὶ δευτέρου προ-

Ὥς φάτο· καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο, Νεστορίδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν κὰδ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·
Ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πολλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβοὺς
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν.
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευὴς οὔτε τι ποιμὴν
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.

σώπου. 65. Παρὰ] παρέθηκε πίονα ὀπτά. 66. Τὰ οἱ γέρα] ἃ ὡς ὑπερέχοντι αὐτῷ γέρα. ὅ ἐστι πρὸς τιμὴν αὐτῷ παρέθεσαν. 67. Ἐπ' ὀνείατα] ἐδέσματα, τὰ ὄνησιν φέροντα. — Ἴαλον] ἐξέτεινον. 68. Ἐξ ἔρον ἕντο] ἐξέβαλον τὴν ἐπιθυμίαν, ἐκορέσθησαν. 72. Καδδώματα] κατὰ τὰ δώματα τὰ ἠχοῦντα. 80

Ταῦτα δ' εἰπὼν, παρέθηκεν αὐτοῖς νῶτα βοὸς ὀπτά· ἃ γέρ' αὐτῷ ἀεὶ ὡς βασιλεῖ παρετίθησαν· οἱ δὲ ἑλόμενοι τούτων ὅ, τι ποτ' αὐτοῖς ἐδόκει ἥδιον εἶναι, ἤσθιον· κἀπειδὴ αὐτοῖς καλῶς ἔσχε, Τηλέμαχος προσιὼν Πεισιστράτῳ, ἵνα μὴ οἱ ἄλλοι ἀκούσωσι, φησὶ πρὸς τὸ οὖς. Ἄγε ἀγαπητέ μοι Πεισίστρατε, θέασαι, ὅσῳ γε τὰ δώματα ταῦτα χρυσῷ τε, χαλκῷ τε, ἀργύρῳ τε, καὶ ἐλέφαντι ἀποστίλβει· τοιαῦτ' ἄρ' ἐστὶ καὶ τὰ τοῦ Διός· πάντα πάντῃ καλά τε καὶ θαυμαστὰ, ὥστε θαῦμ' ἔχει με μέγα θεώμενον.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ τῷ Νεστορίδῃ πρὸς τὰ οὖς κοινολογουμένου, ξυνῆκε Μενέλαος τὸ λεγόμενον· καὶ δὴ ἐπιστραφεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἔφη· βροτῶν μὲν, ὦ φίλα τέκνα, οὐκ ἔστιν οὐδενὶ πρὸς Δί' αὐτὸν ἁμιλλᾶσθαι τῷ πλούτῳ· τὰ γὰρ ἐκείνου πάντα τά τε δώματα, τά τε κτήματα ἀθάνατα τυγχάνουσιν ὄντα· τῶν δὲ θνητῶν δυνατὸν μὲν καὶ ὑπερβαλέσθαι τινὰ, δυνατὸν δὴ καὶ ἄλλων πολλῶν με πολλῷ ἧττω εἶναι· τοῦτο γὰρ ἔγωγ' εἰδέναι οὐκ ἔχω· πολλὰ δὲ παθὼν τυγχάνω ταῦτα κτησάμενος, ὀγδόῳ ἔτει κατὰ Κύπρον, Φοινίκην τε, Αἴγυπτόν τε αὐτὴν, καὶ Αἰθιοπίαν, ἔς τε Σιδονίους, Ἐρεμβούς τε, καὶ Λιβύους πλανώμενος· ἔνθ' οἱ ἄρνες φύονται κερασφόροι· κἀπειδὴ ἐκεῖ τρὶς τοῦ ἔτους τὰ πρόβατα τίκτουσιν, καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε τῶν κυρίων τις, οὔτε τῶν ποιμένων, ὅστις εἴη ἂν ἐπιδεὴς οὐδενὸς, οὐ τυροῦ, οὐ κρέατος, οὐ γάλακτος· ἄφθονον γὰρ τοῦτ' αὐτοῖς ἀμέλγειν παρέχουσι·

Ἤκεν τίς μοι ἐρίσεται] ἢ δύναταί τις παραβάλλεσθαι πρὸς ἐμὲ, ἢ οὐχὶ, οὐκ οἶδα 81. Ἀπαληθεὶς] πλανηθεὶς, περιελθών. 85. Ἄφαρ κεραοὶ] εὐθὺς μετὰ τὸ γεννηθῆναι φύουσι κέρατα. 87 Ἄναξ] ὁ κύριος τῶν προβάτων. 89. Ἐπηετανὸν] δι' ἔτους ὅλου, ἢ ἄφθονον ἀεί. — Θῆσθαι] θηλάζειν. ἢ μᾶλλον ἀμέλγειν. 92.

Ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν,
Λάθρῃ, ἀνωϊστὶ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·
Ὣς οὔτι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω·
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵτινες ὑμῖν
Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκεν. ὀδύρονταί νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκούσας,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσιν χερσί· νόησε δέ μιν Μενέλαος·

Ἀνωϊστὶ] ὥστε μηδένα προϊδεῖν· 95. Οἶκον] πότερον, τὸν ἑαυτοῦ, ἢ τὸν τοῦ Πριάμου; ἄπορον. 96. Κεχανδότα χωροῦντα, περιέχοντα. 100. Ἀχεύων]

ταῦτα μὲν οὕτως· ἀλλ' ὅτ' ἐγὼ ἐποριζόμην ταῦτα πλανώμενος, ἄλλος ἀπροσδοκήτως ἐπιθέμενος τῷ ἀδελφῷ δόλῳ γυναικὸς καταράτου, ἀνεῖλεν αὐτόν· ἐφ' ᾧ οὐκέσθ' ὃ τῶν παρόντων ἡδύνει με. Ἀλλ' ὑμῖν γ' ἐξέσται καὶ παρὰ τῶν πατέρων ἑαυτῶν εἰ περίεισιν οὗτοι, ταῦτα μαθεῖν· γνωστὸν γὰρ πολοῖς, ὅτι ἐκ πολλῶν πόνων ἀνέτρεψα οἶκον λαμπρὸν καὶ πλούσιον σφόδρα τὸν τοῦ Πριάμου· βουλοίμην ἂν μέντοι γε τὸ τρίτον μοι τούτων εἶναι, ἢ τοσούτους καὶ τοιούτους τῶν ἀνδρῶν πόῤῥω πη τῆς Ἑλλάδος ἀπολεσθῆναι· νῦν δὲ ὥσπερ καθειργμένος καθήμενος οἴκοι, ἀποσμήχω τὸ πάθος τοῖς δάκρυσι, μέχρις ἂν τούτων κορεσθεὶς ἀπολήξω· ἀλλ' οὖν καίτοι πάντων κηδόμενος τούτων, τοὺς μὲν ἄλλους οὐχ οὕτως ὀδύρομαι, ὅσον ἕνα γε τινὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς εἰς μνήμην τὴν ἐμὴν ἑκάστοτε ἥκων, οὐ συγχωρεῖ, οὔθ' ὕπνου, οὔτε σίτου τυχεῖν ἡδέως· οὐδεὶς γὰρ τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων τοσαῦτα, ὅσα γ' ὁ πολύτλας Ὀδυσσεὺς πονήσας ὑπέμεινε· διὸ ὅσον οἱ ἄθλοι τούτου ἀλληλλογούμενοι διαρκοῦσιν, τοσοῦτον ἔμοιγε τὸ πάθος αὐτοῦ ἐπιτείνεται· καὶ ὃ σχετλιώτερον· οὔπω γὰρ ἴσμεν ἀτρεκῶς, πότερον ζῇ, ἢ τέθνηκεν, ἤπού γ' ὀλοφύρεται αὐτὸν, ὅ, τε γέρων Λαέρτιος, Πηνελόπη τε ἡ σώφρων, καὶ Τηλέμαχος ὁ παῖς· ὃν ἐκεῖνος ἐκπλεύσας, κατέλιπε νήπιον οἴκοι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσας Τηλέμαχος, καὶ τῷ τοῦ πατρὸς πόθῳ διακνιθεὶς ἰσχυρῶς, προβαλλόμενος ἀμφοτέραις τοῦ προσώπου τὴν χλαῖναν, δάκρυ' ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν κατέσπενδεν ἄφθονα. Μενέλαος δὲ ξυνῆκε μὲν πα-

---

λυπούμενος. 102. Γόῳ τέρπομαι] διατρίβω θρηνῶν. 103. Αἰψηρῶς] ταχὺς γὰρ τοῦ γόου ὁ κόρος προσγίγνεται. 105. Ἀπεχθαίρει] εἰς μίσος με ἄγει. 108. Ἄλαστον] ἀείμνηστον. 115. Ἄντα] πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν 121. Θυώδεο

ς

Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
Χρυσέην τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε Διοτρεφὲς, οἵτινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν)
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικεν,
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ

θυώδους. 123. Κλισίην] θρόνον εὐκατασκεύαστον. 125. Τάλαρον] κάλαθον.

ῥαχρῆμα, ὅςτις ἦν, εἰκάσας τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τοῦ πάθους· διελογίζετο δὲ καθ' αὑτὸν, πότερον ἄμεινον, ἐᾶσαι ἐκεῖνον ἐξηγήσασθαι περὶ τοῦ πατρὸς, ἢ αὐτὸν ὑπολαβόντα πυθέσθαι αὐτοῦ ἕκασθ', ὅπως ἔχει; Ταῦτα τοίνυν αὐτοῦ διανοουμένου, ἐξῆλθεν ἡ Ἑλένη ἀπὸ τοῦ θαλάμου ὅλη ὅλως Ἀρτέμιδι εἴκελος, ὑπὸ πολλῶν σπουδαζομένη θεραπαινίδων· ὧν Ἀδρίςη μὲν θρόνον ἔθηκεν αὐτῇ· Ἀλκίππη δὲ τάπηθ' ὑπέστρωσε μαλακόν· τρίτη δὲ ἡ Φυλὼ παρέθηκε τάλαρον ἀργυροῦν· ὃν Ἑλένη εἰλήφει ξένειον παρ' Ἀλκάνδρης ποτὲ τῆς τοῦ Πολύβου γυναικὸς ἐν Θήβαις ταῖς ἐν Αἰγύπτῳ, ἔνθ' ἴδοις ἂν ἄφθονον ἐπιῤῥέοντα χρυσόν· Πολύβης μὲν γὰρ οὗτος δέδωκε Μενελάῳ ἀσαμίνθους ἀργυροῦς δύο, καὶ τρίποδας ἴσους, καὶ τάλαντα αὖθις χρυσίου δέκα· ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ τῇ Ἑλένῃ ὁμοίως, ἠλακάτην τε χρυσῆν, καὶ τάλαρον ὑπότροχον τοῦτον· οὗ ἡ στεφάνη πέπασθ' ὅλως χρυσῷ· Τοῦτον τοίνυν ἡ Φυλὼ νῦν παρέθηκε φέρουσα τῇ δεσποίνῃ πλήρη νήματος εἰργασμένου· ᾧ ἐπέκειτο ἡ ἠλακάτη πορφυροῦν ἔριον ἔχουσα περιειλιγμένον· ἡ δὲ καθεσθεῖσα ἐπὶ τοῦ θρόνου, ὑποτεθέντος καὶ ὑποποδίου, ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Μενέλαε διοτρεφές· ἐξετάσωμεν ἤδη, τίνες οἱ ξένοι οὗτοι τυγχάνουσιν ὄντες; καὶ πόθεν ὧδ' ὡς ἡμᾶς εἰσιν ἀφιγμένοι; ἆρ' ἐξαπατῶμαι, ἢ τὸ ἀτρεκὲς ἀπεικάζω; οὐ γὰρ ἔχω μὴ λέγειν, ὅ μοι πάρεστιν ἐννοεῖν, κἂν δοκῶ μοι ἀποκνεῖν ἐξενεγκεῖν τὸ ἀπείκασμα ὅλως· ἔμοιγε γὰρ οὐδείς πω ὁμοιότερός τῳ ἔδοξεν οὔτ' ἀνδρῶν οὔτε γυναικῶν, ὡς οὗτος Τηλεμάχῳ τῷ τοῦ Ὀδυσσέως (σέβας γὰρ ἔχει με βλέπουσαν), ὃν ἐκεῖνος ἀπάρας κατέλιπεν οἴκοι, νήπιον ἔτι ὄντα, ἡνίχ' ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐξε-

---

132. Κεκράεντο] ἐτελειῶτο, ἢ πεπασμένα, ἦσαν χρυσῷ. 135. Ἰοδνεφὲς] εἰ-

Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις·
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
Ὀφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλή τ', ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
Μυθεύμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοὶ, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖϊν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὣς τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς παῖς οἰχομένοιο
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν,
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴσ', οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·

ρος] ἔριον κυανοῦν ἢ πορφυροῦν. 152. Ὀϊζύσας] ταλαιπωρήσας, δυστυχήσας.] 153. Εἶβε] ἔλειβε, ἔχευε. 158. Νεμεσσᾶται] αἰδεῖται. 159. Ἐπεσβολίας

πλεύσατε ἐπὶ Τροίαν, πόλεμον μέγαν ἕνεκεν ἐμοῦ τῆς κυνώπιδος ἐπιφέροντες.

Μενέλαος δὲ πρὸς ταῦτα· ταὐτὰ κἀμοὶ, ὦ γύναι, συνείκασται· οἵ τε γὰρ πόδες οὗτοι, καὶ αἱ χεῖρες ἐκεῖναι, βολαί τε αὗται ὀφθαλμῶν, ἥ τε κεφαλὴ, καὶ ἡ κόμη ἄνωθεν ἐπικεχυμένη, πάνθ' ὅμοια τοῖς ἐκείνου ἔοικεν εἶναι· χωρὶς δὲ τούτων ἐπιμνησθέντος μου ἄρτι πρὸς τούτους κατὰ συγκυρίαν πρὸς ἄλλοις τῶν ἀρίστων καὶ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅσα γ' ὑπὲρ ἐμοῦ πονήσας ὑπέμεινεν, ὁ δὲ προβαλλόμενος τὸ ἱμάτιον κατεῤῥεῖτο τοῖς δάκρυσι.

Πρὸς ταῦτα δὲ ὑπολαβὼν Πεισίστρατος, ἔφη. Μενέλαε διοτρεφὲς, ἡγεμὼν τῶν λαῶν, ἀληθῆ πάντα σοι εἴρηται ταῦτα· ἐκείνου γὰρ τἀνδρὸς ἐγένετο οὗτος· ἀλλ' οὐ θαῤῥεῖ ὑπὸ σωφροσύνης παῤῥησίᾳ χρήσασθαι πρὸς ἡμᾶς, νῦν πρῶτον ἀφικόμενος δεῦρο, αἰδοῖ τὸ τῆς γνώμης ἀναστέλλων βουλόμενον, πρὸς ἄνδρα, οἷόν σε ὄντα μηκύνειν· οὗ τῇ φωνῇ οὐχ ἧττον κηλούμεθα, ἢ εἰ θεοῦ τινος ἀκούοντες ἐτυγχάνομεν· ἤγαγον δὲ ὧδε ἐγὼ, προστεταγμένον τοῦτο παρὰ Νέστορος τοῦ ἐμοῦ πατρός· ἐφίεται γὰρ ἐκθύμως ἰδεῖν σε, εἴπως λόγῳ ἢ ἔργῳ δυνηθείη παρὰ σοῦ εὑρέσθαι βοήθειαν· τοσούτων γὰρ δεινῶν, καταστρέψαντός πη τοῦ πατρὸς, πεπείραται οἴκοι, ὅσων οὐδεὶς τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, εἴτῳ ποθ' ὁμοίως αὐτῷ δέοι βοηθείας· οὐχ ὅπως γὰρ ὁ πατὴρ αὐτῷ ἀπώλετό πη, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπηκόων οὐδεὶς ἐθέλει ἀπαλλάξαι αὐτὸν τῶν ἐπικειμένων δεινῶν.

Μενέλαος δὲ πρὸς ταῦτα, ὦ πόποι, ὅπως παῖς φιλτάτου πάντων ἀνδρὸς, ὃς πολλοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐπέστη ἀγῶνας, ἀφί-

---

φλυαρίας, τὰ ὑπὸ τῶν μνηστήρων εἰς αὐτὸν γιγνόμενα· παρὰ τὸ ἔδνα βάλλειν. 160. Ἄντα σέθεν] ἐνώπιόν σου. 163. Ὑποθήσεαι] διδάξεις. 165. Λοσ-

Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκεν
Νυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός·
Τοῦ δγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ἀτρείδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο.
[Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.]
Καὶ νῦν, εἴ τί πού ἐστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν, ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι, βροτοῖσιν,

σωτῆρες] βοηθοί. 174, Νάσσα] κατῴκησα. 176. Ἐξαλαπάξας] μεταστήσας τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας εἰς ἕτερον τόπον. 181, Ἀγάσσεσθαι] ἔμελλε φθο-

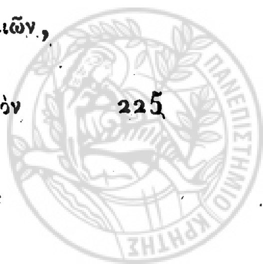
κετο νῦν ὡς ἐμὲ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν! πάλαι γὰρ ἔγωγ' ἐκεῖνον τοσοῦτον μᾶλλον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐφίλησα, ὥστ' ἠβουλόμην, εἰ πᾶσιν ἡμῖν Ζεὺς ὁ πάντ' ἐφορῶν νόστον ἔδωκεν, ἐξαγαγεῖν τῆς Ἰθάκης αὐτόν τε καὶ τὸν υἱὸν σὺν τοῖς κτήμασι καὶ τοῖς ὑπηκόοις, καὶ πόλιν ἐν Ἄργει, τούς τ' αὐτοῦ ὑπ' ἐμοῦ βασιλευομένους εἰς ἕτερον μεταστήσας χωρίον, καὶ δώματ' αὐτῷ οἰκοδομήσας λαμπρὰ, κατοικεῖν, ἵν' ᾖ ἡμῖν συνεχέστερον γίγνεσθαι μετ' ἀλλήλων· οὕτω γὰρ οὐκ ἂν εἴη, ὃ κωλύσειε ἂν ἡμᾶς τοῦ μὴ μετ' ἀλλήλων εὐδαιμονεῖν, πλὴν θανάτου· ἀλλὰ θεῶν τις, ὡς ἔοικε, νεμεσήσας τῆς εὐτυχίας ἡμῖν, τὴν ἐκείνου διεκώλυσε νόστον.

Τούτων δ' οὕτως εἰρημένων, οἶκτος ἔσχε πάντας δεινός· ἔκλαιε μὲν γὰρ Ἑλένη ἡ κόρη Διὸς, ἔκλαιε δὲ Τηλέμαχος καὶ Μενέλαος· ἐπιμνησθεὶς δ' ἐν τούτοις καὶ Πεισίστρατος Ἀντιλόχου τοῦ ἀδελφοῦ, ὃν Μέμνων ὁ τῆς Ἠοῦς ἀνεῖλεν ἐν Τροίᾳ, οὐκ εἶχεν ὅπως ἀδακρυτὶ καὶ αὐτὸς παρέλθῃ τὸ πάθος· εἶτ' ἐπιστραφεὶς, ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Μενέλαε, πολλάκις ἐμοί τε καὶ τῷ πατρὶ λόγου περὶ σοῦ ἐμπεσόντος, ἁπάντων σε νουνεχέστερον ἔφασκε γεγονέναι· οὐκ ἀπεικότως οὖν καὶ νῦν ἐλπίζω σε παρέξειν σεαυτὸν πειθόμενον, οἷς ἐρῶ· ἔμοιγε γὰρ οὐ φίλον ὀδύρεσθαι εὐωχούμενον· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς ἥξει αὔριον, τὸν ὁρίζοντα τῷ φωτὶ σελαγίζουσα· καίτοι οὐ φθονῶ τοὺς ἀποιχομένους ὀδύρεσθαι· τοῦτο γὰρ καὶ γέρας ἂν εἴη αὐτοῖς μάλιστα παρ' ἡμῶν, ἐπειδὰν καταστρέψωσι, κάλλιστον,

---

νήσειν, κωλύσειν. 182. Ἀνόστιμον] μὴ τυχεῖν νόστου. 188. Ἠοῦς υἱὸς] ὁ Μέμνων ὁ Τιθωνοῦ καὶ ἡμέρας υἱός. 191. Φάσχ'] ἔφασκεν. 193. Εἴ που ἔστι] εἰ ἔξεστι, πείθου μοι. 194. Μεταδόρπιος] ἐν τῷ δειπνεῖν. 195. Νεμεσσῶμαι] μέμφομαι. 200. Μέλλεις ἴδμεναι] δυνατὸν καί σε τοῦτον εἰδέναι. 223. Ἐφη-

Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιστος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ' οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ φίλ'· ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη.
(Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις·
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧτε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσει γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.
Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,

τήν τε κώμην κείρασθαι, καὶ δάκρυα ἐπ' αὐτοῖς ἐκθλίψαι, ἠρέμα τῶν παρειῶν καταῤῥέοντα· κἀμοὶ γὰρ ἐν Τροίᾳ τέθνηκεν ἀδελφὸς, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ὃν εἰκός γε σε μᾶλλον ἐμοῦ εἰδέναι, εἴγ' αὐτὸς μὲν Ἀντίλοχον ὀφθαλμοῖς οὐδέποτε εἶδον· ἑτέρων δ' ἀκούω πολλῶν αὐτὸν ὑπερσχεῖν ἀρετῇ, ἔν τε τῷ θεῖν καὶ μάχεσθαι γενόμενον ἄριστον.

Μενέλαος δὲ πρὸς ταῦτα, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν ἁπάντων, ὡς σου οἱ λόγοι ἀνδρός ἐστιν εὖ φρονοῦντος καὶ πράττοντος, ὥς τινος τῶν ἡλικίᾳ προβεβηκότων· οἷος γὰρ ὁ πατὴρ, τοιοῦτος εἰκότως καὶ ὁ ἐκείνου· οὓς γὰρ Ζεὺς αὐτὸς ἐν τῷ γαμεῖν καὶ γεννᾷν αὐτοὺς τῆς ἑαυτοῦ εὐνοίας ἠξίωσε, τούτων καὶ οἱ παῖδες ἀρίγνωτοι γίγνονται· τοιαύτης δὲ χάριτος καὶ Νέστωρ δοκεῖ μοι τετυχηκέναι· ὃς αὐτός τε λιπαρῶς γεγήρακεν οἴκοι, καὶ παῖδας λόγῳ τε σοφοὺς, καὶ ἀρίστους ἐν πολέμοις ἐγείνατο· δεῦτε τοίνυν παυσάμενοι κλαίοντες, εὐωχώμεθα αὖθις ἐξ ὑπαρχῆς, τὰς χεῖρας νιψάμενοι· οἱ δὲ λόγοι μου πρὸς Τηλέμαχον τουτονὶ ἐς τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβεβλήσθων. Τούτων δὴ οὕτως εἰρημένων, νιψάμενοι, Ἀσφαλίωντος τοῦ θεράποντος ἐπιχέαντος ὕδωρ, ἦρξαντο αὖθις ἐσθίειν.

Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Ἑλένη ἐπενόησεν ἄλλο· φάρμακον γὰρ λαβοῦσα νηπενθὲς, ἄχολον, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων, ἔμιξεν ἐν τῷ οἴνῳ· ὃς γὰρ τούτου, οὕτω κραθέντος, μετάσχῃ, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ διὰ πάσης ἡμέρας, κἂν πρὸ ἑαυτοῦ τὴ μητέρα θνήσκουσαν ἴδῃ, κἂν τὸν πατέρα, ἢ ἀδελφὸν, ἢ φίλον ξίφει ἐληλασμένον διαμπερές· τοιαῦτα γὰρ ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς ἐκέκτητο φάρμακα, παρὰ Πωλυδάμνης τῆς τοῦ

μέριος] τὴν ἡμέραν ὅλην ἐκείνην. 225. Προπάροιθεν] ἐνώπιον αὐτοῦ. 244

Ἐσθλὰ, τά οἱ πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη· τῆ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά·
Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα)
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισιν,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκεν,
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαίῳ,

Ἀεικελίῃσι] τραυματίσας ἑαυτὸν, ἐφ' ᾧ λαθεῖν, δεινῶς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Τροίαν 245. Σπεῖρα] ἱμάτια φλαῦρα. — Οἰκῆϊ] οἰκέτῃ ὅμοιος. 248. Δέκτῃ] ἐπαίτῃ 249. Ἀβάκησαν] ἠγνόησαν. 252.] ἔλουον αὐτὸν, Λόεον παρὰ τὸ λόω, ὅθεν λοέσσας, ἐν ἄλλοις δὲ, Ἐλόεον ἢ ἐκ τοῦ ἔλουον, ἔλοουν μεταθέσει στοιχείου.

Θώνου γυναικὸς ἐξ Αἰγύπτου λαβοῦσα· ἔθ' ἧτε γῆ φαρμάκων μάλιστα πέφυκεν εὔφορος· ὧν πολλὰ μὲν ἐν τῇ μίξει σωτήρια, πολλὰ δ' αὐτῶν καὶ δηλητήρια γίγνεται· καὶ ἰατρὸς πᾶς ἐκεῖ ἄριστος πάντων ἐστὶν ἀνθρώπων· καταγωγὴ γὰρ αὐτοῖς τοῦ γένους ἄνωθεν ἀπὸ Παίωνος ἔοικεν εἶναι.

Ἐπειδὴ δὲ ἐνθείη τῷ κρατῆρι τὰ φάρμακα, κελεύσασα ἐγχεῖν, ἦρξεν αὖθις λόγου τοιοῦδε· Μενέλαε διοτρεφὲς, καὶ ὑμεῖς, οἳ πατέρων ἀγαθῶν παῖδες ἀγαθοὶ ἡμῖν πάρεστε, ὁ μὲν θεὸς, ὡς τὰ πάντα δυνάμενος, ἄλλοτ' ἄλλως στρέφει, ὡς βούλεται τὰ ἀνθρώπινα· νῦν μὲν ὣς, νῦν δ' ὥς· οἷς μὲν εὖ, οἷς δὲ καὶ ὣς ἑτέρως, ἀγαθὰ καὶ κακὰ παραλλὰξ ἡμῖν πρυτανεύων· ὑμεῖς δὲ νῦν εὐθυμεῖτ' εὐωχούμενοι· τούτου γὰρ καιρὸς νῦν· καὶ τοῖς λόγοις κηλεῖσθε, οὓς ἔγωγε νῦν πρὸς ἡμᾶς λέγειν βούλομαι. Πάντα δ' οὖν ὅσ' ἠγώνισται Ὀδυσσεῖ τῷ γενναίῳ ἔγωγε μὲν ἐξειπεῖν ἀκριβῶς οὐκ ἂν, οὐδ' ἄν μοι δέκα μὲν στόματα, δέκα δὲ εἶεν γλῶσσαι, δυναίμην· ὅδ' αὐτῷ μάλιστά ποτε τετόλμηται κατὰ Τροίαν, ἔνθ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλῶν δεινῶν ἀγὼν καὶ ἀγώνων ἁπάντων ὁ μέγιστος ἦν, τοῦθ' ἑωρακυῖα αὐτὴ αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς, βούλομαι κοινώσασθαι καὶ ὑμῖν· κακώσας γὰρ τὸ σῶμα πολυειδῶς ὁ πολύτλας ἡμῖν Ὀδυσεὺς, καὶ ἱμάτια μετεμφιεσάμενος πενιχρὰ, ὥσπερ δοῦλος, κατέδυ εἰς τὴν πόλιν τῶν πολεμίων, οὐχ οἷος ἦν παρὰ ταῖς ναυσὶν, ἀλλ' ἐπαίτῃ προσεοικὼς, περιῄει, πάντας λανθάνων, πλὴν ἐμέ· καίτοι παντοίαις προσποιήσεσι κἀμὲ ἀνερομένην αὐτὸν, ὅστις εἴη, χρώμενος, ἐπειρᾶτο λαθεῖν· ἀλλ' ἐπειδή ποτε λούσασ' αὐτὸν,

---

ἴσως. ἀπορεῖται δ' ὅπως ἡ Ἑλένη ἔλουε τὸν ἐπαίτην, ἢ ὅτι γνῶναι αὐτὸν

Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην, θάλαμόν τε πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλεν
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.

ἐβούλετο, ὅς τις εἴη. 253. Ἕσσα] ἀμφίεσσα. 257. Ταναήκεϊ] τεταμένῳ τὴν

χρίσασά τε ἐλαίῳ, καὶ ἐνδύσασα τὰ ἱμάτια, ὤμοσ' αὐτῷ, ἦ μὴν πρὸς μηδένα πρότερον ἐξοίσειν τὸ πρᾶγμα, πρὶν ἢ αὐτὸν ἐπανελθεῖν ἐς τὰς ναῦς, τότε δὴ ἐξεῖπέ μοι πάν θ' ὅσα τοῖς Ἕλλησιν ἔδοξε· καὶ πολλοὺς ἐν τούτῳ τῶν Τρώων ἀποκτείνας φασγάνῳ, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, πολλῶν πραγμάτων αὐτοῖς ἐκεῖθεν καταγαγὼν διδαχήν· τότε δὴ πολλαὶ μὲν τῶν Τρώων ὠδύροντο· ἐγὼ δ' ὑπέχαιρον ἠρέμ' ἐπὶ τούτοις, ὡς πολλῷ τῷ πόθῳ τῶν οἴκοι ἤδη μετειλημμένη· ἔστενον δ' ἐν μέρει, ἐφ' οἷς τοσούτοις με κακοῖς περιέβαλεν Ἀφροδίτη, τῆς τε φίλης ἀπαγαγοῦσα πατρίδος, καὶ οὐ μόνον παιδὸς καὶ θαλάμου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀφελοῦσά με· οὗ οὐδένα ἔγωγε τῶν ἁπάντων οὔτε φρονήσει, οὔτε εἴδει οἶδα κρείττω γεγενημένον.

Μενέλαος δὲ πρὸς ταῦτα· ταῦτα μέν σοι, ὦ γύναι, κατὰ τρόπον εἴρηται πάντα· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, πολλῶν μὲν πεῖραν ἡρώων ἀνδρῶν εἰληφώς· πολλὴν δὲ καὶ γαῖαν περιελθὼν, οὔπω τοιοῦτον, οἷος ἦν Ὀδυσσεὺς, ἄνδρ' ἑώρακα ὀφθαλμοῖς· ὃς πρὸς οἷς ἐν ἅπαντι διεπράξατο τῷ πολέμῳ, ἐμηχανήσατο καὶ τὸν Δούριον ἵππον· ἐν ᾧ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι καθειρχθέντες, τὰ χείριστα ἐτυρεύσαμεν τοῖς Τρωσίν· ὅπου σὺ αὐτὴ ἐξελθοῦσα τοῦ ἄστεος σὺν τῷ Δηϊφόβῳ, θεῶν τινος κελεύσαντος ἴσως, ὃς ἐδόκει αἶσχος ἐθέλειν Τρῶας περιβαλέσθαι, τρὶς περιῆλθες τὴν μηχανὴν, ἀκριβῶς ταῖς ἀφαῖς διερευνωμένη· ὅτε καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων ὠνόμαζες, τὴν τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν μιμουμένη φωνήν· ἐγὼ γὰρ

ἀκμήν. 258. Κατὰ φρόνιν ἤγαγε] γνῶσιν τῶν πραγμάτων τοῖς ἄλλοις κατήγαγεν, ἢ καταφρόνησιν τῶν Τρώων ἔδειξεν ἢ αὐτὸς ἐκ τούτων ἔδοξε φρόνιμος εἶναι. 263. Νοσφισαμένη] ἀποχωρήσασα καταλιποῦσα· 264. Οὔτευ] οὐδενὸς δεόμενον. 272. Ενήμεθα] ἐκαθήμενα. 273. Κῦδος] ὕβριν. δυστυχίαν, ἐνταῦθα 277. Περίστειξας] περιῆλθες τὸν ἵππον. — Ἀμφαφόωσα] ψηλαφῶσα. 279.

Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
[Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δὲ σέγ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς.
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.]
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἄλγιον· οὐ γάρ οἵ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσεν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι,
Δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχος θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
Ἀτρείδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.

Ἴσκουσα] ἀπεικάζουσα. 283. Ἢ ἐξελθέμεναι] ἐξελθεῖν, ἢ ἀκούσαντας ἔνδοθεν ἀποκρίνασθαι. 284. Ἱεμένω περ] καίπερ ἐφιεμένους ἐξελθεῖν. 287. Τὸν μάστακα] τὸ στόμα παρὰ τὸ μασσᾶν. 292. Ἄλγιον] λυπηρὰ ταῦτα πάντα· τί γὰρ

καὶ Τυδείδης καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς, καταδυόμενοι ἐν τῷ μέσῳ, κατηκούσαμέν σου λαλούσης· κἀγὼ μὲν καὶ Διομήδης ὡρμήσαμεν ἐξελθεῖν, ἰδεῖν μᾶλλον ἀξιοῦντες, ἢ ἔνδοθεν ἐκ τοῦ μυχαιτάτου ἀκούειν· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς οὐκ εἴα οὐδένα τρόπον, κατέχων ἡμᾶς ἀμφοτέρους· οἱ δ' ἄλλοι παρ' ἡμᾶς ἀτρέμας εἶχον πολλῇ καθήμενοι σιωπῇ. Ἄντικλον δ' ὁρμήσαντα καὶ αὐτὸν εἰπεῖν τὶ πρὸς σὲ, ἐπέσχε καὶ αὐτὸν ὁ αὐτὸς Ὀδυσσεὺς, ἰσχυρῶς ἐπιβύσας τὸ στόμα· ὃ καὶ δοκεῖ σεσωκέναι τοὺς ἔνδον· τέως γὰρ ἐπίεσεν αὐτὸν μὴ λαλῆσαι, ἕως ἡ Ἀθηνᾶ, καλῶς ποιήσασα, μετέστησέ σε ἐκεῖθεν.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅσον σοι ἄξια ταῦτ' εἴρηται περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, τοσοῦτον δοκεῖ λύπης αἴτια γίγνεσθαι· μάτην γὰρ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα καὶ θαυμαστὰ, μηδενὸς ἂν δυνηθέντος αὐτῷ ἀπερύκειν τὸν θάνατον, καὶ εἰ αὐτῷ καρδία ἐνῆν σιδηρᾶ· τί γὰρ ὄφελος τούτων; ἀλλὰ νῦν γε παυώμεθα, εἰ δοκεῖ λέγοντες, ἵνα τραπόμενοι εἰς ὕπνον ἀναπαυώμεθα.

Ἐκ δὴ τούτων εὐθὺς Ἑλένη μὲν ἐκέλευσε τὰς θεραπαινίδας στρῶσαι ἐν αἰθούσῃ πρῶτον μὲν κώδια· ἔπειτα δ' ἐπιβαλεῖν ἐπιβλήματα πορφυρᾶ, εἶτα τάπητας, μετὰ ταῦτα χλαίνας ἁπαλὰς ἐπὶ πᾶσιν· ἵν' ᾖ αὐτοῖς κατακλιθέντας ἐπικαλύψασθαι· αἱ δὲ παραχρῆμα λαβοῦσαι δᾷδας, ἔστρωσαν ἐξιοῦσαι, ἔνθ' αὐτοῖς καὶ ὅπως προστέτακται· ἐκ δὴ τούτων οἱ ξένοι, κήρυκος αὐτοῖς ἡγουμένου, ἦλθον ἐν τῷ προδόμῳ· καὶ οὕτω Τηλέμαχος καὶ Πεισίστρατος κατακλιθέντες αὐτοῦ, ἐκοιμῶντο· ταὐτὸ δ' ἐποίησε καὶ Μενέλαος, καταδὺς ἐν τῷ μυχαιτάτῳ, παρακατακλιθείσης αὐτῷ καὶ τῆς εὐρυπέπλου Ἑλένης.

αὐτῷ κέρδος, καὶ σιδήρειος εἰ ἦν. νῦν ἀπολωλώς. 297. Δέμνια] στρώματα. 300. Ἴσαν ἐκ] ἐξήεσαν. 302. Ἐν προδόμῳ] τῷ πρὸ τοῦ θαλάμου. 305. Ἐλέ-

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆθι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρως,
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δήμιον, ἦ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα·
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵτε μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσεν
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ

ξατο] συνευνάσθη. 311. Παρῖζε] παρεκάθισε. 314. Δήμιον] δημόσιόν τι κοινὸν

Ἡνίκα δ' ἐφάνη ἡ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς, ὑπαυγάζουσα τὸν ὁρίζοντα, ἐγερθεὶς τῆς κλίνης Μενέλαος, τά θ' ἱμάτια ἀμφιεσάμενος, τά τε πέδιλα ὑποδησάμενος, καὶ τὸ ξίφος ἀναρτησάμενος, ἐξῄει θεῷ ἐναλίγκιος ὅλως. καὶ εἰσιὼν ὡς Τηλέμαχον, παρεκάθησε, καί φησι· Τηλέμαχε, γενναῖον μειράκιον, ἄγε νῦν εἰπέ μοι, τί ποθ' ὅ,τι σε δεῦρ' ἐς Λακεδαίμονα τοσοῦτον διαβαλεῖν ἠνάγκασε πέλαγος· πότερον, τῶν κοινῶν τοῦτ' ἐστιν, ἢ ἴδιον τι τῶν σαυτοῦ; δεῖ μέν τοι γε εἰπεῖν τἀληθές.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· Μενέλαε υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, ἧκον, φήμην τινὰ περὶ τοῦ πατρὸς παρὰ σοῦ ἀκουσόμενος· οἶκος γὰρ οὑμὸς κατεσθίεται, καὶ τὰ προσόντα μοι πάντα καταναλίσκεται· φορὰ γὰρ ἀνδρῶν δυσμενῶν συῤῥυέντων, μνηστῆρες οὗτοι μητρὸς τῆς ἐμῆς, ἐξυβρίζοντες, τά τε πρόβατα καὶ τὰς βοῦς σφάζουσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν· διὸ δέσμαί σου, τῶν σῶν ἁπτόμενος γούνων, εἴπου αὐτὸς αὐτοῖς ἑώρακας, ὀφθαλμοῖς τὸν ἐμὸν πατέρα ἀπολωλότα, ἢ παρ' ἄλλων ἀκήκοας τὶ περὶ αὐτοῦ πλανωμένου, εἰπεῖν μοι, ὅ,τι ποτὲ καὶ ὅπως τυγχάνεις εἰδώς· ἡ γὰρ μήτηρ ἔοικε τεκεῖν αὐτὸν ὑπ' ἀλάστορι δαίμονι· δεῖ δ' οὖν σε εἰπεῖν τἀληθῆ, ὥσπερ ἔχει, μηδενὶ μήτε οἴκτῳ, μήτ' ἐλέῳ πρὸς ἐμὲ ἐνδιδόντα. Ναὶ, ὦ Μενέλαε, εἴτι παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἤτοι λόγῳ, ἢ ἔργῳ εὖ σοι ποτὲ ἐν Τροίᾳ γεγένηται, ὅπου πολλὰ ὑμῖν ξυνηνέχθη παθεῖν, τούτων νῦν μεμνημένος, λέγε μοι, δέομαι, τἀληθῆ.

Μενέλαος δὲ προσοχθίσας, ὦ τάλανες, ἔφη, ἐκεῖνοί γε, ὅπως τολμῷεν οὕτως ἐν εὐνῇ κατακλιθῆναι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ,

---

ἢ ἴδιόν σεαυτοῦ; 317. Κληηδόνα] φήμην. 319. Πλεῖος] ἔμπλεως. 325. Περὶ γὰρ] ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους. 330. Δήμῳ ἐνὶ Τρώων] κατὰ τὴν Τροίαν. 335. Ἐν ξυλόχῳ] ἐν πυκνῷ ἄλσει, ἐν ᾧ ἐνεδρεύουσιν οἱ λοχοῦντες, παρὰ τὸ

Ἤθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοὶ,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲκ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
[Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.]
Νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε· Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσιν·
Τόσσον ἄνευθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν·
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.

σὺν καὶ λόχος. 336. Γαλαθηνοὺς θηλάζοντας ἔτι. 337. Κνημοὺς ἐξερέῃσι τὰς προβάσεις τῶν ὀρέων διαρευνᾷ, καὶ τὰς κοιλάδας τὰς θαλλούσας τῇ χλόῃ 343. φιλομηλείδῃ] οἱ μὲν, τῷ υἱῷ τοῦ Φιλομηλέως, ὅτις εἴη· οἱ δὲ Πατρόκλῳ

κακοὶ αὐτοὶ ὄντες· ὡς γὰρ εἴτις ἔλαφος τὰ ἑαυτῆς νεογνὰ εἰς κοίτην πῃ λέοντος εἰσελάσασα, νέμοιτο αὐτὴ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐκ χώρου χῶρον ἀμείβουσα καὶ νάπας ἐκ ναπῶν εὐθαλεῖς· εἶτ' ἐλθὼν ὁ λέων συνήθως εἰς τὸν ἑαυτοῦ φωλεὸν, διεσπάραξε πάντα· οὕτως Ὀδυσσεὺς ἐπιφανεὶς ποθὲν, ἐποίσει ἐκείνοις τὸν ὄλεθρον. Αἲ Ζεῦ πάτερ, καὶ Ἄπολλον, εἴθ' οἷός ποτ' ἀνεφάνη ἐν Λέσβῳ, τῷ Φιλομιλέως παλαίσας ἐξ ἔριδος, ὃν ἀνατρέψαντος καὶ καταβαλόντος αὐτοῦ καρτερικῶς, ἥδιστον τοῦτ' ἐγένετο θεωμένοις τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτος ἐπιπέσοι καὶ νῦν τοῖς μνηστῆρσιν· οὕτω γὰρ πικρὸς αὐτοῖς ἀπολεσθεῖσιν ὁ γάμος ἔσται. Περὶ δ' ὧν μου πυνθάνῃ, ὦ τέκνον, δεόμενος, ἐρῶ σοι ἀτρεκῶς, ὃ οἶδ' ἀκούσας παρὰ τοῦ γέροντος, ᾧ Πρωτεύς ἐστιν ὄνομα, μηδέν σε ἀποκρυπτόμενος.

Ἡνίκ' ἐκ Τροίας, πνεύματι ἐναντίῳ χρησάμενος, ἀπηνέχθην εἰς Αἴγυπτον, βουλόμενος ἀναπλεῦσαι, οὐχ οἷός τε ἐγενόμην, τῶν θεῶν κωλυόντων, ἐφ' οἷς ἑκατόμβας οὐ προσήνεγκα θύσας· οὐδένα γὰρ χρόνον ἐκεῖνοι ἐθέλουσι παρηκόους ἡμᾶς αὐτῶν εἶναι τῶν προστεταγμένων· ἔστι δὲ νῆσός τις πρὸ Αἰγύπτου, ἣν Φάρον κικλήσκουσιν ἄνθρωποι, μακρὰν τῆς ἠπείρου οὐ πλέον, ἢ πλοῦν ἡμέρας νηῒ ουρίῳ πνεύματι χρησαμένῃ· καὶ ἐν αὐτῇ λιμὴν εὔορμος, ἐξ οὗ οἱ πλωϊζόμενοι, ἀνάγονται ἀρδευσάμενοι· ἐνταῦθα κατέσχον με

τῷ τῆς Φιλομήλης. 348. Παρακλιδὸν] παρακλίνων εἰς ψευδῆ. 349. Γέρων ἅλιος] ὁ θαλάσσιος, ὁ Πρωτεὺς, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς. 353. Ἐφετμέων] τῶν προσταγῶν. 355. Φάρον δὲ ἑ] φάρον δὲ αὐτὴν ὀνομάζουσι· πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας αὕτη κεῖται. ἀποχερσωμένη νῦν τοῦ Νείλου πολύ τι χρῆμα Ἰλύος ἀεὶ προσχόντος· Αἴγυπτον μέντοι ἐνταῦθα νοητέον, οἶμαι, αὐτὸν τὸν Νεῖλον· οὕτω γὰρ καὶ 477. Κατωτέρω. 358. Ὅθεν τε ἀπὸ] ἐκ παραλλήλου τὰ μόρια ἄμφω κεῖται. 359. Ἀφυσσάμενοι] ἀφ' οὗ ἂν ἐκεῖθεν ἀντλήσωσιν ἑαυτοῖς ὕδωρ. 361

οἱ θεοὶ νηνεμίᾳ ἡμέρας εἴκοσι μάλιστα, τῶν πνευμάτων, ἃ πομπὰ γίγνεται μάλιστα τῶν νεῶν, ἠρεμούντων· τῶν οὖν ἐπιτηδείων ἐπιλελοιπότων, καὶ τῶν ἑταίρων ἀθυμίᾳ καταπεπτωκότων, οὐδὲν μᾶλλον ἦν προσδοκᾷν, ἢ τὸν θάνατον, εἰ μὴ Εἰδοθέα ἡ τοῦ Πρωτέως θυγάτηρ ἐλεήσασά με, διέσωσεν· αὕτη γὰρ δοῦσα μέ πη μόνον πλανώμενον σκυθρωπὸν (οἱ γὰρ ἀμφ' ἐμὲ πλανώμενοι ἐν τῇ νήσῳ, σίτου μηκέτι ὄντος, ἐπειρῶντο ἀποζῆν ἀπὸ τῆς θαλάσσης) προσιοῦσα φησίν· ἄγ' εἰπέ μοι, ὦ ξένε, πότερον νήπιος εἶ, ἢ ἀξύνετος, ἢ καὶ ἑκὼν καθυφίης, ἄλλως ἡδόμενος τοῖς παροῦσι δεινοῖς; τί γὰρ οὕτως ἐμφιλοχωρεῖς τῇ ἐρήμῳ τῇδε, ἔνθα σοι τελευτὴ τῶν κακῶν οὐδέποτ' ἔσται, καὶ τῶν ἑταίρων τῶν σῶν αἱ ψυχαὶ δοκοῦσιν ἐκλελύσθαι παντάπασι; Ταῦτα μὲν ἐκείνη.

Ἐγὼ δὲ ἐκπλαγεὶς πρὸς τὴν ὄψιν, ἀπεκρινάμην, Θεά· τοῦτο γάρ μοι δοκεῖς εἶναι· οὐχ ἑκὼν παραμένω ἐνταῦθα· ἀλλ' ἐξ ὧν μοι δοκῶ ἁμαρτεῖν πρὸς τοὺς ἀθανάτους· οἳ ἐν οὐρανῷ κατοικοῦσιν· ἀλλ' ἄγ' αὐτὴ δεῦρ' εἰπέ μοι· πάντων γὰρ ἵστορές ἐστε ὑμεῖς οἱ θεοί· ὅστις αὐτῶν καὶ ἐφ' ὅτῳ ποτ χολωσάμενος, κατερύκει με οὕτω, καὶ ὅπως ἂν δυναίμην ἐξορμίσασθαι εἰς τὸ πέλαγος.

Ταῦτ' οὖν δεομένῳ μοι, ὑπολαβοῦσα ἐκείνη ἔφη· ἐγώ σοι, ὦ ξένε, ἐρῶ ἀκριβῶς, ὅπως σοι καλῶς ταῦθ' ἕξει· ἔστι γέρων ἐνταῦθα θαλάσσιος, ἀληθὴς, ἀθάνατος, Πρωτεὺς τοὔνομα ἐξ Αἰγύπτου, Ποσειδῶνος θεράπων, θαλάσσης ὅλης τὰ

ρίωπων. κατηναλώθησαν. 364. Ὀλοφύρατο] ᾤκτειρε. 367. ἔρροντι] εἰς φθορὰν ἰόντι. βαδίζοντι. 371. Χαλίφρων] χαλαρόφρων, ἀνόητος. 373. Τέκμωρ] πέρας τῆς ἀμηχανίας. 374] Μινύθει] ἐλαττοῦται. 377. Μέλλω] ἔοικα ἁμαρτεῖν τοῖς θεοῖς. 381. Νόστον] ἀποδοτέον τοῦτο μᾶλλον εἰς τὸ Ἔδησε, τὸ δὲ κελεύθου εἰς τὸ Πεδάα. 384. Πωλεῖται.] ἀναστρέφεται. 386, Ὑποδμὼς] θεράπων, 388

Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μήτις με θεῶν ὀλοφύρατο, καί μ' ἐσάωσεν,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα,
Ἥ μ' οἴῳ ἔῤῥοντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο φώνησέν τε·
Νήπιος εἶς, ὦ ξεῖνε, λίην τόσον, ἠὲ χαλίφρων;
Ἠὲ ἑκὼν μεθίεις, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων;
  Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ πέρ ἐσσι θεάων,
Ὡς ἐγώ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ πέρ μοι εἰπέ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
  Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων, ἅλιος, νημερτὴς,
Ἀθάνατος, Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·

Ἁλιαέες] οἱ θαλάσσιοι· 363. Ἤϊα] τὰ ἐφόδια. τοῦτο δὴ ἡ δύναμις τῶν ἀνθ-

Τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι·
Τόνγ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος, λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα·
Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, Διοτρεφὲς, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μή πώς με προϊδὼν, ἠὲ προδαεὶς, ἀλέηται·
Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος, νημερτὴς,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς·
Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης
Ἀθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφιν,
Εὐνάσω ἑξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσῃσι, νομεὺς ὣς πώεσι μήλων.

Λελαβέσθαι] ἐπιλαβέσθαι. 396. Προδαείς] προμαθὼν διαφύγῃ. 397. Ἀργα-

βάθη εἰδώς· ὃν πατέρ' ἐμὸν γενέσθαι φασί· τούτου οὖν εἰ δυνηθείης τολμῆσαι ἐξ ἐνέδρας λαβέσθαι, τήνθ' ὁδὸν, ὅσηγε σοι, καὶ ἥτις, καὶ τὸν τρόπον, ὅπως τὴν θάλασσαν διαπλεύσεις, ἐξηγήσεταί σοι ῥᾳδίως· χωρὶς δὲ τούτων καὶ τῶν οἴκοι, εἰ βούλει, ἐξ ὅτου τυγχάνεις ἐκεῖθεν ἀπάρας, ὅπως ταῦτ' ἔχει, πολλὰ παρ' ἐκείνου μαθήσῃ.

Ταῦτα μὲν ἐκείνη· ἐγὼ δ' ὑπολαβὼν, σὸν, ἔφην, ἐστὶν, ὦ θεὰ, διδάσκειν με, ὅπως μοι ἄριστα ταῦτα ἕξει, ἵνα μὴ προϊδὼν ὁ γέρων, ἢ παρ' ἑτέρου του μαθὼν διαφύγῃ, ἄλλως τε καὶ χαλεπὸν ὂν ἀνδρὶ βροτῷ θεοῦ ἀθανάτου κρατῆσαι.

Ἐκ δὴ τούτου ἤρξατο ἐξηγήσασθαί μοι τὸν τρόπον, λέγουσα οὕτως· ἐγώ σοι, ὦ ξένε διδάξω πάντ' ἀτρεκῶς· ἡνίκα γὰρ ἴδῃς τὸν ἥλιον γενόμενον ἐν μεσουρανήματι, τόθ' ὁ γέρων ἐξιὼν τῆς θαλάσσης, ὡς ἔθος, ἐν αὔρᾳ ζεφύρου, τοῦ κύματος ἤδη ὑπομελανοῦντος, ἀναπαύεται ἐν κοίλοις σπηλαίοις· καὶ ἀμφ' αὐτὸν Φῶκαι, γένος τοῦτ' Ἀμφιτρίτης, ἀθρόαι τινὲς ἐξ ἀβύσσου αὐτοῦ ἀνακύπτουσαι, συμπαρακαθεύδουσιν, ὡς πικρόν τι καὶ δυσῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόζουσαι· ὅπου ἔγωγ' ἅμα ἕῳ ἀγαγοῦσά σε ὑποκρύψω· χρὴ δὲ σε τρεῖς ἔτι τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ τοὺς γενναιοτέρους τε καὶ ῥωμαλαιοτέρους ἐκλεξάμενον, προσλαμβάνειν· ἵνα δὲ ἴδῃς καὶ οἷς τρόποις χρώμενος, μεταβάλλεται· πρῶτον μὲν γὰρ Φῶκας καθ' ἑκάστας διερευνώμενος ἀριθμήσει· εἶθ' οὕτω πάσας ἀνευρὼν, εὐνασθήσεται ἐν μέσαις, ὡς ποιμὴν ἐν βοσκήμασι· τότ' οὖν

λέον] ἀμεταχείριστος. ἀμήχανος. οὐχ οἷος· 402. Φριξὶ] τῇ ἐκ τῆς ἐπιπολαίου μικρᾶς κινήσεως τῶν ὑδάτων ἐπιγινομένῃ μελανίᾳ. 404. Νέποδες] ἄποδες, ἢ νηχόποδες. ἐν τῷ νήχεσθαι ἔχουσαι τὸ μεταβαίνειν. — Ἁλοσύνης] τῆς θαλάσσης. 406. Ἀποπνείουσαι] ἀπόζουσαι. 408. Εὖ κρίνασθαι] εὖ αἱρεῖσθαι. 410. Ὀλο-

Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότ᾽ ἔπειθ᾽ ὑμῖν μελέτω κράτος τε βίη τε·
Αὖθι δ᾽ ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ, θεσπιδαὲς πῦρ·
Ὑμεῖς δ᾽ ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν·
Ἀλλ᾽ ὅτε κεν δή σ᾽ αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
Ἥρως· εἴρεσθαι δὲ θεῶν, ὅςτις σε χαλέπτει,
Νόστον θ᾽, ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ᾽ ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ ἐπὶ νῆας, ὅθ᾽ ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ᾽ ὁπλισάμεσθ᾽, ἐπί τ᾽ ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἤϊα, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ᾽ ἰθύν.
Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματα᾽ ἔνεικεν·
Πάντα δ᾽ ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ᾽ ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ᾽ ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ᾽ ἁλίῃσιν
Ἧστο μένουσ᾽· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·

φῶϊα] τὰ ὀλέθρια, ἢ δόλια φρονήματα. 416. Καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι]

ἐπειδὰν ὑμεῖς ὡς τάχιστ' ἴδητε αὐτὸν οὕτως ἔχοντα, ἐπιπεσόντες, κατέχετε αὐτὸν ὅσον οἷόν τ' ἀφύκτως, καί περ ἀνταγωνιζόμενον, ἐφ' ᾧ διαδρᾶν· τόλμης γὰρ πολλῆς καὶ ἰσχύος τόθ' ὑμῖν χρεία μάλιστα· οὐ γὰρ ἔσθ' ἑρπετὸν ἐπὶ γῆς, εἰς ὃ μὴ πειράσεται μεταβάλλεσθαι, ὕδωρ τε, καὶ πῦρ, καὶ ἄλλα μυρία γενόμενος· ἀλλ' ὑμεῖς γ' ἀπρὶξ αὐτοῦ ἐχόμενοι, μᾶλλον συνέχετε, μέχρις ἂν ἴδητε αὐτὸν τὸ πρῶτον μεταλαβόντα εἶδος· τηνικαῦτα δὲ χαλάσαντες τὴν βίαν, πυνθάνεσθε, τίς ποθ' ὑμῖν τῶν θεῶν, καὶ ἐφ' ὅτῳ χαλαιπήνας τυγχάνει, καὶ ὅπως ὑμῖν τοῦγε λοιποῦ ἀσφαλέστερα ἔσται εἰς φίλην πατρίδα γαῖαν ἀπονοστῆσαι. Ταῦτα δὴ εἰποῦσα, κατέδυ σὺν ἤχῳ πολλῷ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐγὼ δὲ κατῄειν εὐθὺς εἰς τὰς ναῦς, ἃς ἀνειλκύκειμεν ἔξω τῆς θαλάσσης, πολλὰ ἀνακυκλῶν κατὰ νοῦν· ἐλθὼν δὲ ὡς τοὺς ἄλλους, ἐδειπνοποιησάμεθα· καὶ νυκτὸς ἐπελθούσης, ἐκοιμήθημεν· ἅμα δ' ἕῳ, ὅθ' ἡ τοῦ ἡλίου ἀκτὶς ὑπερκύπτουσα, σελαγίζει τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς, ἐπαγόμενος ἔτι τρεῖς τῶν ἑταίρων, οἷς μάλιστα πέποιθα ὁρμητικωτέροις γενήσεσθαι, ἐβάδιζον πολλὰ εὐχόμενος τοῖς θεοῖς, ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, ἔνθα μοι κεκέλευστο πρώην παρὰ τῆς θεοῦ.

Ἡ δὲ νύμφη ἐν τούτῳ ἡ εἰς τὴν θάλασσαν καταδεδυκυῖα, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν πάλιν, τέσσαρας δορὰς Φωκῶν νεοδάρτους φέρουσα ἐν χερσίν· οἷς ἐμηχανᾶτο τὸν ἑαυτῆς φενακίσαι πατέρα· εὐνὰς γὰρ ἐν τῇ ψάμμῳ ὀρύξασα τέσσαρας, καθῆστο αὐτοῦ περιμένουσα· ὡς δὲ ἀφικόμεθ' ἡμεῖς, λαβοῦσα κατέ-

---

καὶ ἐπιθυμοῦντα ἀγωνιζόμενον διαδρᾶσαι. 419. Ἐχέμεν] ἔχετε· σύνηθες αὐτῷ τὸ Ἀπαρέμφατον ἀντὶ Προστακτικοῦ, — Πιέζειν] συσφίγγειν. 422. Σχέσθαι βίης] ἄφετε αὐτόν. 429. Ὁπλισάμεθα] παρεσκευασάμεθα, 434. Πεποίθεα. . Ἰθὺν] ἐπεπείθειν εἰς πᾶσαν ὁρμήν. 436 Ἔνεικε] ἤνεγκεν. 438. Διαγλάψασα]

Ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.
Τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα,
Ἡδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδὼς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
Ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;

ἐρύξασα. 441. Αἰνότατος] ἐπίπονος, ἀφόρητος ἡ ἔνεδρα ἦν διὰ τοῦ βαρέως ὄζειν τὰ δέρματα. 444. Ὄνειαρ] ὠφέλειαν 447. Ἠοίην] τὸ μέχρι μεσημβρίας διάστημα τῆς ἡμέρας. 450. Ἔνδιος] μεσημβρινός. 451. Ζατραφέας] εὐτραφεῖς. — Λέκτο] κατηρίθμησε. 452. Λέγε κατηρίθμει ἐν ταῖς φώκαις. 453. Ὠΐσθη] ὑπέλαβεν. — Λέκτο] κατεκλίθη συγκαθεύδησε. 454 Ἰάχοντες] βοήσαντες ἐπεπέ-

κλινεν ἕκαστον ἑξῆς ἐν ὀρύγματι, καὶ ἀμφεκάλυψε περισταλῶς τῇ δορᾷ· καὶ τοῦτο μὲν ἦν ὁ λόχος· ἀλλ' ἡ ὀσμὴ ἡ ἐκ τῶν δορῶν, δεινῶς λυμαινομένη τὴν ὄσφρησιν, καὶ τὴν πνοὴν ἀποπνίγουσα, ἀνύποιστος ἦν· τίς γὰρ ἂν παραμείνειε κήτει; ἀλλ' ἡ νύμφη εὐθὺς καὶ τοῦθ' ἡμῖν ἐθεράπευσεν ἐπινοίᾳ· ἀμβροσίαν γὰρ, πολύ τι χρῆμα ἐπιπνέουσαν εὐωδίας, ἑκάστῳ ἡμῶν ἐνστάξασα τῇ ῥινὶ, διέλυσε παραχρῆμα τὴν ἀπὸ τῶν δορῶν βαρεῖαν ἀποφοράν. Ἡμεῖς τοίνυν ἐν τούτῳ ὑπεμένομεν, ὅσον οἷόν τε ἡσυχῇ, ἐπὶ τοῦ σχήματος μέχρι μεσημβρίας· καὶ τότε δὴ ἑωρῶμεν τὰς φώκας ἐξιούσας ἀθρόας τοῦ ὕδατος, κἀν τῇ ψάμμῳ ἑξῆς κατακλινομένας, ἔπειτα τὸν γέροντ' αὐτὸν ἐπερχόμενον ἁπάσας τῇ θέᾳ, καὶ καταριθμοῦντα, ἀρξάμενον ἀφ' ἡμῶν ἄνευ τινὸς ὑπονοίας πρὸς τὴν σκευωρίαν· ὡς δὲ καλῶς αὐτῷ τοῦτο εἶχε, κατεκλίθη καὶ αὐτὸς ἑξῆς παρ' ἡμῖν, ὡς ἔθος αὐτῷ ἦν. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἐκπηδήσαντες μετὰ βοῆς ἡμεῖς ἀφ' ἑνὸς σημείου ἀπὸ τῆς ἐνέδρας, καὶ ἐπιθέμενοι αὐτῷ, ἐκρατήσαμεν· ὁ δὲ κατέφυγεν εὐθὺς εἰς τὴν γοητείαν, λέων πρῶτον γενόμενος, ὡς βαθὺ τὸ γένειον καθειμένος, ἔπειτα δράκων, εἶτα Πάρδαλις, σῦς μετὰ ταῦτα, ἐκ δὲ τούτου αὖ πάλιν ὕδωρ, καὶ ἐπὶ πᾶσι δένδρον ὑψιτενές· ἀλλ' ἡμεῖς γ' ἐν ἅπασι τούτοις ἐπιτείνοντες τὸν ὑπάρχοντα τόνον καρτερικῶς, οὐχ ὑπεχαλῶμεν ἑκόντες οὐδ' ὁπωσοῦν, πρὶν ἢ καμὼν ὁ γέρων καὶ καθυφεὶς, ἤρετό με εἰπών· υἱὲ Ἀτρέως, τίς σε ποτὲ τῶν θεῶν, καὶ τί βουλόμενον παρ' ἐμοῦ, ἐξεδίδαξεν, ὥστ' ἐκ λόχου καὶ ἄκοντός μου κατακρατῆται; καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἐνεδίδου.

σομεν αὐτῷ. 463. Τέο σε χρή;] τίνος σοι χρεία ἐστί; 465. Παρατροπέων]

Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι· μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα·
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο, Διϊπετέος ποταμοῖο,
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγε ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν, Τροίηθεν ἰόντες,
Ἦέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηός,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι

Ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα· τί με τοιαῦτ', ὦ γέρον, σοφιζόμενος ἐρωτᾷς; οἶσθα γάρ με πολὺν ἤδη χρόνον κωλυόμενον ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τελευτὴν εὑρέσθαι τῶν δεινῶν ποθὲν μὴ δυνάμενον, ἀλλ' ἄλλοτ' ἄλλως τῷ πάθει κατατηκόμενον· ἄγε τοίνυν εἰπέ μοι αὐτὸς ὡς πάντα ταῦτα εἰδὼς, ὅστις ποτὲ τῶν θεῶν καὶ ἐφ' ὅτῳ κωλύει· καὶ ὅπως ἄν μοι γένοιτο ῥᾴδιον αὖθις ἐκπλεῦσαι ἐντεῦθεν· ταῦτα μὲν ἐγώ.

Ὁ δὲ, δεῖσε, ἔφη, θύσαντα πρῶτον Διῒ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οὕτως ἐπιβάντα ἀνάγεσθαι οἴκαδε· μὴ μέντοι κατ' εὐθεῖαν· εἵμαρταί σοι γὰρ μὴ ἰδεῖν μήτε πατρίδα, μήτε μὴν φίλους, πρὶν ἀφικέσθαι εἰς Αἴγυπτον ποταμὸν, καὶ ἑκατόμβας αὐτόθι τοῖς οὐρανίοις προσενεγκεῖν τῶν θεῶν· τότε δὴ ἐξέσται σοι τραπέσθαι ὁποιδήποτ' ἂν βούλῃ.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ ἀκούσας, δέδηγμαι δεινῶς τὴν καρδίαν, εἰ δεήσει με πάλιν ἐπ' Αἴγυπτον τοσοῦτον πλοῦν ἀποκινδυνεῦσαι· ἀλλ' οὖν καταπέψας τὸ πάθος, ἔφην πρὸς τὸν γέροντα, πάντα μοι ταῦτ', ὦ σοφώτατε γέρον, πεπράξεται παραυτίκα· νῦν δὲ δεῦρ' εἰπέ μοι περὶ τῶν Ἑλλήνων, εἰ πάντες ἀβλαβεῖς διεσώθησαν Τροίηθεν, οὓς ἐγώ τε καὶ Νέστωρ ἀναγόμενοι, κατελίπομεν αὐτοῦ, ἢ ἔσθ' ὅστις ἐπὶ τῆς νεὼς, ἢ ἐν ταῖς τῶν φίλων χερσὶ μετὰ τοσοῦτον πόλεμον ἀπωλέσθη. Ταῦτα μὲν ἐγώ.

Ὁ δ' αὖ πρὸς ἐμὲ, τί ταῦτα, φησὶν, ἀξιοῖς μαθεῖν παρ' ἐμοῦ· οὐδὲ γὰρ χρή σε πάνθ', ὅσα ἔγωγ', εἰδέναι· ἐπεὶ οὐ χαιρήσοις ταῦτα μαθών· πολλοὶ μὲν γὰρ ἐκείνων ἐσώθησαν,

---

παραλογιζόμενος ἐρωτᾷς. ἐν ἄλλοις δὲ ἐρεείνεις ἀντὶ τοῦ ἀγορεύεις κεῖται 489. Ἀδοκεῖ] ἀπροσδοκήτω. ἢ πικρῷ 495. Δάμεν] ἐδαμάσθησαν, ἀπέθανον. 496.

Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι.
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνγε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισιν.
Γυρῇσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν,
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
Καί νύ ἔκφυγε Κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
Ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
  Σὸς δέ που ἔκφυγε Κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξεν.
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα,
Ἀγροῦ ἐσχατιήν· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
Τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν

εἰσὶ δ' οἳ καὶ ἀπώλοντο καθ' ὁδόν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἐν πολέμῳ καταστρεψάντων τί καὶ ἂν εἴποιμι πρὸς εἰδότα; δύο δέ τινες καὶ αὐτῶν τῶν ἡγεμόνων ἀπώλοντο· εἷς δέ τις ἕτερος παρὰ τούτους ἐν νήσῳ πη ἔτι καὶ νῦν κατερύκεται ζῶν. Αἴας γὰρ ὁ τοῦ Οἰλέως, χρησάμενος ναυαγίῳ, Ποσειδῶνος δ' ἀρωγῇ ἐκπεσὼν εἰς τὴν πέτραν τὴν καλουμένην Τηραίαν, καί τοι ἀπεχθείας αὐτῷ ὑπαρχούσης πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, διέφυγεν ἂν τὸν κίνδυνον, εἰ μὴ ἀλαζονευσάμενος, παράβολον καὶ ἀσεβὲς προήνεγκεν ἔπος· ἔφη γὰρ, καὶ μὴ θελόντων τῶν θεῶν, σωθήσεσθαι· τοῦτο δ' ἀκούσας ὁ Ποσειδῶν, ὀργῇ ληφθεὶς παραχρῆμα, καὶ βαλὼν τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, ἐφ' ἧς ἦν ἐκεῖνος καθήμενος, ἐκ βραχίονος ἰσχυροῦ, κατήραξε μέσην· καὶ τὸ μὲν αὐτῆς ἔμεινεν, ὅπερ ἦν, τὸ δ' ἄνωθεν ἐκραγὲν, κατέπεσεν σὺν αὐτῷ εἰς τὴν θάλασσαν· κἀκ τούτου εἶδες ἂν αὐτὸν τότ' ἐν μέσοις τοῖς τῶν κυμάτων διαύλοις ἀθλίως φερόμενον· οὗτός σοι δὴ ὁ τοῦ Αἴαντος θάνατος.

Ἀγαμέμνων δ' αὖ ὁ σὸς ἀδελφὸς ἐν μὲν τῷ πλῷ, Ἥρας συναντιλαμβανούσης, διέφυγε πάντα κίνδυνον· ὡς δὲ ἀφίκετο κατὰ τὸν Μαλέαν, πνεῦμά τι τυφωνικὸν ἐπιγιγνόμενον αἴφνης, ἐξέωσεν αὐτὸν πρὸς τὴν ἐσχατιὰν, ὅπου πρῴην μέν ποτε κατῴκει Θυέστης, ὕστατον δὲ Αἴγισθος ὁ παῖς ἐκείνου ἐτύγχανεν αὐτοῦ βασιλεύων· ἐπειδὴ δὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἦν κἀκεῖθεν οἴκαδε ἀφικέσθαι, οὐρίου πνεύματος παρὰ τῶν θεῶν ἐκ μεταβολῆς ἐπιγενομένου, ἔσχεν αὐτόθι τῇ γῇ· καὶ ἀποβὰς, προσεκύνει τὴν πατρίδα, καταῤῥεόμενος δάκρυσιν, ἰδὼν αὐτὴν, ὡς οὐδέποτε ἥδιον· ἐν δὲ τούτῳ κατάσκοπός

χοί δ' αὖ δύο] Αἴας ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀγαμέμνων. 500. Γυρῇσι] ἐν Γυραῖς, ταῖς παρὰ τὴν Μύκονον πέτραις, οὕτω καλουμέναις διὰ τὸ περιφερεῖς εἶναι. 503.

Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρύσου δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνεν
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ', οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣ ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
Δὴ τότε μ' ἐ προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής·
Μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σύ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,

Λάσθη] ἐβλάβη. 508. Τρύφος] τὸ κατακλασθέν. 543. Ἀσκελὲς] ἀδιαλείπτως.

τις ἀπ' ἐνέδρας, ὃν αὐτὸς Αἴγισθος προὐκάθισεν ἐπὶ σκοπιᾶς πρὸ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ δυσὶ ταλάντοις χρυσοῦ φυλάσσειν ἐκεῖνον ἐρχόμενον, ἵνα μή τι προμαθὼν, φυλακὴν ποιήσηται ἑαυτοῦ, οὗτος δὴ ἰδὼν αὐτὸν ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς ἀποβάντα, δραμὼν, ἤγγειλε τῷ Αἰγίσθῳ· ὁ δὲ γνώμην ἐποιήσατο δόλῳ μᾶλλον κρατῆσαι αὐτοῦ· λαβὼν γὰρ τῶν ἀνδρῶν εἴκοσι λογάδας, ἐκάθισε λόχον, καὶ τράπεζαν κελεύσας παρασκευάσασθαι, αὐτὸς μὲν ἐξελθὼν σὺν ἵπποις καὶ ἅρμασιν, ὑπεδέξατο Ἀγαμέμνονα φιλοφρόνως· καὶ εἰσαγαγὼν, διεχρήσατο ἐν τῷ δείπνῳ, ὥσπερ βοῦν ἐν τῇ φάτνῃ, μηδὲν τῶν σκευωρημάτων εἰδότα· ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἄλλων τις τῶν ἀμφ' Ἀγαμέμνονα καὶ τῶν περὶ Αἴγισθον, ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον, ὑπ' ἀλλήλων ἐν τῷ δώματι αὐτοῦ κατακρεουργηθέντων ἁπάντων. Ταῦτα μὲν ἐκεῖνος.

Ἐγὼ δ' ἐκστὰς, δέδηγμαι δεινῶς τὴν καρδίαν πρὸς ταῦτα· καὶ καταβαλὼν ἐμαυτὸν ἐπὶ γῆς, κατήρδευον τὴν ψάμμον τοῖς δάκρυσι, μηκέτι τοῦ θανεῖν τὸ ζῆν τιθέμενος πρότερον· ὡς δὲ καλινδούμενος μεστὸς ἦν θρηνῶν, τότε δή φησι πρὸς ἐμὲ ὁ ἅλιος γέρων· υἱὲ Ἀτρέως, μηκέτι κλαῖε· οὐδὲν γὰρ ἐκ τούτου σοι πλέον ἔσται· ὅρα δ' ὅπως τάχιστα ἀποπλεύσειας οἴκαδε· εὑρήσεις γὰρ ἴσως Αἴγισθον περιόντα, εἰ μὴ Ὀρέστης αὐτὸν φθὰς ἀποκτείνειε.

Ἐγὼ δ' ἡδέως ἀκούσας τοῦτο, ἀνέπνευσα· καὶ δὴ ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον, ἠρόμην αὖθις τὸν γηραιόν· νῦν οὖν εἰδὼς, ὦ γέρον, τούτους ἀμφοτέρους, οἵας ποτ' ἔτυχον τελευτῆς, βουλοίμην ἂν παρὰ σοῦ καὶ περὶ τοῦ τρίτου μαθεῖν, εἰ ἔτι

---

544. Ἄνυσιν δήομεν] πρᾶξιν εὑρήσομεν, οὐδὲν κατορθώσομεν. 547. Κτεῖνεν] ἀντὶ τοῦ κτείνειεν. 549. Ἰάνθη] ἱλαρώθη, παρεμυθήθη. 567. Λυγιπνείοντας

Ὅστις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Ἠὲ θανών· ἐθέλω δὲ, καὶ ἀχνύμενός περ, ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Υἱὸς Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς·
Τῇπερ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτε ποτ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηυσὶν ἐΐσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο, Διϊπετέος ποταμοῖο,
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.

ζῶν κωλύεται ἐν τῇ νήσῳ, ἢ ὅλως τεθνηκὼς αὐτοῦ κατασήπεται· διαφέρει μοι γὰρ πολὺ τοῦτ' εἰδέναι, καίπερ καὶ τοῦτο τῶν λυπηρῶν ὂν τυγχάνει. Τοιοῦτόν μοι ἦν τὸ ἐρώτημα.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, ἔφη, οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ Λαερτίου ὁ ἐκ τῆς Ἰθάκης· ὃν ἐγὼ αὐτὸς αὐτοῖς εἶδον, ὀφθαλμοῖς βίᾳ ἐν τῷ τῆς Καλυψοῦς κατεχόμενον, καὶ τηκόμενον δάκρυσιν, ὅλως ἀπογνοὺς τῆς πατρίδος, μήτε νεὼς αὐτῷ, μήτε μὴν ἑταίρων παρόντων· οἳ ἄξουσιν αὐτὸν εἰς φίλην πατρίδα γαῖαν. Ἀλλὰ σύγ', ὦ Μενέλαε διοτρεφὲς, οὐχ εἵμαρται ἐν Ἄργει καταλῦσαι τὸν βίον· γαμβρὸς γὰρ ὢν τοῦ Διὸς, πεμφθήσῃ Ἑλένης ἕνεκα εἰς Ἠλύσιον πεδίον κατ' αὐτὰς τῆς γῆς τὰς ἐσχατιάς· ὅπου Ῥαδάμανθυς ὁ νομοθέτης ἐστὶν, ἔνθ' ἥδιστός ἐστιν ἀνθρώποις βίος, μήτε νιφετοῦ, μήτε χειμῶνος πολλοῦ, μήτ' ὄμβρου ἐπιγιγνομένου· Ζεφύρου γὰρ αὖραι ἥδισται ἐξ ὠκεανοῦ ἀνιεῖσαι, ἀναψύχουσιν ἀεὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνος εἰπὼν, κατέδυ εὐθὺς εἰς τὰ κύματα.

Ἐγὼ δὲ παραλαβὼν τοὺς ἑταίρους ἐπανῆλθον εἰς τὰς ναῦς, πολλὰ κατ' ἐμαυτὸν λογιζόμενος· ὡς δὲ ἤλθομεν, ἐδειπνοποιησάμεθα· καὶ σκοτίας καταλαβούσης, ἐκοιμήθημεν κατὰ τὴν ἀκτήν· ἅμα δὲ ὑποφαινομένῃ ἡμέρᾳ πρῶτον μὲν καθελκύσαντες τὰς ναῦς, ἐστήσαμεν τοὺς ἱστοὺς, καὶ ἀνεπετάσαμεν τὰ ἱστία· ἔπειθ' οἱ ἑταῖροι καθεσθέντες ἑξῆς ἐν τοῖς ἑδωλίοις, ἤνυτον ταῖς κώπαις ἐρέσσοντες· καὶ μετ' οὐ πολὺ προσχὼν ταῖς τοῦ Αἰγύπτου ἐκβολαῖς, τοῖς τε θεοῖς προσήνεγκα ἑκατόμβας τελείας, καὶ τάφον, αὐτοὺς ἐξιλασάμενος,

---

ἀήτας] αὔρας ἡδεῖαν πνοὴν ἐχούσας. 572. Πόρφυρε] διενοεῖτό μοι πορευομέ-

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· δίδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται.
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδησθα θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοίγ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἕλοι πόθος οὐδὲ τοκήων·
Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι· ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ' ἄξομαι, ἀλλά σοι αὐτῷ
Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε ζειαί τ', ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών·
Αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
Αἵθ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

νῳ. 584. Χεῦα] ἔχωσα ἐκεῖ τῷ ἀδελφῷ κενοτάφιον. 600. Κειμήλιον] ἀκί-

ἀνήγειρα τῷ ἀδελφῷ πρὸς κλέος ἀΐδιον· κἀπειδή μοι πάντα καλῶς ἔσχε ταῦτα, ἀνηγόμην πάλιν οὐρίῳ παρὰ τῶν θεῶν χρησάμενος πνεύματι· παρ' ὧν ῥᾷστά μοι γεγένηται ἐς φίλην ἀφικέσθαι πατρίδα γαῖαν. Ταῦτα μέν σοι τὰ κατ' ἐμέ· σὺ δὲ καλῶς ποιῶν παραμενεῖς ἔτι μικρὸν ὧδε χρόνον· ἑνδεκάτῃ δὲ, ἢ δωδεκάτῃ ἀπὸ τῆσδε ἡμέρᾳ πέμψω σε, δῶρα δοὺς ἀγλαὰ, ἵππους τρεῖς, καὶ ὄχημα ἄριστον· πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἔκπωμα χρυσοῦν, ᾧ χρώμενος ἐν σπονδαῖς πρὸς τοὺς ἀθανάτους, μνείαν κἀμοῦ ἔσῃ ποιούμενος τὸν ἅπαντα χρόνον.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα. Ἀτρείδη, μή με κώλυε δεῦρο πολὺν ἔτι χρόνον· καὶ γὰρ ἥδιστα μὲν ἂν ἔγωγ' ἐνδιατρίψαιμι, τῶν σῶν ἡδέως ἀκροώμενος λόγων, ὥς καὶ πόθον τῶν οἴκοι καὶ τεκόντας αὐτοὺς πάντα δεύτερα τίθεσθαι· ἀλλ' οἱ ἑταῖροι ἐν Πύλῳ παραμένοντες, ἀνιῶνται· δῶρα δὲ ὅ,τι μὲν ἄν μοι δῷς, ἡδέως δεξαίμην· βουλοίμην δ' ἂν μᾶλλον κειμήλιον τοῦτ' εἶναι, ὅ,τι ποτ' ἂν ᾖ· οὐ γὰρ ὁρῶ, ὅπως ἵπποις ἐν ὀρεινῇ οὔσῃ τῇ χώρᾳ οἴκοι δυναίμην χρήσασθαι· σὲ δὲ χρὴ τούτοις ἔχοντα ἥδεσθαι, ὡς πολλῶν πεδινῶν ἄρχοντα χωρίων, ἐν οἷς λωτός τε καὶ κύπειρον, πυροί τε, καὶ ζειαὶ, καὶ κριθαὶ ἄφθονοι φύονται, τῆς Ἰθάκης μήθ' ἱπποσίμου οὔσης, μήθ' ἱπποτρόφου· τοιαύτη γὰρ ἡ φύσις καὶ πασῶν μὲν τῶν νήσων γλίσχρα τὰ πρὸς ἱπποτροφίαν παρέχειν, τῆς δὲ Ἰθάκης καὶ μᾶλλον· αἰξὶ γὰρ αὕτη γε μάλιστα προσβατός· ἀλλὰ καὶ τοιαύτη γε πεφυκυῖα, ἔμοιγε τῆς ἱπποτρόφου πολλῷ μᾶλλόν ἐστι περισπούδαστος.

Ὁ μὲν δὴ ταῦτ' ἔφη· Μενέλαος δ' ἡσθεὶς ὅλως τοῖς λεγομένοις, καὶ τῇ χειρὶ περιψήσας αὐτὸν, ἔφη ὑπομειδιῶν· ἐξ

νητον ἢ ἄψυχον ἄγαλμα οἴκου. 606. Καὶ μᾶλλον ἐπήρατος] ἀλλ' ἔμοιγε (ἢ ταῖς αἰξὶ) μᾶλλον ἀρεστή· 608. Κεκλίαται] περιέχονται τῇ θαλάσσῃ κέκλεινται, κεκλία-

Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
Δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος·
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος,
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς,
Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.

ὧν λέγεις, ὦ τέκνον, δῆλος εἶ ἐξ ἀγαθοῦ αἵματος γεγονώς· οὐκοῦν ἀντὶ τῶν ἵππων ἄλλα σοὶ ἀντάξια ἔςαι δῶρα· πολλὰ γὰρ κειμήλια κεῖταί μοι ἔνδον· ὧν τὸ κάλλιστόν τε καὶ τιμαλφέστατον ἔσται σοι, κρατὴρ περιττῶς εἰργασμένος, ἀργυροῦς, χρυσῷ μεμιγμένος τὰ χείλη, ἔργον ὅλως Ἡφαίςου· ὃν δῶρον κἀγὼ ἐδεξάμην παρὰ τοῦ τῶν Σιδονίων ἀνάσσοντος, ἡνίκ' ἐκεῖσε γενόμενος, κατέλυσα παρ' αὐτῷ.

Τοιαῦτα μὲν οὗτοί γε διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους· ἐν δὲ τούτῳ παρῆσαν οἱ ἑστιάτορες, καὶ οἱ θεράποντες, πρόβατα ἀγαγόντες καὶ οἶνον εὐώδη· αἱ δὲ γυναῖκες ἄρτον θ' ἑξῆς παρεσκεύαζον αὐτοῖς, καὶ τἄλλα παρετίθουν τὰ περὶ τὸ ἄριςον.

Ἐν δὲ τούτῳ οἱ μνηςῆρες ἐν Ἰθάκῃ διέτριβον ἐν παιδιαῖς, δισκεύοντές τε καὶ ἀκοντίζοντες ἐν δαπέδῳ καθωμαλισμένῳ πρὸ τῶν βασιλείων· ἔνθα συνείθως καὶ πρώην ἐξύβριζον, ὧν Ἀντίνοός τε καὶ Εὐρύμαχος, ὡς δόξῃ τε καὶ ἀρετῇ τῶν ἄλλων προέχοντες, ἐθεῶντο καθήμενοι· κἀν τούτῳ Νοήμων ὁ Φρονίου, προσιὼν αὐτοῖς φησιν, Ἀντίνοε, ἆρ' οἶδέ τις, ὁπότε Τηλέμαχος ἐπανήξει ἐκ Πύλου; λαβὼν γὰρ τὴν ἐμὴν ναῦν, ᾤχετο ἀπιών· ἐμοὶ δὲ νῦν ἀνάγκη παρέστη πολλὴ διαβῆναι εἰς Ἦλιδα τῶν ἡμιόνων τινὰς αὐτοῦ δαμασόμενον· δυωκαίδενα γὰρ ἐκεῖ θήλειαί μοι ὑπάρχουσιν ἵπποι, καὶ ἡμίονοι οὐκ ὀλίγοι ἀδάμαστοι ἔτι. Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἐκεῖνοι ἀκούσαντες, ἐξεπλάγησαν, ὡς ἀπίστως ἐκλαβόντες τοὺς λόγους τοῦ πλευσεῖσθαι ἐκεῖνον εἰς Πύλον· προσεδόκουν γὰρ αὐτοῦ πῃ ἐν ἀγροῖς διατρίβειν παρὰ τοῖς ποιμνίοις.

ται ἀφαιρέσει τοῦ ἰῶτα. 616. Κεκράανται] τετελείωνται, κατεσκευασμένα εἰσί. 617. Πόρε δέ ἑ) δέδωκε δὲ αὐτὸν ἐμοί. 619. Τεΐν] σοι δοῦναι. 621. Δαιτυμόνες] οἱ ἑστιάτορες. 622. Εὐήνορα] τὸν ἐμποιοῦντα ἠνορίαν, ἀνδρίαν. 623. Σφὶν] αὐτοῖς. — Καλλικρήδεμνοι] καλὰ κρήδεμνα ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσαι. 626. Αἰγανέῃσιν] ἀκοντίοις. 627. Ἐντυκτῷ] ἐξωμαλισμένῳ, λείῳ τόπῳ. 633. Νεῖται] πότε ἐπανήξει. 636. Ταλαεργοὶ] ὑπομονητικοί, ἀδάμαστοι ἔτι. 638.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Νημερτές μοι ἔνισπε, πότ' ᾤχετο καὶ τίνες αὐτῷ
Κοῦροι ἕποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦ ἑοὶ αὐτοῦ
Θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
Ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
Ἦε ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ;
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
Αἰτίζει; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ' οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέρας,
Οἵ οἱ ἕποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ἠὲ θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
Χθιζὸν ὑπηοῖον· τότε δ' ἔμβη νηῒ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ,
Μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱὸς,
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται οὕτως,
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω

Ταῦτα δ' αὐτῶν διανοουμένων, ὑπολαβὼν Ἀντίνοος φησὶ πρὸς αὐτόν· ἄγε μοι εἰπὲ, ὦ Νοήμων, ποτ' ἐκεῖνος ᾤχετ' ἀπιὼν, καὶ πότερον, τῶν Ἰθακησίων λογάδων, ἢ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων τινὲς αὐτῷ συνεξέπλευσαν; δυνατὸν γὰρ καὶ τοῦτο· ἔπειτα, βίᾳ σου τὴν ναῦν ἀφελὼν, ἢ πείσας λόγῳ, ἀπῆρε;

Νοήμων πρὸς ταῦτα· τὴν μὲν ναῦν παρ' ἑκόντος ἐμοῦ ἔχει λαβών· τί γὰρ καὶ πάθοι τις, ὅτε γε τοιοῦτος ἀνὴρ, πολλὰ πράγματ' ἔχων, αἰτοίη; οἱ δὲ συνεκπλεύσαντες τῶν νέων τῶν Ἰθακησίων εἰσὶν ὅ,τι περ ὄφελος μεθ' ὑμᾶς· ἀρχηγὸν δ' αὐτοῖς καὶ τῶν ἐν τέλει Μέντορ' αὐτὸν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιβαίνοντα εἶδον· νῦν δὲ θαῦμα μ' ἔχει ἐκεῖνο· κοὐκ ἔχω ὅ, τι πότ' εἰκάσω, τὸν αὐτὸν χθὲς ἅμα ἕῳ αὖθις ἰδὼν ἐπιδημοῦντα, εἰ μή τις θεὸς ἦν ἐκεῖνος.

Οὗτος μὲν οὖν ταῦτ' εἰπὼν, ᾤχετ' ἀπιὼν οἴκαδε· οἱ δὲ δὴ ἐκπλαγέντες, ἐγένοντο ἐννεοί· κἀν τούτῳ ἐλθόντων καὶ τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ ἅλις αὐτοῖς ἠγώνιστο, ἀναστὰς Ἀντίνοος, ὅλως κατωφρυωμένος, πῦρ βλέπων, ἔφη. Ὢ πόποι, οἷον ἡμῖν τοῦτο συνέβη γενέσθαι, Τηλέμαχον ἀποπλεῦσαι· ἡμῖν δ' ἐδόκει λέγων οὐ πιστὰ λέγειν· ἀλλ' ἤδη τοσούτους ἡμᾶς λαθὼν, κομιδῇ νέος ὢν, ἀπεδήμησεν, ἐπιβὰς νεὼς, καὶ πολλοὺς τῶν νέων λογάδας συνεπαγόμενος· τοῦτο δὲ παρ' ἐμοί γε κριτῇ μεγάλων κακῶν ἡμῖν ἄρξει· ἀλλὰ Ζεὺς αὐτὸν ἀπολέσειε, πρὶν ἂν κακοῦ τινος ἡμῖν αἴτιος γένηται. Ἄγετε τοίνυν ὑμεῖς, δότε μοι νῦν ταχεῖαν ναῦν καὶ ἐρέτας ὡς εἴκοσιν, ὅπως ἐκπλεύσας, ἐνεδρεύσω μεταξὺ Ἰθάκης τε καὶ

Ἔφαντο] ᾤοντο, 647. Προστύξατο] ἐλιπάρισεν, ἐκολάκευεν. 650. Μελεδήματα] φροντίδας. 656. Ὑπ' ἠοῖον] ὑπὸ τὸ ἑωθινόν. 661, Ἀμφιμέλαιναι] αἱ διὰ

Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον ἠδ' ἐκέλευον·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Κῆρυξ τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἢ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος, οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ; ἥτ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων,
Ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλων κε φιλοίη·
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Αἲ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη.
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·

Σάμης κατὰ τὸν πορθμὸν, ὅπως γένηται αὐτῷ ὁ περὶ τοῦ πατρὸς πλοῦς ἐπικίνδυνος καὶ ὀλέθριος· ὁ μὲν ταῦτ' ἔφη.

Οἱ δὲ, ἐπαινέσαντες ταῦτα, καὶ παρορμήσαντες αὐτὸν ἐπιθεῖναι τοῖς λόγοις καὶ πρᾶξιν, ἦλθον εἰς τὸ δῶμα τοῦ Ὀδυσσέως· ἐν δὲ τούτῳ ἠκούσθη τῇ Πηνελόπῃ τὰ ὑπὸ τῶν μνηστήρων σκευωρούμενα Τηλεμάχῳ· κήρυξ γάρ τις παρὰ τῇ θύρᾳ ἑστὼς ἔξωθεν, καὶ ἀκούσας, ἃ αὐτοῖς ἐτυρεύετο ἔνδοθεν, ἔσπευσεν ἀγγελῶν αὐτὰ τῇ δεσποίνῃ· ἡ δὲ, ἅμ' ἰδοῦσ' αὐτὸν ἐπιβαίνοντα τῆς φλιᾶς, ἤρετο· κήρυξ, τί ποτ' ἄγεις προστεταγμένον παρὰ τῶν μνηστήρων, ἢ εἰπεῖν ταῖς θεραπαινίσι, παυσαμένας τῶν ἔργων, παρασκευάσαι αὐτοῖς τὰ περὶ τὴν τράπεζαν; μὴ γένοιτ' αὐτοῖς μήθ' ὧδε μνηστεύσαντας, μήθ' ἑτέρᾳ πῃ ὁμιλήσαντας, ἄλλοτε δειπνῆσαι ἐνταῦθα· ἀλλὰ τοῦτ' αὐτοῖς πύματον καὶ ὕστατον εἴη δεῖπνον· οἳ οὕτω συνεχῶς ἀθροιζόμενοι τὸν τοῦ Τηλεμάχου καταφθείρετε οἶκον· ἀχάριστοι, οὐδ' ἀκοῦσαί ποτε δοκεῖτε τῶν πατέρων ἡμῶν αὐτῶν, παῖδες ὄντες, οἷος περὶ αὐτοὺς ἐγένετο Ὀδυσσεὺς, μήτε λόγον εἰπὼν, μήτ' ἔργον πράξας ποτὲ, ἐφ' ᾧ τὸν μὲν ἂν μισοίη, τὸν δὲ φίλον ποιοίη· ὃς νόμος ἐστὶ μάλιστα τοῖς κρατοῦσιν· οὐδένα γὰρ ἐκεῖνος κακῶς ἐποίησε πώποτε· ἀλλ' ὑμῶν γε χαρακτήρ ἐστι δρᾷν, οἷαπερ καὶ ὁρᾶτε· ἡ δὲ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς εὖ πεποιηκότας δοκεῖ παντάπασιν ὑμᾶς ἐκλιπεῖν· ἡ μὲν δὴ ταῦτα.

Ὁ δὲ φρόνιμος Μέδων, καὶ ταῦτα, ἔφη, ὦ κυρία, δεινά τε καὶ χαλεπά· ἀλλὰ πολλῷ χαλεπώτερα ἔτι, ἃ νῦν μνηστῆρες ἐπιβουλεύουσι· Ζεὺς δ' αὐτὸς ἀπερύκοι! Τηλέμαχον

τὸ κεῖσθαι ἐν τῷ βάθει σκοτιναί. 672. Ἐπισμυγερῶς] ἐπιβλαβῶς ἑαυτῷ. 680. Κατ' οὐδοῦ] ἐπὶ τῆς φλιᾶς. 690. Ἐξαίσιον] ἀπαίσιον ἄδικον· 692, Ἐχθαίρῃσι οὐ τοῦτ' ἐστὶ ἀγαθοῖς βασιλεῦσιν ἦθος τὸν μὲν μισεῖν. τὸν δὲ φιλεῖν. 695. Φαίνεται] πασίδηλά εἰσι. — Εὐεργέων] εὐεργεσιῶν ἢ εὐεργετῶν. 701. Νισσό-

Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Οἴκαδε νισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δὲ οἱ ὄσσε
Δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερὴ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; οὐδέ τε τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵθ' ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.
Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Οὐκ οἶδ' εἴ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἠὲ καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ ἢ νόστον, ἢ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσσῆος.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
Τῆς δ' ἀδινὸν γοόωσα, μετηύδα Πηνελόπεια·
Κλῦτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
Ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο·
Ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν·
Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.

γὰρ αὐτὸν βουλεύονται ἀπολέσαι καταγόμενον οἴκαδε· ᾤχετο γὰρ ἐκεῖνος ἀπιὼν εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην ἀκουσόμενός τι περὶ τοῦ πατρός.

Πηνελόπη δ' ἅμα ἀκούσασα ταῦτα, παρελύθη ὅλως, τῆς ἰσχύος ἐκλιπούσης τὰ μέλη· καὶ ἦν σιωπῶσα ἐπὶ πολὺ δακρύων μεστὴ, τῆς φωνῆς ἐκλελοιπυίας ὅλως ὑπὸ τοῦ πάθους: ὡς δὲ ἀνέλαβεν ἑαυτὴν, ἔφη ταῦτα.

Κῆρυξ, τί ποτε βουλόμενος παῖς ούμὸς ἀπεδήμησε; τί δὲ καὶ νεῶν ἐπέβη τῶν θαλασσοπόρων, ὧν ἐπιβαίνοντες ἄνθρωποι ὡς ἐφ' ἵππων διὰ πολλοῦ πελάγους εἰς κίνδυνον ἑαυτοὺς παραβάλλουσιν; ἢ ἵνα μηδὲ μνεία τις ἔπειτα παρὰ τοῖς ἐπιγιγνομένοις αὐτῷ καταλείπηται; Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μέδων ἔφη μὴ εἰδέναι τὴν αἰτίαν, εἴτε αὐτὸς παρ' ἑαυτοῦ ὁρμηθεὶς, εἴθ' ὑπό τινος τῶν θεῶν παρορμηθεὶς, ἀπῆρεν, ἐς τοσοῦτον ἐκείνη λύπης ἀφίκετο, ὥστε μηκέτι δυναμένη, ἐπὶ τῆς ἕδρας καθέζεσθαι, καίτοι πολλῶν παρουσῶν, καταβαλοῦσα ἑαυτὴν κατὰ τοῦ ἐδάφους, ὠλοφύρετο σφόδρα· συνωλοφύροντο δ' αὐτῇ καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες νέαι τε καὶ παλαιαί· ὀψὲ δ' ἀπολοφυραμένη φησὶ πρὸς αὐτὰς πολλῷ πάθει, ὁρᾶτε, ὦ φίλαι, ὅσον με πασῶν τῶν κατ' ἐμὲ γυναικῶν οἱ Ὀλύμπιοι δυστυχεστέραν ἐποίησαν; ἢ πρῴην τε τοιούτου γενναίου ἀνδρὸς ἀπεστέρημαι, οἷος ἔμοιγ' ἦν Ὀδυσσεὺς ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ πάσῃ ἀρετῇ διαπρέπων ἐν Ἕλλησι, καὶ μέγιστον ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα κεκτημένον ἀξίωμα· καὶ νῦν αὖθις τὸν ἐμὸν φίλον παῖδα θύελλαι ἀναρπάσασαι, οὐκ οἶδ' ὅποι ᾤχοντο φέρουσαι· οὐ γὰρ ἀπιόντος ἐδυνάμην αἰσθέσθαι· σχέτλιαι

μενον] ἐπανερχόμενον. 703. Ἀμφασία] παρέλκει τὸ μ. ἡ φωνὴ αὐτῇ ἐσχέθη ὅλως. 705. Θαλερὴ] ἡ ζωηρά· 718. Ἷζε] καθῆστο ἐπὶ τῆς φλιᾶς τοῦ θαλάμου τοῦ μετὰ πολλοῦ κατασκευασθέντος καμάτου. 719. Μινύριζον] ἔκλαιον ἡσύχως. 721. Ἁδινὸν] πρὸς ἃς ἀθρόως, ἢ ἀθεῶς. 722. Πέρι περισσότερον, ἤπερ ἄλλῃ

Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο·
Ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
Ἀλλά τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέσειε γέροντα,
Δμῶ' ἐμὸν, ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον· ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος, καταλέξῃ·
Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
Ἤδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευεν,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρίν σοι ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι,
Ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόνα καλὸν ἰάπτῃς·
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχε' Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
Ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο

735. Ὀτρηρὸς θεράπων ταχὺς, εἰμή τι γραπτέον ὀτρηρῶς, Δολίον] δοῦλος οὐ-

ὑμεῖς γε, αἳ εἰδυῖαι σαφῶς τὸ πρᾶγμ' οὐκ ἐθελήσατε διϋπνίσαι με παραχρῆμα, ὁπότ' ἐκεῖνος ἔμελλε τῆς νεὼς ἐπιβήσεσθαι· εἰ γὰρ ᾔδειν ἀπᾶραι βουλόμενον δυοῖν θάτερον, ἢ αὐτὸν καὶ ἄκοντα ἔδει μένειν, καίτοι ὡρμημένον ἐκπλεῦσαι· ἢ ἀπάραντα, ὧδε καταλιπεῖν ἐμὲ τεθνηκυῖαν. Ἀλλὰ καλείτω τις δεῦρο Δολίον τὸν γέροντα, ὃν πατὴρ οὑμὸς, ὅτε τὸ πρῶτον ἐλήλυθα δεῦρο, ἔδωκέ μοι θεράποντα, νῦν δὲ τὸν κῆπον φυλάττοντα, καὶ καλλιεργοῦντα τὰ δένδρα, ἵν', ἐλθὼν ὡς Λαέρτην, εἴπῃ οἱ ἕκαστα· δυνατὸν γὰρ ἐκεῖνον, ἄμεινον βουλευσάμενον περὶ τῶν παρόντων, παρελθεῖν εἰς τὸ πλῆθος καταμεμψόμενον, ὅτι ἐπιβουλεύουσί τινες ἀνελεῖν Τηλέμαχον, τὸν τοῦ πολυτλήμονος Ὀδυσσέως υἱόν.

Εὐρύκλεια δὲ ἡ τροφὸς Τηλεμάχου πρὸς ταῦτα· Νύμφη φίλη, κἂν βούλῃ με ἀποκτεῖναι, οὐκ ἂν ἔγωγέ σε δυναίμην τὸ ὂν ἀποκρύψασθαι· ᾔδειν γὰρ αὐτὴ τὸ πραττόμενον, τὰ ἐφόδια πάντα, σῖτον, καὶ οἶνον αὐτῷ κελεύσαντι παρασχοῦσα· ἀλλὰ μεγάλῳ με ἀπηγόρευσεν ὅρκῳ, μηδὲν πρότερόν σοι κοινώσειν, πρὶν ἢ δωδεκάτη ἡμέρᾳ, εἰ μή τι ἀλοῦσα πόθῳ, μάθῃς ἄλλως τὸ πρᾶγμα· καὶ τοῦθ' οὕτως ἀποσεσιώπηται, ἵνα μὴ κελεύουσα φθείρῃς τὸ πρόσωπον δάκρυσιν· οὐκοῦν λουσαμένη σύγε καλῶς νῦν, καὶ καθαρὰ μεταμφιεσαμένη ἱμάτια, ἀνάβηθι εἰς τὸ ὑπερῷον σὺν ταῖσδε, καὶ εὔχου Ἀθηνᾷ τῇ τοῦ Διὸς θυγατρί· αὕτη γὰρ κἀκ τῶν πολλῶν τοῦ θανάτου ἐκεῖνον δύναται σῶσαι· μηδὲ τὸν γέροντα μάτην σκύλλε, οὕτω τῇ ἡλικίᾳ βεβαρυμένον· οὐ γὰρ πάντῃ, οἶμαι, μεμίσηται τὸ τοῦ Ἀρκεσίου γένος παρὰ τῶν θεῶν· ἀλλ' ἔσται τις,

τος ἐν τῇ ἀμπέλῳ διατρίβει παρὰ Λαερτίῳ, ὡς ἐν τῷ Ω φαίνεται 745. Ἤδεα] ᾔδειν, 749. Ἰάπτῃς] φθείρῃς τὸ πρόσωπον. 750. Ὑδρηναμένη] λουσαμένη. 755. Ἀρκεισιάδας] Λαερτίου, ὃς υἱὸς ἦν Λαερτίου. 758. Εὔνησε]

Ἐχθέσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται, ὅς κεν ἔχησιν
Δώματα θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
Ὣς φάτο· τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
Ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηεν,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον·
Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύει· οὐδέ τι οἶδεν, ὅ οἱ φόνος υἷϊ τέτυκται·
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐν ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε, σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
Ὣς εἰπὼν ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους·
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν·

ἔπαυσε. 762. Ἀτρυτώνη] ἀκαταμάχητε. 766. Ἀπάλαλκε] ἔπαυσε ἀπο-

ὃς τῶνθ' ὑψερεφῶν τούτων δόμων, καὶ τῶν εὐφορωτάτων ἀγρῶν κύριος ἔσται.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα, κατεστόρησε τῇ Πηνελόπῃ τὸ πάθος· ἡ δὲ νιψαμένη, καὶ καθαρὰ ἐξ ὑπαρχῆς περιβαλομένη ἱμάτια, ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον σὺν ταῖς θεραπαίναις· ἔνθα ἐνθεῖσα οὐλοχύτας κανέῳ, ηὔχετο τῇ θεῷ, λέγουσα τάδε. Ἀνίκητε, θύγατερ Διὸς αἰγιόχου, ἐπάκουσον ἐμοῦ δεομένης· εἴποτέ σοι ὁ Πολύμητις Ὀδυσσεὺς οἴκοι ἢ βοὸς, ἢ προβάτου ἔκαυσέ σοι μηρία, τούτων νῦν γε μνησθεῖσα, σῶσον μὲν τὸν υἱόν μου, ἀπάλλαξον δὲ καὶ τῆς τῶν μνηστήρων τούτων ἀσελγείας καὶ ὕβρεως· ταῦτα δὲ εἰπούσης αὐτῆς σὺν ὀλολυγῇ, ἐδέξατο εὐθὺς ἡ θεὸς τὴν εὐχήν.

Οἱ δὲ μνηστῆρες αἰσθόμενοι ταῦτ', ἐθορύβησαν ἐν τῷ δώματι· καίτις αὐτῶν ἀλαζονικώτερον εἰπὼν ἔφη· ἦπού γε τὸν γάμον ἡμῖν παρασκευάζει ἡ πολύμνηστος Πηνελόπη, ἀγνοοῦσα ὅλως, οἷος ὄλεθρος νῦν ἀρτύεται Τηλεμάχῳ· ταῦτα μὲν οὗτος ἐξύβριζε· θεὸς δὲ ἕτερόν τι αὐτοῖς ἐτολύπευεν. Ἐν δὲ τούτοις ἀναστὰς Ἀντίνοος, ἔφη· Λόγων μὲν, ὦ μακάριοι τοιούτων παυόμεθα, μήτι τούτων διαπορθμευθῇ εἴσω· σιγῇ δὲ μᾶλλον ὁμοθυμαδὸν ἀναστάντες, πράττωμεν, ὃ ἡμῖν πᾶσιν ἔδοξε.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, εἵλετο ἐκ πάντων ἄνδρας λογάδας εἴκοσιν· οὗτοι δὲ καταβάντες, καθείλκυσαν παραχρῆμα τὴν ναῦν εἰς

κώλυε. ἀλαζονευομένους. 767. Ὀλόλυξε] ηὔξατο μετ' ὀλοφυρμοῦ. — Ἀρῆς] τῆς εὐχῆς · 771 Ὅ οἱ φόνος] ὅτι τῷ υἱῷ αὐτῆς φόνος τολυπεύεται παρ' ἡμῶν. 774. Ἀλέεσθε] φυλάττεσθε, μὴ λέγετε. 776· Σιγῇ τοῖον] σὺν σιγῇ οὕτω μεγάλῃ. 778. Ἐκρίνατο] εἵχετο. 779 βὰν δ' ἰέναι] ὥρμηνο ἰέναι. 782:

Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηΐ μελαίνῃ,
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν·
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Τεύχεα δέ σφ' ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὥρμισαν, ἐν δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερωΐῳ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὁρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἤ ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ,
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσιν·
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος·
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ,
Ἰφθίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε, Φερῇς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γοόωσαν,
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληΐδος ἱμάντα,
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι· ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστιν
Σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.

Ἠρτύναντο] παρασκευάσαντο τὰς κώπας δήσαντες τροπωτῆρσι δερματίνοις

τὴν θάλασσαν· τὸν θ' ἱστὸν, κἀπὶ τοῦ ἱστοῦ τὰ ἱστία ἵστασαν, καὶ τὰς κώπας συνεῖρον τοῖς τροποτῆρσιν· εἶθ' οὕτως ἀνεπετάννυσαν τὰ ἱστία, καὶ οἱ θεράποντες ἐπετίθουν τὰ σκεύη· Ἐχόντων δὲ τούτων καλῶς, ἐξορμισάμενοι μικρὸν ὡς πρὸς νότον, ἐδειπνοποιοῦντο ἐμβάντες, τὴν ἐπιτολὴν περιμένοντες τοῦ ἑσπέρου, ταῦτα μὲν ἔπραττον οὗτοι.

Ἡ δὲ Πηνελόπη ἀναβᾶσα εἰς τὸ ὑπερῷον, ἔκειτο ἄσιτος, διαλογιζομένη καθ' ἑαυτὴν, ὅπως ἂν ὁ παῖς αὐτῆς δύναιτ' ἂν τὰς τῶν μνηστήρων διαφυγεῖν σκευωρίας· ὥσπερ δὴ καὶ λέων, σὺν δόλῳ ὑπ' ἀνθρώπων πολλάκις κυκλούμενος· τοιαῦτα δὴ διανοουμένην αὐτὴν κατέλαβεν ὕπνος λυσιμελής· κἀν τούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ, κατασκευάσασα εἴδωλον ὅμοιον Ἰφθίμῃ τῇ θυγατρὶ Ἰκαρίου, τῇ Εὐμήλου τοῦ ἐκ Φερῶν γαμετῇ, ἔπεμψεν αὐτὸ εἰς τὴν Πηνελόπην, καταπαῦσον αὐτὴν τῶν κλαυθμῶν καὶ δακρύων, εἴπως δυνηθείη· ὡς δὲ εἰσῆλθε διὰ τῆς κλειδὸς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, στᾶσα ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῇ, εἶπε ταῦτα. Καθεύδεις, ἀδελφὴ Πηνελόπη, σὺν οὐδενὶ λόγῳ λελυπημένη; οἱ γὰρ μάκαρες θεοὶ οὐκ ἐῶσί σε κλαίειν, οὐδὲ τήκεσθαι οὕτω λύπῃ· ὁ γὰρ παῖς ὁ σὸς, ὡς μηδὲν εἰς ἐκείνους ἐξημαρτηκὼς, ἐλεύσεταί σοι σῶς ὅσον οὔπω.

---

785. Ὑψοῦ] προσωταίρω. τῆς γῆς. 786. Ἕσπερον] ουχ' ἁπλῶς τὴν ἑσπέραν· αὕτη γὰρ παρῆν, καὶ ἐδείπνησαν ἤδη. ἀλλὰ τὸν ἀστέρα τὸν μετὰ τὴν ἑσπέραν φαινόμενον ὑπὲρ δύσιν. 788. Ἄπαστος] ἄγευστος, 789 Ὁρμαίνουσα] λογιζομένη. 792. Περὶ κύκλον] ὁπότε σὺν δόλῳ κυκλώσειεν αὐτόν· 794. Λύθεν ἄψεα] ἐλύθησαν, ἀνέθησαν τὰ μέλη εἰς ὕπνον. 798. Φερῇς ἔνι] ἐν Φεραῖς ταῖς ἐν Θετταλίᾳ. 802. Παρὰ τὸν ἱμάντα] διὰ τῆς ὀπῆς, δι' ἧς καὶ ὁ ἱμάς. ἴδε ἐν τῷ Α. στίχ. 442. 805. Ῥεῖα ζώοντες] οἱ ζῶντες ἀπόνως. 807. Ἀλιτή-

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσιν·
Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
Πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύος ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν.
Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου·
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια, μήτι πάθησιν
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν,
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἅμ' ἔσπεται, ἥντε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι (δύναται γάρ)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
Ἣ νῦν με προέηκε, τεῒν τάδε μυθήσασθαι.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ', ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·

Ἡ δὲ Πηνελόπη, ἡδέως ἐν τῷ τῶν ὀνείρων καθεύδουσα δώματι, ὑπολαβοῦσα ἔφη· ἆ, ἀδελφὴ, τί ποθ' οὕτως ἀπροσδοκήτως ἡμῖν παραγέγονας, μήπω πρότερον εἰωθυῖα τοῦτο ποιεῖν, ἅτε δὴ πόῤῥω πολὺ ἀφ' ἡμῶν τὰς διατριβὰς ποιουμένη; νῦν δ' ἐπιςᾶσα κελεύεις με παύσασθαι τῶν δακρύων, ἐφ' οἷς διατελῶ τηκομένη τὰ σπλάγχνα· οὐ γὰρ μόνον τὸν καλὸν κἀγαθὸν ἐκεῖνον πόσιν ἀπώλεσα, ἄνδρα ὁμολογουμένως παντοίᾳ ἀρετῇ ἐν Ἕλλησι διαπρέποντα, καὶ μέγα κλέος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἀράμενον· ἀλλὰ νῦν καὶ ὁ παῖς τῷ κομιδῇ νέος εἶναι, πόνωντε καὶ πραγμάτων πολιτικῶν ἄπειρος ἔτι ὢν, ἐπιβὰς νεὼς, ᾤχετ' ἀπιών· ἐφ' ᾧ μᾶλλον, ἢ ἐπ' ἐκείνῳ ὀδύρομαι, δεδοικυῖα ὅλως μὴ κακῷ τῳ ἢ κατὰ πόλιν πῃ, ἢ κατὰ τὸν πλοῦν περιπέσῃ· πολλὴ γὰρ φορὰ ἐχθρῶν ἐπ' αὐτὸν δοκεῖ συνεστάναι, ἐπιβουλευόντων ἀνελεῖν αὐτὸν καθ' ὁδόν.

Τὸ δ' ἀμαυρὸν εἴδωλον αὖθις πρὸς ταῦτα· θάῤῥει, ὦ μακαρία σύγε, πάσης ὑπονοίας ἀπηλλαγμένη· ἔχεις γὰρ Ἀθηνᾶν αὐτὴν ἡγεμόνα τοῦ παιδὸς πανταχοῦ· ἣν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἰσχυρὰν οὖσαν, εὔχονται τοιαύτην αὐτοῖς γενέσθαι· ἣ κἀμὲ νῦν οἴκτῳ τῷ πρὸς σὲ πέπομφεν ἐροῦσάν σοι ταῦτα.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· εἰ μὲν δὴ θεῶν τις εἶ, ἢ ἄλλως ἀκήκοας, ὡς φὴς, τῆς φωνῆς τῆς θεοῦ, δεῦρ' εἰπέ μοι καὶ περὶ τῆς τύχης τοῦ Ὀδυσσέως, πότερον ἐν τοῖς ζῶσιν, ἢ ἐν τοῖς τεθνεῶσίν ἐστι;

Τὸ δ' εἴδωλον πρὸς ταῦτα· οὐκ ἔσθ' ὅπως τοῦτο χαρίσομαί

μενος] οὐδὲν ἥμαρτε τοῖς θεοῖς. 809. Κνώσσουσα] κοιμωμένη ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕπνου. 818. Οὔτ' Ἀγορέων] ἄπειρος λέγειν καὶ πράττειν ὤν. 821. Τῶν

Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, σταθμοῖο παρὰ κληῗδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων· ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσεν
Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὥς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόνγε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ἐνὶ δήμῳ] ἐν πόλει τινῶν. 838. Λιάσθη] ἐχωρίσθη, ἐλύθη. 840. Ἰάνθη] ηὐφράνθη. 841. Ἀμολγῷ] ἐν τῷ βάθει τῆς νυκτὸς, ἢ ἐν τῷ πρώτῳ ὕπνῳ. ἴδε

σοι, μὴ εἰδυῖα ὁπότερον· οὐ γὰρ καλὸν ἔμοιγε πλάττουσαν λέγειν. Ταῦτ' οὖν εἰπὸν ἐκεῖνο, καὶ διαλυθὲν παραχρῆμα εἰς πνεῦμα, ἐξῆλθε διὰ τῆς κλειδὸς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων· ἡ δὲ ἅμα διϋπνισθεῖσα, καὶ τὸν ὄνειρον οὕτως ἐναργῆ ἐν βαθείᾳ τῇ νυκτὶ συνορῶσα γεγενημένον, ῥᾷον ἔσχεν, ἀπὸ τῆς πολλῆς ἀναπνεύσασα λύπης.

Οἱ δὲ μνηστῆρες αὖ ἐπιβάντες τῆς νεὼς, ἔπλεον εἰς τὸ πέλαγος, ζητοῦντες Τηλέμαχον ἀνελεῖν· ἔστι δὲ νῆσος αὐτοῦ μεταξὺ Ἰθάκης καὶ Σάμης τραχυῖα, οὐ μεγάλη, Ἀστερὶς αὐτῇ ὄνομα· ἐν ᾗ λιμένες ἀμφίστομοι· ἐνταῦθα οὖν σχόντες, ἐνήδρευον.

Ἀρχεολ. Γρηγορίου Παλιορίτου τόμ. Β. σελ. 73. 845, Παιπαλοέσσης] σκληρᾶς. τὸ δὲ Σάμοιο, ἡ Σάμη τῆς Σάμης ἄλλη πη ἐσχημάτισε πρὸς διαφορὰν τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει Σάμου. 847. Ἀμφίδυμοι] ἑκατέρωθεν εἰσδυόμενοι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΖΕΥΣ σύλλογον θεῶν δεύτερον ποιησάμενος, πέμπει Ἑρμῆν πρὸς Καλυψὼ, κελεύσοντα ἀφεῖναι τὸν Ὀδυσσέα· ἡ δὲ βαρέως ἀκούσασα τοῦτο, καταμέμφεται μὲν τὸ προστεταγμένον· πείθεται δὲ, καὶ δίδωσιν Ὀδυσσεῖ σχεδίαν κατασκευάσασθαι· τετάρτῃ δ' ἡμέρᾳ ἐπιβὰς, ἀνά-

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι Νύμφης·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Μήτις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς·

1. Ἠὼς] ἡ ἡμέρα· ἣν Τιθωνὸς ἀδελφὸς Πριάμου ἤγετο εἰς γάμον. 6, Μέλε

γεται· ἑβδόμη δὲ ἑξῆς καὶ δεκάτη ἡμέρᾳ πλέοντος αὐτοῦ εὐτυχῶς, τῇ ὑστεραίᾳ ἰδὼν Ποσειδὼν, καὶ ὀργῇ ληφθεὶς παραχρῆμα συντρίβει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δ' εὐθὺς δίδωσιν αὐτῷ κρήδεμνον, ἐντειλαμένη αὐτῷ, ἅμα γῆς ἐπιβάντα, ἀποῤῥίψαι αὐτὸ εἰς τὸ πέλαγος· πολλὰ οὖν παθὼν ἐν τῇ ναυαγίᾳ, ἐπιβαίνει τελευτῶν εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

Ηουσ οὖν ἤδη ἀνεγειρομένης ἐξ εὐνῆς τῆς τοῦ Τιθωνοῦ, ἵνα φέρῃ φῶς ἀθανάτοις τε καὶ θνητοῖς, τότε δὴ οἱ θεοὶ ἀθροισθέντες ἐκαθέσθησαν ἑξῆς ἐπὶ τῶν ἑδρῶν· ἐν οἷς Ζεὺς μάλιστα πρῶτος ὁ ὑψιβρεμέτης· οὗ μέγιστον τὸ κράτος ἐστιν. Οὕτως οὖν, αὐτῶν καθημένων, ἀναστᾶσα ἡ Ἀθηνᾶ, ᾗ Ὀδυσσέως ἔμελε μάλιστα, διεξῄει τοῖς ἄλλοις πάνθ' ὅσα ἐκεῖνος ἐτύγχανε πάσχων, παρὰ Καλυψοῖ κατεχόμενος, ἀρχομένη ὡδέπως. Ζεῦ πάτερ, καὶ ὑμεῖς ἅπαντες οἱ μάκαρες θεοί· μηκέτι γένοιτο μηδεὶς τῶν τὰ σκῆπτρα ἐχόντων θνητῶν ἀγαθὸς καὶ ἤπιος πρὸς τοὺς ὑπηκόους, μήτε μὴν τὰ

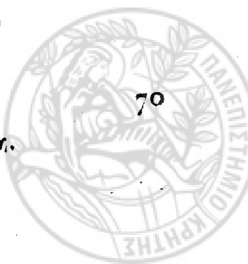
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν·
Οἴκαδε νισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων·
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών,
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως (δύνασαι γὰρ)
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Μνηστῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι·
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ κέν μιν πέρι κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
Πέμψουσιν δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

δίκαια πράττων· ἀλλ' ἀεὶ τὰ χείριστά τε καὶ χαλεπώτατα· τίς γὰρ τῶν λαῶν ἤδη μέμνηται Ὀδυσσέως, ὧν ἐκεῖνος διετέλεσεν ὡς πατὴρ ἠπιώτατος βασιλεύων; ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἤδη κωλυόμενος ἐν τῇ νήσῳ βίᾳ ὑπὸ Καλυψοῦς, πολλὰ πάσχων, οὐ δύναται ἀφικέσθαι φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν, μήτε νεὼς, μήθ' ἑταίρων ἔτι αὐτῷ ὑπαρχόντων· τὸν δ' αὖ υἱὸν αὐτοῦ, ἀπελθόντα εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην πευσόμενον περὶ τοῦ πατρὸς, ἐπιβουλεύουσι κτεῖναι καὶ αὐτὸν καταγόμενον.

Ζεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· τέκνον ἐμὸν, τίνα τοῦτον εἴρηκας λόγον; οὐκ αὐτὴ ἐπηγγείλω σημανεῖν Ὀδυσσεῖ, ὅπως ἂν ἐλθὼν ἀμυνοῖτο μνηστῆρας; περὶ δὲ τοῦ Τηλεμάχου καὶ τοῦτ' ἐπί σοι κεῖται πράττειν, ὅπως τῶν μνηστήρων ἐπανελθόντων ἀπράκτων, ἀπινὴς εἰς πατρίδα γαῖαν ἀφίξεται· εἶθ' οὕτω στραφεὶς πρὸς Ἑρμῆν, ἔφη. Φίλον τέκνον Ἑρμῆ· σὺ γὰρ τά τ' ἄλλα τυγχάνεις ἀγγέλλων, καὶ νῦν ἴθι παρὰ Καλυψὼ, ἐρῶν αὐτῇ, ἀποπέμψαι Ὀδυσσέα πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ· μηδένα δὲ εἶναι πομπὸν αὐτῷ μήτε θεῶν, μήτ' ἀνθρώπων· δεῖ γὰρ αὐτὸν μόνον ἐπὶ σχεδίας διαπεραιούμενον ἔτι πολλὰ παθεῖν· εἶθ' οὕτως εἰκοστῇ ἡμέρᾳ Σχερίας τῆς τῶν Φαιάκων ἐπιβῆναι· οἳ ἐγγὺς τῶν θεῶν εὐδαιμονίᾳ τυγχάνουσιν ὄντες, παρ' ὧν αὐτὸς τιμηθήσεται ὡς θεός· καὶ δῶρα δεξάμενος παρ' αὐτῶν χρυσόν τε, χαλκόν τε, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν, ὅσ' οὐδ' ἂν ἐκ Τροίας, ἀσινὴς ἐλθὼν, ἐκομίσατο ἀπὸ λείας, ἐς τὴν ἑαυτοῦ πεμφθήσεται ἐν τῷ ἀσφαλεῖ, εἱμαρμένον οὕτως αὐτῷ ἀφικέσθαι εἰς ὑψόροφον δῶμα, καὶ φίλους ἰδεῖν.

γάρ οἱ] ἐφρόντιζε γὰρ ἡ θεὸς αὐτοῦ ὄντος ἤδη παρὰ Καλυψοῖ. 19. Νεισόμενον] ἐπανερχόμενον. 26. Ἀσκηθὴς] ἀβλαβής. 27. Παλιμπετὲς] ἐξ ὑποστροφῆς 30. Εἰπεῖν] ἀντὶ Προστακτικοῦ, εἰπέ. 34. Σχερίην] τὴν τῶν Φαιάκων νῆσον, οὕτω καλουμένην. 35. Ἀγχίθεοι] πλησίον εἰσὶ τῶν θεῶν διὰ εὐδαιμονίαν. 36. Περὶ κῆρι] ἐκ καρδίας. 40. Λαχὼν. Αἶσαν] κληρωσάμενος ἀπὸ λείας. 47

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·
Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
Ὅστε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμη·
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἤπειρόνδε,
Ἤϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι Νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
Σκῶπές τ' ἴρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίντε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἠδ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσιν·
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐπακούσας εὐθὺς ὁ Ἑρμῆς, ὑπεδήσατο τὰ πέδιλα παραχρῆμα, καλά τε, χρυσᾶ τε, ἀμβρόσιά τε ὅλως· οἷς γῆν τε πᾶσαν καὶ θάλασσαν ἅμα ταῖς τῶν ἀνέμων διεφοίτα πνοαῖς· λαβὼν δ' ἐν χερσὶ καὶ τὴν ῥάβδον, ᾗ, ὧν ἂν μὲν τῶν θνητῶν ἐθέλῃ, τὰ ὄμματα θέλγει· οὓς δ' αὖ ὑπνώττοντας διϋπνίζει, ᾤχετ' ἀπιών· ἐπιβὰς δὲ τῆς Πιερίας, καὶ ἐμπεσὼν ἐκεῖθεν αἰθέριος εἰς τὴν θάλασσαν, λάρου, ὃς ἐν κόλποις τῆς θαλάσσης θηρεύων ἰχθῦς, λούεται κούφως, ἐπί τε τῶν κυμάτων ἐπιπολάζων, καὶ ταῖς πτέρυξιν ἀγαλλόμενος, τὸ εἶδος μετειληφώς, ἐπενήχετο· ὡς δὲ τὸ μέγα τοῦτο διαβαλὼν πέλαγος, ἐπέβη αὐτῆς τῆς νήσου, ἐντεῦθεν ἐβάδιζε πεζῇ· καὶ καταλαβὼν τὸ ἄντρον, ἐν ᾧ κατῴκει ἡ εὐπλόκαμος Νύμφη, εὗρεν αὐτὴν ἔνδον οὖσαν· ἦν δ' οὖν αὐτῷ εἰσιόντι πάντα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ, πῦρ πρῶτον καιόμενον ἄφθονον, κέδρον τε καὶ θύον μόνον νεμόμενον· ὧν ἡ ὀσμὴ ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ἐξιοῦσα ἐσκέδαστο· ἡ δὲ θεὸς χρυσῇ κερκίδι ὑφαίνουσα, ᾖδεν ᾆσμα τερπνὸν καὶ θεσπέσιον· τὸ δὲ σπήλαιον ἦν πάντῃ συνηρεφὲς, κλήθραις τε καὶ αἰγείροις καὶ κυπαρίσσοις κατεσκιασμένον· ἔνθα ὄρνιθες παντοῖαι, σκῶπές τε, καὶ ἱέρακες, καὶ κορῶναι θαλάσσιαι συνευνάζονται· ἄμπελος δ' αὖ κύκλῳ κατάκομος ταῖς σταφυλαῖς ἐπεσκίαζε· καὶ κρῆναι ἑξῆς ἄλλαι ἄλλοσε τετραμμέναι, ἐκρέουσαι τέσσαρες, καὶ λειμῶνες ἴου τε καὶ σελήνου θαλλόντων, ὑπὸ

Θέλγει] κατακοιμίζει. 53. Λεύεται] βρέχει. λούει. 56. Ἰοειδέος] μέλανος] 58. Τέτμεν] ἀπήντησεν. 60. Εὐκεάτοιο] εὐκατασκευάστου. εὐσχίστου, — Θύου φυτὸν καὶ τοῦτο. 61. Δαιομένων] καιομένων. — Ἀοιδιάουσα καλῇ ὀπὶ] ᾄδουσα φωνῇ καλῇ. 62. Ἱστὸν ἐποιχομένη] ἐργαζομένη τὸν ἱστόν. 63. Ἀμφιπεφύκει] περιεῖχε τὸ σπήλαιον. — Τελεθόωσα] ἄγαν θάλλουσα. 69. Ἡμερὶς] ἄμπελος ἀκμάζουσα. 70. Πίσυρες] τέσσαρες. 73. Θήλεον] θάλλον. 79. Θηκ-

Θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
(Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόῤῥαπι, εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γέ μεν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα ὅ,τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ, παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος, προσέειπεν·
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεὰ, θεόν· αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέγ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
Ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

τούτων ἀρδόμενοι· ὅπου καὶ ἀθάνατος ἂν ἐλθὼν αὐτόθι, ἐθαύμασε, καὶ ἰδὼν ἥδιστα διετέθη· Ἐνταῦθα τοίνυν στὰς ὁ Ἑρμῆς, ἐπήρχετο πάντα 'τῇ θέᾳ μεθ' ἡδονῆς· κἀπειδὴ αὐτῷ ἅλις εἶχεν, εἰσῄει τὸ σπήλαιον· ὃν ἅμ' ἰδοῦσα ἡ Καλυψὼ, ἔγνω, ὅςτις ἐστίν· οἱ γὰρ θεοὶ ἀρίγνωτοι ἀλλήλοις πεφύκασι, κἂν τις πόῤῥω πη κατοικῇ. 'Οδυσσεὺς δ' οὐκ ἦν ἔνδον, ἀλλ' ἐπὶ τῆς θαλάσσης καθήμενος, ἔνθα καὶ πρῴην πολλάκις στενάζων καὶ 'ὀδυρόμενος εἴωθε διατρίβειν, ἐθεᾶτο τὸ πέλαγος, τῷ τῶν οἰκείων κατατηκόμενος πόθῳ. Ἐκ δὴ τούτου ὑποδεξαμένη ἡ θεὸς τὸν θεὸν, καὶ καθίσασ' αὐτὸν ἐπὶ θρόνου, ἤρετο τάδε. Τί τοῦτ', ὦ Ἑρμῆ, χρυσόῤῥαβδε, αἰδεσιμώτατε καὶ τιμιώτατε ἔμοιγε μάλιστα, δεῦρ' ἐλήλυθας ὡς ἡμᾶς ἐς τὴν παροῦσαν ἡμέραν, μήπω εἰωθὼς τοῦτο πρότερον; λέγε δὴ ὅ,τι ἂν βούλῃ παρ' ἐμοῦ σοι γενέσθαι, εἴγε μόνον δυνατόν ἐστι τελεσθῆναι· ἀλλ' ἕπου μοι πρῶτον· βούλομαι γάρ σοι ξένεια πρότερον παραθεῖναι.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα παρέθηκε τράπεζαν πλήρη ἀμβροσίας· ἐνέχει δ' αὐτῷ καὶ νέκταρ ἐρυθρόν· ὁ δὲ ἐσθίων καὶ πίνων ἐτέρπετο· κἀπειδὴ ἅλις εἶχεν, ὑπολαβὼν ἀπεκρίνατο ἀπ' ἀρχῆς πρὸς τοὐρώτημα. Πυνθάνου γάρ μου, φησὶν, ὦ θεὰ, θεοῦ ὄντος, ὅ,τι δήποτε ἐνταῦθα ἐλήλυθα, ἐγώ σοι τοῦτ' ἐρῶ ἀτρεκῶς, ὡς ἠξίωσας· Ζεὺς γὰρ ὁ ὑψιβρεμέτης ἔπεμψέ με καὶ ἄκοντα· τίς γὰρ εὖ φρονῶν τοσοῦτον πέλαγος ἑκὼν διαβάλοι, καὶ ταῦτα μηδεμιᾶς πόλεως βροτῶν καθ' ὁδὸν ὑπαρχούσης, ἵν' ἔχῃ τις καὶ ἑκατόμβης πη ἀπαυρέσθαι;

σαιτο] θαυμάσειε. 83. Ἐρέχθων] καταπίνων, στενάζων. 87. Χρυσόῤῥαπι] χρυσῆν ῥάβδον ἔχων· 90. Καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστι] εἰ φύσιν ἔχει τελεσθῆναι, ἢ εἰ τίμιον καὶ ἄξιόν ἐστι γενέσθαι. 94. Ἧσθε] ἤσθιε. 95. Ἤραρεν] ἥρμοσε, τουτέστιν ἀρεσθῆναι ἐποίησε. 98. Ἐνισπήσω] ἐρῶ. 102. Ἐξαίτους] ἐξαιρέτους

Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα·
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοί ἐστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵτε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν, ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη, κατέπεφνεν.
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧ θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἔνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀγᾶσθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.

---

104. Οὔτε παρὲξ ἐλθεῖν] μήτε παραβῆναι παρελθόντα. μήτε μάταιον ἡγήσασθαι. 108. Ἀλίτοντο] ἥμαρτον. 110. Ἀπέφθινον] ἐφθάρησαν· καίτοι οὐχ

ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅπως παραβαίη τις τὸ ἐντεταλμένον. Οὗτος τοίνυν φησὶν ἄνδρα τινὰ εἶναι ὧδε τῶν ποτὲ μὲν ἐπὶ Τροίαν ἐπιπλευσάντων· δεκάτῳ δ' ἔτει, τῆς πόλεως ἁλούσης, ἀπονοστησάντων· τούτων γάρ τινες δόξαντες ἁμαρτεῖν πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, ἐναντίοις πάνυ ἐχρήσαντο πνεύμασι· καὶ ναυαγησάντων οἱ μὲν ἄλλοι αὐτῷ ἑταῖροι ἀπώλοντο σύμπαντες· αὐτὸς δὲ μόνος, τοῖς τῶν κυμάτων διαύλοις φερόμενος, διεσώθη εἰς τὴν νῆσον ταυτηνὶ παρὰ σέ· Τοῦτον οὖν κελεύει Ζεὺς ὅτι τάχιστα ἀποπέμψαι· οὐ γὰρ πέπρωται αὐτῷ μακρὰν τῶν οἰκείων ἀποθανεῖν, τῆς Μοίρας ἐπικλωσάσης αὐτῷ εἰς φίλην ἀφιγμένον πατρίδα, καὶ τὸν ὑψόροφον οἶκον καταλαβόντα, ἐπιδεῖν τοὺς οἰκείους καὶ φίλους.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσασα ἡ θεὸς, κατέπτηξε πρὸς ὀλίγον· ὀψὲ δὲ ἀναλαβοῦσα ἑαυτὴν, ἤρξατο καταμέμφεσθαι· καί φησιν, ὦ πόσον σχέτλιοι ἐστὲ ὑμεῖς οἱ ἀθάνατοι, καὶ μᾶλλον τῶν ἀνθρώπων ζηλότυποι! οἳ δῆλοί γ' ἐστὲ φθονοῦντες ταῖς θεαῖς ἀνδράσι συγγίγνεσθαι, εἴτις ἡμῶν ὅ,τῳ δήποτε τρόπῳ τύχοι οἰκειωσαμένη τινά· οὕτω γὰρ ἡνίχ' ἡ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς εὐτύχησε ποτὲ, προσαγαγομένη Ὠρίωνα, τοσούτῳ φθόνῳ τῷ παρ' ὑμῶν περιέπεσεν, ὥσθ' ὁ νέος οὗτος τοῖς τῆς χρυσοθρόνου Ἀρτέμιδος βέλεσι γέγονε παρανάλωμα ἐν τῇ Ὀρτυγίᾳ· ὡσ δ' αὔτως καὶ ἡ εὐπλόκαμος Δημήτηρ οὐκ ἔφθη μιγεῖσα Ἰασίωνι ἐν τριπόλῳ ἀρούρῃ, καὶ ὁ Ζεὺς φθονερὸν ἐπιβαλὼν αὐτῇ ὄμμα, μαθὼν τὸν ἐραστὴν, ἐκεραύνωσεν· οὕτω καὶ ὑμῶν τὴν καρδίαν ὁ φθόνος ἀμύσσει νῦν ἐπ' ἐμὲ, ἄνδρα τοιοῦτον προσαγαγομένην· ὃν ἔγωγε μόνον φερόμενον ἐν

ὑπὸ τῶν κυμάτων οὐδ' ὀργῇ Ἀθηνᾶς οἱ τοῦ Ὀδυσσέως διεφθάρησαν ἑταῖροι, ἀλλ' οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος· οἱ δὲ πλεῖστοι ὑπὸ τῶν Λαιστρυγόνων. οἱ δέ τινες καὶ ὑπὸ τῆς Σκύλλης· οἱ δὲ τελευταῖον ὡς καταφαγόντες τὰς βοῦς τοῦ Ἡλίου. 118. Ζηλήμονες] ζηλότυποι. 119. Ἀγάασθε] φθονεῖτε. 127. Νειῷ

Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον, ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας, ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι,
Ἐῤῥέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπῃ ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη
Ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε Νύμφῃ.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·

τοῖς κύμασιν ἐπὶ τρόπιδος ἔσωσα, τοῦ Διὸς τὰς ναῦς αὐτῷ καταπρήσαντος κεραυνῷ κατὰ μέσον τὸν πόντον· ἔνθ' οἱ μὲν ἄλλοι ἀπώλοντο σύμπαντες ἐν τοῖς ὕδασι· τὸν δὲ, πνεῦμ' ἐπογιγενόμενον, ἐξέωσε δεῦρο· Τοῦτον οὖν ἐγὼ μὲν ἐκθύμως φιλοῦσα, καὶ λιπαρῶς τρέφουσά τε καὶ θεραπεύουσα, ὑπεσχόμην καὶ ἀθάνατον θήσειν· εἰ δ' ἄλλως ἔδοξε τῷ Διΐ, οὗ οὐκ ἂν ἐξείη οὐδενὶ τῶν ἄλλων θεῶν παρακοῦσαι, ἐῤῥέτω ἐκπλεύσας, ὅποι καὶ βούλοιτο, εἰ ἐκεῖνός αὐτὸν παροτρύνει· ἔγωγε δ' οὖν πέμπειν αὐτὸν οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως, μήτε νεὼς ὑπαρχούσης, μήτε τῶν τὴν ναῦν διακυβερνησόντων· ὃ δ' οἶδα μόνον καὶ δύναμαι, ὑποθήσομαι οἱ, ὅπως ἀσινέστερον ἀποσώζοιτο οἴκαδε.

Ἑρμῆς δὲ πρὸς ταῦτα· δεῖ δή σε, ὦ Νύμφη, ἀποπέμψαι αὐτὸν, ὅπως ποτ' ἂν οἵα τε ᾖς, τὴν τοῦ Διὸς μῆνιν ἀφοσιωμένην, ἵνα μή σοι ἀπεχθείας πρὸς αὐτὸν γενομένης, κακόν τι ἐργάσηται· ταῦτα δὲ εἰπὼν, ᾤχετο ἀπιών· ἡ δὲ θᾶσσον ἐβάδιζεν ὡς τὸν Ὀδυσσέα, εἰς πρᾶξιν ἄξουσα τὸ προστεταγμένον· εὗρε δ' αὐτὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, τῶν τε παρειῶν καταῤῥέοντα δάκρυα, καὶ τὸν χρόνον κατατρίβοντα ἐν τῷ νοσταλγεῖν· οὐ γὰρ ἥδετο τῇ Νύμφῃ συνών· ἀλλὰ τάς γε νύκτας καὶ ἄκων ἑκούσῃ ἐκείνῃ ἐξ ἀνάγκης συνευνάζετο ἐν τῷ ἄντρῳ· ἅμα δὲ ὑποφαινομένῃ ἡμέρᾳ, προσβὰς εἰς τὰς ἀποῤῥῶγας, ἐτήκετο στεναγμοῖς· ἢ γοῦν κατιὼν εἰς τὸν αἰγιαλὸν, καὶ τὸ πέλαγος ὑποτρέχων τῇ θέᾳ, κατεῤῥεῖτο τοῖς δάκρυσιν. Ἐν τούτῳ τοίνυν προσιοῦσα αὐτῷ ἡ νύμφη, ὦ

τριπόλῳ ἐν γῇ τρὶς ἠροτριωμένῃ. 132. Κέασε] ἐσκέδασε. 146. Ἐποπίζεο μῆτιν] αἰδοῦ τὴν βουλήν· 148. Κρατὺς] κρατερός. 152. Τέρσοντο] ἐξηραίνοντο — Κατείβετο] κατετήκετο ἡ ζωή. 153. Ἥνδανε] οὐκ ἤθελεν ἀποπέμπειν αὐτὸν ἡ θεός· 154. Ἰαύεσκεν] ἀνεπαύετο. 158· Δερκέσκετο] ἐθεᾶτο. 160. Καμ-

Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω·
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρησιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῖναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐῖσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.
Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,

μορε. 161. Πρόφρασσ'] ἐθέλουσα, 162. Δούρατα] ξύλα τῆς νεὼς ἐπιπήγνυ-

παντλήμων σύγε, ἔφη, μηκέτι ὀδύρου καθήμενος ὧδε· μηδὲ μάτην τὸν βίον κατάτριβε· ἀλλ᾽ ἀναστὰς ἀποσώζου εἰς τοὺς οἰκείους· δεῖ δ᾽ οὖν σε πρότερον συμπῆξαι σχεδίαν εὐρεῖαν, καὶ ἱστὸν ἐπ᾽ αὐτῆς, ᾧ χρώμενος διαπεραιωθήσῃ εὐτυχῶς, ὅποι σοι ἂν ᾖ βουλομένῳ· ἐγὼ δ᾽ ἐφόδιά σοι παρέξω σῖτόν τε, ὕδωρ τε, καὶ οἶνον ἐρυθρὸν, ὅσον ἱκανὸν πρὸς τὴν χρείαν· ἐπὶ δὲ τούτοις ἱμάτια δώσω, καὶ πνεῦμ᾽ ἀφήσω σοι οὔριον ὄπισθεν, ὡς ἂν ἐβλαβὴς εἰς φίλην πατρίδα ἀφίκοιο, εἴγε φίλον τοῦτ᾽ ἐστὶ καὶ τοῖς τὸν οὐρανὸν κατοικοῦσι θεοῖς· οἳ πολλῷ προὔχουσιν ἐμοῦ νοῆσαι καὶ κρίναι. ἡ μὲν δὴ ταῦτα.

Ὁ δὲ πολύτλας Ὀδυσσεὺς, πληγεὶς πρὸς τὴν ἀκοὴν ἀπὸ τούτων, καὶ γενόμενος περιδεὴς, ἀπεκρίνατο τοιαῦτα· θεὰ, ἄλλο τι δοκεῖς μοι νοεῖν, οὐμὴν δ᾽ ἁπλῶς, ὅπερ φῂς, ἀποπέμψαι, τοσοῦτον πέλαγος μέγα τε καὶ δεινὸν κελεύουσά με διαβαλεῖν, ὃ οὐδὲ ναυσὶ ποντοπόροις, πνεύματι χρησαμέναις οὐρίῳ παρὰ τοῦ Διὸς, ἀκινδύνως πάμπαν ἐξείη ἂν διαπεραιοῦσθαι· ἔγωγ᾽ οὖν οὐκ ἂν ἀκούσης σου ἐπιβαίην σχεδίας, εἰ μὴ καὶ μέγαν μοι ὅρκον ὀμόσαις, ἦ μὴν μηδέν μοι κακὸν ὕστερον τολυπεύσειν.

Ἡ δὲ ἀκούσασα ταῦτα, ὑπεμειδίασε, καὶ περιψήσασα μικρὸν αὐτὸν κούφῃ τῇ χειρὶ, ἔφη· σὺ δέ μοι ἔοικας, ἐξ ὧν λέγεις, μὴ ἄγαν ἁπλοῦς, μηδὲ σκαιός τις εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῶν πάνυ γε συνετῶν· οὐ γὰρ τοιαῦτ᾽ ἠξίους παρ᾽ ἐμοῦ σοι γενέσθαι. Ἴστω τοίνυν ἡ Γῆ καὶ Οὐρανὸς, καὶ τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὅς μέγιστος καὶ δεινότατος ὅρκος ἐστι τοῖς θεοῖς, ἦ μὴν

ται. 166. Μενοεικέα] τὰ τὴν δύναμιν αὔξοντα καὶ συντηροῦντα. — Ἐρύκοι] ἀποδιώκοι. 171. Ῥίγησε] ἐφοβήθη· 174. Περάαν] περᾶν; — Λαῖτμα] κῦμα. 181. Κατέρεξεν] ἥψατο. 182. Αλιτρὸς] ἁμαρτωλὸς, πανοῦργος. 185.

Μήτι σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· Νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο·
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα
Κήδε' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἐνθάδε κ' αὖθι μένων παρ' ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης, ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ', οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια

μηδέν σοι τούτων πρός γ' ἐμοῦ ἐπίβουλον ἔσεσθαι· ἀλλ' ὅ ἂν περὶ ἐμαυτῆς, εἴπερ ἐν τῷ ἴσῳ ἐτύγχανον οὖσα, προεβουλευσάμην, τὴν αὐτὴν νῦν καὶ περὶ σοῦ φροντίδα ποιήσεσθαι· ἴσθι γὰρ τοὐμὸν ἦτορ οὐ σιδήρειον οὐδ' ἀπηνὲς, ἀλλ' ἐπιεικὲς καὶ φιλάνθρωπον ὄν.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα, ἡγεῖτ' αὐτῷ πρὸς τὸ ἄντρον ἐπιδρομάδην· ὁ δὲ εἵπετο αὐτῇ κατὰ βῆμα· εἰσελθόντων δὲ ἀμφοτέρων εἰς τὸ σπήλαιον, ὁ μὲν καθῆστο ἐπὶ θρόνου, ἐξ οὗ Ἑρμῆς ἀνεστήκει· ἡ δὲ νύμφη παρετίθει αὐτῷ βρώματα παντοῖα, οἷα οἱ θνητοὶ πεφύκασιν ἐσθίειν καὶ πίνειν· εἶθ' οὕτω καθεσθεῖσα καὶ αὐτὴ ἀπέναντι εἰς ταὐτὸν, παρατεθείσης αὐτῇ παρὰ τῶν νυμφῶν ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, ἤσθιον χωρὶς ἑκάτερος εὐφραινόμενοι· κἀπειδὴ ἅλις αὐτοῖς τούτων εἶχεν, εἶπεν ἡ θεὰ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα· Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, νῦν μὲν αὐτὸς ὁρμᾷς ὅλως ἀπονοστεῖν εἰς φίλην πατρίδα γαῖαν, ἐμὲ μόνην καταλιμπάνων· ἴθι χαίρων, καὶ εὖ γε πάθοις τό γ' ἐπ' ἐμοὶ, ὅπῃ ἂν ἧς· ἀλλ' εἰ ᾔδεις, ὃ πλέων μέλλεις πείσεσθαι ἔτι, εἵλου ἂν μᾶλλον σὺν ἐμοὶ ὧδε μένειν, ἀθανασίας τυχὼν, καίπερ τοσοῦτον τῷ τῆς Πηνελόπης πόθῳ ἁλούς· ἧς ἔγωγ' οὐκ οἴομαι χείρων εἶναι, οὔτε σώματι, οὔτε χάριτι· καίτοι οὐδ' ἄλλως καλὸν ταῖς θνηταῖς πρὸς ἀθανάτους ἡμᾶς φαίνεσθαι ἐν τούτοις ἁμιλλωμένας.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, σεβασμία θεὰ, οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα· οὐδὲ χρήσε ἐπὶ τοιαύταις ὑπονοίαις πρός με ὀργίζεσθαι προῖκα· οἶδα γὰρ κἀγὼ αὐτὸς πάντων μάλιστα, ὅσον γε ἡ φρόνιμος Πηνελόπη τό,τ' ἀνάστημα, τό,τ' εἶδος,

---

Κατειβόμενον] καταλειβόμενον. 202. Τοῖς ἄρα] ἐπὶ τούτοις· ἄμεινον δὲ γράφειν, τῷ ἄρα, ἵνα ᾖ αὐτῷ. 205. Ἔμπης] ὅμως. 210. Ἐέλδεαι] ἐπιθυμεῖς. 215.

Εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἴσαντα ἰδέσθαι·
Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω·
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν·
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο Νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός.
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον.

Χώεο] ὀργίζου διὰ τοῦτο, 217. Ἀκιδνοτέρα] ἀσθενεστέρα, εὐτελεστέρα, ἧττον

τῆς χάριτός σοι ἐπανθούσης δι' ὅλης, ὡς θνητὴ ἀθανάτου σου ἀπολείπεται· ἀλλὰ καὶ ὣς οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ ἂν ἔχοιμι ἀποσπάσασθαι τοῦ τῶν οἴκοι μεμνῆσθαι, καὶ νόστιμον ἦμάρ ποτε ἰδεῖν· εἰ δ' ἄλλως θεῶν τις ἔτι βούλεταί μοι ἐπηρεάσαι ἐν μέσοις κύμασιν ἀποσωζομένῳ, θήσω καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν εἰμὶ πεπονθὼς πολλῶν τε καὶ δεινῶν, ὦ θεοί! ἔν τε κύμασι καὶ πολέμοις· τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις πρὸς κρείττονας ἐκείνους ὄντας; Τούτων οὖν οὕτως εἰρημένων, ἐπειδὴ συσκοτάζοι, ἀναστάντες ἄμφω, εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ σπηλαίου, ὅπου παρακλιθέντες ἀλλήλοις, ἐκάθευδον ἐν φιλότητι.

Ἅμα δ' ἕῳ, τοῦ ἡλίου ἤδη ταῖς ἑαυτοῦ ἀκτῖσι σελαγίζοντος τὸν ὁρίζοντα, ἐγερθέντες, ὁ μὲν εὐθὺς ἐνεδύσατο χλαῖνάν τε καὶ χιτῶνα· ἡ δὲ θεὸς αὖθις, ἐπειδὴ ἠμπέσχετο καὶ αὐτὴ φᾶρος μέγα, δι' ὅλου διάλευκόν τε καὶ χαριέστατον, ζώνῃ τε καλῇ καὶ χρυσῇ περιεζώσατο τὴν ὀσφῦν, καὶ καλύπτραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαβοῦσα ἐπέθηκε, τότε δὴ ὥρμησε προμηθήσασθαι τὰ πρὸς τὸν πλοῦν Ὀδυσσεῖ· καὶ πρῶτον μὲν ἔδωκεν αὐτῷ ἀξίνην ἀμφίστομον, εὖ ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἡρμοσμένην, στελεὸν ἐξ ἐλαίας περικαλλῆ ἔχουσαν ἀραρότως· εἶθ' οὕτω δοῦσα καὶ σκέπαρνον, ἡγεῖτ' αὐτῷ πρὸς τὴν τῆς νήσου ἐσχατιάν· ἔνθα δένδρα πολλὰ ἐπεφύκει ὑψίκομα, κλήθρη τε, αἴγειρός τε, καὶ ἐλάτη οὐρανομήκης, αὖά τε πάντα μάλιστα καὶ ξηρὰ, καὶ ἐλαφρῶς πλεῖν ἐκ κουφότητος πεφυκότα· Δείξασα τοίνυν ταῦτα, ἔνθα ἕκαστα ἦν, ἡ μὲν ἐπανῆλθεν οἴκαδε· ὁ δὲ ἔτεμνεν, ἐξ ὧν ἤμελλε ναυπηγήσεσθαι, σὺν σπουδῇ, καὶ τὸ ἔργον ἠνύετο κρεῖττον, ἢ λέγειν· ἅμα γὰρ

---

221. Ῥαίησι] βλάπτῃ. 229. Ἕννυτο] ἀμφιέννυτο. 231. Ἰξυϊ] ἐπὶ τῆς ὀσφύος 240. Περίκηλα] κατάξηρα καὶ κατεσκληκότα, ἢ περιλελεπισμένα. 245. Στάθ

Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισιν·
Γόμφοισιν δ' ἄρα τήνγε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσιν,
Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
Πρὸς δ' ἄρα, πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσιν,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἱστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήνγε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά.
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως,

μην] τὸ ὑπομεμιλτωμένον σχοινίον· 146. Τέρετρα] τὰ διὰ τρύπας ἐργαλεῖα

τεμὼν δοκοὺς ὡσεὶ εἴκοσι, πρῶτον ἀπελέπησεν αὐτὰς τῷ πελέκει· εἶτ' ἀποξέσας, πρὸς μεμιλτωμένον ἴθυνε σπάρτον· ἐκ δὲ τούτου τρύπανά τε λαβὼν, καὶ γομφωτήρια, δούσης αὐτῷ τῆς θεᾶς, ἔτρησέ τε πάντα, καὶ συναρμόσας ἀλλήλοις, ἐγόμφωσε· τὸ δ' εὖρος τῆς σχεδίας, ὅσον ἂν σοφὸς ναυπηγὸς κατασκευάσειε τοὔδαφος τῆς ὁλκάδος· ἐκ δὴ τούτου στήσας τὰ ἰκρία, καὶ ζυγώσας αὐτὰ ταῖς σταμίσι συνεχομέναις ταύταις ἀλλήλαις, ἀπεπεράτου πάντα ἀπηγκενίσιν· κἀπὶ τούτοις στήσας τὸν ἱστὸν, ὡς εἰκὸς, ἀπήρτει ἐπ' αὐτοῦ τὴν κεραίαν· καὶ τελευτῶν ἐνέπηξε τὸ πηδάλιον· ᾧ διακυβερνῷτο τὸ σκάφος· εἶτα ἰτέας πλέγμασι περιφράξας πρὸς ἀπαλέξησιν τῶν κυμάτων, πολλὴν εἰσεφόρει ὕλην· ἐπὶ δὲ τούτοις ἱστία, δούσης αὐτῷ τῆς θεοῦ, εὖ μάλα περιήρμοσε τῷ ἱστῷ· ἔπειθ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τε, δι' ὧν τὰ ἱστία ἐκ τροχαλιῶν χαλᾶται καὶ ἐπιτείνεται ἐν καιρῷ, πάντ' ἔδησεν ἄνωθεν ἀραρότως. καὶ τελευτῶν καθείλκυσεν αὐτὴν, μοχλοῖς χρησάμενος, εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ οὕτω τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἤνυσται τοὔργον· τῇ δὲ πέμπτῃ ἔπεμψεν αὐτῷ ἡ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπηλαίου ἱμάτια, παντοῖα εὐώδη, οἷς λούσασα αὐτὸν, μετημφίεσε· καὶ ἐπὶ τούτοις ἀσκοὺς δύο, τὸν μὲν μεστὸν οἴνου, τὸν δὲ ὕδατος, μείζω τοῦτον· ὡς δ' αὔτως καὶ ἄλφιτα ἐν θυλάκῳ, καὶ ὄψα πολλὰ, πάντ' αὐτῷ ἐνετίθει ἐφόδια· ἐπὶ δὲ πᾶσιν προῆκε πνεῦμα οὔριον καὶ λεπτόν· ὁ δὲ ἥδιστα πρὸς τὸν οὖρον ἀνεπέτασε τὰ ἱστία· καὶ ἀπευθύνας ὡς εἰκὸς τὴν σχεδίαν πρὸς τὸν σκοπὸν, ἐκάθητο νήφων (ὕπνος γὰρ αὐτῷ οὐκ ἐπεκάθητο

τρύπανα. 247. Τέτρηνεν] ἐτρύπησε. 248. Γόμφοισι] σφήναις, ἥλοις. 252. Σταμίνεσσι] τὰ παραπθέμενα τοῖς ἰκρίοις ξύλα σταμῖνας λέγει. ἐπηνεγκίδας ἐκ μεταθέσεως στοιχείου. 254. Ἐπίκριον] τὴν κεραίαν. 256. Ῥίπεσι] ῥάβδοις ἰτέας. 257. Ἔλαρ] ἀσφάλεια, σκέπη. 272. Πλειάδας. . Ὠρίωνα ἴδε Ὠ. Σ.

Ἥμενος· οὐ δέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥτ' αὐτοῦ ςρέφεται καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
Οἴη δ' ἄμμορός ἐςι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριςερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιςον πέλεν αὐτῷ·
Εἴσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος·
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἔνθα οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει·
Ἀλλ' ἔτι μέν μίν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσι κάλυψεν
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δὲ οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε Ζέφυρός τε δυσαὴς
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,

στίχ· 466. Καὶ ἑξῆς. 281, Εἴσατο] ἐφάνη δὲ αὐτῷ ἡ ξηρὰ, ὡς ἀσπίς. 283. Σόλυμα, φασὶ, ὄρη τῆς Πισιδίας ἢ τῆς Ἰουδαίας ἐξ οὗ καὶ Ἱεροσόλυμα. 289

τοῖς βλεφάροις, οὔτε νυσταγμὸς τὸ παράπαν) περισκοπῶν ἀεὶ Πλειάδας τε καὶ Βοώτην, ὃς ὀψὲ λέγεται δύειν, καὶ Ἄρκτον, ἣ καὶ ἅμαξα ὀνομάζεται, καὶ αὐτοῦ ἀεὶ ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα στέφεται (μόνη γὰρ τῶν ὠκεανίων λουτρῶν ἀπεστέρηται) τὸν Ὠρίωνα ὑποπτεύουσα· ὃν ἐκέλευσεν ἡ θεὸς ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα πλεῖν· Ἑβδόμη τοίνυν καὶ δεκάτη ἡμέρᾳ πλέων τούτῳ τῷ τρόπῳ, τῇ δεκάτῃ καὶ ὀγδόῃ διώπτευσε τὰ ὄρη τῆς γῆς τῶν Φαιάκων, ὅθεν ἦν αὐτῷ τοὐπιτομώτατον κατάγεσθαι μάλιστα· ἐδόκει δ' αὐτῷ τὸ πρῶτον ἡ νῆσος διὰ πολλῆς τῆς ἀχλύος, καθάπερ ἀσπίς.

Ἀλλ' ἐν τούτῳ, φεῦ τῆς μεταβολῆς τῶν πραγμάτων. Ποσειδῶν ἐπανιὼν ἐξ Αἰθιοπίας, ὡς εἶδεν αὐτὸν πλέοντα πόῤῥωθεν ἀπὸ τῶν Σολύμων ὀρέων, εἴληπται ὀργῇ, καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἔφη ταῦτα· τί τοῦθ' ὁρῶ αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς; μετέγνωσται ἄρα τοῖς θεοῖς περὶ Ὀδυσσέως, ἀποδημοῦντος ἐμοῦ εἰς Αἰθίοπας· καὶ δὴ πλησίον οὗτος ἤδη εἰς τὴν τῶν Φαιάκων μονονοὺκ ἀποβαίνων, ἔνθ' ἐστιν αὐτῷ πεπρωμένον πέρας τῶν ἀγώνων ἰδεῖν· ἀλλ' οὐχ οὕτω μου καταπροίξεται, ὥστε μηκέτ' ἂν δυνηθῆναί με πολλοῖς αὐτὸν κακοῖς ἐμβαλεῖν. Ταῦτα δ' εἰπὼν, συνήγαγεν εὐθὺς τὰς νεφέλας, καὶ λαβὼν τὴν τρίαιναν ταῖς χερσὶν, ἐκύκα τὴν θάλασσαν ἰσχυρῶς, ἐξορμήσας τὰς θυέλλας παντοίων ἀνέμων, καὶ τοῖς νέφεσιν ἄνωθεν γῆν τε καὶ θάλασσαν συγκαλύψας· νὺξ δ' εὐθὺς ἦν παχεῖα· καὶ οἱ ἄνεμοι Εὖρός τε, Νότος τε, Ζέφυρος, καὶ Βορέας ὁ τῆς αἰθρίας πατὴρ, συμπεσόντες ἀλλήλοις, δεινῶς συνεκύκων τὸ πέλαγος ἀπὸ τῶν ἀβύσσων.

Μέγα πεῖραρ] τὸ μέγα τέλος τῆς ταλαιπωρίας. ἢ τὴν πεῖραν τῆς τελευταίας αὐτῷ ταλαιπωρίας. 290. Ἅδην ἐλάαν κακότητος] ἐμπλῆσαι αὐτὸν καὶ κορέσαι ταλαιπωρίας. 295. Δυσαὴς] δύσπνους. 296. Αἰθρηγενέτης] ὁ τὴν αἰ-

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
Δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἵοισιν νεφέεσσι περιςέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέῤῥιψαν περὶ Πηλλείωνι θανόντι.
Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων καί μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ
Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξεν
Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα·
Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.
Εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην

θρίαν φέρων. 299. Μήκιστα] τί μοι μεῖζον τοῦτο κακὸν γένοιτ' ἄν, ἢ τί μοι τοῦτο μεῖζον κακὸν τὸ πάλαι προσδόκιμον. 302. Ἀναπλήσειν] ἀναπληρώσειν 305. Σῶς αἰπὺς] ἄφευκτος μέγας ὄλεθρος. 311. Κτερέων] ἐπιταφίων. 314 Ἐλέλιξε] ἐτίναξεν. σπεῖρον καὶ ἐπίκριον] ἡ κεραία μετὰ τοῦ ἱστίου. 319. Ὑ-

Ταῦτ' οὖν ὁρῶν Ὀδυσσεὺς καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ γενόμενος, ἀπεςένᾶξεν οὕτως· οἴμοι τῷ δειλαίῳ! ἆρα τί μοι τοῦτο λείπεται χαλεπώτερον; δέδια γὰρ ὅλως, μὴ πάνθ', ὅσα μοι προείρηται παρὰ Καλυψοῦς πείσεσθαι ἐν τῷ πόντῳ πρὶν ἢ οἴκαδε ἀφικέσθαι, ταῦτ' ἤδη εἰς πεῖράν μοι ἔρχηται· πάρεστι γάρ μοι ἐκεῖνα πάνθ' ὁρώμενα καὶ συμβαίνοντα· ὢ οἵοις νέφεσι τουτοισὶν ὁ Ζεὺς περιστρέφει ἄνωθεν τὸν εὐρὺν οὐρανόν! ἐτάραξε δὲ κάτωθεν πᾶσαν τὴν θάλασσαν· πνοαὶ δ' ἀνέμων παντοίων, ἰσχυρῶς ἐπιτιθεμένων ἀλλήλοις· νῦν μοι ἀληθῶς ὁ θάνατος ἀναπόδραστος· τρισμάκαρες καὶ τετράκις τοιοῦτοι, ὅσοι γε τῶν Ἑλλήνων ἔπεσον ἐν ταῖς μάχαις, χάριν φέροντες τοῖς Ἀτρείδαις· εἴθ' ἦν κἀμοὶ ἐκεῖ καταστρέψαι, ἡνίκα Τρῶες πολλὰ ἐπ' ἐμὲ περὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως νεκρὸν ἐφῆκαν ἀκόντια· ἤπου γ' ἔτυχον ἂν ταφῆς καὶ δόξης παρὰ τῶν Ἑλλήνων· νῦν δ', ὡς ἔοικεν, εἵμαρτό μοι τῷ ἀδοξοτάτῳ ἀπολεσθῆναι θανάτῳ.

Τοιαῦτα τοίνυν μεμψιμοιροῦντος, ἐπελθὸν κῦμα ῥαγδαῖον κατ' ἄκραν σχεδίαν, αὐτὴν μὲν διέσεισεν ἰσχυρῶς, αὐτὸν δὲ, ἐκπεσόντος τοῦ πηδαλίου, ἀπεσφενδόνησεν εἰς τὸ πέλαγος· καὶ θύελλά τις, ἀνέμων ἀντεμβαλλόντων ἀλλήλοις, ἐπιπεσοῦσα, κατέαξε τὸν ἱστὸν, καὶ τὴν κεραίαν ἀναρπάσασα μετὰ τῶν ἱστίων, ἀπέῤῥιψεν εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ δὲ ὑποβρύχιος ἤδη γενόμενος, οὐκέθ' οἷός τ' ἦν ἀνασχεῖν εὐθὺς πρὸς τὸ κῦμα, ῥόθῳ πολλῷ ἀεὶ ἐπερχόμενον· αὐτός τε γὰρ ἦν κεκμηκὼς, καὶ τὰ ἱμάτια, ἃ εἶχε λαβὼν παρὰ Καλυψοῦς, διόβροχα γεγονότα, ἐπέβριθε μάλιστα· ὀψὲ δ' οὖν ἀναδὺς ὁπωσδήποτε, ἀπέπτυσε πολλὴν ἀπό τε τοῦ ςόματος ἅλμην,

---

πόβρυχα] ὑποβρύχιον. 320. Ἐντυχθέειν] ἀνασχεῖν, ἀναλαβεῖν. 322. Ἀνέδυ

Πικρὴν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς σχεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
Ἐν μέσσῃ δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλεείνων·
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
Ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται·
Ὣς τὴν ἂμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνὼ,
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα·
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα, ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης,
Ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·
Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτε σοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
Οὐ μὲν δή σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
Εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ'· ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῆ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι
Ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
Ἂψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,

τῶν ὑδάτων. 323. Κελάρυζεν] κατέῤῥει μετ' ἤχου. 331. Προβάλεσκε] ἐξώ-

καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατιοῦσαν συχνὴν ἀπεμόρξατο· ἀλλὰ κἂν τούτῳ ὢν τοῦ δεινοῦ, τὴν τῶν πραγμάτων οὐκ ἀφῄρητο κρίσιν· οὐδὲ τῆς σχεδίας ἐπελάθετο τὸ παράπαν· ἀλλ᾽ ἀναδὺς ἐν τοῖς κύμασιν ἀμηγέπη, καὶ λαβόμενος αὐτῆς, ἐπανέβη· ἡ δὲ, φερομένη κατὰ ῥοῦν ἐν τοῖς κύμασιν, ἐπεπόλαζεν ἄλλοτ᾽ ἄλλῃ, καθάπερ συρφετὸς ἀκανθῶν ἐν πεδίοις, ὑπὸ βορέως ἐν φθινοπώρῳ στρεφόμενος, ὁτὲ μὲν τοῦ νότου παραδιδόντος αὐτὴν τῷ βορέᾳ φέρειν ὁποιδήποτε τύχοι, ὁτὲ δὲ τοῦ εὔρου ὑπείκοντος τῷ ζεφύρῳ διώκειν.

Ἐν δὲ τούτῳ Ἰνὼ ἡ καλλίσφυρος τοῦ Κάδμου θυγάτηρ, ἡ ἐξ ἀνθρώπου ταῖς ἐναλίοις τῶν θεῶν ἐγκαταταχθεῖσα, καὶ Λευκοθέα μετακληθεῖσα, ἅμ᾽ ἰδοῦσα αὐτὸν ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ, ἐνέδωκεν οἴκτῳ, καὶ ἀναδῦσα τῆς θαλάσσης ἐν Αἰθείας μορφῇ, καὶ καθίσασα ἐπὶ τῆς σχεδίας, ἦρξε λόγου τοιούτου· δύσμορε, τί ποθ᾽ οὕτως ὀργίλως ἔχει σοι Ποσειδῶν, τὰ κάκιστά σοι βουλόμενος· ἀλλ᾽ ἴσθι, ὡς καίπερ γλιχόμενος, ἀπολέσαι σεοῦ δυνήσεται, εἰ μόνον ὑπακούσαις μοι ὅ,τι μέλλω ἐρεῖν· οὐ γὰρ οὐδ᾽ ἄλλως ἀξύνετός μοι εἶναι δοκεῖς· οὐκοῦν ταυτὶ μὲν τὰ ἱμάτια ἀποθέμενος πάντα, κατάλιπε τὴν σχεδίαν φέρεσθαι ὁποιδήποτε τοῖς ἀνέμοις· αὐτὸς δὲ νηχόμενος ἄνυτε πρὸς Φαίακας, ἔνθα σοι πέπρωται τῶν κακῶν τέλος ἕξειν· λαβὼν οὖν τὸ κρήδεμνον τοῦτο, ἀθάνατον ὂν, προβαλοῦ ἐς τὸ στῆθος, ἀλεξιτήριον πρὸς πάντα σοι ἐσόμενον κίνδυνον· ἐπειδὰν δὲ τάχιστα γῆς ἐπιβῇς, ἀποδυσάμενος

θει. 332. Εἴξασκε] παρεχώρει. 334. Αὐδήεσσα ἦ] περιβόητος διὰ τὰ συμβάντα αὐτῇ. ἡ φωνητικὴ, ὅ ἐστιν ἀνθρώπων ἴδιον μάλιστα, τῶν θεῶν καὶ ἄνευ τῶν φωνητικῶν σημείων ξυνιέντων ἀλλήλων. 337. Ποτῇ] τῇ πτήσει. 342. Οὐκ ἀπινύσσειν] οὐκ ἀσύνετος εἶναι. 346. Τῆ δὲ] λάβε. τὸ δὲ θέμα, Τάω, τῶ

Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν·
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, μήτις μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὖτε
Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἑκὰς ὀφθαλμοῖσιν
Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτοῦ μενέω, καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξει
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ·
Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων·
Εἵματα δ' ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν·
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·

Ἐν λαμβάνω δέχομαι. Ἴδε I στίχ. 347. 350. Ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι ὑποθο-

αὖθις, βάλε αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν, ὅσον ἂν οἷόν τε ᾖ ἐπὶ πλεῖστον ὀπισθοφανῶς. Ταῦτα δὴ εἰποῦσα, καὶ τὸ κρήδεμνον δοῦσα, κατέδυ εὐθὺς εἰς τὸ κῦμα, εἶδος ὑποδυσαμένη αἰθυίας.

Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν μεγίστῃ γενόμενος δυσθυμίᾳ, μὴ εἰδὼς ὅ,τι πράττοι, οἴμοι ἐγὼ, ἔφη· δέος γὰρ καὶ τοῦτ' οὐκ ὀλίγον, μή τις μοι τῶν ἀθανάτων ἕτερον ἐξυφαίνῃ δόλον, τῆς σχεδίας κελεύων με ἀποβῆναι· ἀλλ' οὐκ ἄν πω δυναίμην πείθεσθαι τούτοις· ἄλλως τε καὶ τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐλπίζω σωθήσεσθαι, ὁρῶν πόῤῥω οὖσαν· δρῶ δ' ὅ μοι δοκεῖ ἄμεινον εἶναι· μέχρι γὰρ σῶς ἡ σχεδία μοι ᾖ, μενῶ ἐν αὐτῇ ὁτιδήποτε πάσχων· ἣν δὲ τὸ κῦμα ἐπιμανὲν, διαλύσῃ αὐτὴν, τότε δὴ ἑκὼν ἀέκων νήξομαι, ὡς ἂν δύνωμαι· τούτου γὰρ ἄμεινον οὐκ ἂν εἴη μοι προελέσθαι.

Ἀλλὰ τέως μὲν καθ' ἑαυτὸν ἐλογίζετο ταῦτα, αἴφνης ὁ Ποσειδῶν, κῦμα χαλεπὸν, μέγα, ἀργαλέον, ὑψικόρυφον ἀφεὶς ἐπ' αὐτὸν, διέλυσεν εὐθὺς τὴν σχεδίαν, ἄλλ' ἄλλοσε τῶν ἰκρίων, καθάπερ τυφὼν ἀχύροις αὔοις ἐπιπεσὼν, διασκεδάσας ἐπὶ τῶν κυμάτων· ὁ δὲ δοκοῦ ἐπιβὰς, ὥσπερ κέλητος ἵππου, ἀπεδύσατο μὲν εὐθὺς τὰ ἱμάτια, ἃ εἶχε λαβὼν παρὰ Καλυψοῦς· ἐνεδύσατο δὲ τὸ κρήδεμνον, ὃ ἦν δεξάμενος παρὰ Λευκοθέας· καὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐς τὰ κύματα, ὥρμα νήχεσθαι ἀναγκαίως· Ποσειδῶν δὲ ἰδὼν αὐτὸν ὑπὸ τοιούτοις γενόμενον χαλεποῖς, κινήσας τὴν κεφαλὴν,

---

φανῶς δηλονότι· οὕτω γὰρ δοκεῖ εἰλῆφθαι κἀν τῷ Κ. στίχ. 528. — 359. Φύξιμον] ἔνθα μοι πέπρωται καταφυγεῖν. 360, Ἔρξω πράξω. 364. Οὐ πάρα οὐ πάρεστί μοι ἄμεινον προϊδεῖν. 367. Κατηρεφὴς] ἐπεστεγασμένον, ὥσπερ ὄρος κατερχόμενον ἐπ' αὐτόν. 368. Ζαὴς] πολύπνευς. — Ἠίων θημῶνα σωρῶν ἀχύρων. 369. Καρφαλέων] ξηρῶν; 371. Κέλητα] ἄζυγον, ἀδάμαστον ἐν ἐχήματι, ἱππεύοντι δὲ χρήσιμον μόνον. 372. Ἐξαπέδυνε] ἀπεδύσατο,

Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι Διοτρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους.
Ἵκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν·
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἄλλ' ἐνόησεν·
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας.
Ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
Ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο τ' ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανήῃ
Πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπάσιον δ' ἄρα τόνγε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα, ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνῃ.

---

377. Ἀλόω] πλανῶ. 379. Ὀνόσσεσθαι] μέμψασθαι, ἃ πέπονθας· 385. Ἔαξεν]

ἔφη· ἆ, ὦ πανοῦργε σύγε· οὕτω γὰρ πλανᾶσθαί σε δεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων, πολλὰ κακὰ ἔχοντα μέχρις ἂν πρὸς ἀνθρώπους εὐδαίμονας γένῃ· παρ' οἷς οὐκ ἂν καταγελάσειας, οἶμαι, τῶν νῦν περιεστηκότων σε τούτων κακῶν. Ταῦτα δὲ εἰπὼν καὶ μαστίξας τοὺς καλλίτριχας ἵππους, ἦλθεν εἰς Αἰγὰς, ἵν' αὐτῷ περικαλλῆ δώματ' ἦν.

Ἀθηνᾶ δὲ ἡ θυγάτηρ Διὸς, πολλὴν πρόνοιαν αὐτοῦ ποιουμένη, τοὺς μὲν ἄλλους τῶν ἀνέμων κελεύσασα παυσαμένους ἤδη κοιμᾶσθαι· Βορέᾳ δὲ μόνῳ ἐπιτρέψασα πνεῖν, προὔλειανε τὰ τῶν ἄλλων κύματα, μέχρις ἂν ἐκεῖνος ἄνευ κινδύνου εἰς Φαίακας γένηται. Ἐντεῦθεν ἄρα ἡμέρας δύω καὶ νύκτας ἴσας ἑξῆς ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν κυμάτων, πρὸ ὀφθαλμῶν ἀεὶ τὸν θάνατον ἔχων· ὡς δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν ἤγαγεν ἡ εὐπλόκαμος Ἠὼς, τότε δὴ καταστορέσαντος τοῦ ἀνέμου τελέως, γαλήνη εὐθὺς τὸν κλύδωνα διαδέχεται· ὁ δὲ, ὑφ' ὑψηλοῦ ἀρθεὶς ποτὲ κύματος, ἐνατένισεν εἰς τὴν γῆν, ἐγγυτέρω γε οὖσαν ἤδη, ὡς οὐδέποτε ἥδιον· καθάπερ γὰρ τῶν πατέρων τις, πολλὰ παθὼν ἐκ νόσου καὶ κινδυνεύσας, ὑπ' ἀλάστορος τινὸς δαίμονος ἐλαυνόμενος, ἥδιστά ποτε τοῖς ἑαυτοῦ παισὶ, θεῶν σωσάντων, ἀνέσφηλεν· οὕτως Ὀδυσσεὺς τότε τήν τε γῆν καὶ τὴν ὕλην ἥδιστα διεσκόπει· ἤνυτε τοίνυν νηχόμενος σὺν σπουδῇ, τῆς γῆς ὅσον τάχος ἐπιβησόμενος· Γενομένῳ δ' οὖν πρὸς τῇ χέρσῳ, ὅσον ἀνδρὸς ἀκούειν μέγα βοήσαντος, δοῦπος δεινὸς διῇξεν αὐτῷ, ῥηγνυμένης τῆς θαλάσσης πρὸς τὰς ἀποῤῥῶγας· τὸ γὰρ κῦμα ἰσχυρῶς ἐξωθούμενον, δεινόν τι ἐῤῥόχθει, ὡσπερεὶ μαινόμενον, ἐπὶ τὴν ξηράν· καὶ ἡ θάλασσα πᾶσα ἐκεκάλυπτο ἀφρῷ ἐκ τῆς ῥήξεως· λιμὴν γὰρ,

---

κατέαξεν. ἔπαυσε τὰ τῶν ἄλλων κύματα· 388. Πηγῷ] ἰσχυρῷ. 389. Προκηδόσατο] προὔβλεπεν. 403. Εἴλυτο] ἐκαλύπτετο τῷ ἀπὸ τῆς θαλάττης ἀφρῷ

Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαὶ,
Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε,
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπτέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
Ἔκβασις οὔπῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε·
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη·
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἔστι πόδεσσιν
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·
Ἤ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλὸς, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
Οἶδα γάρ ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Εἷος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς δρύφθη, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἷως μέγα κῦμα παρῆλθεν.

ἃ τῇ ἀτμῖδι· 404. Ἐπιωγαὶ] ἔνθα σκέπη ἐστὶν ἀνέμων. ὅρμοι. 418. Παραπλῆγας] τόπους ἐκ πλαγίου πλησσομένους ὑπὸ τῶν κυμάτων· 422. Κλυτὸς

ἔνθ' αἱ νῆες ἐν σκέπῃ τῶν ἀνέμων ὁρμίζονται, ἣν αὐτοῦ οὐδὲ εἷς οὐδαμοῦ· ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες, σπιλάδες τε, πάγοι τε, ὅσ' ἂν εἴπῃς τοιαῦτα τραχέα καὶ ἀπόκροτα τῶν χωρίων· Ἐκ τούτων οὖν ἀλύων ὁ πολύτλας Λαερτιάδης, στενάξας καθ' ἑαυτὸν, Οἴμοι, ἔφη, τῷ δυστήνῳ! ἐπειδὴ γὰρ Ζεὺς δέδωκέ μοι γῆν ἡδέως ἰδεῖν, ἣν οὐδεμία ἐλπὶς ὑπῆν ὄψεσθαι, καὶ δ' ἣν τοσοῦτον νηχόμενος διέβαλον πέλαγος, νῦν οὐχ ὁρῶ, ὅπῃ γῆς δυναίμην ἂν ἀποβῆναι· οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν προσβῆναι πρὸς πάγους ὀξεῖς, καὶ πέτρας λείας οὕτω καὶ ὑψιτενεῖς, καὶ ταῦτα τοῦ κύματος βρύχοντος ἰσχυρῶς ἐν θαλάττῃ ἀγχιβαθεῖ· εἰ μὲν γὰρ καὶ πειρῴμην στῆναί πῃ τοῖς ποσὶ, δέος, μὴ τὸ κῦμ' ἐπανελθὸν ἐν τῇ ἀποβάσει, βάλῃ με ἀναρπάσαν πρὸς τὰς ἀποῤῥῶγας, καὶ γένηταί μοι ὧδε χείρω τῶν πρώτων τὰ δεύτερα· εἰ δ' αὖ προσνηξαίμην ὁπηδήποτε περαιτέρω, εἴπως γένοιτό μοι πῇ προσβατώτερα ὡς ἐν ἐπιπέδοις αἰγιαλοῖς, καὶ τοῦτό μοι παρίσταται φοβερώτερον, μὴ αὖθις τὸ πνεῦμ' ἀναρπάσαν, ῥίψῃ με εἰς τὴν θάλασσαν πάλιν, ἢ γοῦν κῆτός τι, οἷα τὰ πολλὰ τρέφεται αὐτοῦ ὑπὸ τῇ καλῇ Ἀμφιτρίτῃ, ὑπ' ἀλάστορος ὑπερκύψαν ποθὲν τῆς ἀβύσσου, ἐπιπέσῃ μοι αἴφνης· οἶδα γὰρ οἶδα, ὅση μοι ἀπέχθεια πρὸς Ποσειδῶνα γεγένηται.

Τοιαῦτα τοίνυν καθ' ἑαυτὸν λογιζόμενον, μέγα κῦμα ἐπελθὸν σὺν ῥόθῳ ῥαγδαιοτάτῳ, ἐξέωσεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀποτόμους, ὑφ' ὧν οὐχ ὅπως τὸ δέρμ' ἂν ἀπεδρύφθη δεινῶς, ἀλλὰ καὶ τὰς πλευρὰς κατεάγη, εἰ μὴ Ἀθηνᾶς ἀντιλήψει, τὰς χεῖρας εὐθὺς προβαλόμενος, ἀπρὶξ ἀμφοτέραις τῆς πέτρας ἐλάβετο· ἧς εἶχετ' ἀφύκτως, ἕως οὗ παρελθόντος τοῦ κύματος,

---

Ἀμφιτρύτη] κατὰ τὸ κλυτὶς Ἱπποδάμεια. 423. Ὀδώδυσται] κεχόλωται. 426. Ῥινὸς] τὸ δέρμα ἐσπάθη ἄν· 430. Ὑπάλυξε] ἐξέφυγε. 433. Κοτυλ.

Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε· παλιῤῥόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἠπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπέρμορον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κύματος ἐξαναδὺς, τάτ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ, ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴ που ἐφεύροι
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
Ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀνδρῶν ὅστις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας.
Ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα·
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἆρ ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
Χεῖράς τε στιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.

δόνες δὲ αἱ τοῦ Πολύποδος πλεκτάναι. — Λάϊγγες] λιθάρια. 438. Ἐρεύγεται] ἐξέρχεται εἰς τὴν ἤπειρον. 445. Πολύλιστον] πολυϊκέτευτον καὶ παρακλητόν, 446. Ἐνιπὰς] ἀπειλάς. 452. Ἐσάωσεν] ὁ ποταμὸς ἔσωσεν αὐτὸν εἰς

ἐξέφυγε τὰ παρόντα· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ αὖ πάλιν ἰὸν παλινόρμητον, καὶ μείζονι φορᾷ προσαράξαν τῇ ἀκτῇ, ἀπέσπασεν αὖθις ἐπὶ τὸ πέλαγος· καθάπερ δὲ πολύπουν οὐκ ἄν τις πρότερον τῆς πέτρας, ἧς ἂν τύχῃ ταῖς κοτυληδόσιν ἐχόμενος, ἀποσπάσειε, πρὶν ἂν κἀκείνης λίθακάς τινας ἐκ θραύσεως ἀποφέρηται· οὕτω καὶ τούτῳ τῶν σαρκῶν πολλὰ, ἀποδρυφθέντων τῶν χειρῶν, ἐκεῖ ἀπελήφθησαν, βιαιοτέρας αὐτῷ τῆς ἐκρήξεως γενομένης· ἔνθα κἂν ἀπώλετο ὁ πολύτλας Λαερτιάδης, εἰ μὴ αὖθις διδαχῇ Ἀθηνᾶς, ἀναδὺς τοῦ κύματος, ὃ ἰσχυρῶς κατηράσσετο πρὸς τὴν χέρσον, προσενήξατο προσωτέρω, περιβλέπων τὴν γῆν πανταχοῦ, εἴπῃ εὕρῃ προσβατώτερά τε καὶ ὁμαλώτερα ἀποβῆναι. Ὡς δὲ πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς ποταμοῦ τινος καλλιῤῥόου ἐγένετο, αὐτόν τε τοῦτον ἐκδιδόντα ἐνενόησεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ χωρίον τι αὐτοῦ ἔδοξεν ἰδεῖν ὁμαλὸν καὶ εὐλίμενον. πρὸς οὖν τοῦτον ηὔξατο καθ' ἑαυτὸν τάδε· ὦ ἄναξ, ὅστις ποτ' ἂν ἧς, ὁρᾷς ὅπως Ποσειδῶνος ἐκφεύγων ὀργὴν, τῶν σῶν γούνων ἅπτομαι, δεόμενος σωτηρίας τυχεῖν παρὰ σοῦ· καὶ γὰρ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἀθανάτοις νόμος οὗτος ἐπιεικείας ἐστί· καὶ οὐκ ἔσθ' ὅστις ἂν πολλὰ παθὼν καταφύγῃ, ὥσπερ καὶ αὐτὸς νῦν τυγχάνω ἔχων, ὃν ἐκεῖνοι μὴ ἂν ἐλεοῖεν· ἀλλὰ δὸς, ὦ ἄναξ, δὸς ἔμοιγε σωτηρίαν, ἱκέτῃ ἤδη σοι γενομένῳ.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ ἱκετεύσαντος, ἔπαυσε μὲν εὐθὺς τὸ ῥεῦμα ὁ ποταμὸς, κατεστόρεσε δ' αὐτῷ καὶ τὸ κῦμα, ὅσον ἦν ἑξῆς λοιπὸν διανύσαι, καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν ποιήσας αὐτῷ γαληναῖον, διέσωσε πρὸς ταῖς ἑαυτοῦ ἐκβολαῖς· τῷ δὲ, ἅμα γῆς ἁψαμένῳ λέλυνται μὲν τὰ γόνατα, ἀκίνητοι δ' ἦσαν αἱ στιβαραὶ χεῖρες, τῆς καρδίας καταπονηθείσης ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ

τὰς τοῦ ποταμοῦ προχοάς· ἐκληπτέον τὴν εὐθεῖαν ἀντὶ τοῦ θεοῦ, τὴν δὲ γε-

Ὤδεε δὲ χρόα πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἂν στόμα τε ῥῖνάς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν·
Ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
  Ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
Μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
Ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην,
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι
  Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
Ἐν περιφαινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δὲ ἐλαίης.

νικὴν ποταμοῦ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ ὕδατος. 455. Ὤδεε] ἐξῴδηκε. — Κήκιε] ἔῤῥει. 457. Ὀλιγηπελέων] ὀλιγοδύναμος, λειποθυμῶν. — Αἰνὸς ἵκανεν] μέγας κατειλήφει. 460. Ἁλιμυρήεντα] τὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκδιδοῦντα. 462. Λιασθεὶς] χωρισθείς. 466. Δυσκηδέα] κακωτικήν. 467. Ἄμυδις] ὁμοῦ πάχνη καὶ

τοῦ σώματος ἐξῳδηκότος ὑπὸ τῶν κακῶν· ἐξῄμει δὲ ἔκτε τοῦ στόματος καὶ τῶν ῥινῶν θαλάσσιον ὕδωρ, ἄναυδος καὶ ἄπνευστος κατακείμενος, ἅτε δὴ τῶν μελῶν αὐτῷ ἐς τοὔσχατον καταπεπτωκότων.

Ὀψὲ δ' ἀναπνεύσας, καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν, ἀποδυσάμενος, ὃ ἔφερε κρήδεμνον τῆς θεοῦ, ἐποίει τὸ προστεταγμένον, βαλὼν αὐτὸ εἰς τὸ πέλαγος πάλιν· τὸ δὲ φερόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἐδέξατο ἡ Ἰνώ· ὁ δὲ ἐξιὼν ὅλως ἤδη τοῦ ποταμοῦ, κατεκλίθη ὑπὸ σχοίνῳ, καὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν ἀσπασάμενος· εἶτα στενάξας, ἐμελέτα τοιαῦτα καθ' ἑαυτόν· οἴμοι ἐγώ! τίς γένωμαι· ἆρα τὶ τούτων μοι μεῖζον ἕτερον διάδοχον ἔσται; εἰ γὰρ δέοι με ὧδε παρὰ τῷ ποταμῷ διανυκτερεῦσαι, δέδοικα μὴ τὸ ψύχος τῆς νυκτὸς, καὶ ἡ δρόσος ἡ ἑωθινὴ εὑρόντα με κακῶς ὧδε ἔχοντα, κατεργάσωνται, καὶ ταῦτ' αὔρας εἰωθυίας ἐκπνεῖν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ περίορθρον· εἰ δ' αὖ ἀνελθὼν εἰς τὴν δασύσκιον ὕλην ἐκείνην, καθευδήσω πῃ καταδὺς ἐν τοῖς θάμνοις, κἂν τῶν ἀπὸ τοῦ ψύχους κακῶν ἀπαλλαγέντα λάβῃ με ὕπνος, ἀλλὰ δέος αὖ, μὴ βορὰ γένωμαι τοῖς θηρίοις.

Ταῦτα δ' αὐτῷ διανοουμένῳ ἔδοξεν ἄμεινον εἶναι καταδύναι εἰς τὴν ὕλην οὐ πολὺ πρόσω οὖσαν τοῦ ποταμοῦ ἐναπόπτῳ χωρίῳ· ἀνελθὼν οὖν εἰσέδυ δύο θάμνους ἐγγὺς συμπεφυκότας ἀλλήλοις· τὸν μὲν, φυλίας· τὸν δὲ, ἐλαίας· οὕτω

δρόσος ἑωθινή. 468. Ὀλιγηπελίης] ὀλιγοψυχίας. — Κεκαφηότα] κεκακωμένον 469. Ἠῶθι πρὸ] πρὸ ἡμέρας. 470. Κλιτὺν] τὴν ἐν κεκλιμένῳ τόπῳ οὖσαν. — Δάσκιον] δασύσκιον. 474. Ἀράσσατο] ἔδοξεν αὐτῷ. 475. Σχεδὸν ὕδατος] πλησίον τοῦ ποταμοῦ ἐν χώρῳ περιόπτῳ καὶ ψιλῷ τὰ πέριξ. 477. Φυλίης]

Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὐδέ ποτ' Ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
Δύσετ'· ἄφρα δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
Εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
Ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
Ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι·
Ὣς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
Δυσπονέος καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

φυλίκης] εἶδος θάμνου ἀειθαλοῦς, οἷον μεταξὺ ἐλαίας καὶ πρίνου, ἣν καὶ ἐ-

πυκνοὺς καὶ συμπεπλεγμένους, ὥστ' οὔτ' ἀνέμων πνοὴ διῆξε πώποτε δι' αὐτῶν, οὔτ' ἀκτὶς προσέβαλε τοῦ ἡλίου, οὔτε μὴν ὕδωρ εἰσήει πώποτε γενόμενον οὐρανόθεν· Ἐνταῦθα οὖν ὑποδὺς Ὀδυσσεὺς, φύλλων ὑποκειμένων αὐτοῦ πολλῶν, ὅσα γε δύο καὶ τρεῖς ἄνδρας σῶσαι ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, κἂν μέγιστος οὗτος τύχῃ ὢν, εὐνὴν ἀπὸ τούτων εὖ μάλα μαλακὴν ὑπεστρώσατο, ἐν ᾗ κατεκλίθη ἡδέως· εἶθ' οὕτω συρφετὸν ὅλον φύλλων ἄνωθεν εἰσφορήσας καὶ ἀναβεβλημένος, καθάπερ γεωργὸς, ᾧ μὴ πάρεστι γείτων, πῦρ ἐνέκρυψε σποδῷ πῇ ἐν ἐσχατιᾷ, σπέρμα ἀπ' αὐτοῦ ἐς τὴν αὔριον βουλόμενος σώζειν, αὐτοῦ περιεκαλύψατο· ἡ δ' αὖ Ἀθηνᾶ ἐπέχει αὐτῷ τοῦ ὕπνου πολὺν, πάσης ταλαιπωρίας καὶ καμάτου ἀπαλλάξαι αὐτὸν σπουδὴν ποιουμένη.

λαιόπρινον λέγουσιν· ἡ δὲ συνήθεια ἀντὶ φυλίκην θυλίκην, κατὰ τροπὴν τοῦ δασέος εἰς δασύ. 478. Διάει] διαπνεῖ. — Ἀέντων] πνευσάντων. 480. Ἐπαμοιβαδὶς] ἀλληλέμπλεκτοι, ἀλληλένθετοι· 482. Ἐπαμήσατο] ἐπεσώρευσε. 483. Χύσις ἤλιθα] ἀθρόα σώρευσις. 487. Λέκτο] κατεκλίθη. 490. Αὔει] ἀνάπτει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΘΗΝΑ ὄναρ ἐπιστᾶσα Ναυσικάᾳ τῇ θυγατρὶ Ἀλκινόου, κελεύει αὐτὴν λαβοῦσαν τὴν ἑαυτῆς ἐσθῆτα, ἀπιέναι εἰς τὸν ποταμὸν πλυνοῦσαν αὐτήν· ἐγγὺς γὰρ εἶναι αὐτῇ τὸν γάμον· ἡ δὲ διϋπνισθεῖσα, αἰτεῖ ἀπήνην μὲν παρὰ τοῦ πατρὸς, σῖτα δὲ παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ ἀπέρχεται σὺν θεραπαινίσιν· ὡς δ' οὖν πλύνασαι ἠρίστησαν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

ΩΣ ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
Οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
Οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδὴς,
Εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων·
Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,

2 Ἀρημένος] κεκακωμένος, κεκρατημένος τὸ θέμα ἀράω, τὸ βλάπτειν. 4.

ΤΟΥ Ζ.

ἐτράποντο ἐπὶ τὸ σφαιρίζειν· καὶ θορύβου γενομένου ἐκ τούτου, διϋπνίσθη ὁ Ὀδυσσεύς· καὶ ἀπροσδοκήτως ἐκείναις ἐπιφανεὶς γυμνὸς, τὰς μὲν ἄλλας ἐφόβισε· Ναυσικάα δὲ μόνη, ἐπὶ τοῦ σχήματος μείνασα, καὶ πάντα παρ' αὐτοῦ πυθομένη, καὶ ἐσθῆτα δοῦσα περιβαλέσθαι, ἡγήσατο αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

ΟΥΤΩΣ οὖν τοῦ Ὀδυσσέως ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἤδη καμάτων ἡδέως ὑπνώττοντος, Ἀθηνᾶ ἐλθοῦσα εἰς Φαίακας, οἳ πρώην μὲν κατῴκηντο ἐν τῇ Ὑπερείᾳ, ὅμοροι Κυκλώπων, ἀνδρῶν ἀλαζόνων καὶ λυμαντήρων, ἐφ' οἷς τῶν ἄλλων ἰσχύϊ προέχουσιν· ἐν ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ Ναυσίθοος ἀναστήσας αὐτοὺς, ἀπῴκησεν εἰς Σχερίαν, μακρὰν ἀνδρῶν ἐφευρετῶν τε καὶ περιέργων, τείχει τὴν πόλιν περιβαλόμενος, καὶ τὴν

Εὐρυχόρῳ διὰ τὸ μέτρον τῷ ο ἔγραψε. τὸ δὲ Ὑπερείη ὅπω γνωστόν. ὅπη κεῖται. 8. Ἀλφηστάων] ἐφευρετικῶν καὶ ἐπινοητικῶν· πονηρῶν. 19. Σαθμοῖιν

Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη Κηρὶ δαμεὶς Ἄϊδός δε βεβήκει·
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς·
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί·
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
  Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα·
Σοὶ δέ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν·
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι.
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,

ἑκατέρωθεν τῶν τῆς θύρας παραστάδων. 20. Δέμνια] τὰ στρώματα. 22.

γῆν τοῖς πολίταις δασάμενος· τούτου δ' οὖν οὕτω τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος, Ἀλκίνοος διάδοχος γίγνεται τῶν πραγμάτων, ἀνὴρ τά τ' ἄλλα, καὶ τὰ δίκαια εἰδὼς παρὰ τῶν θεῶν· τούτου δὴ τὸ δῶμα εἰσιοῦσα ἡ Ἀθηνᾶ, ἵνα τὴν Ὀδυσσέως νόστον αὐτῷ προλειάνῃ, κἀπὶ τὸν θάλαμον καταδῦσα ὡς πνεῦμα, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἔνθα ἡ καλὴ Ναυσικάα ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀλκινόου ἐκάθευδε, τήν τε φωνὴν καὶ τὸ εἶδος ἐοικυῖα ὅλως ταῖς ἀθανάτοις· καὶ παρ' αὐτῇ ἔτι ἑκατέρωθεν τῶν θυρῶν δύο τῶν θεραπαινίδων, κάλλει, εἴποις ἂν, ταῖς Χάρισιν αὐταῖς ἁμιλλώμεναι· εἰς τοῦτον οὖν ἡ θεὸς εἰσιοῦσα, ἔστη παρὰ τῇ κεφαλῇ αὐτῆς, ἐοικυῖα τῇ τοῦ Δύμαντος, ἀνδρὸς ἐνδόξου τὰ ναυτικὰ, θυγατρί· ἣ πρὸς τῷ συνῆλιξ ἐκείνῃ εἶναι, καὶ ἐσπουδάζετο μάλιστα ὑπ' αὐτῆς· οὕτως οὖν παραστᾶσα, ἦρξε λόγου τοιοῦδε.

Ναυσικάα, τί ποθ' οὕτως ἀμελῆ σε καὶ ῥάθυμον ἡ μήτηρ ἐγείνατο; οὐχ ὁρᾷς τὴν ἐσθῆτά σοι πᾶσαν ἀμελῶς σοι κειμένην; καὶ ταῦτ' ἐγγύς σοι ὄντος τοῦ γάμου, ἐν ᾧ χρή σε τὰ μὲν πλείστου ἄξια αὐτὴν ἀμφιέσασθαι, τὰ δ' ἄλλα δῶρα δοῦναι τοῖς νυμφαγωγοῖς; ἐκ γὰρ τούτων πολλοῦ λόγου πρὸς ἀνθρώπους πανταχῆ γιγνομένου, χαίρουσιν, ὡς εἰκὸς, οἱ τεκόντες· ἀλλ' ἄγ' ἅμα ὑποφαινομένῃ ἡμέρᾳ ἴωμεν πλυνοῦσαι συναμφότεραι πάντα· καὶ γὰρ βουλοίμην ἂν κἀγώ σοι συνέριθος εἶναι, ἵν' εὖ σοι πάντ' ἠσκημένα, καὶ ῥᾶον τοῦτο μάλιστα γένηται· οὐκέτι γὰρ διὰ πολλοῦ ἄνυμφος ἔσῃ, πολλῶν, καὶ τούτων ἀρίστων ἐκ τῶν Φαιάκων, ἀφ' ὧν καὶ τὸ σὸν κάτεισι γένος, πολλαχόθεν μνωμένων· ἄγε τοίνυν αἴτει

Ναυσικλειτοῖο] τοῦ περιβοήτου τὰ ναυτικά. 25. Μεθήμονα] χαῦνον, ἀμελῆ, 26 Ἀκηδέα] ἀτημέλητα. — Σιγαλόεντα] μαλακὰ, ἡσυχάζοντα δι' ἁπλότητα, καὶ μὴ ἠχοῦντα, ὥσπερ τὰ τραχέα ἢ λαμπρά. 27. Σχεδὸν] πλησίον· 33. Ἐντύ-

Ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσιν
Ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀνέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ,
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν εὔθρονος, ἥ μιν ἔγειρεν
Ναυσικάαν εὔπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
Βῆ δ' ἴμεναι κατὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε γονεῦσιν,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπεν·
Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντα
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·
Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν·
Ὣς ἔφατ'· αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι

τὸν πατέρα παρασκευάσαι σοι ζεῦγος ἡμιόνων, ἐφ' οὗ ἐπιθεῖσα ζῶστρά τε καὶ πέπλους, καὶ ῥήγη μαλακὰ, κατακομίσεις ἐπιβᾶσα ἐς τὸν ποταμόν· ἄλλως γὰρ οὐ καλόν σε βαδίζουσαν ἥκειν, ὡς πολὺ τοὐντεῦθεν τῶν πλυνῶν ἀπεχόντων.

Ταῦτα δὴ εἰποῦσα ἡ θεὸς, ἐπανῆλθε πάλιν εἰς Ὄλυμπον, ὅπου φασὶ τὸ δῶμα τῶν θεῶν ἀσφαλέστατον εἶναι, μήθ' ὑπ' ἀνέμου ποτὲ τινασσόμενον, μήτε ὄμβρῳ ὑόμενον, μήτε χιόνι νιφόμενον, ἀλλ' αἰθρίᾳ ἀεὶ ἀνεφέλῳ περιστοιχιζόμενον, καὶ αἴγλῃ πανταχόθεν περιλαμπόμενον· ἔνθ' οἱ μάκαρες θεοὶ ἐν διηνεκεῖ διάγουσιν ἡδονῇ· ἐνταῦθα δὴ ἡ θεὸς, τὰ πρὸς Ναυσικάαν εὖ διαιτήσασα, ἐπανῆλθε.

Τῆς τοίνυν χροσοθρόνου Ἠοῦς παραγινομένης, ἐγερθεῖσα ἡ παρθένος, ἐξεπλήττετο πρὸς τὸν ὄνειρον· καὶ δὴ σπεύσασα ἔνδον ἀγγελοῦσα τοῖς φίλοις τοκεῦσιν, εὗρε τὴν μὲν, νήθουσαν ἔρια θαλασσοβαφῆ παρὰ τῇ ἑστίᾳ· τὸν δὲ ἐξερχόμενον πρὸς τὸ βουλευτήριον, ἔνθα τῶν Φαιάκων οἱ εὐδαίμονες συλλεγέντες, ἀνέμενον· Τούτῳ οὖν προσιοῦσα ἡ Ναυσικάα, πάππα φίλτατε, φησίν· ἆρά μοι χαριῇ, ὃ ἂν αἰτήσωμαί σε; τί οὐχὶ κελεύεις ἀπήνην μοι παρασκευασθῆναι καλὴν, ἵν' ἃ τῶν ἱματίων ἡμῖν κεῖται ἀμελῶς καὶ ἐῤῥυπωμένα, ταῦτ' ἐλθοῦσα πλύνω εἰς τὸν ποταμόν; σέ τε γὰρ αὐτὸν δεῖ, ἅτε πρῶτον ἐν Φαίαξιν ὄντα, καθαρὰ ἀμπεχόμενον βασιλεύειν, καὶ τῶν υἱῶν πέντε ὄντων, τοῖς μὲν τρισὶν ἐστὶ γάμος· τοῖς δὲ λοιποῖς οὔπω· τούτους οὖν δεῖ εἰς χορὸν ἔρχεσθαι, νεόπλυτα ἔχοντας· ἔμοιγε γὰρ καὶ μάλιστα τούτων μέλλει. Ἡ μὲν ταῦτ' ἔφη, ἀποκρυπτομένη τὸν πατέρα τὸν γάμον αἰδοῖ.

Ὁ δὲ ἐννοήσας, ὃ ἦν αὐτῇ τὸ σκοπούμενον, ἀπεκρίνατο,

νεας] εὐτρεπίσειας αὐτά. 37. Ἐφοπλίσαι] παρασκευάσαι. 39. Πόδεσιν] βαδίζουσαν. 53. Ἠλάκατα] ἔρια θαλασσοβαφῆ. ἡ θαλασσία κόχλῃ βεβαμμένα. 63. Ἠΐθεοι θαλέθοντες] παρθένοι μείρακες ἀκμάζοντες 70. Ὑπερτερίῃ] τὸ ἐπὶ

Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὔτροχον ἡμιονείην
Ὥπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ.
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ.
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·
Δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν·
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν,
Οὐκ οἴην· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἤτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι, θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἧχι μάλιστα

τῆς ἁμάξης ἐπιτιθέμενον πλέγμα, ὃ ἐν Ἰλιάδι πείρινθα προσηγόρευσεν, ἀγῶ

οὔτε τὸ ζεῦγός σοι, φίλον τέκνον, κωλύω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν εὐπρεπεστέρων ὅ,τι ποτ' ἂν αἰτήσῃς· ἴθι τοίνυν, εὖ πράττε ταῦτα· οἱ δὲ θεράποντες παρασκευασάτωσαν ἀπήνην ὑψηλὴν, εὔτροχον, εὐστεγῆ, οἵαν βούλει.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἐκέλευσεν εὐθὺς τοὺς θεράποντας ταῦτα· οἱ δὲ πειθόμενοι παρεσκεύασαν αὐτῇ τὴν ἀπήνην, καὶ τὰς ἡμιόνους ἐξαγαγόντες, ἔζευξαν παραχρῆμα· ἡ δὲ παρθένος ἐνετίθει φέρουσα τὴν ἐσθῆτα ἀπὸ τοῦ θαλάμου· ὡς δ' αὔτως καὶ ἡ μήτηρ παντοίαν τροφὴν, ὄψα τε ἐν κίστῃ πολλὰ, καὶ οἶνον ἐν ἀσκῷ, καὶ ἔλαιον ἐν ληκύθῳ χρυσῇ, ἵν' ἔχῃ μετὰ τῶν θεραπαινίδων ἀλείψασθαι· ὡς δ' ἕτοιμα ἦσαν πάντα, ἐπιβᾶσα ἡ κόρη σὺν ταῖς θεραπαίναις, καὶ τὰς ἡνίας παραλαβοῦσα, ἐμάστιξεν· αἱ δὲ ἡμίονοι, συνεχῶς κατατείνουσαι τάχει, πολὺν κρότον παρεῖχον.

Ὡς δὲ παρεγένοντο εἰς τὸν ποταμὸν, ἵν' οἵτε πλυνοὶ συνεχεῖς, καὶ τὸ ὕδωρ ἐςὶ διαυγὲς, καὶ οἷον καθαίρειν τὰ ἐῤῥυπωμένα, τότε δὴ τὰς μὲν ἡμιόνους λύσαντες, ἠφίεσαν παρὰ τὸν ποταμὸν τρώγειν ἄγρωστιν· τὰ δὲ ἱμάτια λαβοῦσαι ἀπὸ τῆς ἀπήνης, εἰσεφόρουν εἰς βόθρους ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἔςειβον αὐτὰ τοῖς ποσὶ σὺν σπουδῇ, πολλὴν πρὸς ἀλλήλας ποιούμεναι ἅμιλλαν· ὡς δὲ πάντ' αὐταῖς καλῶς εἶχε ταῦτα, τὰ μὲν ἀνεπέτασαν παρὰ τὴν ἀκτὴν ἑξῆς πρὸς τὸ τοῦ ἡλίου θάλπος,

---

ὄντως ταὐτόν ἐστι. λέγεται δὲ καὶ πληνθίον. 80. Εἵως χυτλώσαιτο] ὅπως ἀλείψαιτο λουσαμένη. 82. Καναχὴ] κρότος. 83. Ἄμοτον] ἀπληρώτως καὶ ἀκορέστως ἀεὶ κατέτεινον. 84, Κίον] ἐπορεύοντο. οὐ δῆλον δὲ εἰ ἔβαδην ἕποντο αἱ δμῶες. ὡς καὶ κατωτέρω. στίχ. 260. 86. Ἐπιετανοὶ] συνεχεῖς, πολλοὶ ἑξῆς. 88. Ὑπεκπροέλυσαν] ἡμὶν, Ὑπὸ, τὴν ὑπὸ τὰ ζυγὰ λύσιν ἂν δηλοίη. ἡ δὲ Ἐκ τὴν ἀπὸ τούτων ἀποχώρησιν· ἡ δὲ Πρὸ, τὰ πρὸ τοῦ Πλύνειν γιγνόμενα. 89.

Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταίτ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς·
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισιν·
Τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
  Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά·
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·
Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμβαλε δίνῃ·
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσεύς.
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,

Σεῦαν] ἀπήλασαν ἀφῆκαν βόσκειν. 98. Τερσήμεναι] ἀνανθῆναι ξηρανθῆναι· 99. Τάρφεν] ἐτέρφθησαν. 102. Εἶσι] πορεύεται· ἰοχέαιρα] ἡ χαίρουσα τοῖς ἰοῖς. ὀϊστοῖς. 103. Τηΰγετον] ὄρος Λακωνικῆς. — Ἐρύμανθον] ὄρος Ἀρκαδίας. 116. Δίνῃ τῇ συστροφῇ τῶν ὑδάτων· 117. Ἄϋσαν] ἐβόησαν. 124. Πείσεα

ἔνθ' ἡ θάλασσα ἐν τοῖς κλύδοσιν ἐξαλλομένη, περιπτύσσεται ταῖς ὠλέναις τὴν χέρσον, καὶ τοῖς κύμασιν αὐτὴν περιψήσασα, ἐκπλύνει τοὺς λίθους· αἱ δὲ λουσάμεναι καὶ αὗται, καὶ εὖ μάλα ἀλειψάμεναι τῷ ἐλαίῳ, ἐπεβάλοντο ἀριστᾶν, τὴν τῶν ἱματίων πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου ἀλέαν αὐότητα ἀναμένουσαι· Ὡς δ' ἅλις αὐταῖς εἶχε δείπνου, αἱ μὲν ἄλλαι ἀποβαλοῦσαι, ὃ ἑκάστη ἔφερε κρήδεμνον, ἤρξαντο παίζειν τὴν σφαῖραν· ἡ δὲ λευκώλενος Ναυσικάα ἤρξατο ᾄδειν, οἷα Ἄρτεμις ἄλλη· ἣ τοῖς βέλεσι μάλιστα χαίρουσα, περίεισι τὰ ὄρη, Τηΰγετον τὸ ἐπίμηκες, καὶ Εὐρύμεθον, ἡδέως θηρεύουσα κάπρους τε καὶ ἐλάφους ὠκύποδας, οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῶν τοῦ Διὸς νυμφῶν, τούτων δὴ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς νεμομένων, συνεπαγομένη παιζούσας· ἡ δὲ Λητὼ ἀγάλλεται μάλισθ', ὁρῶσα ἐν καλαῖς τὴν θυγατέρα καλλίω· τήν τε γὰρ κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον προὔχουσα, ὡς βασιλὶς ἐν ἐκείναις καλαῖς οὔσαις καὶ ταύταις, ἀναστρεφομένη, τοῖς πᾶσιν ὑπῆρχεν ἀρίγνωτος· οὕτω καὶ ἡ Ναυσικάα ἐν ταῖς ἄλλαις διέπρεπεν.

Ὡς δὲ, τούτων σχόντων καλῶς, παρασκευάζετο οἴκαδε ἐπανήκειν, ζεύξασα ἤδη τὰς ἡμιόνους, καὶ τα ἱμάτια περιπτύξασα, τότε δὴ ἔδοξε τῇ Ἀθηνᾷ καιρὸς εἶναι διϋπνισθέντα τὸν Ὀδυσσέα ἰδεῖν τὴν παρθένον· ἣ ἤμελλεν αὐτῷ ἡγήσεσθαι πρὸς τὴν πόλιν· καὶ δὴ βάλλει σφαίραν ἡ Ναυσικάα ἐπί τινα τῶν θεραπαινίδων· καὶ τῆς μὲν ἀφήμαρτεν, αἱ δὲ, πολλῷ φερομένης ῥοίζῳ τῆς σφαίρας, καὶ εἰς τὰς τῶν ὑδάτων συστροφὰς ἐμπεσούσης, ἀνέκραξαν ἐπὶ τῷ συμβάντι· ἐξ οὗ ἐγερθεὶς Ὀδυσσεὺς, διηπορεῖτο τοῖς ὅλοις ὅ,τι πράττοι· καὶ δὴ καθεζόμενος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ! παρὰ τίσι βροτῶν αὖθις τυγχάνω ἀποπλανώμενος; ἆρά γε ὑβρισταὶ καὶ ἄγριοι οὗτοι, ἢ δίκαιοί τινες εἰσὶ καὶ φιλόξενοι;

Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
Ὥστε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτὴ,
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πείσεα ποιήεντα.
Ἤ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων;
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν, θάμνων ὑπεδύσατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ὅστ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσὶ μετέρχεται, ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαστὴρ,
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλεν
Μίξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανεν.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἅλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
Στῆ δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισιν
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη·
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισιν,

ποιήεντα] τὰ ὑδατώδη καὶ ἑλώδη, ὅπου πόα πολλὴ φύεται. 125. Αὐδηέντων] φωνητικῶν. 127. Ὑπεδύσατο] ὑπεξῆλθε. 129. Μήδεα] ἵνα καλύψῃ, τὰ αἰδοῖα ὡς κἀν τῷ Σ. 86. Μήδεά τε ἐξερύσας, ὅ ἐστιν τὰ αἰδοῖα ἐξελκύσας. 131.

φωνὴ γάρ μοι ἤδη νυμφῶν, αἳ τάς τε τῶν ὀρέων κορυφὰς, τάςτε τῶν ὑδάτων πηγὰς, καὶ τοὺς ποώδεις κατέχουσι λειμῶνας, εἰς τὰ ὦτα διῆξεν· ἀλλὰ μή τι ἀνθρώπων πάλιν πλησίον τυγχάνω γενόμενος, ἐγὼ δ᾽ οὐκ οἶδα; ἀλλ᾽ ἄγ᾽ αὐτὸς ἐγὼ πεῖραν λάβω, ἐξελθὼν μικρὸν τοῦ δρυμῶνος.

Ταῦτα δ᾽ εἰπὼν ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς, καὶ κλάδον φύλλων ἐκ τῆς ὕλης κλάσας ἀπὸ βραχίονος ἰσχυροῦ πρὸς τὸ συγκαλῦψαι, ἃ χρεὼν ἀποκρύπτειν τὰ ὄμματα γυναικῶν, ἐξῆλθε τῶν θάμνων, ὥσπερ λέων τις ὀρεσίτροφος· ὃς τῇ ἑαυτοῦ ἀλκῇ πεποιθὼς, περιτρέχει μὲν ἐν ὄρεσιν, ὄμβρῳ καὶ ἀνέμῳ παντὶ ἐκτιθέμενος· πῦρ δ᾽ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὅλως βλέπων, ἐμπίπτει βουσὶν, ἢ ὄϊσιν, ἢ ἐλάφοις· πολλάκις δὲ τῷ λιμῷ πιεζόμενος, ἐπιπηδᾷ τοῖς ποιμνίοις σπαράττων ὅτῳ ἂν ἐντύχῃ πρώτῳ· οὕτω δὴ Ὀδυσσεὺς καὶ γυμνὸς ὢν, ἀναγκαίως ἤμελλε προσιέναι εὐπλοκάμοις παρθένοις· αἱ δὲ, ὡς εἶδον αὐτὸν σμαρδαλέον, ἅτε δὴ κεκακωμένον ὅλως ὑπὸ τῆς δριμύτηδος τῆς θαλάσσης, περιδεεῖς γενόμεναι, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἄλλη ἄλλοσε ἀποκρυβησόμεναι παρὰ τὴν ἀκτὴν ὑπὸ ταῖς προβλῆσι· μόνη δὲ ἡ τοῦ Ἀλκινόου θυγάτηρ, ἐξελούσης αὐτῇ τὸν φόβον τῆς Ἀθηνᾶς, ὑπέμεινεν αὐτὸν προσιόντα ἀθορυβήτως· ὁ δὲ διελογίζετο καθ᾽ ἑαυτὸν, πότερον προσιέναι τῶν τῆς κόρης γονάτων ἁψάμενον, ἢ πόῤῥωθεν λιπαρῶς ἱκετεῦσαι ἱμάτιόν τε αὐτῷ καλύψασθαι δοῦναι, καὶ πόλιν, εἴτις εἴη πλησίον, δεῖξαι.

Ταῦτα δὲ αὐτῷ διανοουμένῳ ἄμεινον ἔδοξεν εἶναι λόγοις πόῤῥωθεν χρήσασθαι πρὸς αὐτὴν μειλιχίοις, ἵνα μή τι ὑπο-

---

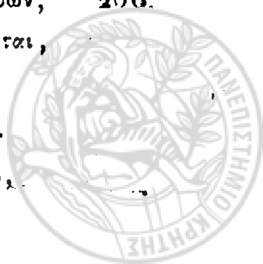
Ὑόμενος] πορεύεται, βρεχόμενος καὶ πνεόμενος ὑπὸ τῶν ἀνέμων. 132. Δαίεται] ὡς ἀπὸ πυρὸς φλέγεται· ἔοικε πυρὶ λαμπετόωντι, ὡς ἀλλαχῇ. 138. Προὐχούσας] προβεβλημένας. 140. Ἐκ δὲ εἵλετο] ἐξεῖλε τὸ δέος τῶν μελῶν. 141. Ἄντα σχομένη] ἀνεχομένη ἀπ᾽ ἐναντίας. 143. Ἀποσταδὰ] πόῤῥωθεν. 156. Ἰσ-

Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη·
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.
Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα. θεός νύ τις, ἢ βροτός ἐσσι.
Εἰ μέν τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω·
Εἰ δέ τίς ἐσσὶ βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
Τρισμάκαρες μὲν σοίγε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
Λευσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν·
Κεῖνος δ' αὖ πέρι κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας, οἶκόνδ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
(Ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
Τὴν ὁδὸν, ᾗ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι)
Ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν· ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
Ὣς σε, γύναι, ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον·
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει, κραιπναί τε θύελλαι,
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
Ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ ὀΐω
Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
Ἀλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας

νοήσασα ἡ παρθένος, χολώσηται· ἐκ τοιαύτης οὖν γνώμης φησὶ πρὸς αὐτήν· Ἱκετεύω σε, ὦ δέσποινα, τῶν σῶν ἁπτόμενος γούνων· Ἀλλὰ λέγε μοι πρότερον, πότερον θεός τις εἶ, τούτων δὴ τῶν ἐχόντων τὸν οὐρανὸν, ἢ θνητὸς, τούτων δὴ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων· εἰ μὲν γὰρ ἐκεῖνο, Ἀρτέμιδι ἔγωγε τῇ τοῦ Διὸς θυγατρὶ τό, τ' εἶδος καὶ μέγεθος, καὶ τὴν τῆς φύσεως δεξιότητά σε ὡς ἔγγιστα παρεικάζω· εἰ δὲ τοῦτο, εὐδαίμονες μὲν οἱ τεκόντες σε, εὐδαίμονες δὲ καὶ ἀδελφοί· ὁρῶντες γὰρ τοιοῦτον θαλλὸν εἰς χορόν πῃ ἐρχόμενον, ἥδιςα διατίθενται· ὃς δ' αὖ καὶ ἔδνεσι πλεονάσας, ἄξεταί σε εἰς γάμον, οὗτος πάντων μάλιστα τρισμακάριος ἔσται· οὐ γὰρ ἔγωγε τοιοῦτον βροτὸν, οὐκ ἄνδρα, οὐ γυναῖκα ἑώρακα πώποτε· σέβας γάρ σε ὁρῶντά με ἔχει· ἐν δὲ Δήλῳ ποτὲ μέμνημαι τοιοῦτον ἰδὼν βλαστὸν, εἰς ὕψος ἠρμένον πολὺ (ἔτυχον γὰρ ἐκεῖθεν παραπλεύσας μετὰ δυνάμεως, ἐφ' ἃ ἔδει με πολλὰ παθεῖν ἐπιπλεύσαντα) κἀκεῖνον δ' ὁμοίως ἐθαύμασα ἰδών· τοσοῦτον γὰρ ἀπὸ γῆς ἀναδραμεῖν ἕτερον φυτὸν οὐ δὲ πείθομαι. Οὕτω τοίνυν καί σε, ὦ κόρη, τεθαύμακα ἔγωγε· καὶ νῦν ὄκνος με ἔχει τῶν σῶν γούνων ἅψεσθαι προσιόντα· ἀλλ' ἴσθι τοσαῦτά με πεπονθότα, ὅσοις λόγος οὐδεὶς ἂν ἐξισωθείη ῥηθείς. χθὲς γὰρ μόλις τῆς θαλάσσης ἀπήλλαγμαι, εἰκοστῇ ἡμέρᾳ παντοίοις ἀνέμοις καὶ κύμασι χειμαζόμενος· καὶ νῦν αὖθις ἐνταῦθα γενόμενος, ἄλλο τι, ὑπ' ἀλάστορος ἐκβρασθεὶς, πείσεσθαι αὖ ὑποπτεύω· οὔπω γὰρ τῶν εἰς ἐμὲ κακῶν κόρον ὁ δαίμων δοκεῖ εἰληφέναι, τῶν θεῶν πολλά μοι ἔτι τολυπευόντων. Ἀλλὰ σύγ', ὦ ἄνασσα, οἴκτειρον ἱκετεύοντα· σοὶ γὰρ

γεται] τέρπεται, ἀνίεται. 147. Χορὸν εἰσοιχνεῦσαν] εἰς χορὸν ἐρχομένην. 159 Ἐέδνοισι βρίσας] νικήσας, ἐπιβαρίνας, ἐπιδαψιλευσάμενος, περισσεύσας τοῖς ἕδνοις. 163. Ἔρνος] βλάστημα τὸν ἀνατεθέντα φοίνικα τῇ Λητοῖ φησι. οὖ ἁψαμένη, ἔτεκεν τὼ θεώ, 166. Ἐτεθήπεα] ἐθαύμασα. 167. Ἐκ δόρυ γαίης

Ἐς πρώτην ἱκόμην· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς·
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
Ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦγε κρεῖσσον καὶ ἄρειον
Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσιν,
Χάρματα δ' εὐμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν'· ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας·
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ·
Καί πού σοι τάγ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης·
Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσεν·
Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
Ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
Δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,

πρώτη τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων τῶν τὴν χώραν τήνδε οἰκούντων, συνέβη μοι ἐντυχεῖν· δός μοι, ὦ δέσποινα, ῥάκος τι ὁ,τιδήποτε ἀπὸ τῶν παρόντων περιβαλέσθαι· καὶ πόλιν δεῖξον, ᾗ καταφύγω· ἀντὶ δὲ τούτων δοῖέν σοι οἱ θεοὶ, ὅσα φίλα σοι εἴη, ἄνδρα τε ἄριστον, καὶ οἶκον λαμπρὸν, καὶ εὐφροσύνην διηνεκῆ· οὐδὲν γὰρ ἔμοιγε κάλλιον, οὐδὲ βέλτιον, ἢ ὅτε ἀνὴρ καὶ γυνὴ συνοικοῦσι ταὐτὰ φρονοῦντες· ἐφ' οἷς φίλοις μὲν ἀκούουσι ταῦτα, χαρά· ἐχθροῖς δὲ εἰκότως λύπη προσγίγνεσθαι. Ὁ μὲν ταῦτ' εἶπε.

Ἡ δὲ λευκώλενος Ναυσικάα πρὸς ταῦτα· ξένε· σὺ γὰρ ἔοικας ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ φρονίμῳ. Ζεύς ἐστιν ὁ τὰ ἑαυτοῦ ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς χορηγῶν, ὡς ἂν αὐτῷ ἄλλο τε ἄλλως δόξῃ· τυχὸν δ' ὁ αὐτὸς καὶ σοὶ αὐτῷ αἴτιος ἐστὶ τῶν παρόντων· χρὴ τοίνυν ἀναγκαίως σε φέρειν ταῦτα· περὶ δὲ ἐσθῆτος, καὶ εἴτινος ἄλλου δέοι, ἐπειδὴ ἅπαξ ὡς ἡμᾶς διεσώθης, οὐδενὸς ἀτυχήσεις, ὧν εἰκὸς τυχεῖν ἄνδρ' ἱκέτην πόῤῥωθεν μετὰ πολλῶν κακῶν πεῖραν προσεληλυθότα· οἱ δὲ τὴν χώραν ταύτην οἰκοῦντες Φαίακές εἰσιν· ἐγὼ δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ, ὃς τούτων ἄρχει.

Ἐκ δὴ τούτων στραφεῖσα πρὸς τὰς ἀμφιπόλους, στῆθ' ὑμεῖς γε, ἔφη· ὦ αὗται· ποῖ δὴ φεύγετε, ἄνδρα τοῦτον ἰδοῦσαι; μῶν ὑπενοήσατε πολέμιον εἶναι; οὐκ ἔστι τοῦτο· ὃς γὰρ ἂν εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν γενόμενος, κακόν τι πειράσηται δρᾷν, τούτῳ οὐκέτι βιώσιμον ἔσται· δεινῶς γὰρ πεφίληνται οὗτοί γε παρὰ τῶν θεῶν, καὶ μάλιστα ἔσχατοι

ξύλον ἐκ γῆς. 179. Εἴλυμα] κάλυμα περίβλημα ἱματίων. 185. Χάρματα εὐμενέτῃσι] χαρὰ τοῖς εὐμενῶς καὶ φίλως ἔχουσι. — Ἔκλυον] μάλιστα δὲ πάντων οὗτοι αὐτοὶ τῆς εὐφροσύνης αἰσθάνονται, ἀπολαύουσι. 197. Τοῦ δ' ἐκ] ἐκ τοῦ δὲ τὸ κράτος ἤρτηται τῶν Φαιάκων. 199. Πόσε] ποῦ ποτε; 201 Διερὸς] ὑγρὸς, ἐῤῥωμένος, ὥστε καὶ βλάπτειν, οὐ ξηρὸς, οὐδὲ νεκρός· ἄλλοι δὲ βούλονται γράφειν, δυερὸς, ἐκ τοῦ δύη, ἵνα ᾖ δυζηρὸς· ὃ καὶ μᾶλλον. 203.

Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε·
Λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν·
Κάδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν·
Δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμην ὤμοιϊν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
Χρίσομαι· ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι, κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους·
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσαθ', ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.

Δηϊοτῆτα] κακότητα, βλάβην. 207. Κομέειν] θεραπεύειν. 212. Εἷσαν] ἐκάθισαν. 220. Ἀπὸ χροὸς] ἐκτὸς, μακρὰν τοῦ σώματος. 222. Μετελθὼν] πα-

τῆς θαλάσσης ἐνταῦθα κατῳκημένοι, ὅπου γε οὐδεμία ἡμῖν ἐστιν ἐπιμιξία πρὸς ἄλλους· οὗτος δ' ἐκ πολλῶν κακῶν ἀλώμενος ἧκεν ὧδε· χρὴ οὖν ἡμᾶς ὑποδεξαμένας θεραπεῦσαι αὐτὸν τὰ εἰκότα· ἐπειδὴ πάντες ξένοι τε καὶ πτωχοὶ πρὸς Διὸς ἡμῖν ἐπιπέμπονται· ἡ δὲ δόσις, εἴτις εἴη, πρὸς μὲν τῶν διδόντων ὀλίγη, πρὸς δὲ τῶν λαμβανόντων πολλή τε ἐστὶ καὶ φίλη· οὐκοῦν δόθ' ὑμεῖς τῷ ξένῳ τούτῳ φαγεῖν καὶ πιεῖν τὰ εἰκότα· εἶτ' ἀγαγοῦσαι αὐτὸν ὧδέ πῃ ἐν τῷ ποταμῷ ἐν σκέπῃ ἀνέμων, λούσατε.

Ταῦτα δὴ εἰπούσης αὐτῆς ἐκεῖναι ἀκούσασαι, αὐτή τε ἔστη ἑκάστη, καὶ ἀλλήλας ἐκέλευον· εἶθ' οὕτω παραγαγοῦσαι τὸν Ὀδυσσέα, ἔνθα μάλιστα τοῦ ποταμοῦ ἐστι νήνεμα, καὶ φᾶρος καὶ χιτῶνα, καὶ εἴτου ἔτι τῶν ἱματίων ἐδεῖτο, ἐπιδοῦσαι, πρὸς δὲ καὶ τὴν λήκυθον τοῦ ἐλαίου παραθεῖσαι αὐτῷ, ἐκέλευον λούσασθαι ἐν τῷ ῥείθρῳ· ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτάς· ἀμφίπολοι νῦν μετάστηθ' ὑμεῖς ἐντεῦθεν μικρὸν, ἵν' ἐγὼ αὐτὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἅλμης τῶν ὤμων ἀπομορξάμενος κακότητα, ἀλείψωμαι τῷ ἐλαίῳ. πολὺν γὰρ ἤδη χρόνον ἀπεστερούμενος τούτου, οὐδὲ νῦν ἂν τολμῴην ἐν ἡμῖν θεωμένοις, αἰδούμενος ἐν εὐπλοκάμοις ἀπογυμνοῦσθαι παρθένοις. Ἐκ δὴ τούτων ἀπῆλθον ἐκεῖναι, ἐροῦσαι Ναυσικάᾳ ὅ,τι πότ' εἴη.

Ὁ δὲ θεῖος Ὀδυσσεὺς ἀπό τε τοῦ ἄλλου σώματος τὴν ἅλμην ἀπομορξάμενος, καὶ τῆς κεφαλῆς ἀποσμήξας τὸν ῥύπον, εἶτα δὲ καὶ ἀλειψάμενος λίπα, ἠμφιέσατο, ἃ αὐτῷ ἐδεδώκει ἡ Ναυσικάα· καὶ τότε δὴ ἡ Ἀθηνᾶ ἐποίησεν αὐτὸν φαίνεσθαι μείζω καὶ λιπαρώτερον, καθειμένον ἐπὶ τῶν ὤμων ἤδη τὴν κόμην οὔλην, καὶ ὁμοίως ὑακίνθῳ ἐξηνθισμένην· ὥσπερ

ραστάς. 223. Κόρῃ] τοῦ Ναυσικάᾳ. 226. Χνόον] τὴν ἅλμην τῆς θαλάσσης. 231. Οὔλας ἧκε] συνεστραμένας ἐποίησε.

Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Κλῦτέ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισιν.
Πρόσθεν μὲν γάρ δή μοι ἀεικέλιδος δέατ' εἶναι,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη,
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε·
Ἤτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἁρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτή·
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι
Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν, ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
Ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν
Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.

γάρ τις τῶν δημιουργῶν, ὃν ἂν Ἥφαιστος καὶ Ἀθηνᾶ τὴν τέχνην διδάξωσι, χρυσῷ ἐξανθίζων τὸν ἄργυρον, ἔργα κατεσκεύασε τῇ θέᾳ χαρίεντα· οὕτως ἡ θεὸς αὐτὴ κατέχει τῇ τοῦ Ὀδυσσέως κεφαλῇ καὶ τοῖς ὤμοις ἄφθονον χάριν. Ἐκ δ' οὖν τούτου ἐξιὼν τοῦ ποταμοῦ, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ἀποστίλβων κάλλει καὶ χάριτι· ὃν θεωμένη ἡ κόρη, εἶπε πρὸς τὰς ἀμφιπόλους· ἀκούσατέ μου, ὦ αὗται ὑμεῖς λόγον τουτονὶ ἀληθῆ· ἔμοιγε γὰρ δοκεῖ μὴ ἄνευ θεῶν τῶν τὸν Ὄλυμπον κατοικούντων τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐλθεῖν ἐς τοὺς Φαίακας, τοὺς ἴσον τοῖς θεοῖς πλουτοῦντας τὸ εὔδαιμον· πρότερον μὲν γὰρ φαῦλός τις καὶ ἀγενὴς εἶναι δόξας, νῦν θεοῖς αὐτοῖς τοῖς ἐπουρανίοις δοκεῖ μοι ὅμοιος εἶναι· ἀλλ' εἴη μοι τοιοῦτον ἀγαγέσθαι νυμφίον, ὅστις καὶ ὁπόθεν ἂν ᾖ κεκλημένος· ἀρέσειε δ' αὐτῷ ἐνταῦθα τὸν ἅπαντα μένειν χρόνον· νῦν δόθ' ὑμεῖς αὐτῷ φαγεῖν καὶ πιεῖν, ὅπως ἂν αὐτῷ καλῶς σχοίη. Τούτων δ' οὕτως εἰρημένων, αἱ μὲν ἐποίησαν παραχρῆμα τὸ προστεταγμένον· ὁ δὲ πολύτλας Ὀδυσσεύς, ἅτε πάλαι τροφῆς μὴ ἁψάμενος, ἤσθιε καὶ ἔπινεν ἐπιεικῶς.

Ἡ δὲ λευκώλενος Ναυσικάα, τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ἤδη ἐφρόντιζεν ἐπανόδου· τά τε γὰρ ἱμάτια περιπτύξασα, καὶ τὰς ἡμιόνους ζεύξασα, ἐπέβη τοῦ ἅρματος· εἶθ' οὕτω φησὶ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα· ἄγε νῦν, ὦ ξένε, ἕπου μετ' ἐμοῦ κατατείνων πρὸς τὰ δώματα πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἔνθα δεῖ σε τοῖς τῶν Φαιάκων ἀρίστοις γενέσθαι γνωστόν· δεῖ δ' οὖν καλῶς εἰδέναι· (οὐ γὰρ τῶν ἀσυνέτων τις, οὐδὲ τῶν ἀβελτέρων δοκεῖς εἶναι·) μέχρι μὲν διΐμεν τὸ πεδίον τουτὶ διὰ τῶν ἀγρῶν, ἄνυτε μετὰ τῶν ἀμφιπόλων, ἐχόμενος τῆς ἀμάξης· ἐπειδὰν δὲ

---

237. Θηεῖτο] ἐθαύμαζε. 242. Ἀεικέλιος δέατ'] αἰσχρός μοι ἔδοξε. 250. Ἄπαστος] ἄγευστος.

Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβείομεν, ἣν πέρι πύργος
Ὑψηλὸς, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ.
Ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφὶς,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσιν,
Πείσματα καὶ σπεῖρα καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά·
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἐῖσαι,
Ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν·
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω
Μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον·
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας·
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ.
Ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔτινες ἐγγύθεν εἰσίν.
Ἤ τίς οἱ εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβὰς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα·
Βέλτερον, εἰ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο·
Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἥτις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥτ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγηται πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
Ξεῖνε, σὺ γ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμεῖο.

τάχιστα γενώμεθα πρὸς τῇ πόλει (οὐ πόῤῥω δ' αὕτη ἐστίν, ὑψηλῷ τείχει περιβεβλημένη, καὶ λιμὴν καλὸς αὐτῇ ἑκατέρωθεν· στενὴ δὲ ἡ εἴσοδος, τῶν νεῶν ἀνειλκυσμένων παρὰ τὴν ὁδὸν, ἔνθα νεώριον ἑκάστῳ χωρὶς ᾠκοδόμηται· ἥτε ἀγορὰ αὐτοῦ περὶ τὸ τοῦ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν, μεγάλοις λίθοις ᾠκοδομημένη, ὅπου γε νῦν τοὺς ναυτικοὺς ἐργάζονται κάλως, τά τε σπεῖρα, τάθ' ἱστία, καὶ τὰ ἐρετμά. Φαίαξι γὰρ οὐ τόξων, οὐ βελῶν, οὐ φαρετρῶν, νεῶν δὲ μάλιστα μέλει· αἷς ἀγαλλόμενοι, ἀχανῆ διαπεραιοῦνται πελάγη. Ἐπειδὰν οὖν ἐκεῖσε γενώμεθα, μέμνησο ἀπολείπεσθαι μικρὸν ὑστερίζοντα· δεῖ γὰρ δὴ τὸν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκκλίνειν μῶμον· πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν Φαιάκων πεφύκασι φαῦλοι, καὶ δέος μήτις τούτων ἐντυχὼν ἡμῖν καθ' ὁδὸν εἴπῃ, τίς ὅδ' ὡνὴρ, οὕτω καλὸς ὢν καὶ μέγας, ἕπεται Ναυσικάᾳ; ποῦ δ' αὐτὸν εὗρεν; ἆρ' ἀνὴρ αὐτῇ νόμῳ ἔσται; μῶν ξένον τινὰ ἄγουσα τοῦτον ἔχει, πόῤῥωθεν ποθὲν ἐξ ἀλλοδαπῆς καταχθέντα, ἐπεὶ ὅμοροι ἡμῖν οὐκ εἰσίν; ἢ θεῶν τις εὐξαμένῃ αὐτῇ οὐρανόθεν κατῆλθεν, ὃν ἕξει πάντα τὸν ἄλλον χρόνον; καλῶς! οὖν αὐτῇ τοῦτο ἔχει, αὐτὴν ἀφ' ἑαυτῆς ξένον ἄνδρ' ἀγαγέσθαι καλῶς δὲ φαίνεσθαι τῶν Φαιάκων καταφρονήσασαν, ᾧ πολλοὶ κἀγαθοὶ μνηστεύονται ἤδη! Τοιαῦτ', ὦ ξένε, ἐροῦσιν ἐκεῖνοι· ἐμοὶ δ' οὐκ εὐπρεπὲς τοιαῦτα περὶ ἐμοῦ θρυλλεῖσθαι· καὶ γὰρ κἀγὼ αὐτὴ τοιαῦτα μεμψαίμην ἂν, εἴτις παρθένος οὖσα, τοῦτο ποιήσειεν, περιόντων αὐτῇ τῶν τεκόντων, ἄνευ τούτων ἐθέλειν ἀνδρὶ ὁμιλῆσαι· ἵν' οὖν πάντα καλῶς ἡμῖν σχῇ, οὔτε ἰδίᾳ πρὸς τοὺς οἰκείους ἀποσωθῆναι ῥᾴδιον πρὸς τοῦ

264. Εἰσίθμη] στενὸς ὁ ἰσθμὸς, ἡ εἴσοδος. 265. Ἐπίστιον] νεώσοικος. 266. Ποσιδήϊον] Ποσειδεῖον· τέμενος Ποσειδῶνος. 267. Ῥυτοῖς λάεσσι] ἀνειλκυσμένοις λίθοις διὰ μέγεθος. 268. Ὅπλα.. Ἀλέγουσι] φροντίζουσι περὶ τῶν σχοινίων. 273. Ἀλεείνω] φυλάττομαι τὴν κακὴν φήμην. 282. Βέλτερον] καλῶς αὐτῇ τοῦτο ἔχει. ἐν εἰρωνείᾳ δὲ ταῦτα. 288. Ἀμφάδιον] φανερόν.

Δήεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου,
Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήν νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωή,
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
Ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἄστυδε ἔλθωμεν καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν παῖς ἡγήσαιτο
Νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
Ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δὲ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐγῇ·
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς.
Τὸν παραμειψάμενος μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ

291. Δήεις] εὑρήσεις· ἐν ἄλλοις δὲ κεῖται, δήομεν. 293. Τεθαλεῖά τε ἀλωή] ἄμπελος, κῆπος θάλλων τοῖς φυτοῖς. 294. Γέγωνε βοήσας] ὅσον φωνὴν βοή-

ἐμοῦ πατρὸς γένηται, ἐκείνῳ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐπειδὰν γὰρ πρὸς τῷ ἄλσει γενώμεθα τῷ τῆς Ἀθηνᾶς, ἔνθ' αἴγειροί εἰσι πολλαὶ ὑπὸ κρήνης περιαρδευόμεναι, καὶ λειμὼν πέριξ ἐστὶν εὐθαλής· ᾧ καὶ τέμενος τοῦ ἐμοῦ πατρὸς, καὶ κῆπος παράκειται εὐανθὴς, ὅσον βοὴν ἀνδρὸς ἐξικνεῖσθαι ἀπὸ τῆς πόλεως, ἐνταῦθα δεῖ σε μικρὸν ἡμῶν ὑστερῆσαι, μέχρις ἂν εἰκάσῃς ἡμᾶς εἰσεληλυθυίας εἰς τὴν πατρῴαν οἰκίαν· εἶθ' οὕτως εἰσιόντα τὴν πόλιν, εὐθὺς τὰ τοῦ Ἀλκινόου ζητεῖν δώματα· ἀρίγνωτα δὲ ταῦτ' ἐςὶ καὶ τῶν ἄλλων πολλῷ μέτρῳ σεμνότερα, ὡς καὶ παιδίον μικρόν σοι πρὸς ταῦθ' ἡγήσαιτ' ἄν· γενόμενον δὲ ἐν τῇ αὐλῇ, καταδῦναι εὐθὺς εἰς τοὐνδότερον τῆς οἰκίας, ἔνθ' ἡ ἐμὴ μήτηρ κάθηται, πρὸς τῷ κίονι περὶ τὴν ἑστίαν ἐρειδομένη, ἔρια πρὸς τὸ φῶς ἁλιπόρφυρα ςρέφουσα; θαυμαστὸν οἷον χρῆμα ἰδεῖν· αἱ δὲ θεράπαιναι ὄπισθεν, τοῖς ἔργοις προσέχουσαι· αὐτοῦ δὲ καὶ πατὴρ οὑμὸς, ἐπὶ θρόνου καθήμενος παρὰ τῷ πυρὶ ὡς ἀθάνατος, πίνει οἶνον· τοῦτον δὴ παραλλάξαντα, εὐθὺς τῶν τῆς μητρὸς γούνων ἅψασθαι τῆς ἐμῆς· παρ' ἧς μάλιστ' ἐλπίς ἐστιν σωτηρίαν εὑρήσεσθαι· εἰ γὰρ αὕτη γε φιλοφρόνως σε ὑποδέξαιτο, πάντα σοι καλῶς ἕξει τὰ μετὰ ταῦτα, ὥστε καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους ἀσφαλῶς ἀποπλεῦσαι, κἂν πόῤῥω τυγχάνωσιν οἰκοῦντες.

Ἡ μὲν ἐκ τούτων μαστίξασ', ἀπῄει· αἱ δὲ ἡμίονοι κἂν

σαντος ἐξικνεῖσθαι. 303. Κεκύθωσι] καλύψωσι, περισχῶσι. 307. Εἶατ' ὄπισθεν] κάθηνται ὀπίσω αὐτῆς. 316. Ἴμασεν] ἐμάστιξεν, ἤλασε. 318. Τρώχων] ἔτρεχον. — Πλίσσοντο] βάδην ἔσπευδον.

Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
Ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος·
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίη· αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ἀπέλιπον τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ παραχρῆμα, παραμείβουσαι τάχει, εἰ μὴ Ναυσικάα ἀνεχαίτιζε τέχνῃ, μᾶλλον βάδην ἑλομένη ἰέναι, ἵν' οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσέα ἔχοιεν ἅμα οἱ ἕπεσθαι· Οὕτω τοίνυν ἀφίκοντο εἰς τὸ ἄλσος ἅμα δυομένῳ ἡλίῳ, ἔνθα ὑπολειπόμενος Ὀδυσσεὺς, ηὔξατο τοιαῦτα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν. Τέκνον ἀήττητον τοῦ Αἰγιόχου Διὸς, ἐπάκουσόν μου νῦν γ', εἰ μὴ πρότερον, ὁπότε Ποσειδῶν ὁ τὴν γῆν κινῶν ἔβλαπτέ με· δὸς δέ μοι εἰς Φαίακας φίλον ἐλθόντα, ἐπιεικείας καὶ φιλανθρωπίας τυχεῖν παρ' αὐτῶν. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα· ἡ δὲ ἐπήνεσεν ἀφανῶς· οὔπω γὰρ ἐβούλετο ἐπιφανῆναι αὐτῷ αἰδοῖ τοῦ πατραδέλφου, μήπω καθυφέντα τοῦ πάθους, πρὶν ἂν ἴδῃ αὐτὸν ἐλθόντα οἴκαδε.

---

319. Ἐποίατο] ἐποιοῦντο. 320. Νόῳ] φρονίμως ἤλαυνεν. 326. Ῥαιομένου] φθειρομένου. 330. Πατροκασίγνητον] τὸν πατράδελφον Ποσειδῶνα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΝΑΥΣΙΚΑΑ ἐλθοῦσα εἰς τὴν πόλιν περὶ δύσιν ἡλίου ἀναπαύεται ἐν τῷ ἰδίῳ οἰκήματι. Ὀδυσσεὺς δ' εἰσιὼν ἔπειτα καὶ αὐτὸς, ἡγουμένης τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἀλκινόου, θαυμάζει καθ' ἑαυτὸν τὴν ἐπὶ πᾶσι λαμπρότητα· εἶτα εἰσιὼν ἐνδοτέρω ἅπτεται τῶν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

Ως ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιονοῖϊν·
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανεν,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵσταντ', ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι· οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς Ἀπειραίη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
Τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσιν
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν·

ΤΟΥ Η.

τῆς Ἀρήτης γονάτων. Ἀλκίνοος δ' ἀναστήσας αὐτὸν, παρακαθίζει, καὶ παρέχει φαγεῖν. Ἀρήτη δὲ παρατηρήσασα τὴν ἐσθῆτα, πυνθάνεται, πόθεν ἔχει λαβών· ἐκ δὴ τούτου ἀφορμῆς λαβόμενος Ὀδυσσεὺς, διηγεῖται αὐτοῖς τὰ συμβάντα αὐτῷ ἀπὸ τῆς Ὠγυγίας μέχρι τῶν Φαιάκων.

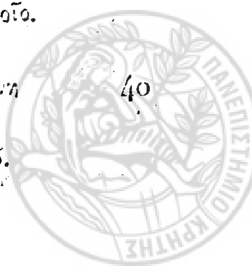
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

Ο μὲν οὖν Πολύτλας Ὀδυσσεὺς οὕτως ηὔξατο τῇ θεῷ. Ναυσικάαν δὲ ἅμ' εἰσιοῦσαν εἰς τὰ βασίλεια, ὑπεδέξαντο αὐτὴν ἐν προθύροις οἱ ἀδελφοὶ ἑκατέρωθεν, θεοῖς ὄντες ὅμοιοι· καὶ οἱ μὲν λύσαντες τὰς ἡμιόνους, εἰσεκομίζοντο τὴν ἐσθῆτα ἀπὸ τῆς ἀπήνης· ἡ δὲ ἐβάδιζεν εἰς τὸν θάλαμον· ἔνθα Εὐρυμέδουσα ἡ θαλαμηπόλος ἀνέκαιε πῦρ· γραῦς δ' ἦν αὕτη, γέρας Ἀλκινόῳ βασιλεῖ πόῤῥωθεν ἀπὸ τῆς Ἠπείρου παρὰ τῶν Φαιάκων λαβόντων ἐξῃρημένη· ἐτίμων γὰρ αὐτὸν οἱ Φαίακες,

---

2 Μένος ἡμιεναῖεν] περιφραστικῶς, ὡς τὸ βίη Ἡρακλέους. 8. Ἀπειραίη] ἡ

Ἢ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
Ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μήτις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ', ὅστις εἴη,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννὴν,
Ἔνθ' οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖςδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις,
Δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο· μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θοῇσιν τοίγε πεποιθότες ὠκείῃσιν
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφισι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
Τῶν νέες ὠκεῖαι ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας. οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.

ἑκόντες ἐν ἅπασιν ὑπακούοντες· αὕτη δὴ ἔνδον ἦν τότε ἀνακαίουσα πῦρ, καὶ τὰ περὶ τὸ δεῖπνον τῇ δεσποίνῃ κοσμοῦσα·

Ὀδυσσεὺς δ' αὖ καὶ αὐτὸς ὁρῶν ἤδη τὸν καιρὸν τοῦ ἀπαίρειν, ἀναστὰς ἐπορεύετο, νέφος ὅλον περιχεάσης αὐτῷ Ἀθηνᾶς ἐξ εὐνοίας, ἵνα μή τις τῶν Φαιάκων αὐτῷ ἐντυχὼν, ἐπιχλευάζῃ, πυνθανόμενος, ὅστις εἴη· παρὰ δὲ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν πόλιν ἀπήντησεν αὐτῷ ἡ θεὸς, ὑδροφόρῳ νεάνιδι ἐοικυῖα· ἣν ἰδὼν ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς πρὸ ἑαυτοῦ ἱσταμένην, ἔφη, Τέκνον, ἆρ' ἐπακούσεις μου ὅ,τι ἂν σου δεήσωμαι; ἥγησαί μοι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῆς εἰς τὰ τοῦ Ἀλκινόου ἀρχεῖα, οὗ τὸ κράτος ἐστὶν ἐνταῦθα· ξένος γὰρ ὢν τυγχάνω πολυπαθὴς, πόῤῥωθεν ἐκ γῆς ἐλθὼν ἀπεσχοινισμένης, καὶ μηδένα εἰδὼς τῶν τῇδε τὴν γῆν κατοικούντων.

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· ἐγώ σοι, ξένε πάτερ, προθύμως τοῦτο χαρίσομαι· καὶ γὰρ ἐκ γειτόνων ἡμῖν Ἀλκίνοος κατοικεῖ· ἀλλ' ἕπου μοι πρὸς ταῦτα διὰ πάσης σιγῆς, μήτ' ἐμβλέπων, μήτ' ἐρωτῶν τινα τῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντες χαίρουσι ταῖς περὶ τοὺς ξένους φιλοφροσύναις, σεμνυνόμενοι ἐπὶ ναυτικοῖς, ὥστε μεγάλα διαβάλλειν πελάγη, χάριν ταύτην παρὰ Ποσειδῶνος εὑράμενοι· τὸ γὰρ τάχος ταῖς ναυσὶν αὐτῶν ἴσον καὶ πτηνῷ, ἢ μᾶλλον ἴσον πτήσει νοὸς παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡγεῖτο αὐτῷ ἑπομένῳ κατ' ἴχνος· καὶ ἐπειδὴ περιέχει πολλὴν ἀχλὺν αὐτῷ ἡ θεὸς, οὐχ ἑωρᾶτο οὐδενὶ τῶν πολιτῶν διϊών· ἐθαύμαζε δὲ παριὼν λιμένας τε

ἐκ τῆς Ἠπείρου οὖσα, 13. Ἐκόσμει] παρασκεύαζε. 15. Ἠέρα] ἀέρα παχὺν, ὁμίχλην. 18. Ἐραννήν] ἐρατεινὴν, ἐπέραστον. 20. Κάλπιν] ὑδρίαν. 30. Τοῖον οὕτω. 31. Προτιόσσεο] πρόβλεπε. 38, ἀγαπαζόμενοι] φιλοφρονούμενοι, δεξιοῦ.

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας,
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὑψηλὰ σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν· δήεις δὲ Διοτρεφέας βασιλῆας,
Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα·
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος·
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσεν·
Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.
Τὸν μὲν, ἄκουρον ἐόντα, βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Καί μιν ἔτισ', ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
Ὣς κείνη πέρι κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἐστὶν
Ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο
Καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχῃσ' ἀνὰ ἄστυ·
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ.

καὶ νῆας, ἀγοράς τε ἡρώων, καὶ τείχη μακρά τε καὶ ὑψηλὰ, καὶ σκόλοψι πέριξ κεχαρακωμένα, θαυμαστὸν οἷον εἶδος παρεχόμενα πάντα.

Ἐπειδὴ τοίνυν πρὸς αὐταῖς ταῖς τῶν ἀρχείων ἐγένοντο πύλαις, τότε δὴ στραφεῖσα ἡ θεὸς εἶπε ταῦτα: ἴθι νῦν, ὦ ξένε, οὗτός σοι ὁ οἶκος, ὃν ἐζήτησας μαθεῖν παρ' ἐμοῦ: εὑρήσεις δὲ εἰσιὼν τοὺς βασιλεῖς ἤδη σῖτον αἱρουμένους· ἀλλ' εἴσιθι εἴσω, μηδὲν ὑποκνῶν: ὁ γὰρ τολμῶν, οἷς ἂν ἐπιχειρῇ, εὐτυχέστερός ἐστιν ἐν πᾶσι, κἂν ξένος οὗτος τύχῃ ὤν· ἴθι δὲ πρῶτον παρὰ τὴν δέσποιναν, ἣ ὄνομ' Ἀρήτη φερώνυμον ὅλως, ἀπὸ τῶν αὐτῶν Ἀλκινόῳ καταγομένη γονέων. Ποσειδῶνος γὰρ καὶ Περιβοίας τῆς καλλίστης πασῶν γυναικῶν, καὶ νεωτάτης τῶν τοῦ μεγαθύμου Εὐρυμέδοντος θυγατέρων, ὃς Γιγάντων βασιλεύων, ἀπολέσας αὐτοὺς, συναπώλετο, τούτων δὴ γενόμενος Ναυσίθοος ὁ μεγάθυμος, ἦρξε Φαιάκων· οὗ Ῥηξήνωρ καὶ Ἀλκίνοος γενόμενοι, ὁ μὲν νεόγαμος ὢν, τέθνηκε, τόξῳ βληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, μίαν μόνην θυγατέρα καταλιπὼν, τὴν Ἀρήτην· ὁ δὲ, λαβὼν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, τοσοῦτον ἐτίμησεν, ὡς ἕτερος οὐδεὶς τὴν ἑαυτοῦ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων· καὶ τοῦτ' οὐ μόνον Ἀλκινόου δοκεῖ ἀπολαύουσα ἡ καλλίστη Ἀρήτη, ἀλλ' ὑπό τε τῶν φίλων παίδων καὶ ὑπὸ τοῦ δήμου ὁμοίως τιμᾶται· οἵ γε ἅμ' εἰδόντες αὐτὴν βαδίζουσάν πη κατὰ τὴν πόλιν, δραμόντες ἄλλοθεν ἄλλος, δεξιοῦνται τοῖς λόγοις, ἐνατενίζοντες αὐτῇ ὡς θεῷ· ἔστι γὰρ καὶ ἄλλως ἡ γυνὴ ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι φρονήσεως παρὰ πᾶσιν, ἅτε δὴ, οἷς ἂν ἐπισυμβῇ ποτε διαφέρεσθαι,

---

μενοι. 49. Πεφραδέμεν] εἰπεῖν σοι. — Δήεις] εὑρήσεις. 58. Ὁπλοτάτη] ἡ νεωτάτη. 64. Τὸν μὲν ἄκουρον] τὸν μὲν Ῥηξήνορα ἄπαιδα ὄντα ἄῤῥενος. 72. Δειδέχαται] τιμῶσι ἀσπάζονται διὰ τῆς πόλεως πορευομένην. 81. Πυκινὸν

Οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν·
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἱσταμένῳ πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα κάθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ εὔννητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν·
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν

δόμον] εἰς τὸ ἑαυτῆς τέμενος, ἔνθα Ἐρεχθεὺς ἀνετράφη. 86. Ἐληλάδατο] ἐληλαμένοι ἦσαν. εὕρηται δὲ καὶ ἐρηρέδατο, 87. Περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο] ἐ

φίλοις τε καὶ πᾶσι κοινῇ αὐτὴ παρ' ἑαυτῆς τὰ διάφορα διαλύουσα. Αὕτη τοίνυν εἴγε σε ὑποδέξεται φιλοφρόνως, ἐλπίς σοι πᾶσα τοὺς σαυτοῦ φίλους ὄψεσθαι, εἰς τὴν φίλην ἐλθόντα πατρίδα καὶ εἰς οἶκον ὑψίροφον τὸν πατρῷον.

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ γλαυκῶπις θεὸς, ᾤχετο ἀποπτᾶσα διὰ πελάγους ἀχανοῦς εἰς Μαραθῶνα καὶ τὰς Ἀθήνας· ἔνθα κατέδυ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐρεχθέως· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς κατέδυ εἰς τὰ βασίλεια· καὶ ἐν προθύρῳ γενόμενος ἀνεκόπτετό πως, ἄλλ' ἄλλοτε ἀνακυκλῶν κατὰ νοῦν· ὥσπερ γὰρ αἴγλη ἡλίου, ἢ σελήνης σελάγισμα, πάντα τἄνδον ἐξήστραπτον· ἀλλὰ τίς λόγος ἂν εἴη ἱκανὸς ἐξισοῦσθαι τοῖς πράγμασιν; ἀπὸ γὰρ τῆς εἰσόδου ἔς τε τὸ ἐνδότατον ἑκατέρωθεν οἱ τοῖχοι ἐξελήλαντο ἐκ χαλκοῦ· τὰ δὲ γυῖσα ἄνωθεν ἐκ κυάνου· θύραι δὲ πᾶσαι δι' ὅλων χρυσοῦ· σταθμοὶ δ' αὐταῖς ἑκατέρωθεν ἐξ ἀργύρου, ἐπὶ χαλκῆς ἐφεστῶτες φλιᾶς· τὸ δ' ὑπέρθυμον ἄνωθεν καὶ αὐτὸ ἀργυροῦν, καὶ ἡ κορώνη αὖθις χρυσῆ· ἑκατέρωθεν δὲ τῶν θυρῶν κύνες τινὲς ἀργυροῖ καὶ χρυσοῖ παρ' Ἡφαίστου ἐπισταμένως κεχάλκευντο ἀθάνατοι καὶ ἀγήρω, φυλάττοντες τὰ ἀρχεῖα· ἔνδοθεν δ' αὖ θρόνοι συνεχεῖς ἀλλήλοις, προσηρμοσμένοι τῷ τοίχῳ, ἀπὸ τῆς εἰσόδου εὐθὺς ἔς τ' ἐπὶ τὸ μυχαίτατον, λεπταῖς ὀθόναις εὖ νενησμέναις, θαῦμ' ἰδεῖν, ἐπιβεβλημένοι· ὑφ' ὧν ἱδρύοντο οἱ πρώτιστοι τῶν Φαιάκων, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλης αἰτίας ὁρμώμενοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν· χωρὶς δὲ τούτων ἦν ἔθ' ὁρᾷν κἀπὶ τῶν βωμῶν, ἄλλων ἄλλῃ εὖ κατεσκευασμένων, νεανίας χρυσοῦς

τὸ ἀνώτατον τοῦ τοίχου ἐπικόσμημα, τὸ γυῖσον, ἐκ κυάνου. 90. Κορώνη] ὁ κρίκος, ἀφ' οὗ ἐφέλκονται οἱ ἐξιόντες τὴν θύραν. 92. Ἰδυίῃσι Πραπίδεσσι] ἐμπείροις καὶ σοφαῖς φρεσί. 97. Εὔννητοι] εὖ νενησμένοι. 99. Ἐπηεταν[ὸ]ν] διηνεκὲς ἐν τούτοις οὕτως ἔσχον]. 100. Κοῦροι] ἀνδριάντες οὗτοι.

Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες,
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπὸν,
Αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν,
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Ὅσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὣς δὲ γυναῖκες
Ἱστὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλατο ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει
Χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐῤῥίζωται·
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,

104. Ἀλετρεύουσι] ἀλήθουσι.—Μήλοπα σίτον, τὸν μήλου χρῶμα ἔχοντα. 105. Ὑφόωσι] ὑφαίνουσι. 106. Οἷα τε φύλλα] ἢ διὰ τὸ πλῆθος, πυκναί· ἢ διὰ τὸ περισειόμενον τῶν φύλλων, εὐκίνητοι.—Μακεδνῆς] ὑψηλῆς. 107. Καιροσέων] εὖ ὑφασμένων, πεπυκνωμένων. τοσοῦτον, ὥστε οὐδ' ἔλαιον δι' αὐτῶν ἐλθεῖν. δύνται

ἑστῶτας ἡμμένας δᾷδας φέροντας ἐν χερσὶ, φαίνοντας νυκτὸς τοῖς εὐωχουμένοις· ἐπὶ δὲ τούτοις θεράπαιναι ἦσαν ἐν τῷ δώματι πεντήκοντα μάλιστα, ὧν αἱ μὲν σίτον ἀλήθουσαι, αἱ δὲ νήματα νήθουσαι, καὶ ἱστία ὑφαίνουσαι, οὕτω δὴ ταχεῖς καὶ εὐτράπελοι ταῖς χερσὶν, οἷα τρέπονται τὰ τῆς αἰγείρου φύλλα, λεπτῆς ὑπὸ αὔρας περισειόμενα. τὸ δ' ὕφος τοσοῦτον μεμιττωμένον καὶ πεπιλημένον, ὥστ' ἔλαιον ἐπιχυθὲν ἀποθλίβεσθαι, μὴ δυνάμενον ἐφιζάνειν· ὅσῳ γὰρ Φαίακες τῶν ἄλλων ἁπάντων τῇ τῶν ναυτικῶν προὔχουσιν ἐπιστήμῃ, τοσούτῳ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν διαφέρουσιν ἱστουργίᾳ. Ἀθηνᾶ γὰρ ἐστὶν, ἡ δοῦσα αὐταῖς οὐ μόνον τοῖς ἔργοις, ἀλλὰ καὶ φρονήσει διαπρέπειν ἐν πάσαις· χωρὶς δὲ τούτων ἐξιόντι τῆς αὐλῆς κῆπος τετράγωνος περικαλλὴς ἀπαντᾷ, τείχει περιπεφραγμένος· ἐν ᾧ ἐμπεφύτευτο δένδρ' ἀειθαλῆ παντοῖά τε καὶ μεγάλα, ὄγχναι, ῥοαί τε, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι, συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι ἀειθαλεῖς· ὧν ὁ καρπὸς οὐδέποτε ἐπιλείπει, οὐ χειμῶνος, οὐ θέρους· ταῖς γὰρ ἡδείαις τοῦ ζεφύρου αὔραις ἐαριζόμενα, τὰ μὲν ἀεὶ φύεται, τὰ δὲ πέπειρα γίγνεται· ὄγχνη γὰρ ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δὲ ἐπὶ μήλῳ· σταφυλή τε ἐπὶ σταφυλῇ, καὶ σῦκον ἐπὶ σύκῳ· παρὰ δὲ ταῦτα ἄμπελος πολύκαρπος ἐμπεφύτευται, παντοίας φέρουσα σταφυλάς· ὧν τὰς μὲν τρυγήσαντες, ἐκτιθέασι τῇ τοῦ ἡλίου ἀλέᾳ ἐν χωρίῳ ὑπαίθρῳ, ὅπως ἂν τὸ ἐν αὐταῖς ὑδατῶδες ἐξαιρούμενον οἴχοιτο· τὰς δὲ ἤδη τρυγῶσιν· ἄλλας δὲ πατῶσιν ἐν τῷ ληνῷ· πρόσω δ' αὖ ἑτέρας ἐστὶν ἰδεῖν πλῆθος ὅσον· ὧν αἱ

113. Τετράγυος] μέτρον γεωργικὸν ἡ γύη. 118. Θέρευς] τοῦ θέρους. — Επετήσιος] καθ' ἕκαστον ἔτος. ὅρα δὲ ἐξῆς τὸ κάλλος τῆς ποιητικῆς. 123. Θειλόπεδον] τὸ εἱλόπεδον, καὶ κατὰ θλίψιν, Θειλόπεδον. χωρίον τι ὕπαιθρον, ἔνθα ξηραίνουσι τὰς σταφυλάς. 125. Τραπέουσι] πατοῦσιν.

Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησιν
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα·
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω·
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας, ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
Ὧι πημάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου,
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρα Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα, φῶτα ἰδόντες·
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς.
Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας,
Τούς δε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ', ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
Θᾶσσον, ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.

---

126. Ἀφιεῖσαι] ἀποβαλοῦσαι ἤδη τὸ ἄνθος. 127. Κοσμηταὶ πρασιαὶ] ἐν τάξει διατεθειμέναι λαχανεῖαι. 128. Γανόωσαι] θάλουσαι διηνεκῶς.

μὲν ὀμφακίζουσι, τὸ ἄνθος ἤδη ἀποβαλοῦσαι· αἱ δὲ καὶ πυρκάζουσι. Παρὰ δὲ ταῦτα πρασιαὶ παράκεινται κατὰ κόσμον πρὸς τοὔσχατον τῆς ἀμπέλου ἀειθαλεῖς· κἀν τούτοις κρῆναι διαῤῥέουσι δύο· ἡ μὲν, διασκιδναμένη κατὰ πάντα τὸν κῆπον· ἡ δὲ ἐκχεῖ τὸ ὕδωρ πρὸ τῆς πύλης τῶν ἀρχείων, ἀφ᾽ ἧς ἀρδεύονται οἱ πολῖται. Τοιαῦτα δὴ πεπρυτάνευται Ἀλκινόῳ θεόθεν.

Ταῦτα δὴ ὑποτρέχων τῇ θέᾳ ὁ πολύτλας Ὀδυσσεὺς, ἐθαύμαζε· κἀπειδὴ ἅλις αὐτῷ τούτων εἶχεν, εἰσῄει εἰς τὰ ἀρχεῖα τεθαῤῥηκώς· εὗρε δὲ τῶν Φαιάκων τὰ τέλη σπένδοντας Ἀργειφόντῃ· ἔθος γὰρ τοῦτ᾽ αὐτοῖς ἦν, ὁπότε καιρὸς λαμβάνοι μεμνῆσθαι ὕπνου, Ἑρμῇ σπένδειν ὕςατον· Εἰσελθὼν δὲ ὑπὸ νέφει πυκνῷ, ᾧ ὑπὸ τῆς θεᾶς προὐκεκάλυπτο, ἥψατο παραχρῆμα τῶν τῆς Ἀρήτης γονάτων· καὶ τότε δὴ ἀρθέντος παραχρῆμα τοῦ νέφους, ἰδόντες ἄνδρα ἀήθη ἐν μέσοις γενόμενον αἴφνης, ἐθαύμαζον, ἄφωνοι καταςάντες· ὁ δὲ ἐδεῖτο τοιαῦτα· Ἀρήτη, θύγατερ τοῦ ἰσοθέου Ῥηξήνορος, πολλὰ καὶ χαλεπὰ παθὼν, ἧκον ὧδε δεησόμενος, καὶ τῶν γονάτων ἁψόμενος σοῦ τε, καὶ τοῦ σοῦ εὐδαίμονος ἀνδρὸς, καὶ πάντων τουτωνὶ τῶν συνεςιωμένων, οἷς δοῖεν οἱ θεοὶ αὐτούς τ᾽ εὐδαιμόνως διαβιῶναι, καὶ θανόντας τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἕκαστον καταλιπεῖν οἴκοι τήν τε οὐσίαν πᾶσαν, καὶ ὃ ἂν ἕκαστος ἀξίωμα παρὰ τῶν πολλῶν τυγχάνῃ εὑράμενος, χαρίσασθέ μοι τοῦτο, τὴν ἐς τὴν ἐμὴν πατρίδα νόστον ῥᾳδίαν καὶ ταχεῖαν ποιήσαντες· πολὺν γὰρ ἤδη χρόνον, μακρὰν τῶν φιλτάτων γενόμενος, οὐκ ἔσθ᾽ ὃ τῶν ἁπάντων κακῶν οὐκ εἰμὶ πεπονθώς.

---

137. Εὐσκόπῳ] ὀρθῶς σκοποῦντι· ᾧ ἔσπενδον μετὰ τὸ δεῖπνον ὡς θέλγοντι τῇ χρυσῇ ῥάβδῳ τὰ τῶν ἀνθρώπων ὄμματα εἰς ὕπνον, καὶ ὀνεί-

Ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
Πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τό δε κάλλιον οὐδὲ ἔοικεν
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
Οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι, ἰσχανόωνται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσωμεν, ὅςθ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπειδεῖ·
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναστήσας, ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσωμεν, ὅςθ' ἱκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῆς ἐσχάρας ἐν σποδῷ παρὰ τῷ πυρί· οἱ δὲ διὰ πάσης ἐγένοντο σιωπῆς· ὀψὲ δὲ Ἐχένηος ὁ γέρων, ὃς ἡλικίᾳ τε καὶ λόγῳ, ἅτε δὴ πολλῶν πεῖραν ἔχων, πάντων Φαιάκων ὑπερανεστήκει, λύσας τὴν σιωπὴν, ἔφη ταῦτα. Ἀλκίνοε, οὔ μοι δοκεῖ τοῦτο καλὸν εἶναι, ἄνδρα ξένον ὧδε χαμαὶ ἐν κόνει καθέζεσθαι· τοῦτο δ' αὐτὸ δοκοῦσί μοι καὶ οὗτοι παρὰ σοῦ ἀξιοῦντες, κατέχεσθαι σιωπῇ· Ἄγε τοίνυν κάθισον αὐτὸν ἀναστήσας ἐπί τινος τῶν θρόνων τουτωνὶ τῶν ἀργυροήλων· κέλευσον δὲ καὶ τοὺς κήρυκας ἐγχέαι ἡμῖν, ὅπως καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ τῷ τῶν οἰκετῶν προστάτῃ ἐπισπείσωμεν τὰ εἰκότα· ἡ δὲ ταμία δότω αὐτῷ φαγεῖν ὅ, τι ποτ' ἂν ᾖ παρ' αὐτῇ.

Ἀλκίνοος δ' ὡς ἤκουσε ταῦτα, λαβὼν Ὀδυσσέα ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἀνέστησε, καὶ παρεκάθισεν ἑαυτῷ ἐπὶ θρόνου μεγαλοπρεποῦς, ἀναστήσας Ἀγαπήνορα τὸν υἱὸν, ὃν ἐφίλει μάλιστα πάντων· ἡ δ' ἀμφίπολος ἐνεγκοῦσα χέρνιβα, ἐπέχει αὐτῷ ταῖς χερσὶν ἐκ προχόου χρυσῆς ἐς λέβητα ἀργυροῦν· εἶθ' οὕτω τραπέζης τεθείσης, καὶ τῆς ταμίας παραθείσης αὐτῷ ἀπὸ τῶν παρόντων ἐδέσματα, ἤσθιε καὶ ἔπινεν ἐπιεικῶς ὁ πολύτλας Ὀδυσσεύς· Ἀλκίνοος δ' ἐν τούτῳ φωνήσας τὸν κήρυκα, Ποντόνοε, ἔφη, ἄγ' ἐμπλήσας οἴνου κρατῆρα, ἔγχε πᾶσιν ἑξῆς, ἵνα Διῒ τερπικεραύνῳ τε καὶ ἱκεσίῳ ἐπισπείσωμεν τὰ εἰκότα· ὡς δὲ Ποντόνοος ὑπακούσας, ἐκέρασε πᾶσιν ἑξῆς, σπεισάντων θ' ἁπάντων καὶ πιόντων, ὅσον ἱκανὸν ἦν

ροῦ αὐτοῖς πέμποντι. 161. Ἰσχανόωνται] κατέχονται. 164. Ἐπικρῆσαι] ἐπὶ τῷ κεκερασμένῳ καὶ ἕτερον κεράσαι. 165. Ὀπηδεῖ] ἕπεται. 166. Ἔνδον ἐόντων] ἀπὸ τῶν παρόντων ὅ,τι τύχοι, ὡς καὶ παρακατιών. (στίχ. 176.) ὁ αὐτὸς ἐξηγεῖται. 177. Καὶ ἦσθε] καὶ ἤσθιε. 179. Μέθυ] οἶνον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι, κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσιν
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστίν·
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν,
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται, ἅσσα οἱ Αἶσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας·
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν, ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν· ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνο', ἄλλο τί μοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
Οὕστινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων· τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.
Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,

ἑκάστῳ, ἐκ τούτου Ἀλκίνοος ἦρξε λόγου τοιοῦδε. Ἀκούσατέ μου νῦν ὑμεῖς οἱ Φαιάκων πρωτεύοντες, ὅ μοι δοκῶ καλῶς βεβουλεῦσθαι· νῦν μὲν ἐπειδὴ ἡμῖν καλῶς ἔχει, ἄπιτε οἴκαδε καθευδήσοντες· ἅμα δ' ἕῳ πλείους τῶν γερόντων καλέσαντες, τόν τε ξένον ξενίσομεν ἄριστα καὶ τοῖς θεοῖς τὰ εἰκότα καλλιερήσομεν· εἶθ' οὕτω σκεψόμεθ' ὅπως ὡς ῥᾷστα καὶ ἀλυπώταθ' ὁ ξένος πρὸς τοὺς οἰκείους ἀποσωθήσεται, κἂν πορρωτάτω οὗτοί γε τυγχάνωσι κατοικοῦντες· χρὴ γὰρ αὐτὸν μηδὲν ἀηδὲς μεταξὺ πλέοντα παθεῖν, πεμπόμενον ὑφ' ἡμῶν· ἡνίκα δ' ἂν ἐπιβῇ τῆς ἑαυτοῦ, τότε δὴ εἴη ἂν αὐτῷ παθεῖν ὅ,τι δήποτε γενομένῳ ἐπέκλωσται· εἰ δ' αὖ πάλιν τῶν ἀθανάτων τις τυγχάνει ὤν, οὐρανόθεν εἰς ἡμᾶς κατελθών, ἄλλος λόγος· ἕτερον γὰρ τοῦτο δοκοῦσιν οἱ θεοὶ μηχανᾶσθαι· ἴσμεν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἄλλοτε ἐπιφαινομένους ἐν ἑκατόμβαις, ὅτε καὶ συνεστιῶνται καθήμενοι μεθ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴτῳ ἡμῶν ὁδοιποροῦντί ποτε ἐπιφαίνοιντο· οὐ δὲ γὰρ πρὸς τούτους ἐπίπαν ἐθέλουσιν ἀποκρύπτεσθαι· τοσοῦτον γὰρ ἐγγὺς αὐτῶν ἐσμὲν δικαιοσύνῃ τε καὶ ἐπιεικείᾳ, ὅσον Κύκλωπές τε καὶ Γίγαντες ὅμοιοι ἀλλήλοις ἀδικίᾳ καὶ χαλεπότητι.

Ὀδυσσεὺς δ' ὑπολαβὼν, ἔφη· Ἀλκίνοε, ὅσον γε τούτου ἕνεκα μηδέν σοι μελέτω· οὐ γὰρ ἔγωγ' οὐδ' ὁτιοῦν ἔοικα ἀθανάτοις, θνητὸς ὤν, καὶ θνητοῖς πάντα ὅμοιός, οὓς γ' ἂν εἰδῆτε μάλισθ' ὑμεῖς πλείω πάντων θνητῶν δεινὰ πεπονθότας· εἰ μὴ καὶ τούτους πολλῷ ὑπερβάλλω· ἃ ἡδέως ἂν ξύμπαντα συλλαβὼν τῷ λόγῳ, εἴποιμι πρὸς ὑμᾶς, ὅσα

---

188. Κατακείετε καθευδήσατε. 192. Ὥσ χ'] ὥσκεν, ὡς ἄν. 196. Μεσσηγὺς] μεταξύ. 196. Τὴν ἧς γαίης] τῆς ἑαυτοῦ γῆς. 197. Ἄσσα οἱ αἶσα] ἅττα αὐτῷ ἡ μοῖρα. — Κατακλῶθές τε βαρεῖαι] αἱ κακοποιαὶ μοῖραι αἱ κατακλώθουσαι ἑκάστῳ τὸ εἱμαρμένον. 202. Εὖτ' ἔρδωμεν] ὅτε θύομεν. 204. Ξύμβληται] ἀεὶ μὲν, φησὶν, ἐν ἑκατόμβαις ἡμῖν ἐπιφαίνονται. ἀλλ' εἴτις ἡμῶν καὶ ἐν ὁδῷ πῃ ἰὼν, ἀπαντήσειε τινὰ ἐκείνων; οὐδ' ἀπὸ τούτου κρύπτουσιν ἑαυτοὺς· ἐπειδὴ τοσοῦτον αὐτῶν πλησίον ἐσμὲν ἀγαθότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ὅσον οἱ Κύκλωπες ἐγγὺς τῶν Γιγάντων ἀδικίᾳ καὶ χαλεπότητι. 211. Ὀχέοντας ὀϊζὺν] ὑποφέροντας δυστυχίαν. 212. Ἰσωσαίμην] ἴσα πέπονθα κακά. Κύντερον] ἀναιδέστερον.

Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε, κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαςέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει, ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Ὥς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καίπερ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς
Ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός·
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
Τίς; πόθεν εἶς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
Οὐ δὴ φῂς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
Κήδε', ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,

γε, τῶν θεῶν οὕτω βουληθέντων, εἰμὶ πεπονθὼς μέχρι δεῦρο· ἀλλ' ἐᾶτέ με, δέομαι, νῦν δὲ δειπνεῖν, καίπερ δεινῶς τὴν καρδίαν καταπεπτωκότα· οὐδὲν γὰρ γαςρὸς οὔτ' ἀναιδέςερον, οὔτε τυραννικώτερον· αὕτη γὰρ καὶ τὸν μεγίσταις συμφοραῖς γενόμενον ὑποβρύχιον, οὐ παύεται ἀναγκάζουσα μνείαν αὐτῆς ποιεῖσθαι· καὶ δὴ κἀγὼ νῦν πάντων ἐπιλαθόμενος τῶν δεινῶν, ἀναγκάζομαι ἑκὼν ἀέκων τῇ τυράννῳ χαρίσασθαι. Ἀλλ' ὑμεῖς γ', ὦ ἄνδρες, ἅμα ἕῳ ποιήσατε, δέομαι, ὅπως ἐκ τοσούτων καὶ τοιούτων κακῶν ἐπανελεύσομαι οἴκαδε· εἴη γάρ μοι ἰδεῖν πατρίδα, καὶ οἰκίαν ὑψερεφῆ, καὶ θεραπαίνας καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν, καὶ λίποι με τὸ ζῆν παραχρῆμα. Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσαντες, ἠξίουν ἅμα ἕῳ ἀποπέμπειν αὐτὸν, ὅποι βούλοιτο· κἀπειδὴ ἅλις αὐτοῖς τούτων εἶχεν, οἱ μὲν ἀναστάντες ἀπήεσαν οἴκαδε καθευδήσοντες·

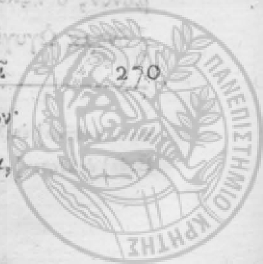
Ἀρήτη δὲ καὶ Ἀλκίνοος παρεκαθέζοντο Ὀδυσσεῖ· αἱ δ' αὖ ἀμφίπολοι ἀνῄρον τὰ περὶ τὴν τράπεζαν· κἀν τούτῳ ἡ Ἀρήτη ἰδοῦσα τὸ φᾶρος, καὶ τὸν χιτῶνα περιεργότερον, διέγνω ταῦτα τῶν ἑαυτῆς ἔργων ὄντα· κἀκ τούτου ὥρμησεν ἐρωτῆσαι αὐτὸν ἐκεῖνα· Ξένε, ἔφη, ἄγ' εἰπέ μοι, τίς; πόθεν εἶς ἀνδρῶν; τὰ δ' ἱμάτια ταῦτα πόθεν ἔχεις λαβών; κατὰ γὰρ τὸν σὸν λόγον ἐκ ναυαγίου ἔοικας ἐνταῦθα διασωθῆναι· τίς οὖν σοι δέδωκεν ταῦτα;

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, ἔργον πολὺ τοῦτ' ἂν εἴη, ὦ ἄνασσα, πάντα σοι ταῦτ' ἐν ὀλίγῳ διηγήσασθαι συνελόντα, ὅσα μοι παρὰ τῶν θεῶν πειραθῆναι συνέβη· ἐρῶ δέ σοι τοῦτο μόνον, ὃ ἠξίωσας μαθεῖν παρ' ἐμοῦ. Ἔστιν οὖν νῆσός τις, ᾗ ὄνομα Ὠγυγία, ὡς πορρωτάτω ἐντεῦθεν, ἔνθα κατῴκηται

---

221. Λήθάνει] ἐπιλαθέσθαι ποιεῖ. 222· Ὀτρύνεσθε] σπεύσατε, θελήσατε. 232. Ἥσθη] ἐκάθησεν] —] Ἀπεκόσμεον] ἀνῄρουν τὰ ὅπλα, τουτέστι τὰ σκεύη τῆς

Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψὼ,
Ναιει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται, οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης
Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα,
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
Καὶ τότε δή με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκεν,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδὺ, καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν,
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,

ἡ εὐπλόκαμος Καλυψὼ, θυγάτηρ Ἄτλαντος αὕτη, δεινὴ θεὸς καὶ ἀπρόσιτος, μήτε θεῶν τινα μήτ' ἀνθρώπων προσιεμένη· ἐμὲ δὲ μόνον ἁπάντων ὁ δαίμων ἐκεῖσε συνελάσας, κατέκλεισεν, ὁμορόφιον αὐτῇ διὰ πολλοῦ ἀναγκάσας γενέσθαι, τοῦ Διὸς ἐν μέσῳ τῷ πόντῳ κεραυνῷ τὴν ναῦν διαλύσαντος· ὅπου οἱ μὲν ἄλλοι ἀπώλοντο ἅπαντες· ἐγὼ δὲ μόνος τῆς τρόπιδος ἐπιβὰς, ἐννάτῃ μὲν ἡμέρᾳ ἐφερόμην ἐπὶ τῶν κυμάτων· τῇ δὲ δεκάτῃ προσεπέλασαν οἱ θεοὶ πρὸς τὴν νῆσον, ἐν ᾗ ἤδε ἡ δεινὴ θεὸς κατοικεῖ· ἡ δεξαμένη με φιλοφρόνως, ἐφίλει μὲν ὑπερφυῶς, καὶ ἔτρεφε θεραπεύουσα, καὶ ὑπισχνουμένη ἀθάνατόν με θήσειν τὸν ἅπαντα αἰῶνα· πεῖσαι δέ με μεῖναι παρ' αὐτῇ οὐδένα δεδύνηται τρόπον· αὐτοῦ τοίνυν κατέτριψα ἑπτὰ ὅλα ἔτη, νυκτὸς καὶ ἡμέρας καταβρέχων τοῖς δάκρυσιν τὴν ἐσθῆτα, ἣν ἡ θεὸς ἐδεδώκει μοι ἄμβροτον· τῷ δὲ ὀγδόῳ, Διῒ μηνύσαντι ἑκοῦσ' ἀέκουσα πειθομένη, ἐκέλευσέ με ἀπᾶραι· καὶ δὴ ἀπέπεμψέ με τελευτῶσα ἐπὶ σχεδίας πολυδέσμου, σῖτόν τε, οἶνόν τε, καὶ ἐσθῆτα δοῦσα λαμπρὰν, καὶ οὔριον ὄπισθεν προϊοῦσα ἀπήμονα καὶ ἡδύν. Οὕτως οὖν ἑβδόμην καὶ δεκάτην ἡμέραν πλέοντι εὐτυχῶς, τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἐφάνησαν αἱ κορυφαὶ τῶν ὑμετέρων ὀρέων· ἐγὼ δὲ ὁ τάλας γῆν ὁρῶν ἤδη, ἔχαιρον, μὴ εἰδὼς, ὃ ἤμελλον ἔτι πείσεσθαι παρὰ Ποσειδῶνος· ὃς ἐπαφεὶς ἐπ' ἐμὲ τοὺς ἀνέμους ἀθρόους, ἀνεκύκησε μὲν τὴν θάλασσαν πᾶσαν, ἐκω-

---

τραπέζης. 250, Ἔλσας] ἐλάσας, ἐξωθήσας. — Ἐκέασσε] διεσκέδασε. 252. Ἀγκὰς ἑλθὼν] ἐναγκαλισάμενος περιλαβών. 260. Δεύεσκον] κατέβρεχον. — Ἄμβροτα] ἄφθαρτα, θεῖα. 261. Ἐπιπλόμενον] περιπλόμενον, περιοδεῦον, συμπληρούμενον. 265. Ἕσσεν] ἐνέδυσεν, 266. Διαρὸν] ἡδύ.

Ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
Ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
Ἤλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε Διϊπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν·
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ·
Δύσετό τ' ἠέλιος καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεῇσι·
Τὴν ἱκέτευσ'· ἡ δ' οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἥ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι ἀχνύμενος περ ἀληθείην κατέλεξα.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·

278. Ἀθέσφατον] μεγάλην, ἄπειρον. 283. Θυμηγερέων] συναγείρων τὸν θυμὸν, ἀναλαμβάνων. εἴη δὲ τοῦτο μάλιστα τὸ λεγόμενον, τὸ ἑπόμενον ἀντὶ τοῦ ἡγουμέ-

λυσε δὲ κἀμὲ μηκέτι τοῦ πρόσω ἰέναι· τὸ δὲ κῦμα πολλῷ τῷ ῥόθῳ ἐπιὸν τῇ σχεδίᾳ, ἀφῄρει μου κατ᾽ ὀλίγον τὸ ἐλπίζειν σωθήσεσθαι, ἐκ τοῦ ἐγγυτάτω προδεικνύον τὸν θάνατον. Οὕτως οὖν διαλυθείσης ἐκείνης, ἐκπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος ὑποβρύχιος, ἐφερόμην μόνοις τοῖς ἀνέμοις νηχόμενος, τέως με τὸ κῦμα ἐκβαλὼν, ἐξέῤῥιψε κατὰ τῶν πετρῶν τῆς γῆς ταυτης· ἀφ᾽ ὧν ἀναρπασθεὶς πάλιν εἰς τὸ πέλαγος βίᾳ, ἀνῆλθον, προσνηξάμενος προσωτέρω εἰς τὸν ποταμὸν, ὅπου ἐνεχώρει, ἔνθα ἔδοξέ μοι ὁ χῶρος λειότερός τε καὶ νηνεμώτερος εἶναι· ἐν τούτῳ δὲ γενόμενος, καὶ γῆς ἐπιβὰς, ὡς οὐδέποτε ἥδιον, ἀνέπνευσα· κἀπειδὴ συνεσκόταζεν ἤδη, ἐκβὰς μικρὸν πρόσθεν τοῦ ποταμοῦ, καὶ καταδὺς εἰς τοὺς θάμνους, καὶ τῶν φύλλων, ὅσον οἷόν τε, πλεῖστα ἐπικεχυμένος, κατέδαρθον συνεχὲς ἀφ᾽ ἑσπέρας δι᾽ ὅλης νυκτὸς εἰς μέσην τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν· τοσοῦτόν μοι ὕπνου ἐνέχει θεός· δήλης δὲ γενομένης ὀψίας, καὶ τοῦ ὕπνου με ἤδη καταλιπόντος, ἀκήκοα τῶν τῆς σῆς εὐδαίμονος θυγατρὸς ἀμφιπόλων παιζουσῶν παρὰ τὴν ἀκτήν· καὶ οὕτως ἐξιὼν τῶν θάμνων, εἶδον ταύτην αὐτὴν ἐν ταῖς ἄλλαις ὅλως ταῖς θεαῖς ἐοικυῖαν. Ταύτης οὖν δεηθεὶς, οὐκ ἀπέτυχον, ὃ ἠξίωσα παρ᾽ αὐτῆς μοι γενέσθαι· καίτοι χαλεπὸν ἦν ἐλπίσαι παρὰ νεωτέρων, ὡς μήπω ἐν τῷ καθεστηκότι τοῦ νοὸς γενομένων, τοιαύτην εὑρήσεσθαι χάριν· αὕτη δ᾽ οὖν σῖτόν τε καὶ οἶνον ἔδωκέ μοι· εἶθ᾽ οὕτω λούσασα ἐν τῷ ποταμῷ, προσέθηκέ μοι καὶ ταυτὶ τὰ ἱμάτια περιβαλλέσθαι· εἴρηται δή μοι πάντ᾽ ἀληθῆ, ὅσον ἐπιτρέπει τὸ πάθος παρατεῖναι τὸν λόγον.

Ἀλκίνοος δὲ πρὸς ταῦτα· οὐ καλῶς ἐποίησεν ἡ παῖς,

νου· οἷον ἐκπεσὼν, θυμηγέρεων. 286. Ἠφυσάμην] ἐπήντλησα, ἐπεβαλόμην. 292. Οὐχ ἥμβροτεν] οὐχ ἥμαρτεν, οὐκ ἀπέσχετο τοῦ καλοῦ σκοποῦ.

Ξεῖν', ἤτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν
Παῖς ἐμὴ, οὕνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἥρως, μή μοι τοὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην·
Ἡ μὲν γάρ με κέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας αἰσχυνόμενός τε,
Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι·
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων, ἅ τ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
Αὖθι μένων· οἶκον δέ τ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν·
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης·
Τήν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ἦγον, ἐποψόμενος Τιτυὸν, Γαιήϊον υἱόν.
Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.

---

301. Εἰς ἡμέτερον] ἐννοητέον ἔξωθεν τὸ, δῶμα. 306. Ἐπισκύσαιτο] ὀργισθείη.

μὴ ἀναγαγοῦσά σε δεῦρο σὺν ταῖς ἀμφιπόλοις· πρώτης γὰρ αὐτῆς, ἐξ ὧν λέγεις, δοκεῖς ἱκέτης γενέσθαι.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ἄναξ, μηδέν σοι διὰ τοῦτο πρὸς ἐκείνην· κελευσάσης γὰρ αὐτῆς ἀκολουθῆσαι σὺν ταῖς γυναιξὶν, οὐκ ἠξίωσ' αὐτὸς, αἰδεσθείς τε ἐξ ὑπονοίας μήτι αὐτὸς ὀργισθῇς, ἄλλως τὸ πρᾶγμ' ἐκλαβών· ζηλότυπον γὰρ ἀεὶ τὸ ἀνθρώπινον.

Ἀλκίνοος δὲ πρὸς ταῦτα· ξένε, οὐ τοιοῦτος ἐγὼ, οἷος μάτην τρέπεσθαι πρὸς ὀργήν· τὰ γὰρ καλὰ, καλῶς γιγνόμενα, ἀεί ἐστιν αἴσια· ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀπόλλων δοῖέν μοι τοιοῦτόν σε ὄντα, καὶ ταὐτά μοι φρονοῦντα, γαμβρόν μοι γενέσθαι· οἶκος δὲ καὶ κτήματα, εἰ ἑκὼν μενεῖς παρ' ἐμοὶ, ἔσται σοι ἄφθονα παρ' ἐμοῦ· ἄκοντα δ' ὅμως οὐδεὶς ἂν τῶν φαιάκων κωλύσειε· μηδὲ γένοιτό μοι τοῦτο, μὴ ὦ Ζεῦ· ὅσον δὲ περὶ τῆς νόστου, αὔριόν σοι πάνθ' ἕτοιμα ἔσται· νῦν δ' ἀπὸ τῶν πόνων γενόμενος, ἀναπαύσῃ, τῷ ὕπνῳ κατεργασθείς· δώσω δέ σοι ἄνδρας, οἳ διαπεραιώσουσί σε ἀταράχως εἰς φίλην πατρίδα γαῖαν, καὶ ὅποι ἂν βούλῃ, κᾂν πέραν τῆς Εὐβοίας κελεύῃς· ἣν ὡς πόῤῥω ἐντεῦθεν κεῖσθαί φασιν, οἱ τῶν ἡμετέρων ἤγαγον αὐτοῦ Ῥαδάμανθυν τὸν καλὸν, ὀψόμενον Τιτυὸν τῆς γῆς τὸν υἱόν· ἀλλὰ καίτοι μακρὰν εἶναι λέγεται, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἤγαγόν τε καὶ ἀπήγαγον πάλιν ἐκεῖνον ἄνευ πολλοῦ καμάτου· ὄψει δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ πείρας

---

310. Ἀμείνω] τὰ γὰρ καλὰ, καλῶς γιγνόμενα, ἀεὶ ἐπαινεῖται. 314. Αὖθι μένων] αὐτοῦ, ὧδε μένων. 318. Ἐς τῆμος] ἕως τότε. 319. Ἐλόωσι] ἐλάσωσιν ἡσύχως. 321. Ἑκασέρῳ] περαιτέρω. 324. Γαιήϊον] Γαιεῖον. κτητικὸν, τὸν τῆς Γῆς υἱόν. Ζεὺς γὰρ συνελθὼν Ἐλέρᾳ τῇ Ὀρχομενοῦ, ἢ ὡς ἄλλοι τῇ Μίνωος, ἔκρυψεν αὐτὴν ὑπὸ γῆν διὰ τὴν τῆς Ἥρας ζυλοτυπίαν. ἡ δὲ ἀνῆκε Τιτυὸν παῖδα ἄριστον, ὃς ἔπειτα ἐρασθεὶς τῆς Λητοῦς, ἐτοξεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. 324

Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναῤῥίπτειν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ζεῦ πάτερ, αἴθ', ὅσα εἶπε, τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος, τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
Ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή.
Ὣς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

τήν τε τῶν ἡμετέρων νεῶν τελειότητα καὶ ταχύτητα, καὶ τὴν τῶν ἐρετῶν δεξιότητα καὶ ἰσχύν.

Ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ πολύτλας Ὀδυσσεὺς, ἥδιστα διετέθη· καὶ εὐξάμενος, ἔφη· Ζεῦ πάτερ, γένοιτό μοι, ὅσ' Ἀλκίνοος οὑτοσὶν ὁ βέλτιστος ὑπέσχετό μοι ποιήσειν, ὥστ' ἐμὲ μὲν οἴκαδε ἀφικέσθαι· αὐτῷ δ' ἐπὶ γῆς μέγα κλέος γενέσθαι.

Οὕτω δ' αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους διαλεγομένων, ἡ 'Αρήτη ἐκέλευσε τὰς θεραπαινίδας δοράς θ' ὑποβαλεῖν ἐν αἰθούσῃ, ῥήγη τε ἐπιβαλεῖν πορφυρᾶ ἐπὶ τούτων, καὶ τάπητας, κἀπὶ πᾶσι χλαίνας μαλακὰς, ὥςε καλῶς ἔχειν αὐτῷ καλύψασθαι· αἱ δὲ λαβοῦσαι δᾷδας ἡμμένας, ἀπῆλθον ποιήσουσαι τὸ προστεταγμένον· ὡς δὲ πάντ' αὐταῖς καλῶς ἔσχεν, ἐπανελθοῦσαι, εἶπον πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, ξένε, ἀναστὰς ἤδη πορεύου καθευδήσων· ἕτοιμα γὰρ τὰ κατὰ τὴν εὐνήν· ὁ δὲ ἡδέως ἀπῄει· ταὐτὸ δὲ ἐποίησε καὶ 'Αλκίνοος, εἰς τὸ ἐνδότερον εἰσιὼν μετὰ τῆς 'Αρήτης.

Ἦγον τὸν Ῥαδάμανθυν ἐπὶ θέαν τοῦ Τιτυοῦ ἐν Εὐβοίᾳ. 328. Πηδῷ] τῇ κώπῃ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον· πηδὸς γὰρ τὸ τῆς κώπης πλατύ. 342. ὤρσεο κέων] ἐγείρου, ἴθι κοιμησόμενος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Σύλλογον τῶν Φαιάκων ποιεῖται Ἀλκίνοος περὶ τοῦ ξένου παρὰ τῷ λιμένι, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς τὴν ἐκπομπήν· οἱ δὲ ἄριστοι τῶν Φαιάκων ἑστιῶνται παρὰ Ἀλκινόῳ· καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ἀγῶνα ἔρχονται τοῦ δίσκου, ἔνθα προσκαλεῖται καὶ Ὀδυσσεύς· ἐκ δὲ τούτου ᾄδει

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

Ημος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἂν δ' ἄρα Διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν
Πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,

ΤΟΥ Θ.

Δημόδοκος πρῶτον μὲν τὰ περὶ τὴν τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης μοιχίαν· ἔπειτα τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Δουρείου ἵππου εἰς Τροίαν· διὸ τοῦ Ὀδυσσέως κλαύσαντος ἐπὶ τούτῳ, Ἀλκίνοος πυνθάνεται τὴν αἰτίαν, καὶ ὅστις εἴη, καὶ ποδαπός.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

ΗΝΙΚΑ δὲ ἡ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς, ἡ τὸ ἔαρ φέρουσα τῆς ἡμέρας, ἐνεφάνη, ἐξηγέρθη μὲν Ἀλκίνοος τῆς εὐνῆς, ἐξηγέρθη δὲ καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς. Ἡγουμένῳ τοίνυν Ἀλκινόῳ πρὸς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοῦ λιμένος παρὰ ταῖς ναυσὶν, ἑπόμενοι οἱ Φαίακες, ἐκαθέζοντο ἑξῆς ἐπὶ λίθων ξεστῶν· ἡ δ' οὖν Ἀθηνᾶ πρόνοιαν ποιουμένη περὶ Ὀδυσσέως, ὁμοιωθεῖσα τῷ τοῦ Ἀλκινόου κήρυκι, περιήει τὴν πόλιν, λέγουσα τάδε. Δεῦτ' ἄγεθ' ὑμεῖς οἱ τῶν Φαιάκων βουληφόροι, συνέρχεσθ' εἰς τὴν ἀγορὰν, τὰ περὶ τοῦ ξένου ἀκούσοντες· ὃς ἀθανάτοις

9. Μητιόωσα] φροντίζουσα περὶ τῆς νόστου. 11. Δεῦτ' ἄγε] ἀμφότερα

Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρα θηήσαντο, ἰδόντες
Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
Πολλοὺς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ξεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς ἠοίων, ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων·
Πομπὴν δ' ὀτρύνει καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ' ὡς τὸ πάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
Ἔκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,

παρακελευστικά. 16. Ἔμπληντο] ἐνεπλήσθησαν. 17. Ἀγρομένων] ἀγειρομένων ἀθροιζομένων. — Ἐθηήσαντο] ἐθαύμασαν. 20. Πάσσονα] παχύτερον. 22. Ἀέθλους] ἴδε παρακατιών. στίχ. 100. Καὶ ἑξῆς. 29. Ἠοίων] ἤτοι τῶν ἐξ ἀ-

μὲν ὅμοιος ὤν, πολλὰ δὲ παθὼν κατὰ θάλασσαν, ἦλθε χθὲς εἰς τὸν τοῦ Ἀλκινόου οἶκον.

Ταῦτα δ' αὐτῆς εἰπούσης, εὐθὺς δρόμος ἦν πάντων πρὸς τὴν ἀγορὰν, καὶ ἅμιλλα πολλὴ τῶν προκαταλαμβανόντων τὰς ἕδρας· οἱ δὲ πολλοὶ θεώμενοι Ὀδυσσέα, ἐθαύμαζον τὸ εἶδος· φθᾶσα γὰρ ἡ θεὸς, κατέχει αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων χάριν τινὰ θεσπεσίαν, μείζω καὶ πάσσω αὐτὸν ἀπεργασαμένη, ἵνα μᾶλλον ὑπ' ἐκείνων φιλοῖτο, δεινός τε οὕτω καὶ αἰδοῖος ἐπιφανείς· καὶ ὅπως ἂν ἀξίως ἐκτελέσῃ τοὺς ἄθλους, οὓς οἱ Φαίακες πειρώμενοι αὐτοῦ, ἤμελλον ἀγωνίζεσθαι.

Οὕτως οὖν συλλεγέντων ἁπάντων, ἀναστὰς Ἀλκίνοος, ἄνδρες, ἔφη, ἡγεμόνες Φαιάκων, συντείνατέ μοι πρὸς ὀλίγον τὸ οὖς, ἵν' εἴπωγ' ὑμῖν, ὅπερ ἄμεινόν μοι εἶναι δοκεῖ· ὁρᾶτε γὰρ ἡμεῖς τὸν ξένον γε τουτονί· ἐγὼ μὲν οὐδέπω οἶδα, ὅςτις εἴη, καὶ ποδαπὸς, εἴτε τῶν ἑώων, εἴτε τῶν πρὸς δύσιν που τετραμμένων ἀνθρώπων· χθὲς δὲ μετὰ πολλὴν, φησὶ, πλάνην καὶ ναυαγίαν εἰς τοὐμὸν ἐγένετο δῶμα, πομπῆς ἀσφαλοῦς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ δεόμενος τυχεῖν παρ' ἡμῶν. Ἐπειδὴ τοίνυν οὐδεὶς τῶν ξένων πώποτ' ἠτύχησε τοῦτο παρ' ἡμῶν· οὐδ' ἔσθ' ὅςτις ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, πολὺν ἐδάκρυσε χρόνον, ποιῶμεν καὶ τοῦτον εὖ, ναῦν αὐτῷ καινὴν καθελκύσαντες, καὶ ἐρέτας τῶν νέων τοὺς ἀρίστους δύο καὶ πεντήκοντα ἐκλεξάμενοι, οἳ τά τ' ἄλλα εὐθὺς εὐτρεπίσαντες, καὶ τὰς κώπας τῶν σκαλμῶν ἐξαρτήσαντες παρὰ ταῖς καθέδραις, ἐλθέτω-

νατολικῆς, ἢ τῶν ἐκ τῆς δύσεως. 30. Πομπὴν δ' ὀτρύνει] αἰτεῖται ἡμᾶς πέμψαι αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ. 31. Ἐποτρυνώμεθα] παρασκευάσωμεν. 36. Κρινάσθων] αἱρεθήτωσαν, ἐπιλεχθήτωσαν. — Πάρος εἰσὶν] συνῆπται ἐνεστῶτι ἀντὶ παρατακτικοῦ. 38. Θοὴν ἀλεγύνετε] ταχέως εὐτρεπίζετε

Ἡμέτερόν δ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·
Μεδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθαι θεῖον ἀοιδὸν,
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀειδὴν
Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
  Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμα ἕποντο
Σκηπτοῦχοι· κήρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν.
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἁλὸς βένθοςδὲ ἔρυσσαν·
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱςία νηῒ μελαίνῃ,
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὥρμησαν. αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα δόμοι ἀνδρῶν.
Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
Τοὺς δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
  Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν,
Τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·

ευωχίαν. 39. Ἡμέτερον] εἶχον· οὕτω καὶ ἐν τῷ Η. στίχ. 301. — 42; Φι-

σαν ὡς ἐμὲ, παρασκευασόμενοι τὰ ἐφόδια· ἔσται γὰρ αὐτοῖς πάνθ' ἱκανά· ταῦτα μὲν εἰρήσθω πρὸς ἐκείνους. Ὑμεῖς δ' οἱ ἡγεμόνες ἕπεσθέ μοι ἅπαντες εἰς τὸ δῶμα, ὅπως ἑστιώμενοι, χρησώμεθα φιλοφρόνως τῷ ξένῳ· ἄγετε δὴ καὶ Δημόδοκον τὸν ἀοιδόν· ὃς παρὰ θεοῦ τὴν τέχνην εὑράμενος, κηλεῖ τῇ ᾠδῇ τὰς ἀκοὰς, οἷς ἂν ᾖ βουλομένοις ἀκούειν.

Ἐκ δὴ τούτων, ὥρμησαν ἅπαντες πρὸς τὸ δῶμα, Ἀλκινόου αὐτοῖς ἡγουμένου· καὶ ὁ κήρυξ ἀπήει μετελευσόμενος τὸν Δημόδοκον· νέοι δὲ δύο καὶ πεντήκοντα ᾑρημένοι κατὰ τὸ προστεταγμένον, ἐλθόντες εἰς τὴν ἠιόνα, καθείλκυσαν μὲν τὴν ναῦν εἰς τὴν θάλασσαν· στήσαντες δὲ καὶ τὸν ἱστὸν, ἀνεπέτασαν τὰ ἱστία, καὶ τὰς κώπας τροποτῆρσι περιέδησαν δερματίνοις· εἶθ' οὕτως ἐξορμίσαντες αὐτὴν μετέωρον εἰς τὸ ὕδωρ, ἦλθον εἰς τὸ Ἀλκινόου· ἔνθ' ἦν ἰδεῖν αἰθούσας πάσας καὶ αὐλὰς, καὶ πάντα τὰ οἰκήματα πλήρη ἀνδρῶν συνειλεγμένων ἀθρόων· Ἀλκίνοος δὲ δέδωκεν αὐτοῖς εὐθὺς δυωκαίδεκα ὄϊς, ὀκτὼ δὲ χοίρους, καὶ δύο βόας· οὓς σφάξαντες καὶ παρασκευασάμενοι, παρέθηκαν ἐπὶ τῆς τραπέζης· καὶ καθεσθέντες ἑξῆς εὐωχοῦντο.

Ἐν δὲ τούτῳ ἦλθε καὶ ὁ κήρυξ, ἀγαγὼν τὸν ὑμνῳδόν· ὃν ἡ Μοῦσα φιλήσασα μάλιστα, δέδωκεν οἱ ἅμα ἀγαθὸν καὶ κακὸν, ἀφελοῦσα μὲν αὐτὸν τὸ ὁρᾶν, χορηγήσασα δὲ τὸ ἥδιστον ᾄδειν· Τούτῳ τοίνυν ἅμ' ἐλθόντι Ποντόνοος ἔθηκε θρό-

---

λέωμεν] ὅπερ ἡ συνήθεια, φιλεύομεν, λέγει. 47. Μετῴχετο. μετῄει. μετῆλθε ὅ ἐστιν ἀπῆλθε καλέσων. 52. Βένθοσδε] εἰς τὸ βάθος καθείλκυσαν. 45. Ἐν νοτίῳ] ἐν ὑγρῷ, ἢ πρὸς νότον ἄνεμον. 60. Ἀργιόδοντας] χοίρους λευκόδοντας, ἢ ὀξεῖς ὀδόντας ἔχοντας. 61· Δέρον] ἔδερον. — Ἀμφιέπον] εἶλλον τοὺς χοίρους παρασκευάζον. 62. Ἐρίηρον] ἐράσμιον. 64. Ἄμαρσε] ἀπεστέρησε. 65

Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανεν·
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος,
Ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
Ὣς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
Κὰκ κεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἤτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς,
Δάκρυ' ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκεν,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν.
Αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
Ἂψ Ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.

Ἐκ πασσαλόφιν] ἀπὸ τοῦ πασσάλου. 68. Ἐπέφραδε] ἐσήμενεν αὐτῷ λαβεῖν αὐτὴν ὅτ' ἐθέλει, ταῖς χερσὶ δείξας αὐτῷ διὰ τὸ μὴ βλέπειν. 73. Ἀνῆκεν] διήγειρε ᾄδειν. 74. Οἴμης] ᾠδῆς, ἢ διηγήσεως· ἐντεῦθεν δὲ ὡς προδιήγησις τὸ

νον ἀργυρόηλον, προσερείσας καὶ τὴν φόρμιγγα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πασσάλου ὑπὲρ κεφαλῆς, ἐσήμανεν αὐτῷ λαβεῖν, ὅτε καιρὸς λαμβάνοι· ἐκ δὲ τούτου τράπεζαν θεὶς αὐτῷ, ἐνετίθει ἀπὸ τοῦ κανίστρου ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἔκπωμα πίνειν οἶνον, ὁπότ' ἐθέλοι.

Ἐχόντων οὖν τούτων καλῶς, ἤσθιον ἅπαντες ἐπιεικῶς· κἀπειδὴ ἅλις αὐτοῖς τούτων εἶχε, τότε δὴ ἐνέπνευσεν ἡ Μοῦσα τῷ ἀοιδῷ τὰ τῶν ἡρώων ᾄδειν κλέη ἐν ᾠδῇ, ἧς ἡ φήμη ἀφῖκται μέχρι τῆς ἀψίδος τοῦ οὐρανοῦ, ὡς Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀχιλλεὺς διηνέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, λόγοις ἐν ἑστιάσει ποτὲ τῶν θεῶν δηκτικοῖς ἀμειψάμενοι· ὁπότ' Ἀγαμέμνων ὁρῶν οὕτω τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους διαπληκτιζομένους, ἥδιστα διετέθη· ἡνίκα γὰρ οὗτος ἀφίκετό ποτε ἐς Δελφοὺς χρεισόμενος περὶ τῶν παρόντων, ὁπότε Ζεὺς ἐτολύπευε χαλεπὰ Τρωσί τε καὶ Ἕλλησιν, ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ Φοῖβος αἴσιον οἱ τοῦτο ἔσεσθαι. Τοῦτο τοίνυν τὸ νεῖκος ᾄδοντος τότε τοῦ Δημοδόκου, Ὀδυσσεὺς οὐδ' ὁπωσοῦν κατέχειν δυνάμενος μὴ δακρῦσαι, ἀνασυράμενος μικρὸν τὴν αἰσθῆτα, προὐκαλύψατο, αἰδούμενος ὁρᾶσθαι δακρύων· εἶθ' ἡνίκα λήγοι ὁ μελῳδὸς τῆς ᾠδῆς, ἀπομήξας τὰ δάκρυα, ὅσον οἷόν τ' ἦν ἀφανῶς, καθῄρει τὸ φᾶρος, καὶ λαμβάνων ποτήριον ἔσπενδε τοῖς θεοῖς· καὶ τοῦθ' οὕτως ἐποίει, ὁσάκις ὁ μελῳδὸς, κελευόμενος ὑπὸ τῶν Φαιάκων τῶν μάλιστα χαιρόντων ᾠδῇ, ἤρχετ' ᾄδειν· τοῦτο δὲ τοὺς

προοίμιον: 76. Δηρίσαντο] ἐφιλονείκησαν λόγῳ, ἐν θυσίᾳ τῶν θεῶν, τοῦτο γὰρ, οἶμαι, δηλοῖ ἡ τῶν θεῶν δαίς. λέγεται γὰρ χρησμὸν λαβεῖν Ἀγαμέμνονα, ὅτι τότε Τροίαν αἱρήσει, ὁπότε ἴδοι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων διηνεχθέντας· ἰδὼν οὖν Ὀδυσσέα καὶ Ἀχιλλέα διαφερομένους ἐν πότῳ, τὸν μὲν τὴν σύνεσιν ἐπαινοῦντος, τὸν δὲ τὴν ἀνδρίαν, ἐχάρη. 79. Χρείων] χρησμὸν διδούς. 85. Κάκκεφαλῆς] εἵλκυτε κατὰ τῆς κεφαλῆς· ὅ ἐστιν, ἐκαλύψατο. 86 Αἴδετο] αἰδεῖτο. 88. Ὀμορξάμενος, ἀπονιψάμενος. — Ἕλεσκε] ἀφῄρει. 91. Ἐπέεσσιν] πότερον, ἐπειδὴ ἔχαιρον τῇ ᾠδῇ, ἢ ἀφ' οὗ αὐτοῖς κόρος ἦν λόγων; τὸ πρῶτον φήμ' ἔγωγε.

Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης,
Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείη·
Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
Πάντων· ὥς γ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Πύξ τε παλαισμοσύνη τε καὶ ἅλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν, ἥνπερ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος,
Μυρίοι· ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεὺς,
Ναυτεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεὺς,
Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
Ἀμφίαλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Ναυβολίδης θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα,
Ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ', Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
Οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν·
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.

μὲν ἄλλους ἐλάνθανεν οὕτω δρώμενον. Ἀλκίνοον δ' οὔ· πλησίον γὰρ αὐτοῦ καθήμενος οὗτος, καὶ μύχιον ἀκούσας στενάξαντος, ᾔσθετο· διὸ στραφεὶς πρὸς τοὺς Φαίακας, ἔφη. Ἄνδρες Φαίακες, νῦν μὲν ἅλις ἡμῖν ἔχει τούτων δαιτός τε καὶ φόρμιγγος, ἣ μάλιστα ἐν καιρῷ γίγνεται δαιτυμόσι· νῦν δ' ὥρα δοκεῖ μοι εἶναι καὶ ἀγώνων ἐξελθόντας πειρᾶσθαι, ἵν' ἔχῃ ἀμέλει τοι καὶ ὁ ξένος γε οὑτοσὶν, ἀφικόμενος οἴκαδε, λέγειν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ, ὅσον γ' ἡμεῖς τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀνθρώπων πυγμῇ τε, πάλῃ τε, ἅλματί τε καὶ δρόμῳ διενηνόχαμεν.

Ταῦτα δ' ἀκούσαντες, εἵποντο εὐθὺς αὐτῷ ἡγουμένῳ· ὁ δὲ κήρυξ, λαβόμενος τῆς χειρὸς Δημοδόκου, καὶ ἐξηρτηκὼς αὖθις τοῦ πασσάλου τὴν φόρμιγγα, ἐξηγεῖτ' αὐτῷ, ἔνθ' οἱ ἄλλοι ἐβάδιζον θεασόμενοι τοὺς ἀγῶνας. Ὄχλου τοίνυν αὐτοῦ συῤῥυέντος πολλοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐς μυρίους, πολλοὶ τῶν νέων οἱ ἄριστοι μάλιστα ὥρμηνται ἀγωνίσασθαι, Ἀκρόνεως, Ὠκύαλος, Ἐλατρεὺς, Ναυτεὺς, Πρυμνεὺς, Ἀγχίαλος, Ἐρετμεὺς, Πρωρεὺς, Ποντεὺς Θόων, Ἀναβησίνεως, Ἀμφίλεως ὁ Πολύνεω τοῦ Τεκτονίδου· ἐν οἷς διέπρεπε μάλιστα ὁ Εὐρύαλος, ἴσως ὢν Ἄρει τῷ ἀνθρωποκτόνῳ, καὶ Ναυβολίδης· ὃς εἴδει τε καὶ μεγέθει σώματος πάντων ὑπερεῖχε Φαιάκων μετὰ Λαοδάμαντα· παρὰ δὲ τούτοις ἵσταντο οἱ τοῦ Ἀλκινόου παῖδες, Λαοδάμας, Ἅλιός τε, καὶ Κλυτόνεως ὁ ἰσόθεος· Προκειμένου τοίνυν αὐτοῖς πρῶτον ἀγωνίσασθαι δρόμῳ, καὶ τοῦ τέρματος προσδιορισθέντος, ἔθεον ἅμα, ὅσον ἕκαστος εἶχεν δυνάμεως· ἐνίκα δὲ Κλυ-

---

92 Κρᾶτα] τὴν κεφαλήν. — Γοάασκεν] ἐθρήνει. 99. Συνήορος] συνηρμοσμένη, καθήκουσα. 108. Θαυμανέοντες] θεασόμενοι. 110. Ἀκρόνεως] πάντα τὰ ὀνόματα ἑξῆς πεπλασμένα, ἀφ' ὧν ἐπετήδευον οἱ Φαίακες. 122. Κονίοντες]

Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔηΚλυτόνηος ἀμύμων·
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιονοῖιν,
Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο·
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
Ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς·
Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἄεθλον
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστιν,
Μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
Αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέῤῥηκται πολέεσσιν·
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
Ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν καὶ πέφραδε μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους.
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ᾖσιν,
Ἢ ὅ,τι ποσσίν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἑῇσιν·
Ἀλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
Νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

τόνεως, ζεύγους ἐν ἀρούραις ἡμιονικοῦ διαστήματι προλαβὼν τὸν καμπτῆρα. Ἐκ δὴ τούτων γενομένων καὶ ἄλλων ἀγώνων, ἄλλος ἄλλῳ ἐνίκα, πάλῃ μὲν Εὐρύαλος· ἅλματι δὲ, Ἀμφίαλος· δίσκῳ δὲ, Ἐλατρεύς· πυγμῇ δὲ, Ἀλκιδάμας ὁ Ἀλκινόου· Τούτων δ' ἅλις αὐτοῖς ἐχόντων, ἀναστὰς Λαοδάμας, ἔφη. Ἄγετ', ὦ φίλοι, ἐρώμεθα καὶ τὸν ξένον νῦν τουτονὶ, εἴτινος τῶν ἀγώνων ἐμπείρως ἔχοι· οὐ γὰρ κακός τις δοκεῖ εἶναι, οὐ φυὴν, οὐ μηροὺς, οὐ κνήμας, οὐ χεῖρας, οὐ τὸν αὐχένα ἐκεῖνον τὸν στιβαρὸν, καὶ τὴν ἐν πᾶσιν ἐνοῦσαν ἰσχύν· πρὸς δὲ οὐδὲ ἥβης δοκεῖ πολὺ ἀπολείπεσθαι, καίτοι ὑπὸ κακοῖς πολλοῖς ἐν θαλάσσῃ γενόμενος, καταπέπτωκεν· οὐδὲν γὰρ ἔμοιγε θαλάσσης δεινότερον καὶ τοῦ καρτερικωτάτου τὴν ἀρετὴν ἀχρειῶσαι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἀναστὰς Εὐρύαλος, καλῶς, ἔφη, ὦ Λαοδάμα, εἴρηκας ταῦτα· σὸν ἄρ' ἐστιν ἐλθόνθ' ὡς αὐτὸν, προκαλέσασθαι.

Ἐκ δὴ τούτων ἀναστὰς Λαοδάμας, ἐβάδιζεν ἐν μέσοις τοῖς ἄλλοις· καὶ προσιὼν, ἄγε, ἔφη, ὦ ξένος, ἅπτου καὶ αὐτὸς τῶν ἀγώνων, οὗτινος ἂν μάλιστ' ἔχῃς ἐμπείρως· πέφυκας γὰρ τοῦθ' ὅσον ἡμᾶς εἰκάσαι· οἶσθα γὰρ, ὡς οὐδὲν ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἂν εἴη εὐδαιμονέστερον, ἢ ποσὶ καὶ χερσὶ τοῖς ἑαυτοῦ εὐτυχῶς χρήσασθαι ἐν ἀγῶσιν· ἴθι τοίνυν, πᾶσαν λύπην ἀποσεισάμενος, ἀποδύου προθύμως· νῦν γάρ σοι καὶ ὁ πλοῦς βέβαιος ἔσται, τῆς τε νεὼς καθελκυσθείσης, καὶ τῶν ἐρετῶν μονονοὺκ ἐπιβάντων.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· Λαοδάμα, τί παθόντες οὕτω

κόνιν ἐγείροντες. 224. ἐν νειῷ οὖρον] ἐν γῇ ἀροτριουμένῃ τὸ διάστημα, ἢ τὸ στρέμμα τῶν ἑλκόντων τὸ ἄροτρον ἡμιόνων. 126. Ἀλεγεινῆς] ἐπιπόνου. 127. Ἀπεκαίνυτο] κατεπόνησεν ὑπερέβαλε. 134. Δεδάηκε] μεμάθηκε. 137. συνέῤῥηκται] συμπέπτωκε, κατεπονήθη. 139. Συγχεῦαι] κακῶσαι. 161. Θαμίζων

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ ἄεθλοι,
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα·
Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
Ἧμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.
Τὸνδ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην·
Οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται·
Ἀλλὰ τῷ, ὅσθ' ἅμα νηῒ πολυκληῗδι θαμίζων,
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν
Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν ὁδαίων
Κερδέων θ' ἁρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσιν θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
Ἀνδράσιν οὔτε φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν.
Ὣς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι.

πολλάκις πλέων· 162. Πρακτῆρες] ἔμπειροι. 163. Φόρτου μνήμων] μνημονεύων καὶ ἐπιμελούμενος τῶν φορτίων, καὶ τῶν ὁδαίων, ὅ ἐστι τῶν πωλουμένων, ἢ μᾶλλον τῶν ἐφοδίων, καὶ τῶν ἄλλων κερδῶν. 168. Ἀγορητύν] γλῶσσαν καλὴν, ὁμιλίαν δημηγορίαν. 169. Εἶδος ἀκιδνότερος] αἰσχρὸς μὲν τὸ

χλευάζετε, ἐπὶ τοιαῦτά με νῦν προκαλούμενοι; ἔμοιγε γὰρ νῦν τὰ πράγματα οὐχ οἷά ἐστιν ἀγωνίσασθαι, ἀλλὰ λυπεῖσθαι μάλιστά γε καθήμενον· ὅς γε καὶ πρώην πεπείραμαι, ὧν οὐδεὶς τῶν ἁπάντων, καὶ νῦν γε ὧδε ἀφῖγμαι, τοῦ τ' Ἀλκινόου καὶ πάντων ἡμῶν δεησόμενος, νόστου τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

Εὐρύαλος δ' ἀναστὰς ἀλαζονικώτερον, ἔμοιγ', ὦ ξένε, ἔφη, δοκεῖς ἀνδρὶ ἀγώνων ἐμπείρῳ οὐδ' ὁτιοῦν ἐοικέναι· ἀλλὰ τοῖς ἐν θαλάττῃ μάλιστα πλέουσιν, οἷος ἂν εἴη ἄρχων τυχόν τις ναυτῶν ἐμπόρων, ὥστε τῶν τε φορτίων καὶ τῶν ἐφοδίων φροντίζειν, καὶ φύλαξ εἶναι τῶν ἐξ ἁρπαγῆς, εἴ πῃ τύχοι, αὐτοῖς γενομένων· ἀνδρὶ δ' ἀθλητῇ καὶ καρτερικῷ ἀπέοικας ὅλως.

Ὀδυσσεὺς δ' ὑπόδρα ἐμβλέψας πρὸς ταῦτα, ξένε, ἔφη, ἀλαζόνι ἀνδρὶ δοκεῖς ἐοικέναι, τοιαῦτ' εἰς ἐμὲ ἐξυβρίζων· ἀλλ' εἰκότως· θεὸς γὰρ οὐ πάντα πᾶσι τἀγαθὰ ἐθέλει διδόναι, οὔτε σῶμα, οὔτε νοῦν, οὔτε λόγον· ἀλλ' ἄλλοις ἄλλα, ἄλλους ἀποστερήσας ἄλλα· εἴη μὲν γὰρ ἄν τις πῃ τὸ μὲν εἶδος αἰσχρὸς, ἀλλὰ λόγον καὶ ἦθος χρηστὸν εὐτυχήσας παρὰ θεοῦ, συνεκάλυψεν ἐκ περιουσίας τῷ πλεονεκτήματι τὸ ἐλάττωμα· ἴδοις γὰρ ἂν πάντας εἰς αὐτὸν ἀφύκτως ἐμβλέποντας· ὁ δὲ ἄλλος τις αὖ διαπρέπει σεμνῶς ἐν μέσοις αὐτοῖς ἀγορεύων· ἡνίκα δὲ ἴδοιεν τοιοῦτον ποθὲν ἐρχόμενον εἰς τὴν πόλιν, θαυμάζουσιν ὡς θεὸν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν· ἄλλος δ' αὖ πάλιν εἴη πῃ τις καὶ τοιοῦτος, τὸ μὲν εἶδος θεῷ ἐναλίγκιος· τῆς δ' ἐν τῷ λέγειν χάριτος ἀπεστέρηται· οὕτω δὴ καί σοι τὰ πράγματα ἔοικεν ἔχειν· σοὶ μὲν γὰρ εἶδος, οἷον οὐκ ἂν οὐδ' ἂν θεῶν τις ἴσως ποιήσειεν· ἀ-

---

εἶδος καλλιεπὴς δὲ ἄλλος καὶ εὐπροσήγορος, καὶ τῷ λόγῳ καλύπτων τὸ τῆς μορφῆς αἶσχος. 177. Ἀποφώλιος] ἀπαίδευτος. 179. Νῆϊς] ἄπειρος. 180. Μυ-

Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
Ὡς σύγε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἴω
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα, χερσί τ' ἐμῇσιν.
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.
Ἦ ῥα καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
Ἢ οἵῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισιν.
Τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα,
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι·
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσιν·
Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
Ἥσειν, ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.

θεῖαι] λέγεις. 189. Περιστρέψας] ἐνδέχεται σχοῖνον ἡμμέον ἔχον ἐκ τοῦ μέσου τὸν λίθον. 190. Ποτὶ γαίῃ] ἀποδοτέον τὸ Προθετικὸν εἰς τὸ Βόμβησεν, ἀνωτέρω, ἢ μᾶλλον εἰς τὸ προσεχὲς Ἔπληξον. 192. Ὑπαὶ ῥιπῆς] ἀπὸ τῆς φορᾶς τοῦ λίθου. 195. Καὶ ἀλαὸς] καὶ τυφλῷ δῆλον, τὸ σῆμα ψηλαφῶντι. 198.

παίδευτος δ' ἄλλως τὴν ψυχὴν ὢν τυγχάνεις, οὕτω μου ἀκόσμοις καὶ σκαιοῖς καθαψάμενος λόγοις, ὥστε με παροξῦναι· ἐγὼ μὲν γὰρ, ὦ θαυμάσιε, οὐκ ἄπειρος ἀγώνων εἰμὶ, ὡς ὑπέλαβες· ἀλλὰ πάντων τούτοις ποτὲ περιῆν, ἡνίκ' ἐκ νέας ἡλικίας ὡρμώμην· νῦν δ' ὅμως πολλῶν μὲν πεπειραμένος πολέμων, πολλῶν δὲ καὶ κυμάτων ὑπομείνας διαύλους, κατεῤῥίκνωμαι σφόδρα· ἀλλὰ κἂν τούτοις ὢν, οὐκ ἂν ἀποσχοίμην τοῦ μὴ πεῖραν δοῦναι ἐν εἰδόσιν ὑμῖν, ἐπειδὴ αὐτὸς οὕτω με τοῖς λόγοις δακὼν, διηρέθισας. Ταῦτα δὲ εἰπὼν, ὥρμησε σὺν αὐτῷ τῷ φάρει πρὸς τὸν ἀγῶνα· καὶ ἀράμενος λίθον μείζω καὶ στιβαρώτερον, οὗ οἱ Φαίακες ἔβαλον, πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι, καὶ περιστέψας ἐφῆκεν ἐκ βραχίονος στιβαροῦ· ὁ δὲ, σὺν ῥοίζῳ φερόμενος, ὡς εἰκὸς, ἐποίησε τοὺς Φαίακας, τούτους δὴ τοὺς κλεϊζομένους ἐν τοῖς ναυτικοῖς, τοσοῦτον καταπτῆξαι τῷ φόβῳ, ὥστε κύψαι μέχρι πρὸς τῇ γῇ· ὁ δὲ, ὡς ἀπὸ ἰσχυρᾶς χειρὸς ἀφειμένος ὑπερέβαλε πολλῷ τὰ τῶν ἄλλων σημεῖα· καὶ τότε δὴ δραμοῦσα ἡ Ἀθηνᾶ ἐν ἀνδρὸς τοῦ τυχόντος μορφῇ, καὶ τέρμα τῇ καταπτώσει τοῦ λίθου θεῖσα, ξένε, ἔφη, καὶ τυφλῷ δῆλόν ἐστι τὸ σημεῖον, εἰ μόνον τῇ χειρὶ ψηλαφήσειε· τοσοῦτον γὰρ ὑπερήλασε τὰ τῶν ἄλλων· οὐκοῦν χαῖρε σύ γε· οὐδεὶς γὰρ Φαιάκων τὸν ἆθλόν σε τοῦτόν γε ἀφαιρήσεται.

Ταῦτα δ' ἀκούσας ἐκείνης ὁ Πολύτλας Ὀδυσσεὺς, ἥσθη, ἄνδρ' ἰδὼν εὐνοϊκῶς ἔχοντα πρὸς αὐτὸν ἐν ἀγῶνι· διὸ παριὼν ἐν μέσοις σὺν πλείονι παῤῥησίᾳ, φησί· νῦν μὲν, ὦ ἄνδρες συναθληταὶ, κατατείνατε πρὸς τοῦτο δὴ τὸ σημεῖον· εἶθ' ἕτερον ἔγωγ' αὖ ἀφεὶς δίσκον, καὶ τούτῳ πολλῷ τῷ μέ-

Ὑπερήσει] ὑπερβαλεῖ. 200. Ἐνηέα] πρᾶον, προσηνῆ. 201. Κουφότερον, γεγωνοτέρᾳ τῇ φωνῇ μετὰ παῤῥησίας. 203. Μᾶσσον] μακρότερον. 811. Κοτ'

Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ' ἄγε, πειρηθήτω· ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην,
Ἢ πὺξ, ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν, οὔτι μεγαίρω,
Πάντων Φαιήκων πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἕο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ' ἄλλων οὔ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην·
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι.
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι·
Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι, ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
Ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ, σῖτον ἔδοντες.
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
Τῷ ῥα καὶ αἶψ' ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ.
Οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μήτις με παρέλθῃ

αὐτοῦ] καὶ κολούει, ἀποστερεῖ ἑαυτοῦ πάντα τὰ καλά. 212. Ἀναίνομαι] ἀπο-

τρῳ δοκῶ μοι ὑπερβαλεῖν· περὶ δὲ τῶν ἄλλων, εἴτις κἀν ἐκείνοις ὑμῶν ἐθέλοι πρὸς ἐμὲ ἁμιλλᾶσθαι, παρίτω οὗτος ἀγωνισόμενος, ἐπειδὴ οὕτω με παρωξύνατε, ὅτῳ τις ἂν οἴηται ἑαυτῷ ἄμεινον εἶναι, πυγμῇ, ἢ πάλῃ, ἢ δρόμῳ· οὐδενὶ γὰρ Φαιάκων παραχωροίην τοῦ ἄθλου, πλὴν μόνῳ τῷ Λαοδάμαντι, ἅτε δὴ ξένῳ κἀν ταῖς μάλιϛα ὄντι μοι· τῷ γὰρ τοιούτῳ τίς ἂν εὖ φρονῶν ἐθελήσειε ταῖς φιλοτιμίαις διαπληκτίζεσθαι; εἰ μήτις ἐκϛὰς τῶν φρενῶν, ἐθέλοι διαφιλοτιμεῖσθαι ἀπειροκάλως πρὸς ἄνδρα ξενοδόχον ἐν ἀλλοδαπῇ, τὰ ἑαυτοῦ συμφέροντα προϊέμενος· τῶν δ' ἄλλων ὅμως πρὸς οὐδέν' ἀναδύσομαι τὸν ἀγῶνα· πέποιθα γὰρ ἐν πᾶσιν ἁπάντων περιγενήσεσθαι, τόξῳ μὲν οὕτως ἐπιστάμενος χρήσασθαι, ὥστε πρῶτος ἐν ὁμίλῳ πολεμίων βαλὼν, ὃν ἂν βουληθῶ, τοῦτον ἂν ἀποκτείναιμι, κἂν πολλοὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τύχωσιν ἐπ' ἐμὲ διηγκυλισμένοι τὸ τόξον· ἕνα γὰρ οἶδ' ἐγὼ κρείττω μου τοξεύειν γεγενημένον, Φιλοκτήτην, ὁπότ' ἐν Τροίᾳ ἠγωνιζόμεθα τόξοις· τῶν δ' ἄλλων ἁπάντων, ὅσοι νῦν γε καρπὸν γῆς ἔδεσθαι λέγονται, οὐδενὸς ἀλεγίζω· πρὸς γὰρ τοὺς ἥρωας οἳ πρὸ ἡμῶν γεγόνασιν, οὐκ ἂν εἴποιμι· οἷος ἦν Ἡρακλῆς ὁ πάνυ, καὶ Εὔρυτος ἐκεῖνος ὁ ἐξ Οἰχαλίας· οἳ καὶ πρὸς τοὺς ἀθανάτους τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις ὑπέστησαν ἐπιδείξασθαι, ἐξ οὗ καὶ κομιδῇ νέος τέθνηκεν Εὔρυτος· ὀργισθεὶς γὰρ Ἀπόλλων αὐτῷ, ἐφ' οἷς εἰς ἀγῶνα τόξων αὐτὸν ἀπετόλμησε προὐκαλέσασθαι, ἀπέκτεινε. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἔχει· ἀκοντίζειν δ' αὖ ἐπὶ τοσοῦτον δυναίμην ἂν, ὅσον ἂν ἕτερος μόλις ἐξίκοιτο τόξῳ· μόνῳ δὲ δρόμῳ οὐ πάνυ μοι δοκῶ τοῖς ἐμαυτοῦ θαῤῥῆσαι ποσὶν, ὥστε μηδενὸς ἀπολειφθῆναι

φεύγω, οὐδ' ἀποβάλλω. 215. Ἀμφαφάασθαι] μεταχειρίσασθαι. 218. τοξοίατο] ἀναβεβλημένοι εἰσὶ τὰς νευρὰς ἐπ' ἐμέ· 224. Οἰχαλιῆι] τῷ ἐκ τῆς

Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὥς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριςα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος, ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραςὰς
Νείκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,
Ὅς τις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν·
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν·
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταὶ,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί·
Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι,
Παίσατε· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν, φόρμιγγα λίγειαν
Οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὥς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ,

Οἰχαλίας πόλεως Εὐσῖκῆς 232. Κομιδὴ] ἐπιμέλεια. τροφὴ διὰ πολλοῦ χρόνου. 236. Ἀχάριστα] ἄνευ χάριτος, ἀηδῆ. 245. Ἐξέτι πατρῶν] ἔτι ἐκ προγόνων, 249. Ἐξημοιβὰ] ἀλλ' ἐπ' ἄλλοις ἀμειβόμενα καθ'

Φαιάκων· τὸ γὰρ κῦμα πολὺ καὶ συνεχὲς ἐπιὸν, κατέκλα τὰ μέλη, καὶ ἐποίησε σφόδρ' ὀκνηρὰ, καὶ ταῦτά γε πολλῶν ἡμερῶν ἀσίτου μου διακαρτεροῦντος.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος διὰ πάσης πάντες ἐγένοντο σιωπῆς· Ἀλκίνοος δ' ὀψὲ ἤρξατο λέγειν ταῦτα. Ἀστεῖα μὲν, ὦ ξένε, καὶ χαρίεντα ταῦτα φῂς, τὴν σαυτοῦ ἀρετὴν ποιούμενος ἔκδηλον, ἐφ' οἷς Εὐρύαλος οὑτοσὶν ἔδοξέ σου λόγοις καθάψασθαι, καίτοι σοῦ τὴν ἀρετὴν οὐδεὶς τῶν φρονούντων οὐκ ἂν ὁμολογοίη· ἀλλ' ἄκουσον δὴ καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ, ἵν' ἔχῃς εἰπεῖν καὶ ἄλλῳ τῳ τῶν ἡρώων, ὃς ἂν οἴκοι συνεστιῷτό σοι παρὰ τοῖς φιλτάτοις, μεμνημένος, οἷα χ' ἡμῖν ὁ Ζεὺς ἀγαθὰ ἐκ προγόνων ἄνωθεν ἐχορήγησε· Φαίακες γὰρ, ὦ θαυμάσιε, πυγμῆς μὲν καὶ πάλης μάλιστά γε λειπόμεθα· ταχυτῆτι δὲ ποδὸς, καὶ τῇ περὶ τὰς ναῦς δεξιότητι, εἰ πάντων καυχησαίμεθα περιεῖναι, οὐκ ἂν ἀλαζονευοίμεθα· χαίρομεν δ' ἔτι ἐκ περιουσίας εἰλαπίναις, ᾠδαῖς τε, καὶ χοροῖς· ἐσθῆτί τε λαμπρᾷ καὶ ποικίλῃ, λουτροῖς τε, καὶ εὐναῖς ἁπαλαῖς· ἀλλ' ἄγεθ' ὑμεῖς, ὅσοι γε δεινοὶ ὀρχεῖσθαι τῶν Φαιάκων ἐστὲ, ἐπιδείξασθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ δεξιότητα, ἵν' ἔχῃ γ' ὁ ξένος ὅ,τι ποτ' εἴπῃ, ἐπειδὰν νοστήσῃ, τοῖς οἴκοι, ὅσον ἡμῖν περίεστι ναυτικῆς τε καὶ ταχυτῆτος, ὀρχηστικῆς τε καὶ μουσικῆς· ἕτερος δέ τις ἡμῶν ἰὼν οἴκαδε σὺν σπουδῇ, κομισάτω τὴν φόρμιγγα Δημοδόκῳ.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῄει μὲν ὁ κῆρυξ θέων, Δημο-

ἑκάστην· οἷα νῦν ὁρῶμεν ἐν τυραννουμένῃ τῇ Δακίᾳ γιγνόμενα παρὰ τοῖς εὐδαίμοσι, εἰδὲ δὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, κακοδαίμοσι, παρ' οἷς καὶ πεντήκοντα, ἔστι δ' οἷς καὶ ἑκατὸν ἀπόκεινται στολαὶ, αἷς εὐπάρυφοι καὶ χρυσοπάρυφοι ἀεὶ προϊόντες, ἄλλοτε ἄλλως ἀγάλλονται. ὥσπερ οἱ ταὼς τῷ κόσμῳ τῷ φυσικῷ τῶν πτερῶν. 250. Βητάρμονες] οἱ βαίνοντες ἁρμονίως, ὀρχησταί. Παίσατε] παίξατε. 258. Αἰσυμνῆται οἱ τὰ αἴσια καὶ δίκαια νέμοντες, ἢ

Οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐϋπρήσσεσκον ἕκαστα·
Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο·
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ·
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
Ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης·
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν
Λάθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσεν,
Βῆ ῥα ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον, κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ·
Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τάγ' οὔ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόοντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

γωνοθέται. 259. Ἐϋπρήσσεσκον] ἔπρασσον. εὐτρέπιζον. 260. Χορὸν] τὸν τόπον τοῦ χοροῦ, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ τὸ, Ἀγῶνα. 265. Μαρμαρυγὰς] οἷον ἀκτῖνας, τὰς

δόκῳ κομίσων τὴν φόρμιγγα· τῶν δὲ Φαιάκων ᾑρημένοι ἐννέα ἀγωνοθέται, ἀνέστησαν, τά τ᾽ ἄλλα εὐτρεπίσοντες τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὸ χωρίον ἐξομαλίσοντες· ὡς δὲ πάνθ᾽ ἕτοιμα ἦν αὐτοῖς, λαβὼν ὁ χρηςὸς ἀοιδὸς τὴν φόρμιγγα κομισθεῖσαν, παρῄει ἐν μέσοις· περὶ δὲ αὐτὸν νέοι προθῆβαι, εὖ πεφυκότες ὀρχεῖσθαι, ἥλλοντο ὕψου εὐτραπέλως τε καὶ ὡς μάλιστα κούφως· ὥστ᾽ Ὀδυσσεὺς, ὁρῶν τὴν ἐκ τῆς τῶν ποδῶν ταχυτῆτος σχηματιζομένην μαρμαρυγὴν, καὶ τὴν ἄλλην τοῦ σώματος εὐτραπελίαν, οὐκ εἶχεν ὅπως μὴ θαυμάζοι καθ᾽ ἑαυτόν· Ἐν δὲ τούτῳ Δημόδοκος ἀνεκρούετο τοὺς τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως ἔρωτας, ὅπως τὰ πρῶτα δώροις τὴν θεὸν δελεάσας, κατῄσχυνε τῷ Ἡφαίστῳ τὴν κοίτην· ὁ δὲ, πάντ᾽ αὐτῷ ἀναγγείλαντος τοῦ Ἡλίου, δεινὸν ποιησάμενος, εἴτις τοῦτο τολμήσειεν, εἴσεισιν εὐθὺς τὸ χαλκεῖον σὺν ὀργῇ, ἔκδικον ὅλως βλέπων, τίθησιν παραχρῆμα τὸν μέγαν ἄκμονα ἐν τῷ ἀκμοδόχῳ, τολυπεύει τὸν δόλον, χαλκεύει εὐθὺς δεσμὰ ἄρρηκτά τε καὶ ἄλυτα ὅλως· κἀπειδὴ συμπέπηκται αὐτῷ τὸ μηχάνημα, ἀναστὰς καταδύεται εἰς τὸν θάλαμον κρύφα, ἔνθ᾽ ἔθος ἦν αὐτῷ συνευνάζεσθαι τῇ θεῷ, καὶ ἐξαρτᾷ τῶν δεσμῶν τὰ μὲν κύκλῳ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῆς κλίνης ἀρχόμενος πανταχόθεν· τὰ δὲ, ἄνωθεν ἐκ τῆς ὀροφῆς, οἷον ἀράχνι᾽ ἄττα τούτων δὴ τῶν λεπτῶν τε καὶ ἀφανῶν, καὶ οἷα μάλιστα οὐδὲ τῶν θεῶν ἄν τις ἴδοι ῥᾳδίως· οὕτως αὐτῷ σὺν δόλῳ καὶ τέχνῃ κεχάλκευται ταῦτα.

Ἐπειδὴ δ᾽ αὐτῷ καλῶς εἶχε πάντα μεμηχανημένα περὶ τὴν στρωμνὴν, προσποιεῖται ἀπαίρειν εἰς Λῆμνον· ἦν γὰρ

συντόνους καὶ ταχείας τῶν παίδων κινήσεις. 278. Ἑρμῖσι] τοῖς ποσὶ τῆς κλίνης. 279. Μελαθρόφιν] ἐκ τοῦ μελάθρου. 281. Περιδολόεντα] πολὺν δόλον ἔχοντα. 283. Εἴσατο] ἐφάνη, προσεποιήθη. 285, Ἀλαοσκοπίην] τυφλὴν σκοπιήν. —

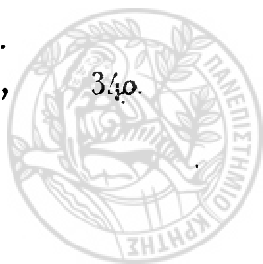
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Ἰσχανόων φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζεθ'· ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο·
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅτ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποστρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν·
Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε·
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα·
Οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τώγε καθεύδετον ἐν φιλότητι,

αὐτῷ ἡ νῆσος πασῶν φιλτάτη· Ἄρης ἅμ' αἰσθόμενος τοῦτο (οὐ γὰρ ἔλαθεν αὐτὸν Ἥφαιστος ἀπιὼν) ἦλθεν εἰς τὸ δῶμα αὐτοῦ εὐθὺς τῷ τῆς Κυθηρίας φλογιζόμενος ἔρωτι· ἡ δὲ, ἀρτίως ἐλθοῦσα παρὰ τοῦ Διὸς, ἐκαθέζετο ἔνδον· Εἰσιὼν οὖν χαὐτὸς, κἀπιβαλὼν αὐτῇ τὴν χεῖρα ἠρέμα, δεῦρο, ἔφη, ὦ φίλη, συγκατακλιθῶμεν· Ἥφαιστος γὰρ ᾤχετ' ἀπιὼν εἰς Λῆμνον πρὸς Σίντας τοὺς ἀγριοφώνους.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν, ἥδιστά τε καὶ κεχαρισμένα ἔδοξεν ἀξιοῦν τῇ θεῷ· ἀλλ' οὐκ ἔφθησαν εἰς τὴν εὐνὴν εἰσιόντες, καὶ τὰ δεσμὰ ἄλλοθεν ἄλλα ἐπιχαλασθέντα καὶ περιῤῥυέντα, ἐς τοσοῦτον συνήγαγον, ὥστ' οὐκ ἦν αὐτοῖς κινηθῆναι· καὶ τότε δὴ ἔγνωσαν φωραθέντες, καὶ ὡς οὐκέτ' αὐτοῖς ἂν εἴη φευκτά· Ἥφαιστος δ' ἐν τούτῳ μαθὼν παρὰ τοῦ Ἡλίου τὸ δρᾶμα, ὑπέστρεψεν εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐπὶ τὴν Λῆμνον, καὶ εἰσιὼν εἰς τὸ δῶμα, ἔστη ἐν προθύροις, πῦρ ὅλως βλέπων· καὶ ἀνακεκραγὼς σμαρδαλέον, Ζεῦ πάτερ, ἔφη, καὶ πάντες οἱ μάκαρες καὶ ἀθάνατοι, δεῦτ' ἴδετε. οἷα πάσχω, ἄτιμά τε καὶ παρατράγῳδα, καὶ ὅλως ἀνύποιστα εὖ φρονοῦντι· ἡ γὰρ θυγάτηρ τοῦ Διὸς Ἀφροδίτη ἐξυβρίζει ἀεὶ εἰς ἐμὲ, ἔρωτι ἁλοῦσα τοῦ Ἄρεως, ἐφ' οἷς αὐτὸς μὲν ἀρτίπους τ' ἐστὶ καὶ καλός· ἐγὼ δὲ χωλὸς, καὶ ἀσθενὴς ἐγενόμην· αἴτιον δὲ ἕτερον οὐκ ἂν εἴποιμι, πλὴν τοὺς ἐμαυτοῦ γεννήτορας, οἷς ἄμεινον ἦν ἔμοιγε, εἰ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐγενόμην· ἀλλὰ δεῦθ' ὑμεῖς γε νῦν ὀψόμενοι, ὅπως οὗτοι συγκαθεύδουσιν ἐπὶ τῆς ἐμῆς στρωμνῆς ἐν φιλότητι· ἐγὼ δ' ὁρῶν ἔξωθεν συντήκομαι

Χρυσήνιος] χρυσᾶς ἡνίας ἔχων. 288. Ἰσχανόων] ἐπιθυμῶν. — Κυθερείης ἐκ τῶν Κυθήρων, νήσου Λακωνικῆς. 299. Φυκτὰ πέλονται] ὅτι οὐ δύνανται φυγεῖν. 307. Οὐκ ἐπιεικτὰ] εἰς οὐκ ἄν τις εἴξειεν. ἐνδιδοίη. 309. Ἀΐδηλον] βλαπτικὸν, ἀφανιστικόν. 311. Ἠπεδανὸς] ἀσθενής. 315.

Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
Οὐ μέν σφεας ἔτ' ἔολπα, μίνυνθά γε, κειέμεν οὕτω,
Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν· ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα,
Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
Οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαί μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἐάων·
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Χολὸς ἐὼν, τέχνῃσι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἑρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἐάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον.
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
Ὑμεῖς δ' εἰσορόῳτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.

λύπη· ἀλλὰ καίτοι οὕτω τῷ ἀλλήλων συμπεπέδηνται ἔρωτι, οὐκ ἂν, οἶμαί γε, ἀγαπῷεν ἔτι οὐδέ γε μικρὸν φαίνεσθαι, οὕτως ἔχοντες· μήδ' ἐβούλοντο οὕτως αὐτοὶ συγκαθεύδειν· ἀλλὰ τὸ μηχάνημα τοῦτο καὶ τὰ δεσμὰ κατερύξει γε τούτους, μέχρις ἂν ὁ πατὴρ αὐτοῖς ἀποδῷ μοι τὰ ἔδνα, ὅσα δεδωκὼς αὐτῷ τυγχάνω ἀντὶ τῆσδε τῆς μοιχαλίδος· καλὴ μὲν γὰρ ἡ κόρη αὐτοῦ, ἀλλ' οὐ σώφρων.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἔθεον οἱ θεοὶ ἄλλοθεν ἄλλος πρὸς τὸ δρώμενον πανταχόθεν, Ποσειδῶν, Ἑρμῆς, Ἀπόλλων· αἱ δὲ θήλειαι δι' αἰδῶ ἔμειναν οἴκοι· γενομένοις δὲ αὐτοῖς ἐν προθύρῳ ἄσβεστος κεκίνηται γέλως, τὰς τοῦ πολυμηχάνου Ἡφαίστου ὁρῶσι τέχνας· ἔνθ' ἔφη τις ἄρα πρὸς τὸν πλησίον, τὰ φαῦλα τῶν ἔργων οὕτω τὶ κακὸν ἀεὶ φέρει· οὕτω γὰρ ὁ βραδίπους τὸν ταχύπουν καταλαμβάνει· οἷα δὴ ὁρῶμεν νῦν τὸν ὠκύτατον τῶν θεῶν ὑπὸ τοῦ χωλοῦ τουτουὶ κατειλημμένον ἀφύκτως· ὀφείλει ἄρα ἀποδοῦναι αὐτῷ τὰ μοιχάγρια· τοιαῦτα μὲν οὗτοι διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους.

Ἀπόλλων δ' αὖ ἐπείρα Ἑρμῆν τοιαῦτα· ἄγε, ὦ Ἑρμῆ, υἱὲ τοῦ Διὸς, δοτὴρ ἀγαθῶν, δεῦρ' εἰπέ μοι τἀληθές· πότερον ἠνείχου ἂν αὐτός γε, καὶ ἐν δεσμοῖς οὑτωσὶ πιεζόμενος τοιούτοις ἀῤῥήκτοις, συγκαθεύδειν τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ, ἢ οὔ; ὁ δὲ ὑπολαβὼν, γένοιτό μοι μόνον, ἔφη, ὦ φίλτατον Ἄπολλον, καὶ εἰ τρὶς τοσούτοις δεσμοῖς δέοι με συμπλακῆναι, καὶ ταῦτ' ἐν ὁρῶσιν ὑμῖν ἅπασιν ἄῤῥεσί τε καὶ θηλείαις τῇ θεῷ παρακεκλιμένον.

---

315. Κειέμεν] σκοτεινὸν τὸ χωρίον· δοκεῖ δὲ βούλεσθαι λέγειν ἐκεῖνο. ἐλπίζω δ' αὐτοὺς οὐκ ὀλίγον χρόνον καθευδήσειν οὕτω μετ' ἀλλήλων, καίτοι ἐπιθυμοῦντας χωρίζεσθαι, ἵνα μὴ φανῶσιν οὕτως ἔχοντες. ὁ γὰρ δεσμὸς κατερύκει αὐτούς· ἢ οὕτως, οὐκέτι οἴομαι ἐθελήσειν αὐτοὺς οὐδὲ μικρὸν ἔτι συγκαθευδήσειν, καίπερ εἰλημμένοι τῷ ἔρωτι· 322. Ἐριούνης] μεγαλωφελής. 325. Ἐάων] τῶν ἀγαθῶν. 329. Οὐκ ἀρετᾷ] οὐκ εὐοδοῦνται εἰς ἀρετὴν, οὐκ εὐδοκιμοῦσι. 330. Δειλαίτο'

Ὣς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοεργὸν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Μή με, Ποσείδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας,
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ' δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων ἠδὲ καὶ ἄλλοι

δειλῶν] ἡ πρὸς ἀδυνάτους περί τινος παρὰ δυνατῶν γινομένη ἐγγύησις οὐδὲν ὠφελεῖ. ἢ οὕτως· ἡ περὶ δειλῶν καὶ ἀναξίων ἔργων ἐγγύησις οὐκ ἀξία τοῖς ἐγγυωμένοις· σκοτεινὸν δέ. 352. Δέοιμι] εὕροιμι· ἢ πῶς ἄν σε ἀντ' ἐκείνου

Τούτων δ' οὕτως εἰρημένων, τοῖς μὲν ἄλλοις ἄσβεστος ὡρμήθη γέλως. Ποσειδῶν δὲ μόνος ἐσκόπει, ὅπως λύσει τὸν Ἄρην· καὶ δὴ δεόμενος, λῦσον, ἔφη, ὦ Ἥφαιστε, τὸν θεὸν, ἐγὼ δὲ ὑπισχοῦμαί σοι πρὸς τῶν ἀθανάτων τούτων θεῶν, εἰ τοῦτ' αὐτὸς ἀξιοῖς, τισίν σοι τούτων δικαίαν γενέσθαι.

Ἥφαιστος δὲ πρὸς ταῦτα· ἀπολέλυσο, ὦ Πόσειδον, τῆς ἀξιώσεως ταύτης· τὸ γὰρ περὶ φαύλων ἐγγυᾶσθαι φαῦλόν ἐστι καὶ ἀνάξιον τοῖς ἐγγυωμένοις· ἔπειτα πῶς ἂν ἔγωγε πρὸς τοσούτων θεῶν δυναίμην ἄν σε εἰς ταὐτὸν ἀντικαταστῆσαι, εἰ νῦν Ἄρης ἀπολυθεὶς, οἰχήσεται, μηδὲν ἀποτίσας τῶν ὑπεσχημένων;

Ποσειδῶν δὲ πρὸς ταῦτα· θάῤῥει ἕνεκά γε τούτου· εἰ γὰρ Ἄρης ἀπολυθεὶς, ἀρνηθείη, παρ' ἐμοῦ αὐτοῦ ἔσται σοι ἡ ἀπότισις τούτων· ἐπὶ τούτοις οὖν συγκατάθου.

Ἥφαιστος δ' αὖ, ἀλλ' ὡς ἔοικεν, οὐκ ἔστιν ἐς τέλος ἐμμεῖναι τοῖς δεδογμένοις, οὐδ' ἀρνήσασθαι τὴν ἀξίωσιν, ἄκοντα μὲν ἄκοντα, ἀλλά τι ἂν καὶ πάθοιμι, ὁπότε φίλος τίς ὢν βιάζοιτο; ταῦτα δὲ εἰπὼν, ὁ μὲν ἔλυε τὰ δεσμά· οἱ δὲ ἔξω ἅμα γενόμενοι, ᾤχοντο ἀπιόντες, ὁ μὲν εἰς Θρᾴκην, ἡ δὲ εἰς Πάφον τὴν κατὰ τὴν Κύπρον, ἔνθα τέμενος αὐτῇ ἦν καὶ βωμὸς πλήρης θυμιαμάτων· ἐκεῖσε δὲ γενομένην ὑποδεξάμεναι αἱ Χάριτες ἔλουσάν τε εὐθὺς, καὶ ἐλαίῳ ἀφθάρτῳ, οἵῳ εἰκὸς τοὺς θεοὺς ἀλείφεσθαι, χρίσασαι, ἐνέδυσαν αὐτὴν διαφανεῖ καὶ περιῤῥεούσῃ ἐσθῆτι. Ταῦτα δὴ Δημόδοκος ᾖδε τῇ φόρμιγγι, ἐν μέσοις καθήμενος.

Ὀδυσσεὺς δ' ἐν τούτῳ ἥδετ' ἀκούων μετὰ τῶν ἄλλων· Ἀλκίνοος δὲ, εἰδὼς μηδένα ἐθέλοντα τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν

δέοιμι; 359. Μένος Ἡφαίστοιο] περίφρασις ὁ γενναῖος Ἥφαιστος. 365. Ε-

Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔτις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο,
Πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων·
Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
Ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἠ μὲν ἀπείλησας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
Ἠ δ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀκινόοιο·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήϊον, ὡς ἐπιεικές.
Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
Τῶν οἱ φᾶρος ἕκαστος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος·
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶν
Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσιν
Καὶ δώρῳ· ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.

ἁμιλλᾶσθαι, Ἁλίῳ καὶ Λαοδάμαντι, ἐκέλευσεν αὐτοὺς καταμόνας ἀναστάντας ὀρχήσασθαι· οἱ δὲ πεισθέντες εὐθὺς, καὶ λαβόντες σφαῖραν πορφυρᾶν, Πολύβου ποιήσαντος, ὁ μὲν ἔβαλλεν αὐτὴν ἐκ χειρὸς εἰς τὰ ἄνω μέχρι τῶν νεφῶν, καμπτόμενος μικρὸν πρὸς τοὐπίσω· ὁ δὲ ἀνασκιρτῶν, ὑπεδέχετο αὐτὴν μετέωρος ἔτι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους· κἀπειδὴ αὐτοῖς τοῦθ' ἅλις ἔσχεν, ὠρχήσαντ' αὖ προσγειότερον, συχναῖς ἀμειβόμενοι ἀνακλάσεσιν· οἱ δὲ περὶ τὸν ἀγῶνα ἑστῶτες, θεώμενοι τὰ γιγνόμενα, ἐκρότουν, καὶ πολὺς τῶν ἀγωνιζομένων ἔπαινος ἦν παρὰ πάντων· Ὀδυσσεὺς δ' ἐν τούτῳ, στραφεὶς πρὸς Ἀλκίνοον, ἔφη, Βασιλεῦ κράτιστε, καὶ ἐκπρεπέστατε πάντων· ὃ ἔφθης λόγῳ καυχήσασθαι πρὸς ἐμὲ, πάντων ἀνθρώπων διαφέρειν ὀρχήσει τοὺς Φαίακας, τοῦτο δὴ νῦν αὐτοῖς ἑώρακα ὀφθαλμοῖς ἔργῳ γεγενημένον· ὥστ' οὐκ ἔχω, ὅπως μὴ θαυμάσω τὸ πλεονέκτημα τοῦθ' ὑμῶν.

Ἐκ δὴ τούτων ἡσθεὶς Ἀλκίνοος, ἀπιδὼν ἐξ ἡδονῆς πρὸς τοὺς Φαίακας, ἄνδρες Φαίακες, ἔφη, ἄρχοντες λαῶν· ἐμοὶ μὲν ὁ ξένος οὗτος δοκεῖ ἀγαθὸς εἶναι, καὶ τῶν σφόδρα φρονούντων· δεῦτ' οὖν δῶμεν αὐτῷ καὶ ξένεια τὰ εἰκότα· τρισκαιδέκατος δὲ εἰμὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν, ὅσοι ἄρχομεν· δῶμεν οὖν ἕκαστος ἡμῶν αὐτῷ φᾶρος καθαρὸν, καὶ χιτῶνα καὶ τάλαντον χρυσοῦ· νῦν δ' ἀθρόοι τοῦτο ποιῶμεν, ἵν' ἔχων ὁ ξένος ἄσμενος χωρῇ ἐπὶ δεῖπνον· Εὐρύαλος δ' οὑτοσὶν, ἐπειδὴ καθή-

---

πεννήνοθεν] ἐπῆλθεν, ἐπῆν, ἐπήνθει. 375. Ἰδνωθεὶς] καμφθεὶς πρὸς τὸ ὄπισθεν 376. Μεθέλεσκε] μετελάμβανε πρὶν κατενεχθῆναι ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ποσί. 377. Ἀν' ἰθὺν] κατ' εὐθεῖαν ἄνω. 379. Ταρφέα ἀμειβομένω] πυκνῶς μεταβαίνοντες, καὶ τὰ βήματα ἀνταλλάττοντες. — Ἐπελήκεον] ἐπεκρότουν ταῖς χερσὶν, ἢ τοῖς ποσὶ, βηματίζοντες πρὸς τὴν τοῦ Δημοδόκου φόρμιγγα. 382. Ἀριδείκετα] ἄγαν ἔκδηλα πᾶσιν. 383. Ἀπείλησας] ἐκαυχήσω, εἶπας. 384. Ἑτοῖμα τέτυκτο] πάντως γὰρ φανηρὰ ἦν ταῦθ' οὕτως ἔχοντα. 391. Κραίνουσι] κρατῶσι· ἢ ἐκτελοῦσι. 396. Ἀρεσσάσθω] ἁρμοσάσθω αὐτὸς αὐτὸν ἑαυτῷ. 405. Ἀμφεδι-

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος·
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις·
Δώσω οἱ τοδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν, καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
Δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν,
Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας, ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
Καὶ τάγ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.
Δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥτις ἀρίστη·
Ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.

ψατο αὐτοῦ λόγοις οὐ κατὰ κόσμον, αὐτὸς διηλλάχθω χωρὶς, λόγοις καὶ δώροις φιλοφρονεστέροις χρησάμενος.

Εὐρύαλος δὲ πρὸς ταῦτα· Ἀλκίνοε, ἐγώ σοι τὸν ξένον ἀξίως φιλοφρονήσομαι, ἐπεὶ τοῦτ' αὐτὸς ἀξιοῖς· δώσω γὰρ αὐτῷ τὸ ξίφος τουτὶ, θαυμαστὸν οἷον ὂν τῇ βαφῇ· οὗ ἡ λαβή ἐστιν ἀργυρᾶ· ἡ δὲ θήκη διὰ πάσης ἐλέφαντος· πολλοῦ δ' αὐτῷ ἔσται ἄξιον. Ταῦτα δὲ εἰπὼν, ἐπέθηκε τὸ ξίφος ταῖς τοῦ Ὀδυσσέως χερσὶν, ἐπειπών· Χαῖρε, ξένε πάτερ, λόγον μὲν, εἴτις μοι μὴ κατὰ τρόπον τῶν ὀδόντων ἐξέφυγεν, ἄφαρ φέροιεν ἀναρπάσασαι ἄελλαι· σοὶ δὲ δοῖεν οἱ θεοὶ οἴκαδε ἀφικέσθαι ἐς γυναῖκα καὶ παῖδας τὰ φίλτατα· πολλὰ γὰρ ἄπο αὐτῶν δεινὰ δοκεῖς πεπονθέναι.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· καὶ σὺ, ὦ φίλος, χαῖρε, καὶ γένοιτό σοι ὄλβια πάντα παρὰ τῶν θεῶν· τοῦ δὲ ξίφους τούτου, ὅ μοι δέδωκας, ἀξίοις φιλοφρονησάμενος λόγοις, μηδέποθ' ἥκοις εἰς πόθον· καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐξήρτησεν αὐτὸ, οὕτως ὡς εἶχε, τῶν ὤμων.

Ἦν δὲ ἤδη περὶ δύσιν ἡλίου, καὶ τῶν δώρων συγκομισθέντων ἐς τὸ Ἀλκινόου, δεξάμενοι οἱ παῖδες, παρέθηκαν αὐτὰ τῇ μητρὶ, ἐλθόντες μετὰ τοῦ πατρός· ἔνθα καθεσθέντων αὐτῶν ἐπὶ θρόνων, Ἀλκίνοος φησὶ πρὸς Ἀρήτην. Δεῦρο, ὦ γύναι, κόσμισον κιβώτιόν τι τῶν τιμαλφεστάτων, ἐνθεῖσα καὶ αὐτὴ φᾶρος καθαρὸν καὶ χιτῶνα· εἶτα κέλευσον τὰς ἀμφιπόλους θερμᾶναι ὕδωρ, ὅπως λουσάμενος ὁ ξένος, καὶ τὰ δῶρα ταῦτ' ἰδὼν, τὰ παρὰ τῶν μεγαλοδώρων Φαιάκων αὐτῷ κεχορηγημένα, εὖ ἀποτεθειμένα ἐν τῷ κιβωτίῳ, ἥδιον ἔχῃ πρός τε τὸ δεῖπνον καὶ τὴν μουσικήν· ἐγὼ δὲ

δίνηται] περικεκύκλωται. 408. Βέβακται] εἴρηται παρὰ τὸ βάζειν. 414. Ποθὴ] πόθος μετάνοια. 421. Χηλὸν] κιβωτόν. 426. Ἰὴ ἀπεχθάνεσθαι δέατε] [illegible]

Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω,
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν καλόν τε χιτῶνα
Καί μιν φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μήτις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ' ἂν αὖτε
Εὕδῃς γλυκὺν ὕπνον, ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλεν
Ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη,
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,
Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θερμὰ λόετρ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὣς ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μέτα οἰνοποτῆρας
Ἤϊε· Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·

καὶ τοὔκπωμα τοῦτο τὸ χρυσοῦν καὶ περικαλλὲς αὐτῷ δώσω, ἵνα σπένδων Διΐ τε καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, μνείαν ἐμοῦ ποιῆται.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, παραχρῆμα αἱ θεραπαινίδες, κελευσάσης Ἀρήτης, ἔθηκαν τρίποδα λουτροχόον ἐπὶ τοῦ πυρός· ἐνέχεαν δὲ καὶ ὕδωρ· ὃ, ξύλων ὑποτεθειμένων, κατεπειγόμενον κάτωθεν ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἐθερμάνθη εὐθύς· Ἀρήτη δ' αὖ κιβώτιον περικαλλὲς ἐκκομίσασα ἀπὸ τοῦ θαλάμου, ἐνετίθει τὰ δῶρα, ἐσθῆτα καὶ χρυσὸν, ἃ τῷ ξένῳ οἱ Φαίακες κάλλιστα ἔδωκαν· εἶθ' οὕτω προσενέθηκε καὶ αὐτὴ φᾶρος καὶ χιτῶνα καλόν· ὡς δὲ ταῦτ' αὐτῇ καλῶς ἔσχε, φησὶ πρὸς Ὀδυσσέα· ξένε, τοῦτ' ἤδη σόν ἐστι· λαβὼν οὖν, ἐπιπώμασον, δεσμὸν περιθεὶς ὡς εἰκὸς, ἵνα μήτις καθ' ὁδὸν, σοῦ καθεύδοντος, ὑφέληταί τι τῶν ἔνδον.

Τοῦτο δ' ἀκούσας Ὀδυσσεὺς, ἐπέθηκε τὸ πῶμα ἁρμοζόντως τῷ κιβωτίῳ, καὶ ποικίλῳ δεσμῷ περιέβαλεν, οὗ τὸ ἀπόῤῥητον ἐδεδίδακτο αὐτῷ ποτε παρὰ Κίρκης· ἡ δὲ ταμία ἐκέλευεν αὐτὸν εὐθὺς, ἐμβάντα ἤδη εἰς τὴν πύελον, λούσασθαι· ὁ δὲ ἡδέως ἐχώρει, ἀθεράπευτος ὢν πολὺν ἤδη χρόνον, ἐξ ὅτου τὸ τῆς Καλυψοῦς κατέλιπε δῶμα· ἔνθ' ἦν αὐτῷ ὡς θεῷ πολλὴ καὶ βέβαιος ἐπιμέλεια· ὡς δ' οὖν λούσασαι αὐτὸν αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐλαίῳ ἀλείψασαι, ἐνέδυσαν τὴν χλαῖναν καὶ τὸν χιτῶνα, ἐξελθὼν τῆς πυέλου, παρῆλθε λιπαρὸς, ἔνθα εὐωχοῦντο οἱ Φαίακες. Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Ναυσικάα, θεοῦ κάλλος ἔχουσα καὶ αὐτὴ, ἱσταμένη ἤδη παρὰ τῷ σταθμῷ, ἐθεᾶτο

Κηλέῳ] καυστικῷ. 437. Ἄμφεπε] περιεκύκλου· 443. Ἴηλον δεσμὸν] δῆσον, ἐπισφάγησον. 449. Αὐτόδιον] ἐξ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, ὅπῃ ἐτύγχανεν ὢν, εὐθύς. 450. Ἀσάμινθον] πύελον, δεξαμενήν. 451. Κομιζόμενος οὐκ ἐθάμιζε] οὐκ ἐλούετο συνεχῶς. 453. Τόφρα] τότε δὲ ἦν αὐτῷ πολὺ θεραπεία.

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα·
Καί μιν φωνήσασ', ἔπεα, πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ,
Μνήσῃ ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὡς εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Νώτου ἀποπροταμών (ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο)
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
Κήρυξ, τῆ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησιν,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρῳ Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

---

468. Ἐβιώσαο] αἴτιός μοι ἐγένου ζῆν. 475. Ἀποπροταμὼν ταμὼν] μοῖραν.

τὸν ἄνδρα σὺν θαύματι· καὶ δὴ μὴ δυναμένη κρατεῖν ἑαυτῆς, φωνήσασα, ἔφη· χαῖρ', ὦ ξένε, καί μου μέμνησο τὰ εἰκότα, ἐπειδὰν τάχισθ' ἥκης ἐς φίλην πατρίδα γαῖαν· οἶσθα γὰρ ἐμοὶ πρώτη ὀφείλων ζωάγρια.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· νὴ καὶ σύγ', ὦ θύγατερ Ἀλκινόου, τοῦ μεγαλοθύμου γε τουτουΐ, χαῖρε· εἴη δέ μοι παρὰ τοῦ Διὸς πατρίδα ἰδεῖν καὶ τὰ φίλτατα· ἐγὼ δὲ κἀκεῖθέν σε ὑπισχνοῦμαι μηδεμίαν λείψειν ἡμέραν τὴν μεγίστην σοι, ὡς θεῷ, χάριν ὁμολογῶν· σοὶ γὰρ μάλιστα πάντων ὀφείλεταί μοι τὸ ζῆν.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν, ἐκαθέσθη παρὰ Ἀλκινόῳ· τῶν δὲ περὶ τὴν τῶν κρεῶν διανομὴν ἐνασχολουμένων, καὶ οἶνον ἐν κρατῆρσι κερώντων, ἧκέ τις τῶν κηρύκων ἄγων ἐκ χειρὸς τὸν Δημόδοκον, ὃς ἐν πλείστῳ ἦν ἀξιώματι παρὰ πάντων· καὶ προσερείσας αὐτὸν πρὸς τῷ κίονι, ἐκάθισεν ἐν μέσοις τοῖς ἑστιωμένοις· ὃν ἅμ' ἰδὼν Ὀδυσσεὺς, ἀποτεμὼν μοῖραν τῶν κρεῶν, ὧν αὐτῷ ἐδεδώκεσαν, νώτων χοίρου, πιμελῇ ἐπικεκαλυμμένων, ἔφη πρὸς τὸν κήρυκα. Οὗτος, λαβὼν τουτὶ, δὸς τῷ Δημοδόκῳ φαγεῖν, κεχαρισμένα λέγων παρ' ἐμοῦ, καίπερ τηκομένου τῇ λύπῃ· οἱ γὰρ ᾠδικοὶ δίκαιοί εἰσι παρὰ πάντων πλείστης τιμῆς τυγχάνειν. Μοῦσα γὰρ τὸ γένος αὐτῶν ἀγαπήσασα, τὴν τέχνην αὐτοὺς ἐξεδίδαξε.

Ἐκ τούτων οὖν λαβὼν τὸ κρέας ὁ κήρυξ, ἔδωκεν ἐνεγκὼν Δημοδόκῳ τῷ ἥρωϊ· ὁ δὲ λαβὼν ἤσθιε χαίρων· ἤσθιον δὲ καὶ πάντες οἱ συνδαιτυμόνες ὡς μάλιστα λαύρως, πολλῶν παρατεθειμένων· ὡς δὲ μεστοὶ ἦσαν, τότε φησὶν Ὀδυσσεὺς

τὸ δὲ λειπόμενον πλεῖον ἦν. 477. Τῇ δὴ] λάβε δὴ παρὰ τὸ Τάω. 478. Προσπτύξομαι] φιλοφρονήσομαι. 480. Ἔμμορε] μέτεχει. 481. Οἴμας] τὰς ᾠδάς. 492.

Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων·
Ἢ σέγε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέγ' Ἀπόλλων.
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
Ὅσσ' ἔρξαν τ', ἔπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
Ὥστε που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
Αἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδὴν,
Ἔνθεν ἑλὼν· ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὣς ὁ μὲν ἑστήκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
Ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ,
Ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
Ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι·
Τῇπερ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ

Κόσμον] τὴν κατασκευὴν τοῦ ξυλίνου ἵππου. **507, Κοῖλον δόρυ]** τὸ κοῖλον

πρὸς Δημόδοκον· ἴσθι με, ὦ Δημόδοκε, περὶ πλείονός σε πάντων ποιούμενον· καὶ οὐκ ἔχω, ὅπως σε μὴ θαυμάσω, εἰδὼς τὴν Μοῦσαν αὐτὴν, ἢ μᾶλλον αὐτὸν Ἀπόλλωνα τὴν τῆς ᾠδῆς ἐκδιδάξαντά σε τέχνην· οὕτω γὰρ εὐρύθμως τὰς τῶν Ἑλλήνων ᾄδεις συμφορὰς, ὅσα πότ' ἔπραξάν τε καὶ ἔπαθον κατὰ Τροίαν, ὡσπερεὶ αὐτὸς ἰδὼν, ἢ τῶν ἰδόντων τινὸς ἀκούσας· ἀλλ' ἤδη μεταβὰς ᾆσον ἡμῖν τὸν Δούρειον ἵππον· ὃν Ἐπειὸς μὲν ἐποίησε σὺν τῇ Ἀθηνᾷ, Ὀδυσσεὺς δὲ πληρώσας ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ Τροίαν συνεξεῖλον, εἰσεκόμισε δολίως πρὸς τὴν ἀκρόπολιν· ταῦτα γὰρ ἤν μοι πάντα καλῶς ἐπᾴσῃς, ἐρῶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς θεὸς αὐτός σε τὴν μουσικὴν ἐξεδίδαξε τέχνην. Ταῦτα μὲν ἔφη ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς.

Δημόδοκος δὲ ἔνθους παραχρῆμα γενόμενος, ἀνεβάλλετο μέλος, ἐντεῦθεν ἑλών· « Οἱ μὲν τῶν Ἑλλήνων, παραδόντες πυρὶ τὰς σκηνὰς, καὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, ἀνήγοντο· οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀδυσσέα ὑποδύντες τῷ ἵππῳ, ἀτρέμας εἶχον λανθάνοντες, ἀναγαγόντων αὐτῶν τῶν Τρῴων ἐν τῇ ἀγορᾷ· ὅπου περιεστηκότες, ἄλλοι ἔλεγον ἄλλα, πάντ' ἄκριτα καὶ ἀσύμφωνα· τρίτη δ' αὐτῶν ψῆφος μάλιστ' ἐφέρετο ἐν τοῖς λόγοις κυριωτέρα· τῶν μὲν γὰρ γνώμη ἦν διαλῦσαι ὅλως τὴν μηχανὴν, πελέκει διατεμόντας· τῶν δὲ ἀνελκύσαντας εἰς τὸ τῆς ἀκροπόλεως ἄκρον, ἀφιέναι αὐτὴν κατὰ τῶν κρημνῶν· τῶν δὲ τρίτων, ἀφοσιώσασθαι τοῖς θεοῖς ὡς ἄγαλμα ἱλαστήριον· ὃ καὶ ἐκράτησε μάλιστα, εἱμαρμένον ἁλωθῆναι τὴν πόλιν, ἣν τὸν μέγαν τοῦτον δούρειον ἵππον

ξύλον, τὸν ἵππον. 509. Θελκτήριον] ἱλαστήριον ἀνάθημα. 511. Ἀμφικαλύψῃ]

Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες·
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν·
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
Βήμεναι ἠΰτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅστε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
Ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·
Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσιν μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,
Εἴρερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν·
Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·
Ὣς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
Οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδὸς,
Ἐκ τοῦδ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.

εἰσδέξηται κομιζόμενον, ἐν ᾧ οἱ ἄριστοι κατεδέδυντο τῶν Ἑλλήνων, τὸν τῶν Τρώων ὄλεθρον τολυπεύοντες. Ἐκ δὲ τούτων, ὅπως ἐξελθόντες τοῦ λόχου, ἐπέδραμον πολλαχῇ ἄλλος ἄλλῃ, ἐξαιροῦντες τὴν πόλιν, ἐν οἷς διέπρεπεν ἀρετῇ Ὀδυσσεύς· ὃς ἐπιὼν σὺν Μενελάῳ, ὡς ἄλλος Ἄρης εἰς τὴν τοῦ Δηϊφόβου οἰκίαν, ἐνίκησε σὺν Ἀθηνᾷ μάχῃ καρτερᾷ· Δημόδοκος μὲν ταῦτ᾽ ἐνθουσιῶν ἀνεκρούετο.

Ὀδυσσεὺς δὲ ἀκούσας ταῦτα, ἐτήκετο, δάκρυσι, καθάπερ γυνὴ, τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα κλαίουσα, πρὸ τῆς πόλεως αὐτῆς πεπτωκότα, ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῶν παίδων μαχόμενον· ὁπότε αὐτὴ μὲν, περικεχυμένη τῷ ἀνδρὶ ἀποθνήσκοντι καὶ ἀσπαίροντι, κόπτεται· οἱ δὲ πολέμιοι ὄπισθεν, τύπτοντες τοῖς δόρασιν, ἀπάγουσιν εἰς δουλείαν· ἐν ᾗ στένουσα ἐν πόνοις ἀεὶ κατατήκεται· οὕτως Ὀδυσσεὺς κατεῤῥεῖτο τοῖς δάκρυσι· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐλάνθανε πάντας· Ἀλκίνοος δὲ ᾔσθετο μόνος, ὡς ἐκ τοῦ ἐγγυτάτω ἀκούσας αὐτοῦ ἀναστένοντος μύχιον· διὸ στραφεὶς πρὸς τοὺς συνεστιωμένους, ἄνδρες, φησὶν, ἡγεμόνες τῶν ἐμῶν λαῶν· ὁ μὲν Δημόδοκος παυέσθω ἤδη τῆς ᾠδῆς· ὁρῶ γὰρ οὐ πάντας ἡδομένους τῷ πράγματι· εἴγ᾽ ἐξ ὅτου ἤρξατο ἀνακρούεσθαι, ὁ ξένος οὐκ ἐπαύσατο κλαίων, κοὐκ ἔχω συμβαλεῖν ὅ,τι δήποτε αὐτὸν περικναίοι· ταῦτ᾽ ἄρα παυέσθω ᾄδων ἐκεῖνος· ὡς ἂν πάντες ὅ,τε ξένος καὶ οἱ ξενοδόχοι ἡμεῖς ὁμοίως συνευφραινώμεθα· τοῦτο γὰρ ἄμεινόν τε καὶ δικαιό-

---

περιλάβῃ ἐν ἑαυτῇ. 516. Κεραϊζέμεν· διαφθείρειν. 522. Ἔδευεν] ἔχει. 527. Χυμένη] περιφῦσα, κλαίει ἐξέως. 529. Εἴρερον] εἰς αἰχμαλωσίαν. 547. Ὁ-

Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου, ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
Εἰπ' ὄνομ', ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε,
Ἄλλοι θ', οἳ κατὰ ἄστυ καὶ οἳ περιναιετάουσιν.
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι, τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε·
Ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τάτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσιν,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων.
Φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,

λίγον περ] ᾧ καὶ μικρόν γε μέτεστι φρονήσεως. 556. Τιτυσκόμεναι] ὡς ἐπὶ

τερον· ἄλλως τε καὶ ἡ παροῦσα ἑορτὴ οὐδὲν, ἀλλ' ἢ πομπὴ αὐτοῦ ἐστι καὶ δῶρ' ἐξ εὐνοίας διδόμενα· εἴγε ξένος καὶ μάλισθ ἱκέτης γενόμενος οὗτος ἀντὶ ἀδελφοῦ ἐςι τῷ καὶ ὀλίγον φρονοῦντι· σὺ δ' αὖ, ὦ φίλος, ὅπως μηκέτι μηδὲν ἡμῖν προσποιούμενος ἀποκρύψῃ, ὅ,τι ἂν ἔρωμαί σε· ἀλλ' ἁπλῶς ἐρεῖς τἀληθές.

Δεῦρ' οὖν εἰπὲ ἡμῖν πρῶτον, τί σοι ὄνομα, ᾧ πατήρ τε, καὶ μήτηρ, οἵτε πολῖται καὶ ὅμοροι πάντες κύκλῳ καλοῦσί σε· οὐ γὰρ ἔσθ' ὃν ἂν εἴπῃς τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἀνώνυμον εἶναι οὔτ' ἀγαθὸν οὔτε φαῦλον· ἀλλ' ἅμ' ἰδόντι ἑκάστῳ τὸν ἥλιον, ὄνομα αὐτῷ τιθέασιν οἱ γεννήτορες· ἔπειτα εἰπέ μοι, ποδαπὸς εἶ, τήν τε πόλιν τὴν σαυτοῦ καὶ τὸ ἔθνος, ἵν' ἔχωσιν αἱ νῆες, ὡς ἐπὶ σκοπὸν εὐθυνόμεναι, ἀπλανῶς σε καταγαγεῖν· ἴσθι γὰρ τὰς ἡμετέρας ναῦς ὑπὸ μηδενὸς μήτε κυβερνήτου, μήτε πηδαλίου κυβερνωμένας, ἀλλ' αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς διαπεραιώσας, ὅποι τις ἐθέλοι. ἴσασι γὰρ τούς τε διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ πόλεις αὐτῶν καὶ ἀγροὺς πάντας, καὶ ὅτι δήποτε ἄλλο· διαβάλλουσι δὲ τὰ πελάγει τάχει ἀτεκμάρτῳ, ὑποκαταδύσαι τοῖς νέφεσιν, οὐδαμῶς ὑποπτεύουσαι, μήπως ἀπολεσθῶσιν, ἢ ἄλλως βλαβῶσιν· Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων κἀκεῖνο Ναυσιθόου τοῦ ἐμαυτοῦ πατρὸς ἀκήκοα λέγοντος, ὀργισθῆναι ἡμῖν ποτε Ποσειδῶνα, ἐφ' οἷς παρεπέμπομεν ἀβλαβῶς τοὺς ἀνθρώπους· καὶ διὰ ταῦτ' ἀπειλῆσαι ναῦν Φαιάκων ταχυναυτοῦσαν, ἐπανιοῦσαν ἀπὸ πομπῆς, ἐν μέσῳ διαφθερεῖν τῷ πελάγει, τήν τε πόλιν ἡμῶν μεγάλῳ περικαλύψειν ὄρει. Ταῦτα μὲν ὁ γέρων ἔφη· τῷ δὲ

σκοπὸν χωροῦσαι. τὰ δὲ ἑξῆς] ἠθοποιεῖ τὰς ναῦς, καὶ τἄψυχα τίθεσιν ἔμψυχα. 565. Ἀγάσσασθαι] ὀργισθῆναι. ἔμεινον δὲ μελλοντικῶς ἀγάσεσθαι. 569. Ῥαισέ-

Ἢ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππη ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἅστινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων· αὐτούς τε πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας·
Ἠ μὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι·
Οἵ τε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ', ὅ τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
Ἀργείων Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Ἀνθρώποις, ἵνα ἦσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἤ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἵτε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι, μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
Ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς,
Ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίγνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

θεῷ οὐκ οἶδ' ὅ,τι καὶ δόξει, εἴτε πράξει ταῦτ', εἴτε καὶ μή. ἐπ' αὐτῷ γὰρ ἀμφότερα κεῖται· σύ δ' ἄγ' εἰπὲ ἔθ' ἡμῖν, καὶ ὅποι ποτὲ πεπλάνησαι, καὶ ἅςτινας πόλεις ἀνθρώπων ἑώρακας παριὼν, ὁποῖοί τινες οὗτοι εἶεν, εἰ χαλεποί τε καὶ ἄγριοι, καὶ τοῦ δικαίου πάμπαν ἀπότροφοι· ἢ ἄλλως φιλόξενοί τε καὶ θεοφιλεῖς· ἐπὶ δὲ τούτοις ὅ,τι πόθ' οὕτως ὀδυρόμενος κλαίεις, τὰ τοῖς Ἕλλησι πρὸς Τρῶας γενόμενα ἀκούσας ᾀδόμενα· καί τοι θεὸς αὐτοῖς τὸν θάνατον ἐπέκλωσεν, ἵνα ᾖ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ὑμνούμενα πρὸς ὠφέλειαν· ἀλλὰ μήτις σοι τῶν συγγενῶν ἀπέθανεν ἐν Ἰλίῳ, ὁ γαμβρὸς ἀγαθὸς, ἢ πενθερὸς, ὧν μετὰ τοὺς ἐξ αἵματος μέλει μάλιστα τοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἑταῖρός τις τῶν φιλτάτων; καὶ γὰρ φίλος συνετὸς καὶ τὰ βέλτιστα συνευχόμενος, οὐχ' ἧττον ἀδελφοῦ ἐςὶ τιμητέος· τούτων οὖν λέγ' ἡμῖν ὅ,τι οἶσθα.

μεναι] διαφθεῖραι. 581. Πηὸς] συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας. 583. Κήδιστοι] φροντίδος ἄξιοι μετὰ τοὺς ἐξ αἵματος καὶ τὸ γένος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ἀξιώσαντος Ἀλκινόου, γνωρίζει ἑαυτὸν, καὶ διηγεῖταί τινα τῶν αὐτῷ συμβεβηκότων, ὅτε ἀπὸ Τροίας κατενεχθεὶς εἰς τοὺς Κίκονας, ἐπολέμησεν, ἀφ'

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

ΤΟΝ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἢ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα

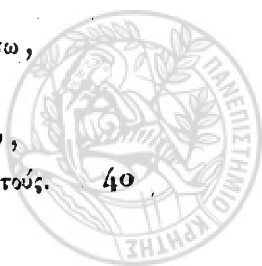
ῶν οὐ καλῶς ἀπαλλάξας, ἦλθεν εἰς τοὺς Λωτοφάγους· κἀκεῖθεν αὖθις πρὸς τοὺς Κύκλωπας, ἔνθα ἐξετύφλωσε Πολύφημον, ἐξ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἐμφαγήντα· καὶ ὅπως ἐκεῖθεν ἀπέπλευσε διαδράς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

ΤΑΥΤΑ δ' εἰπόντος Ἀλκινόου ἀκούσας ὁ Ὀδυσσεὺς, ὑπολαβὼν ἀπεκρίνατο, Ἀλκίνοε κράτιστε, ἀριδηλότατε πάντων ἐμοὶ μὲν δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ὡς ἐν τῷ τοιούτῳ, καθημένους ἀκούειν τοιούτου μελῳδοῦ, οἷος οὗτός ἐστιν, ὅλως ὅμοιος θεοῖς τὴν φωνήν· καὶ γὰρ τοῦτ' ἔμοιγε ἁπάντων ἐστὶ χαριέστατον, εὐφραίνεσθαι μὲν τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ πόλει, εὐωχεῖσθαι δὲ τοὺς συνδαιτυμόνας, ᾠδαῖς τὰς ἀκοὰς ἡδυφώνοις κηλούμενοι, σίτων μὲν καὶ κρεῶν τῆς τραπέζης πληθούσης, οἴνου δὲ τῶν κρατήρων ὄπισθεν παρὰ τοῖς οἰνοχόοις πεπληρωμένων· τοῦτ' ἔμοιγε δοκεῖ εὖγε τοῖς τοιούτοις ἄριστον πάντων εἶναι· σοὶ δ' οὐκ' οἶδ' ὅπως ἐπῆλθε νῦν τἀμὰ κακὰ

5 Τέλος] σκοπὸς τοῦ συμποσίου. 9. Ἀφύσσων] ἀρυόμενος. 11. Εἴδεται

Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ·
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
  Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ,
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον (αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς Ἠῶ τ' Ἠέλιόν τε)
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτοι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων·
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ὣς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Ὡς οὐδὲν γλύκιον, ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
Γίγνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ', ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
  Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Ἰσμάρῳ· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς.

ἐθέλειν μαθεῖν· ὃ πλειόνων μοι στεναγμῶν ὁρῶ ἐσόμενον αἴτιον· τί γὰρ πρῶτον, τί δὲ δεύτερον, τί δὲ ὕστατον καταλέξω; Ἐρῶ τοίνυν πρῶτον τοὔνομα τὸ ἐμαυτοῦ, ἵν' ὑμεῖς τε μᾶλλον γινώσκητε, ὅςτις εἰμὶ, κἀγὼ τῶν παρόντων ἀπαλλαγεὶς χαλεπῶν, ξένος ἡμῖν, καὶ πόῤῥω ὑμῶν κατοικῶν, καυχῶμαι γενέσθαι.

Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, Ὀδυσσεύς εἰμι ὁ Λαερτιάδης, οὗ λόγος πολὺς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπὶ στρατηγήμασι τοῦ πολέμου· πατρὶς δέ μοι ἡ εὔκρατός ἐστιν Ἰθάκη ὑπὸ τὸ Νήριτον ὄρος τὸ κατάσκιον, καὶ ἀριπρεπές· περὶ ἣν πολλαὶ νῆσοι κατῴκηνται, ἀλλήλων ἐχόμεναι, Δουλίχιόντε, Σάμητε, καὶ ἡ σύμφυτος Ζάκινθος· πᾶσαι μὲν αὗται πρὸς ἀνίσχοντα, ἥλιον· αὐτὴ δέ ἐστι τετραμμένη πρὸς δύσιν, πασῶν ὑπερέχουσα, τραχεῖα μὲν τὴν φύσιν, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· διὸ πατρίδος μὲν γλυκύτερον οὐκ ἂν γένοιτο οὐδὲν οὐδαμοῦ καὶ μήτε Καλυψὼ, ἁλοῦσα τῷ ἔρωτι ἐν τῷ ἄντρῳ με δεδύνηται κατασχεῖν· μήτε Κίρκη πρὸ τούτου ἡ ἐπαγωγὸς, ταῦτα βουλομένη, οἵατε ἐγένετο μεταπεῖσαί με· τοσοῦτον γὰρ ἔγωγε τῷ τῆς πατρίδος κατέφλεγμαι ἔρωτι, γλυκείας οὕτως οὔσης καὶ περισπουδάστου, ὥστ' εἴτις εὐθηνοίη ἐν ἀλλοδαπῇ πάνθ' ἑκὼν καταλιπὼν, ἥδιστ' ἂν πρὸς αὐτὴν ἀφορῴη. Ἀλλ' ὥρα ἤδη περὶ τῆς καθόδου τῆς ἐμῆς, καὶ ὧν ὁ Ζεὺς κακῶς με ἐποίησεν, ἐξ οὗ ἐπέβην τῶν νεῶν ἀπὸ Τροίας, ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἀξιοῖς, ὑμῖν διηγήσασθαι.

Ἀναχθεὶς τοίνυν ἐκεῖθεν, κατηνέχθην, πνεύματι φερόμενος λαύρῳ, εἰς Ἴσμαρον· νῆσος αὕτη, ἐν ᾗ κατῴκηνται Κίκονες·

φαίνεται. 20. Μέλω] ἐπιμελοῦμαι. χαίρω δόλοις καὶ στρατηγήμασι. 25. Πανυπερτάτη] ἀντὶ τοῦ ἐσχάτη πασῶν τῇ θέσει πρὸς δυόμενον ἥλιον. 28. Ἧς γαίης] σημείωσαι τὸ Ἧς ἀντὶ τοῦ ἐμῆς ἐν πρώτῳ προσώπῳ. 32. Αἰαίη] ὁμωνύμως τῇ νήσῳ· Αἰαίη γὰρ κἀκείνη καλεῖται. 40. Ἰσμάρῳ] πόλις, φασὶ, Κι-

Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης,
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἵ σφιν γείτονες, ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
Ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη,
Ἠέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσιν·
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·
Ἦμος δ' Ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
Ἓξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὕπο δῃωθέντες.
Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

κονίας ἡ Ἴσμαρος, ἣν Μαρώνειαν ἐκάλουν οἱ ὕστερον. 42. Ἀτεμβόμενος] ἵνα

πρὸς οὓς πολεμήσας, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀνελὼν, ἐξεῖλον τὴν πόλιν· καὶ ἀνδραποδισάμενος γυναῖκάς τε καὶ παῖδας αὐτῶν, καὶ κτήματα πάντα λαβὼν, ἐνειμάμην πρὸς τοὺς ἑταίρους ἀπὸ τοῦ ἴσου, ἵνα μή τις καταμέμφηται, ὅτι ἔλαττον ἔχων ἐπανέρχεται οἴκαδε. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον ἐμβάντας ἀνάγεσθαι· οἱ δὲ παρακούσαντες ἀφροσύνῃ, πρόβατά τε καὶ βοῦς σφάξαντες παρὰ τὴν ἀκτὴν, εὐωχοῦντο. κἀν τούτῳ οἱ Κίκονες, μεταπεμψάμενοι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐκ τῆς ἠπείρου πλείους τε καὶ ἀρείους, οἵους ἀπό τε τῶν ἵππων εἰδότας μάχεσθαι, καὶ πεζῇ, ὅτε δέοι, ἐπῆγον ἐφ' ἡμᾶς· ἅμα γὰρ ἕω ἦν ἰδεῖν ἐπιόντας ἀπροσδοκήτως, ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη φύεται ἦρι· καὶ τότε πανταχόθεν ἡμῖν ἐδόκει ἐπικίνδυνα εἶναι, τῆς τύχης Διὸς βουλῇ ἡμῖν ἐναντιουμένης· Ἀντιπαραταξάμενοι τοίνυν ἐφ' ἡμᾶς παρὰ ταῖς ναυσὶν, ἐμάχοντο δόρασι· καὶ μέχρι μέν τινος ἀπημυνόμεθα, εὐρώστως τὰς αὐτῶν ἀπωθούμενοι προσβολάς· περὶ δὲ βουλυτὸν, ὡς μηκέτι δυνάμενοι ἀπ' ἐλάττονος δυνάμεως ἀντισχεῖν, ἐνεδώκαμεν, ἓξ ἀφ' ἑκάστης τῶν νεῶν ἀπολέσαντες· οἱ δὲ ἄλλοι ἄσμενοι τὸν θάνατον διεφύγομεν.

Ἐκ δὲ τούτου προσπλευσάντων ἡμῶν μικρὸν προσωτέρω, οὐκέτι ἤθελον αἱ νῆες προσπλεῖν, πρὶν τρὶς φωνῆσαι τὰς τῶν ἀπολωλότων ψυχὰς, καὶ τότε δὴ Ζεὺς αὖθις ὁ νεφεληγερέτης, ἐπαφεὶς τὸν βορέα σὺν λαίλαψιν ἐφ' ἡμᾶς, συνεκάλυψε μὲν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν νέφεσιν, ἐπαφῆκε δὲ

μήτις τῶν ἑταίρων ἀπέλθῃ, μὴ τὸ ἴσον λαβών. 43. Διερῷ ποδὶ] ὑγρῷ καὶ ταχεῖ. ἐννοεῖ δὲ τὴν ναῦν. 51. Ὥρῃ] ἐγκαίρῳ ἔαρος. 52. Ἠέριοι] ἅμα ἕῳ. 53 Αἰνομόροισι] κακομόροις. 56. Ἀέξατο] ηὐξήθη ἡ ἡμέρα, ὅ ἐστιν ἕωθεν εἰς μεσημβρίαν· 58. Μετενίσσετο] ἔκλινε πρὸς τὸ δειλινόν. 63, Ἄσμενοι] ὅτι μὴ πάντες αὐτοῦ ἀπωλόμεθα. 65. Ἀῦσαι] φωνῆσαι· ἔθος γὰρ ἐν τῷ τότε τοὺς ἀπο-

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφιν
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν, δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἠπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
Ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν,
Καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας,
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι, μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελον, οὐδὲ νέεσθαι·
'Αλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.

καὶ οὐρανόθεν νύκτα βαθεῖαν· κἀν τούτῳ ἐγκαρσίων τῶν νεῶν φερομένων, ἐμπεσὸν τὸ πνεῦμα τοῖς ἱστίοις ῥαγδαίως, διέσχισεν αὐτὰ τριχθὰ τετραχθά· διὸ τὰ μὲν παραυτίκα χαλάσαντες, κατεθέμεθα εἰς τὰς ναῦς· τὰς δὲ, ἐρετμοῖς πρὸς τῇ χέρσῳ γενόμενοι, ἀνειλκύσαμεν· ἔνθα παρεμείναμεν δύο ἡμέρας, καὶ νύκτας ἴσας, τηκόμενοι λύπῃ· τῇ δὲ τρίτῃ, τῆς Ἠοῦς ἡμῖν δούσης φῶς, στήσαντες τοὺς ἱστοὺς, καὶ ἱστία αὖθις ἀναπετάσαντες, ἀνηγόμεθα, οὐρίῳ πνεύματι τῶν κυβερνητῶν ἰθυνόντων τοὺς οἴακας· καὶ πολλὴ ἐλπὶς ἦν ἀβλαβῶς ἀφίξεσθαι οἴκαδε· ὡς δὲ ἐτυγχάνομεν κάμπτοντες τὸν Μαλέαν, κῦμα καὶ ῥοῦς ὡς ἐκ τῶν βορείων ἐξώσας ἡμᾶς σὺν βίᾳ, μετέστησε μακρὰν πολλῷ τῶν Κυθήρων· κἀνταῦθα ἐννέα ὅλας ἡμέρας καὶ νύκτας ἴσας ἐκοπτόμην, ἄνω καὶ κάτω τοῖς τῶν κυμάτων διαύλοις φερόμενος· τῇ δὲ δεκάτῃ ἐπέβημεν τῆς τῶν Λωτοφάγων· ἔθνος δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶν, ἐκ τῶν ἀνθέων τὸν βίον ποιούμενον· ὡς δ᾽ ἀρυσάμενοι ὕδωρ αὐτοῦ, ἠριστήσαμεν, ἑλόμενος δύο τῶν ἑταίρων καὶ κήρυκα, ἔπεμψα αὐτοὺς πευσομένους, ὁποῖοί τινες εἰσιν οἱ τὴν γῆν ταύτην ἔχοντες. οἱ δὲ, πορευθέντες, συνέμιξαν Λωτοφάγοις, ἀνδράσιν· ὑφ᾽ ὧν κακὸν μὲν ἔπαθον οὐδέν· φαγόντες δὲ τοῦ λωτοῦ, παρ᾽ ἐκείνων λαβόντες, οὐκ ἤθελον ἐπανέρχεσθαι, μήτ᾽ ἀπαγγελοῦντες, ἐφ᾽ ἃ ἐτύγχανον προπεμφθέντες, μήθ᾽ ὅλως μεμνημένοι πατρίδος, πρὶν ἐγὼ βίᾳ ἐπαγαγὼν αὐτοὺς εἰς τὰς ναῦς, ἔδησα αὐτοὺς ὑπὸ ταῖς καθέδραις· τοὺς δ᾽ ἀλ-

λειφθέντας τρὶς ἀνακαλεῖν τὰς τῶν ἀπολωλότων ψυχάς. 70. Ἐπικάρσιαι] πλαγίως. 80. Μάλειαν] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. 81. Παρέπλαγξε] παρήλλαξε, παρήγαγεν. ἀπεπλάνησε. 84. Ἄνθινον εἶδαρ] τροφὴν ἐξ ἀνθέων. 85. Ἀφυσσάμεθα] ἠρυσάμεθα. 87. Ἐπασσάμεθα] ἀπηλαύσαμεν. 89. Καὶ κήρυκα] ἵνα μὴ αὐτοῖς ὡς ἐχθρεῦς ἐπίθωνται. 97. Ἐρεπτόμενοι] ἐσθίοντες. 111. Ἄξει]

Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μήπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
Ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαὶ ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες·
Ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν.

Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
Ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι· οὐ μὲν γαρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵτε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται οὔτ' ἀρότοισιν,
Ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα,
Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι· οἷά τε πολλὰ

λους ἐκέλευσα ταχέως εἰσβάντας ἀνάγεσθαι, ἵνα μήτις φαγὼν τοῦ λωτοῦ, ἐπιλάθηται καὶ αὐτὸς τῆς πατρίδος ὁμοίως· οἱ δὲ προθύμως ποιήσαντες τὸ προστεταγμένον, ἤρεσσον καθήμενοι ἐπὶ τῶν ἑδωλίων· ἐντεῦθεν δ' ἐπλέομεν τοῦ πρόσω, πολλῆς ἐμφορηθέντες ἀνίας· καὶ μετ' οὐπολυ τὴν τῶν Κυκλώπων κατελάβομεν γῆν· γένος τοῦθ' ὑπερφίαλον ὅλως καὶ ἀλαζονικὸν, καὶ νόμου μηδενὸς ἐπαΐοντες· πεποιθότες δὲ τοῖς θεοῖς, οὔτε σπείρουσιν, οὔτε φυτεύουσιν, ἀσπάρτων πάντων καὶ ἀνηρότων αὐτοῖς φυομένων, πυρῶν τε, κριθῶν τε, καὶ σταφυλῶν, τῷ παρὰ τοῦ Διὸς ἀρδευομένων ἄνωθεν ὄμβρῳ, καὶ αὐτοφυῶς αὐξομένων· ἀγορὰς δὲ βουληφόρους καὶ δικαστήρια ἀγνοοῦσι παντάπασιν, αὐτονόμως ἕκαστοι τῶν ἑαυτῶν ἄρχοντες γυναικῶν τε καὶ παίδων· ἀλλήλων δὲ, ὡς περὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἰδίᾳ ἕκαστοι διαιτώμενοι, οὐδ' ὀλίγον φροντίζουσιν.

Ἐντεῦθεν οὐ πολὺ μακρὰν τοῦ λιμένος ἐπίκειται νῆσος εὐγεώς τε καὶ συνηρεφὴς, ἐν ᾗ αἶγες νέμονται ἄγριαι ὅτι πλεῖσται τῷ μηδένα ἀνθρώπων αὐτόθι θαμίζειν· οὔτε γὰρ κυνηγέται οἱ πολλὰ πονοῦντες ἐν ὄρεσιν, εἰς τήνδε τὴν νῆσον εἰσέρχονται· οὔτε ποιμένες ποίμνια νέμοντες, οὔτε γεωργοὶ γεωργοῦντες· ἀλλ' οὕτω χήτει ἀνθρώπων ἄσπαρτος οὖσα, καὶ ἀγεώργητος τὸν ἅπαντα χρόνον, αἰξὶ τροφὸς γίγνεται. Κύκλωπες γὰρ ἀποροῦσι νεῶν, ναυπηγεῖσθαι μὴ ἐπιστάμενοι. ἵν' ἔχοιεν διαπεραιωθέντες πρὸς ἄλλους, πράττειν,

---

αὔξει, τρέφει. 114. Θεμιστεύει] δικάζει, ἄρχει. 116. Λάχεια] εὔγεως, εὐγεώργητος. 119, Πάτος] ἀναστροφὴ, παρουσία ἀνθρώπων. 120. Εἰσοιχνεῦσι] εἰσέρχονται. 121 Ἐφέποντες] ἐπιζητοῦντες. 122. Καταΐσχεται] κατέχεται. — Ἀρότροις] ἀροτριάσεσιν. 125. Πάρα] πάρεισι. — Μιλτοπάρῃοι] μεμιλτωμένας ἔχουσαι παρειάς. 126. Κάμοιεν] τοῦτ' ἀληθῶς ἐφύλαξεν ἡ συνήθεια, Καίπερ ἐλλειπὲς μεταξὺ ἐν τοσούτοις συγγραφεῦσι πεζοῖς. 133.

Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα·
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ, μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντες μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν
Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδὲ προὔφαίνετ' ἰδέσθαι·
Ἀὴρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ Σελήνη
Οὐρανόθε προὔφαινε· κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν·
Ὦρσαν δὲ Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες

οἷα πράττουσιν ἄνθρωποι, εἰς ἀλλήλους ἰόντες· οὕτω γὰρ ἂν καὶ τὴν νῆσον, ἀγαθήν τε οὖσαν καὶ εὔφορον, χρήσιμον ἀπειργάσαντο· ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ ἡδέως ὁρᾶν λειμῶνας μαλακούς τε καὶ ἀειθαλεῖς παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἀμπέλους αὐτοφυεῖς· καὶ ὅλως γῆν, οἵαν ἄξιον γεωργεῖσθαι· ἐν ᾗ πολλὴ ὕπεστιν ἐλπὶς ὡς τοιαύτη εὔσταχυ ἀμήσεσθαι τὸ λήϊον ἐν καιρῷ· ἐκεῖ δὲ καὶ λιμήν ἐστιν εὔορμος· ἔνθα οὔτε πεισμάτων χρεία, οὔτ' ἀγκύρας καθεῖναι, οὔτε πρυμνήσια ἐξαρτῆσαι· ἀλλ' ἐπειδάν τις προσχῇ, ἐπ' αὐτῷ κεῖται μεῖναι, ὅσον ἂν ἐθέλῃ, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν πνευμάτων αὐτῷ καλῶς σχῇ· ἔστι δ' ἔτι αὐτοῦ πρὸς τῇ κεφαλῇ τοῦ λιμένος καὶ πηγὴ ὕδατος διειδοῦς, ἐξ ἄντρου πηγάζουσα· περὶ ὃ πολλαὶ πεφύτευνται αἴγειροι. Εἰς τοῦτον οὖν ἡμεῖς τὸ πρῶτον κατήχθημεν ἐν νυκτί· καίτις τῶν θεῶν ἀτεχνῶς ἡμῖν ἐκεῖσε ἡγήσατο· ὑπὸ γὰρ τοιούτῳ εἰσίεμεν σκότει, ὥστ' οὐκ ἦν οὐδὲ τὰ πρὸ ποδῶν διακρίνειν, τῆς σελήνης ἐπιπροσθουμένης νεφέλῃ· καὶ οὔτε προεῖδεν ἡμῶν τὴν νῆσον οὐδεὶς, οὔτε κύματ' ἅττα ἤκουσε τὴν χέρσον ἠρέμα περιπτυσσόμενα, πρὶν ἢ τὰς ναῦς ἐς τὴν γῆν ἐποκεῖλαι· τότε δὴ καθελόντες τὰ ἱστία, ἀπέβημεν· καὶ τραπόμενοι εἰς ὕπνον, περιεμένομεν τὴν ἡμέραν.

Ἡνίκα δ' ἐφάνη ἡ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς, ἐξεγερθέντες τοῦ ὕπνου, ἐθεώμεθα πέριξ τὴν νῆσον· ἔνθα αἱ Νύμφαι, θυγατέρες τοῦ Διὸς πολλὴν ἡμῖν αἰγῶν συνήλασαν φορὰν ἐκ τῶν ἐνδοτέρων, ἵν' ἔχοιμεν ὅ,τι καὶ δειπνήσωμεν· Εὐθὺς οὖν τόξα τε καὶ ἀκόντια ἀνελόμενοι ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ τριχῇ παραταξάμενοι

Πῖαρ] ἐπειδὴ κάτωθεν τὸ ἔδαφός ἐστι λιπαρόν. 137. Εὐνὰς] ἀγκύρας. — Ἀνάψαι] ἀρτῆσαι. προσδῆσαι.] 138. Ἐπικέλσαντες] προσοκείλαντες τῇ γῇ 139. Ἆηται] τὰ πνεύματα. 144. Ἀὴρ] ἀχλὺς· θηλυκῶς δὲ λαμβάνεται. 151. ἀποβρίξαντες] ἀπονυστάξαντες· 155. Ὀρεσκῴους] ἐν ὄρεσι διατριβούσας. 156. Αἰγανέας] ἀκόντια, μακροὺς αὐλοὺς ἔχοντα. 157. Τρίχα]

Βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην
Ἐννέα λάγχανον αἶγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
Ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
Ἠφύσαμεν, Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ', ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵτινές εἰσιν·
Ἤ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὣς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
Ὑψηλὸν, δάφνῃσι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ', ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισιν,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα

σὺν ἀλλήλοις, ἐβάλλομεν· καὶ τοσαύτην ἄγραν δέδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς, ὥστε νειμαμένοις ἐννέα αἶγας ἔλαχεν ἑκάστη τῶν νεῶν, οὐσῶν δυωκαίδεκα· ἐμοὶ δὲ μόνῳ καὶ δεκάτην ἐξεῖλον. Οὕτως οὖν διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐκαθήμεθα ἐμφορούμενοι τῶν κρεῶν, ἀφθόνων παρατεθειμένων, καὶ πίνοντες οἶνον ἡδύν· περιῆν γὰρ ἡμῖν ἔτι πολὺς ἐν τοῖς ἀμφορεῦσιν ἀπὸ τῶν Κικόνων, ὧν τὴν πόλιν ἐξελόντες, ἐλάβομεν ἄφθονον· ἐν δὲ τούτῳ ἐθεώμεθα πέριξ καὶ τὴν γῆν τῶν Κυκλώπων, ἐγγὺς ὄντων εἰς τὸ ἀντιπέρας, τόν τε καπνὸν ὁρῶντες αὐτῶν, καὶ τὴν τῶν ποιμνίων ἀκούοντες βληχήν· κἀπειδὴ συνεσκόταζεν ἤδη, τοῦ ἡλίου καταδυομένου, εἱλόμεθα ὕπνον ἐπὶ τῆς ἠϊόνος.

Ἡνίκα δὲ ἡ χρυσαυγὴς Ἠὼς ἤρξατο σελαγίζειν τὸν ὁρίζοντα πέριξ, σύλλογον ποιησάμενος τῶν ἑταίρων, ἔφην πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς μὲν, ὦ ἑταῖροι, μένετε ὧδε· ἐγὼ δὲ μετὰ τῆς ἐμαυτοῦ νεὼς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ, διαπλεύσας ἐς τὸ ἀντιπέρας πειράσομαι μαθεῖν, οἵτινες κατῴκηνται ὧδε· πότερον ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι καὶ τοῦ δικαίου πάμπαν ἀμέτοχοι, ἢ ἄλλως φιλόξενοί τε καὶ θεοειδεῖς; ταῦτ' εἰπὼν, ἐπέβην εὐθὺ τῆς νεώς· ἐκέλευσα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, λύσαντας τὰ πρυμνήσια, ἐπιβῆναι ὁμοίως· οἱ δὲ ἐπείθοντο μάλιστα· ὡς δὲ ἐρέττοντες ἀφικόμεθα εἰς τὸν χῶρον (ἐγγὺς γὰρ ἦν) καὶ εἴδομεν σπήλαιον πρὸς τῇ ἐσχατιᾷ παρὰ τῇ θαλάσσῃ, λίαν ὑψηλὸν, καὶ δάφναις πάντῃ συνεσκιασμένον· ἔνθα πολύ τι χρῆμα προβάτων ἐδόκει αὐλίζεσθαι, καὶ πέριξ περίβολος ἦν ὑψηλὸς, αὐτοσχεδίοις λίθοις ᾠκοδομημένος, πίτυσί τε ὑψιτενέσι καὶ δρυσὶν ὑψικόμοις συνηρεφὴς καὶ κατεσκιασμένος· καὶ ὡς εἰπεῖν πάντ' ἐσήμαινεν ἀνδρὸς παραδόξου δίαιταν

τριχῇ διαιρεθέντες. 184. Μῆλα] θρέμματα ἁπλῶς, ὡς ἐκ τῆς ἐπεξηγήσεως δῆλον. — Ἰαύεσκον] διενυκτέρευον. 187. Ἐνίαυεν] ἐκάθευδε, διέτριβε. 189.

Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱὸς,
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,
Οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
Ἁζόμενοι· ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας
Ἡδὺν, ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδη δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτὸς ἄλοχός τε φίλη ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ'· ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
Θεσπεσίη· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ᾖα
Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν,
Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαστα·

αὐτοῦ εἶναι, ποιμένος μὲν, ἀκοινωνήτου δὲ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἀγροίκου παντάπασιν, μηδὲν μήθ' ὅσιον, μήτε δίκαιον ὅλως εἰδότος· καὶ γὰρ τέρας αὐτόχρημα πελώριον ἦν· καὶ ἀνδρὶ μὲν καρπῷ γῆς τρεφομένῳ οὐδ' ὁπωσοῦν, κορυφῇ δὲ ἐῴκει μάλιστα ὄρους, πολλῷ τῶν ἄλλων ὑπερανιςαμένου. Ὡς οὖν ἐνταῦθα ἐγενόμεθα τοὺς μὲν ἄλλους τῶν ἑταίρων κατέλιπον αὐτοῦ φύλακας τῆς νεώς· αὐτὸς δ' ἑλόμενος δυωκαίδεκα αὐτῶν τοὺς ἀρίστους, ἀπέβην εἰς τὴν γῆν, προσλαβὼν καὶ ἀσκὸν οἴνου τοῦ ἀρίστου· ὃν Μάρων ὁ Εὐάνθους ποτὲ ἐδεδώκει μοι· ἱερεὺς γὰρ ὢν οὗτος Ἀπόλλωνος ἐν Ἰσμάρῳ, κατῴκει ἐν τῷ αὐτοῦ τεμένει· κἀπειδὴ ἡμεῖς, αἰδεσθέντες τὸν θεὸν, ἀφήκαμεν αὐτῷ γυναῖκα καὶ παῖδας τὰ φίλτατα, πολλοῖς με ἀντὶ τούτων ἠμείψατο, τάλαντα μὲν χρυσοῦ δοὺς ἑπτὰ, καὶ κρατῆρα πανάργυρον· οἴνου δὲ τοῦ ἡδίστου ἀμφορέας δυωκαίδεκα πλήρεις, ἐκ τοῦ μυχαιτάτου τῆς οἰκίας ἐξενεγκών· ἔνθ' οὔτε θεραπόντων τις, οὔτε θεραπαινῶν ᾔδει ἀποκείμενον τοῦτον, πλὴν αὐτὸς μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ ταμίας μιᾶς· τοσοῦτον γὰρ ἡδὺς ἦν, ὥσθ' ὅςἂν πίῃ ποτήριον ἓν, ὀφείλει μίξαι αὐτῷ εἰκοσάκις τοσοῦτον τοῦ ὕδατος· καὶ τοῦτ' αὖθις εὐῶδές τι ἐξέπεμπον ἀπὸ τοῦ κρατῆρος, καὶ οὐκ ἄν τις ἑκὼν αὐτοῦ ἀποσταίη· Ἀπὸ τούτου οὖν φέρων, ἐνέπλησ' ἀσκὸν οὐ μικρὸν, καὶ θύλακον ἐξ ἀλφίτων· ᾐσθόμην γὰρ ἐξ ὧν ἑώρων, πρὸς ἄνδρα ἐρχόμενος ἄγριον, μήτε δίκας εἰδότα, μήτε μὴν θέμιστας· Ὡς δ' οὖν ἀφικόμεθα, εἰς τὸ σπήλαιον, εὕρομεν αὐτὸν οὐκ ἐπιδημοῦντα, ἀλλὰ διατρίβοντα ἔξω παρὰ τοῖς ποιμνίοις· εἰσιόντες δὲ ἐθεώμεθα σὺν θαύματι ἕκαστα

Ῥίῳ] ἀκρωτηρίῳ δασεῖ. 199. Περισχόμεθα] διεσώσαμεν. 200. Ἀζόμενοι] σεβόμενοι. 205. Ἀκηράσιον] ἀκήρατον, ἀδιάφθορον· ἢ ἄκρατον. 206. Ἠίδει] ᾔδει. 213. Κωρύκῳ] θυλάκῳ. 219. Στείνοντο] ἐστενοῦντο οἱ σταθμοὶ

Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
Ἔρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖ ἕρσαι· ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντ' ἐπέεσσιν,
Τυρῶν αἰνυμένους, ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας, ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην (ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη·
Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι, φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔνδον
Ἥμενοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες, ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
Πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφιν,
Ἀρνειούς τε, τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ὄβριμον· οὐκ ἂν τόνγε δύω καὶ εἴκοσ' ἅμαξαι
Ἐσθλαὶ, τετράκυκλοι, ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ,

τῷ πλήθει τῶν ἀρνῶν καὶ ἐρίφων. 221. Ἔρχατο] εἴργοντο. περιείργοντο, χωρὶς οἱ προγενέστεροι, καὶ οἱ μέσοι, καὶ οἱ νεογνοί. 222. Ναῖον] ἔρρεον.

τάλαροι μὲν γὰρ τυρῶν αὐτοῦ ἦσαν πλήρεις, σηκοί τε ἀρνῶν καὶ ἐρίφων τῷ πλήθει ἀποστενούμενοι· ἕκαστά τε ἐν κόσμῳ, χωρὶς μὲν τὰ προὔχοντα ἡλικίᾳ, χωρὶς δὲ τὰ δεύτερα, χωρὶς δὲ τὰ ἔσχατα πάντων· τὰ δ' ἀγγεῖα αὖθις πάντα κατάῤῥυτα τῷ ὀῤῥῷ, γαυλοίτε καὶ σκάφαι, τὰ τὸ γάλα δεχόμενα ἀμελγόμενον· κἀνταῦθ' οἱ ἑταῖροι ἐδέοντό μου λιπαρῶς, ἀναλαβόντες τοὺς τυροὺς, τούς τ' ἄρνας καὶ ἐρίφους ἐλάσαντες εἰς τὴν ναῦν, εὐθὺς ἀναχθῆναι· προὔγνωσαν γὰρ ἐκεῖνον μὴ ἂν ἥξοντα αἴσιον ἡμῖν ἀπὸ τῆς νομῆς· ἐγὼ δὲ πολλῷ τούτου ἀμείνονος ὄντος, οὐκ ἐπείσθην, κακῶς ποιήσας, αὐτόν τε τὸν Κύκλωπα γλιχόμενος προσιδεῖν, ὅς τις εἴη, καὶ εἴτινά μοι ξένια δοίη· Ἀνακαύσαντες τοίνυν πῦρ, πρῶτον μὲν ἐθύσαμεν τοῖς θεοῖς, ὡς ἐκ τῶν παρόντων· ἔπειτα καὶ αὐτοὶ ἑλόμενοι τῶν τυρῶν, ἐσθίομεν ἀναμένοντες τὸν ἡμέτερον ξενοδόχον· ὃν οὐ πολλῷ ὕστερον εἴδομεν εἰσιόντα μέγα τι χρῆμα ὕλης ξηρᾶς ἐπ' ὤμων, ὅλον φάκελον φέροντα, χρήσιμον αὐτῷ ἐσόμενον πρὸς τὸ δεῖπνον· ὃν καταλαβὼν ἐν τῷ ἄντρῳ, τοσοῦτον δοῦπον ἐποίησεν, ὥσθ' ἡμῖν γενομένοις περιδεέσιν αἴτιον κατέστη τοῦ καταδύναι ἄλλοσε ἄλλον εἰς τὸ τοῦ σπηλαίου μυχαίτατον· ὁ δὲ, τὰ μὲν θήλεα τῶν θρεμμάτων, ὅσα ἠμέλγετο, εἰσήλασεν εἰς τὸ ἄντρον· τὰ δὲ ἄῤῥενα, κριούς τε καὶ τράγους, κατέλιπεν ἔξω· ἔπειτ' ἐπέθηκεν τῇ εἰσόδῳ ἄρας τὸν θυρεὸν τὸν μέγαν ἐκεῖνον καὶ σιβαρὸν, ὃν οὐδ' ἂν δύο καὶ εἴκοσιν ἅμαξαι ἰσχυραὶ, τετράκυκλοι ἀπὸ τοῦ τῆς γῆς ἐδάφους ἀναμοχλεύσειαν· εἶθ' οὕτω καθεσθεὶς, ἤμελγε πάντα σὺν κόσμῳ πρόβατά τε καὶ αἶγας· ὡς δὲ καλῶς ταῦτα ἔσχεν, ὑποθεὶς ἑκάστῃ μητρὶ

ὑπερχειλῆ γενόμενα τῷ ὀρῷ. 225. Αἰνυμένους] λαβόντας. 234. Ἀζαλέης ξηρᾶς, ἵνα αὐτῷ φῶς εἴη δειπνοῦντι. 240. Θυρεοὶ] θύραν, λίθον πάμμεγα 242. Ὀχλίσσειαν] ἀναμοχλεύσειαν. 245. Ἧκε] ὑφῆκεν. ὑπέβαλεν ἑκάστῃ τὸ

Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν αἰνυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας·
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοίτ' ἀλόωνται,
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
  Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος, προσέειπον·
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα,
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δοίης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς· ἱκέται τέ τοί εἰμεν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε,
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
  Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Νήπιός εἶς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι, ἢ δειδίμεν, ἢ ἀλέασθαι.

τὸ βρέφος, τοῦ τε γάλακτος, τὸ μὲν ἥμισυ τυρεύσας, καὶ ἐν πλεκτοῖς διηθήσας, ταλάροις, τὸ δὲ λοιπὸν καταλιπὼν οὕτω ποτὸν ἑαυτῷ ἐσόμενον ἐν τῷ δείπνῳ, τότε δὴ ἀνακαύσας πῦρ, καὶ ἰδὼν ἡμᾶς πρὸς αὐτὸ, ἐπυνθάνετο ὧδε. Τίνες ἐσθ' ὑμεῖς, ὦ ξένοι, καὶ πόθεν πλεύσαντες παρεγένεσθε; πότερον κατὰ χρείαν ἥκετε δεῦρο, ἢ ἄλλως πλανᾶσθε, βίον αἱρούμενοι πειρατῶν, οἵ παραβαλλόμενοι, κακῶς ἑτέρους ποιοῦσιν;

Ταῦτα δ' ἡμῖν ἀκούσασιν ὅ,τε φθόγγος τῆς φωνῆς ὡς ὑπέρπολυ βαρὺς ταῖς ἀκοαῖς προσπεσὼν, κατέθραυσε τὴν καρδίαν, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἀνάστημα ὑπερφυὲς προσβάλλον τῇ ὄψει, κατέπληξε τὴν ψυχήν· ἀλλ' αὐτὸς καὶ ὣς ὑπέστην ἀποκρίνασθαι ταῦτα. Ἡμεῖς, ἔφην ἐγὼ, Ἕλληνες, ὦ Κύκλωψ, ἐσμέν· ἀναχθέντες οἴκαδε ἀπὸ Τροίας ἄλλην ὁδόν· νῦν δὲ Διὸς βουλῇ ἐναντίοις χρησάμενοι πνεύμασι, διεσώθημεν ὧδε· ἐσμὲν δὲ ὑπήκοοι Ἀγαμέμνονος· οὗ τὸ κλέος ὑπέδραμε καὶ αὐτὸν οὐρανὸν, ἐφ' οἷς τηλικαύτην ἐξεῖλε πόλιν, πολλοὺς καταστρέψας λαούς· νῦν δ' οὖν τῶν σῶν γονάτων ἁπτόμεθα, ξενίας παρὰ σοῦ τυχεῖν λιπαροῦντες, τοῦθ' ὅπερ τοῖς ξένοις νομίζεται. Δέξαι τοίνυν, ὦ βέλτιστε, ἱκέτας σοι ἡμᾶς γενομένους, τούς τ' ἄλλους θεοὺς αἰδούμενος καὶ Δία τὸν ξένιον· ὡς ἐπιστάτης ἀεὶ τοῖς ξένοις παροπηδῶν, τῆς ἐπωνυμίας ἔτυχε ταύτης· ταῦτά μοι εἴρηται πρὸς ἐκεῖνον.

Ὁ δὲ δυοῖν θάτερον, ὦ ξένε, ἔφη, ἤτοι νήπιος ὅλως εἶ, ἢ πόῤῥωθεν ἀμαθὴς τῶν τῇδε τυγχάνεις ἐλθών· ὅς γε κελεύεις

βρέφος. 246. Θρέψας] πήξας. 263. Ἀλάλησθε] πλανᾶσθε· ὁμοίως δὲ ἑξῆς καὶ τὸ ἀλόωνται, ἀντὶ τοῦ ἀλῶνται. 255. Παρθέμενοι] παραβαλλόμενοι, ἐν κινδύνῳ τιθέντες. 262. Μητιάασθαι] βουλεύσασθαι. ὀργίζεσθαι. 266. Κιχανόμενοι] ἐλθόντες δεῦρο. 268. Δωτίνην] δωρεάν. 270. Ἐπιτιμήτωρ] ἐπόπτης, δικαστής. 274. Ἀλέασθαι] φυλάξασθαι. 279. Εἴφ'] εἰπέ. 282. Ἄψοῤῥον

Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος, πεφιδοίμην
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἴφ', ὅπη ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα,
Ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδὸν, ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά·
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην δολίοις ἐπέεσσιν·
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
  Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέεϊ θυμῷ·
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλεν·
Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν, ὡπλίσσατο δόρπον·
Ἤσθιε δ', ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα·
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες, ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἆσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.

οὐ κατ' εὐθεῖαν ἁπλῶς, ἀλλ' ἀνάπαλιν καὶ ψευδῶς. 284. ὑμῆς] ὑμετέρας

θεοὺς αἰδεῖσθαί τε καὶ φυλάξασθαι. Κύκλωπες γὰρ θεῶν ὀλίγον φροντίζουσιν, ἰσχυρότεροι ἐκείνων ὄντες καὶ δυνατώτεροι· οὔκουν ἂν ἔγωγε οὔτε σοῦ, οὔτε τῶν σῶν φεισαίμην ἑταίρων, εἰ μὴ πρῶτον δόξειε καλῶς ἐμοὶ τοῦτο ἔχειν· ἀλλ' ἄγ' εἰπέ μοι, ὅποι ποτὲ τὴν ναῦν ἔσχες; ἐγγὺς ὧδέ πη, ἢ κατωτέρω ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς; δεῖ γάρ με τοῦτο πρῶτον εἰδέναι· εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὰ δεύτερα τρέψομαι. Ὁ μὲν οὖν τοιαῦτ' ἀνερώτα, πεῖραν ἡμῶν λαμβάνων· ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς συνειδὼς πλείω αὐτοῦ εἰδὼς ἀπατᾶν, ἀπάτῃ ἔγνων μετελθεῖν τὴν ἀπάτην Τὴν μὲν ναῦν, ὦ ἄριστε, ἔφην, Ποσειδῶν ἐπὶ τῆςδε τῆς ἐσχατιᾶς κατὰ πετρῶν ἐξώσας, κατέαξεν· ἐγὼ δὲ σὺν τοῖςδε μόνοις, μόλις διαφυγόντες τὸν κίνδυνον, ἀπεσώθημεν ὧδε. Ταῦτα μὲν ἐγώ.

Ὁ δὲ πρὸς ταῦτα μὲν ἀπεκρίνατο οὐδὲν οὐδὲ γρύ· ἐπιπηδήσας δὲ τοῖς ἐμοῖς ἑταίροις ἀνηλεῶς, καὶ δύο αὐτῶν ἅμα ἄρας ὑψοῦ, ἔβαλεν, ὥσπερ σκύλακας, πολλῇ τῇ φορᾷ κατὰ τοῦ ἐδάφους· καὶ εὐθὺς ὁ ἐγκέφαλος αὐτῶν, ἡμῶν ὁρώντων, ἔρρει χαμαὶ, καὶ τὸ αἷμα ἐπέκλυζε τοὔδαφος· εἶθ' οὕτω διαμελίζων τοὺς νεκροὺς, κατέδαπτε λαύρως, ὥσπερ λέων τις ὀρεσίτροφος, πάνθ' ἑξῆς σάρκας τε καὶ ὀστᾶ καὶ ἐντόσθια ἀναμὶξ, οὐδὲν ἀφοσιούμενος τούτων· ἡμεῖς δ' ὁρῶντες τὸ παράδοξον τοῦτο καὶ παρατράγῳδον, ἀνίσχομεν τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανὸν, κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι, ἀμηχανοῦντες ὅλως ὅ,τι καὶ ποιῶμεν· ὡς δὲ κόρος ἔσχεν αὐτὸν, κρέα ἐμφαγόντα ἀνθρώπια, καὶ γάλακτος ἀκράτου ἐμφορηθέντα, κατακλιθεὶς ἐκτάδην πρὸ τοῦ σπηλαίου ἐν μέσοις τοῖς ποιμνίοις, ἔκειτο ἡσυχάζων· ἐγὼ δὲ διενοούμην μὲν κατ' ἐμαυτὸν, σπασάμενος τὸ ξίφος, διελάσαι διαπὰξ ἐς τὸ στῆθος ἐπιπηδήσας· ἀνε-

Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες, ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας, ὡπλίσσατο δεῖπνον·
Δειπνήσας δ', ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἂψ ἐπέθηχ', ὡσεί τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
Εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
Χλωρὸν, ἐλαΐνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη
Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
Ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
Φορτίδος, εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
Τόσσον ἔην μῆκος τόσσον πάχος εἰσοράασθαι,
Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς,
Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δὲ θόωσα παραστὰς
Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν, ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,

γῆς· 315. Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ] συριγμῷ πολλῷ· ὅ ἐστιν ἄσημος φωνή.

κεπτόμην δὲ, ὁρῶν τὸν κίνδυνον προφανῶς καὶ ἡμῖν ἐσόμενον ἄφευκτον· οὐ γὰρ ἦν οὐκ ἦν ἡμῖν οὐδένα τρόπον ἀναμοχλεύσαντας τὸν μέγαν ἐκεῖνον λίθον, τῆς εἰσόδου παρώσασθαι· ὥσθ' οὕτω στένοντες ἀναμένομεν τὴν ἡμέραν.

Ὅτε οὖν ἡ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου ἤρξατο ὑποσελαγίζειν τὰς τῶν ὀρέων κορυφὰς, ἐγερθεὶς, καὶ πῦρ ἀνακαύσας, ἤμελγεν αὖθις τὰς ὄϊς ἐν τάξει· καὶ τὸ βρέφος αὖθις ὑποθεὶς ἑκάστῃ τῶν μητέρων, ἧκεν ὡς ἡμᾶς, καὶ δύο αὖ τῶν ἑταίρων ἀναρπάσας ὁμοίως, κατέτρωξεν· εἶθ' οὕτως ὡς ῥᾶστα ἀφελόμενος τῆς εἰσόδου τὸν θυρεὸν, καὶ τὰ θρέμματα ὀξυτάτῳ ἐξελάσας συριγμῷ πρὸς τὸ ὄρος, ἐπέθηκεν αὖθις αὐτὸν τῇ εἰσόδῳ, καὶ τοῦθ' οὕτω ῥαδίως, ὥσπερ εἴτις ἐπιθείη τῇ φαρέτρᾳ τὸ πῶμα· ἐγὼ δὲ ληφθεὶς ἐντὸς, ἐβουλευόμην ἐμαυτῷ μὲν σωτηρίαν, ἐκείνῳ δὲ τῷ ἀνοσιωτάτῳ καὶ ὠμοτάτῳ τίσιν, εἴ μοι δοίη ποθὲν τοῦ ἡ Ἀθηνᾶ· Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἐτεκταινόμην κατ' ἐμαυτόν· ἐκεῖνο δὲ πάντων ἐδόκει μοι μᾶλλον ἑλέσθαι· ῥόπαλον γὰρ αὐτόθι τοῦ Κύκλωπος ἔκειτο παρὰ τῷ σηκῷ αὐαινόμενον· ὃ ἦν νεωστὶ ἀποτμηθὲν παρ' αὐτοῦ ἐξ ἐλαίας· ἦν δὲ τοῦθ' ὡς εἰκάσαι μήκει τε καὶ πάχει ἶσον ἱστῷ εἰκοσόρου ὁλκάδος εὐρείας, ἣ μεγάλα καὶ ἀχανῆ διαπεραιοῦται πελάγη· Τούτου τοίνυν ἀποταμὼν, ὅσον ὀργυιὰν, παρέθηκα τοῖς ἑταίροις, ἀπολειῶσαι κελεύσας· ὁμαλισθὲν δὲ παραλαβὼν αὖθις αὐτὸς, ἐποίησα θάτερον τῶν ἄκρων εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον· εἶθ' οὕτως ἀποπυρακτώσας εἰς δαυλὸν, κατέθηκα ὑπὸ τῇ κόπρῳ, ἀφθόνῳ αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν

Ψύττα, καὶ, Ὠὴ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Κύκλωπι (στίχ. 49. 51.) προφέρεται. 321. Εἴσκομεν εἰσορόωντες] τοσοῦτον μέγα εἰκάζομεν ἐκ τῆς ὄψεως, ὅσον καὶ τ. λ. 322. Ἐεικοσόροιο] εἴκοσιν ἐρέτας, ἢ τάξεις ἐρετῶν ἐχούσης νεώς. 327. Ἐθόωσα] ὀξὺ ἐποίησα. 330. Ἤλιθα] χύδην, ἀθρόως. 331. Πεπαλά-

Ἧ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή·
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
Ὅστις τολμήσειεν, ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
Τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἑσπέριος δ' ἦλθεν, καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
Ἤ τοι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ἑζόμενος δ', ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὄγε δ' αὖτε δύω μάρψας, ὡπλίσσατο δόρπον.
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστὰς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.
Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
Ὄφρ' εἰδῇς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
Ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας,
Οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

Ὣς ἐφάμην· ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸν πίνων· καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις·
Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρῃς.

χθαι] κληροῦσθαι. 335, Ἐλέγμην] συγκατελέγην, 339. Ἤ τοι ὀϊσάμενος] ἢ

τὴν αὐλὴν διακεχυμένη· ἐκ δὴ τούτου ἐκέλευσα τοῖς ἑταίροις κλήρῳ λαχεῖν, εἴτις τολμήσειε σὺν ἐμοὶ ἐκτρίψαι τὸν μοχλὸν ἄρας ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος ὀφθαλμῷ κοιμωμένου· καὶ λαχόντων, ἀνεπήδησεν ὁ κλῆρος ἐπὶ τέσσαρας ἑξῆς, οὓς καὶ αὐθαίρετος ἂν εἱλόμην· πέμπτος δὲ ᾕρημαι αὐτὸς ὅδ' ἐγὼ, αὐθόρμητος ὅλως ἐπὶ τὸν ἀγῶνα γενόμενος.

Ἅμα τοίνυν δυομένῳ ἡλίῳ παραγενόμενος αὖθις ἀπὸ τῆς νομῆς, συνήλασε τὰ ποίμνια εἰς τὸ ἄντρον πάνθ' ἑξῆς ἄῤῥενά τε καὶ θήλεα, εἴτ' αὐτὸς οἰηθεὶς τοῦθ' οὕτως ἄμεινον ἔχειν, εἴτε τοῦ θεοῦ κελεύσαντος οὕτω· καὶ ἐπιθεὶς τῇ εἰσόδῳ πάλιν τὸν θυρεόν· ἀμέλξας τε αὖθις σὺν κόσμῳ τάς τ' ὄϊς καὶ αἶγας ἑξῆς, καὶ τὰ νεογνὰ ἐπαφεὶς ταῖς μητράσιν, ἀναρπάσας αὖ τῶν ἑταίρων δύο, καταβέβρωκεν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις· κἀν τούτῳ ᾠήθην καλὸν εἶναι φιλοφρονήσασθαι τὸν ὠμότατον ἀπὸ τῶν παρόντων. Ἐμπλήσας τοίνυν κισσύβιον οἴνου, καὶ προσιὼν, Κύκλωψ, ἔφην, ἴδε τουτὶ, πίε λαβὼν, ἐπειδὴ ἀνεφορήθης ἀνθρωπίνων κρεῶν, ἵν' εἰδῇς, οἷον τοῦτο ποτὸν ἦν ἡμῖν ἐν τῷ πλοίῳ· σοὶ δὲ νῦν σπενδόμενον ὑπ' ἐμοῦ, εἴπως ἐλεήσας, πέμψαις με οἴκαδε· νῦν δὲ μαίνῃ, ὦ σχέτλιε αὔγε, οὐκέτ' ἀνεκτῶς· πῶς γὰρ ἂν καὶ ἄλλως τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἐν ὑςέρῳ ποτὲ τολμήσειεν ὡς σὲ ἀφικέσθαι, οὕτω κακῶς ἡμᾶς διαθέντα, ἱκέτας σοι γενομένους; Ἐγὼ μὲν ταῦτ' ἔφην.

Ὁ δὲ δεξάμενος, ἔπινεν· ἡσθεὶς δὲ τῷ πόματι μάλ' ἐπιεικῶς, ᾔτει καὶ δεύτερον, δός μοι, ὦ οὗτος, εἰπὼν, καί μοι τὸ σαυτοῦ λέγε ὄνομα, ὅπως σχῇς καὶ παρ' ἐμοῦ ξένιον, ᾧ λαβὼν

ὑπολαβών τι αὐτόθεν, ἢ θεὸς τοῦτ' αὐτῷ ἐνέθηκεν, ἵν' ᾖ ἡμῖν ἐξελθεῖν· 347. Τῆ πίνε] λάβε, καὶ πίε. ἴδε Ε. στίχ. 346. 348. Ἐκεκεύθει] ἔκρυπτε. περιεῖχε. 349· Λοιβὴν] σπενδὴν, ὡς θεῷ, 353, Ἥσατο] ἥσθη. 371. Ἦ] ἔφη.

Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπέστης.
Οὖτις ἔμοιγ' ὄνομα· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσιν
Μήτηρ, ἠδὲ πατὴρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισιν,
Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται.
Ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς, πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ', ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· κὰδ δέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ, φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
Εἵως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνον, μήτις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἅψεσθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων,
Οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
Ὀφθαμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς

---

372. Ἀποδοχμώσας] πλαγιώσας. 373. Ἐξέσσυτο] ἐξέρχετο. 374. Ψωμοί

κἀυτὸς ἀγαπήσειας· φέρει μὲν γὰρ καὶ ἡ γῆ τῶν Κυκλώπων οἶνον ἡδὺν, ὃν ὕδωρ ἐκ Διὸς γενόμενον τρέφει· ἀλλὰ τοῦτό γε ἀποῤῥὼξ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος ὅλως ἔοικε εἶναι· ταῦτα μὲν ἔφη ἐκεῖνος.

Ἐγὼ δ' εὐθὺς παρειχόμην τὸ δεύτερον· εἶτα δὲ καὶ τρίτον ἑξῆς μετ' ἐκεῖνο· ὁ δὲ ἀνοίᾳ κάτοχος ὅλως ὢν, ἔπινε λαμβάνων ζωρότερον· ἐπεὶ δὲ μετὰ μικρὸν ᾐσθόμην τὸν οἶνον ἀναβάντα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἠρξάμην χρήσασθαι αὐτῷ προσηνέστερον, Κύκλοψ, εἰπὼν, πυνθάνῃ μου, τί μοι ὄνομά ἐστιν· ἐγὼ ἐρῶ σοι τοῦτ' ἀτρεκῶς· ἀλλὰ σύγε δός μοι ξένιον, ὃ ὑπέσχου. Οὖτις ἔμοιγ' ἐςὶν ὄνομα· Οὖτιν γὰρ ὅ,τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ οἱ ἄλλοι ἑταῖροι καλοῦσί με.

Ὁ δὲ Κύκλωψ πρὸς ταῦτα. Οὐκοῦν ὕστατον ἐγὼ τὸν Οὖτιν ἔδομαι· τοὺς δ' ἄλλους πρὸς σοῦ· καὶ τοῦτο παρ' ἐμοῦ σοι ξένιον ἔσται· καὶ ταῦτ' εἰπὼν κατεκλίθη ὕπτιος κατὰ γῆς, ἀποκυρτωθεὶς τὸν αὐχένα τὸν παχύν τε καὶ στιβαρόν· ἐγὼ δὲ ὡς κατεῖδον αὐτὸν κατεργασθέντα τῷ πανδαμάτορι ὕπνῳ, καὶ ῥύαχ' ὅλον οἴνου τε καὶ κρεῶν ἀνθρωπείων ἀπέπτων ἐξερευγόμενον, καὶ μέθης ὅλως ἀπόζοντα, τότε δὴ ἀνελόμενος τὸν μοχλὸν ἐκ τῆς κόπρου, ἀνέλαυσα, συγχώσας αὐτὸν ἐν πολλῇ τῇ σποδῷ πεπυρακτωμένῃ, παρεκελευόμην δὲ καὶ τοὺς ἑταίρους θαῤῥεῖν, δεδιὼς, μήτις αὐτῶν ἀποκνήσας πρὸς τὸν κίνδυνον, ἀναδύσεται· ὡς δὲ ὁ μοχλὸς, καίτοι χλωρὸς ὢν, ἐγγὺς ἦν ἀφθῆναι πεπυρακτωμένος, ἐξελὼν αὐτὸν τοῦ πυρὸς, ἐτόλμων τὸ δρᾶμα, καί με ὁ θεὸς ὑπερφυῶς κατεθράσυνεν· Εὐθὺς οὖν ἐκ προβουλῆς οἱ μὲν ἑταῖροι ἄραντες, ἐνήρμοσαν τὸν μοχλὸν τῷ τοῦ Κύκλωπος ὀφθαλμῷ κατὰ τὸ ὀξὺ, ἐγὼ δὲ λαβόμενος ἄνωθεν, κατέστρεφον ἐκ-

---

ἀνδρόμεοι] ἐνθέσεις σαρκῶν ἀνθρωπίνων. 379. Διεφαίνετο] δῆλος ἦν ἐκ

Δίνεον. ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
Ἀψάμενοι ἑκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί·
Ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἑλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίῤῥεε θερμὸν ἐόντα.
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμὴ,
Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
Σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρη·
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες, ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφαλμοῖο, πεφυρμένον αἵματι πολλῷ·
Τὸν μὲ ἔπειτ' ἔῤῥιψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων.
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
Ὤκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας·
Οἱ δὲ βοῆς, ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος, ὅττι ἑ κήδοι·
Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
Ἦ μήτις σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μήτις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ, ἠὲ βίηφιν;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Ὦ φίλοι, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.

πεπυράκτωται. 384. Τρυπῷ] τρίτον πρόσωπον Ἐγκλίσεως Εὐκτικῆς· τρυπῷμι, τρυπῷς τρυπῷ. 385. Οἱ δὲ ἔνερθεν] οἱ δὲ παῖδες, ὑπηρέται. 387. Πυριήκεα] πεπυρακτωμένον. 389. Εὗσε] κατέφλεξεν ἀϋτμή, ὁ φλογιστικὸς ἀήρ. 390. Σφαραγεῦντο] ἐψόφουν φλεγόμεναι. 393. Φαρμάσσων] στομῶν.

κρεμάμενος, ὅσον ἠδυνάμην· καθάπερ γὰρ τῶν τεκτόνων τις τρυπᾷ τῷ τρυπάνῳ ναυπηγήσιμον ξύλον, οἱ δὲ παῖδες κάτωθεν, ὑποκινοῦντες ἱμάντι τὸ τρύπανον, δήσαντες αὐτὸ ἑκατέρωθεν, διηνεκῶς περιστρέφουσιν· οὕτω καὶ ἡμῖν περιέστραπται ὁ μοχλὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ πεπυρακτωμένος· καὶ παραχρῆμα τὸ μὲν αἷμα περιέῤῥει ἀθρόον φερόμενον· ὁ δὲ θερμὸς ἀὴρ ἐξιὼν, κατέφλεγε τὰ περὶ τὰς ὀφρῦς καὶ τὰ βλέφαρα, πιμπραμένου ἤδη τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ συρίζοντος· καθάπερ γὰρ σίδηρον πεπυρακτωμένον, ὑπὸ χαλκέως βαπτόμενον ἐν ὕδατι ψυχρῷ, μέγαν ἐκτελεῖ σιγμόν· οὕτως ὁ ὀφθαλμὸς ἔσιζε καταπληκτικὸν, ῥιζόθεν ἐπειγόμενος ὑπὸ τοῦ πυρός.

Ἐν δ' οὖν τούτῳ εὐθὺς ῥῆξις ἦν οἰμωγῆς σμαρδαλέας παρὰ τοῦ Κύκλωπος, οἵαν ἔγωγ' οὐκ ἔτυχον πω ἀκηκοὼς, οὔτε νῦν ἀκούσας, ἀξίως ἂν εἴποιμι· ἀντηχήσαντος δὲ πέριξ τοῦ σπηλαίου καταπληκτικὸν, καταπτήξαντες ἡμεῖς, διέδυμεν ἄλλος ἄλλῃ εἰς τὰ ἐνδοτέρω τοῦ ἄντρου· ὁ δὲ ἐξελκύσας τὸν μοχλὸν ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ αἵματι πολλῷ πεφυρμένον, κατέῤῥιψε σὺν ὀργῇ· εἶθ' οὕτως ἐβόα πάμμεγα καὶ ὑπερφυὲς, τοὺς περιοικοῦντας ἐπιβοώμενος Κύκλωπας· οἱ δὲ παρῆσαν εὐθὺς, ἄλλος ἄλλοθεν ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν συῤῥέοντες ἄντρων, καὶ γενόμενοι ἐγγὺς, ἐπυνθάνοντο ἔξωθεν· Τίποτε παθὼν, ὦ Πολύφημε, οὕτως ἡμᾶς συνήγειρας ἐν νυκτὶ, ἀφυπνώσας; μήτις σοι τῶν βροτῶν ἐξελαύνει τὰ θρέμματα; ἢ σὲ αὐτόν τις δόλῳ, ἢ βίᾳ ἐπεχείρησεν ἀποκτεῖναι; Ὁ δὲ, ὦ φίλοι, ἔφη, Οὔτις

---

394. Σίζε] ἔσιζε, σιγμὸν ἐποίει, ποιὸν ἦχον. 398. Ἀλύων] ἀδημονῶν. 399. Ἤπυε] ἐβόα, ἐκάλει, 400. Ἄκριας] περὶ τὰς ἄκρας τῶν ὀρέων τῶν τοῖς ἀνέμοις ὑποκειμένων. 402. Ὅ,τι ἐκήδοι] τίποτ' αὐτὸν λυπεῖ. 403. Ἀρημένος] βεβλαμένος. 404. Ἄμμε τίθησθα] ἡμᾶς ἔθηκας. 408. Δόλῳ, Οὐδὲ Βίηφι] δόλῳ με κτείνει, ἀλλ' οὐχὶ βίᾳ. 410. Νοῦσον] μελαγχολίαν, 426. Ἰοδεφνὲς

Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Εἰ μὲν δή μήτις σε βιάζεται, οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
Ἀλλ' σύγ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσιν,
Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων·
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
Οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
Εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
Εὑροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὥστε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐΰτρεφέες, δασύμαλλοι,
Καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισιν,
Τῇς ἔπι Κύκλωψ εὗδε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην, σώοντες ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε
(Ἀρνειὸς γὰρ ἔην, μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων)
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
Κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
Νωλεμέως στρεφθεὶς, ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.

με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίᾳ, ἀποκρινόμενος ἀπὸ τοῦ σπηλαίου. Οὐκοῦν, ἔφασαν ἐκεῖνοι, εἰ μήτις σε κακῶς διέθηκε, Ζεὺς δ' ἄλλως σοι νόσον προῆκεν, ἡμεῖς μέν σοι τοῦτ' ἀπαλέξαι οὐκ ἂν δυναίμεθα· εὔχου δὲ Ποσειδῶνι πατρὶ σωτηρίαν σοι παρ' ἐκείνου γενέσθαι· Οἱ μὲν οὖν ταῦτ' εἰπόντες, ᾤχοντο ἀπιόντες· ἐγὼ δὲ ἐγέλασα, οὕτως εὐφυῶς τῷ τοῦ ὀνόματος πλάσματι τὸν ἀήττητον καταστρατηγήσας.

Ὁ δὲ Κύκλωψ στένων καὶ ὀδυνώμενος, ἀνάξας ἀφίκετο εἰς τὴν εἴσοδον ψηλαφῶν· καὶ ἀφελόμενος τὸν θυρεὸν, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸ ἀντιπέρας ἵν, εἴτις ἄρα τολμήσειεν ἐκβιάσασθαι τὴν ἔξοδον μετὰ τῶν προβάτων, κρατήσῃ· οὕτω γάρ ᾤετό με ἄφρονα ἔσεσθαι· ἐγὼ δ' ὁρῶν τὸν κίνδυνον ἡμῖν ἐπικρεμάμενον μέγιστον, ἐβουλευόμην ἕτερον ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἑταίροις εὑρέσθαι σωτήριον· Πάντα τοίνυν τρόπον καὶ μηχανὴν ἀνακυκλοῦντι κατὰ νοῦν, ἐκεῖνο μάλιστ' ἐδόκει μοι κρεῖττον εἶναι· ἦσαν γὰρ τῶν κριῶν ἐν τοῖς ἄλλοις τινὲς καλοὶ καὶ μεγάλοι, εὐτραφεῖς καὶ δασύμαλοι μέλανες· τούτων οὖν ἀνὰ τρεῖς συλλαμβάνων ἡσύχως, ὅσον οἷόν τε ἦν λυγοῖς εὐστρόφοις, ἐφ' ὧν ὁ ἀνορσιουργὸς ἐκάθευδε Κύκλωψ, συνέδησα παραλλήλως· σύντρεις οὖν τούτων ἦσαν ἱκανώτατοι διασώζειν καθ' ἕνα ἕκαστον τῶν ἑτέρων, ὁ μὲν μέσος φέρων, οἱ δὲ ἑκατέρωθεν προασπίζοντες· ἐγὼ δέ· ἦν γὰρ κριός τις ἐν τοῖς ἄλλοις διαπρέπων κάλλει τε καὶ μεγέθει· τούτου ὑποταθεὶς ὑπὸ τὴν γαστέρα, καὶ λαβώμενος ἀπρὶξ ἀπὸ τῶν μαλλῶν ἑκατέρωθεν τῶν ὤμων, εἰχόμην ἀφύκτως· οὕτως οὖν τότε ἐν πόνοις καὶ ὀδυρμοῖς διανυκτερεύσαμεν.

εἶρος] μέλαν ἔριον. 428. Τῇς ἔπι] ἐφ' αἷσπερ. 429. Σύντρεις αἰνύμενος] ἀνατρεῖς ὅμα λαβών. 433. Ἐλυσθεὶς] συστραφείς. 434. Ἀωτου] τῶν μαλλῶν

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο· ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσιν
Τειρόμενος, πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
Ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε,
Λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ, πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ὕστατος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης,
Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις·
Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος· ἦ σύγ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὔτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
Εἰπεῖν, ὅππῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει·
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ· κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.
Ὣς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.

---

441. Ἐπεμαίετο] ἐψηλάφει ζητῶν. 443. Εἰροπόκων] μαλλωτῶν, κομώντων τοῖς ἐρίοις. 445. Λάχνῳ] τῇ τῶν μαλλῶν δασύτητι, καὶ ἐμοί

Ἡμέρας δὲ ἤδη διαγελώσης, τὰ μὲν ἄῤῥενα πάντα ὥρμησαν ἐξιέναι συνήθως ἐπὶ τὴν νομήν· αἱ δὲ θήλειαι, ἀνάμελκτοι οὖσαι, καὶ τῶν οὐθάτων σφυγώντων τῷ γάλακτι, ἐδληχῶντο παρὰ τοῖς σηκοῖς· ὁ δὲ ἄθλιος ποιμὴν αὐτῶν, οὐκ ἀνεκτῶς ὀδυνώμενος, διερεύνα ἐν τῇ ἀβλεψίᾳ, ἐπιθιγγάνων ἑξῆς τὰ νῶτα τῶν ἐξερχομένων, μὴ εἰδὼς, ὡς ὑπὸ τοῖς τῶν κριῶν στέρνοις δεδεμένοι ἐκεῖνοι, ἐξέφυγον, ὡς δὲ καὶ οὑμὸς κριὸς, τόν τε πόκον ἐπὶ πολὺ καθειμένος, καὶ ὑπ' ἐμοῦ ὑποκρεμαμένου μάλιστα βαρυνόμενος, ἐξῄει, τοῦτον περιψῶν ὁ Πολύφημος, ἀνερώτα, φίλτατε, λέγων, κριὲ, τί ποθ' οὕτω σύ γε πάντων ὕστατος πάρει, μηδέπω τοῦτο πρότερον δώξας δρᾶσαι, πρῶτος μὲν τῶν ἄλλων ἀεὶ ἐξιὼν, πρῶτος δὲ ἐν τοῖς κατὰ τὸ ὄρος νεμόμενος ἄνθεσι, πρῶτος δὲ ἐπὶ τὰς ῥοὰς τῶν ποταμῶν ἀφικνούμενος, πρῶτος δὲ κἀπὶ τὸν σταῦλον, ἑσπέρας καταλαβούσης, παραγενόμενος· νῦν δὲ παρὰ δόξαν δοκεῖς τοῦτο πράττειν· μῶν τὸν ὀφθαλμὸν ποθεῖς τοῦ δεσπότου; ἀλλ' ἀνὴρ κακὸς, Οὖτις τοὔνομα, διέφθειρε τοῦτον σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, οἴνῳ πρῶτον τιθασσεύσας τὰς φρένας· ἀλλ' οὐκ ἂν ἐκφύγοι τὸν ὄλεθρον, εἰ σύγ' ὁμοφρονοίης, καὶ φωνῇ χρώμενος δυνηθείης εἰπεῖν, ὅπῃ εἴη καταδὺς, τὰς ἐμὰς χεῖρας φεύγων ταυτασί· ὄψει γὰρ αὐτὸς, ὅπως ὁ ἐγκέφαλος αὐτοῦ ἄλλος ἄλλῃ πῃ τοῦ σπηλαίου τουτουΐ ἐκρυήσεται· οὕτω γὰρ ἂν τῶν κακῶν, ὧν με δέδρακεν, ἀνακούφισις εἴη· ταῦτα δ' εἰπὼν, προῆκεν.

Ἡμεῖς δὲ ὡς προήϊμεν μικρὸν ἀπό τε τοῦ ἄντρου καὶ τῆς αὐλῆς, ἀπελυσάμην πρῶτος αὐτός· εἶθ' οὕτως ἀπέλυσα καὶ

κρεμαμένῳ στενοχωρούμενος. 455. Εἰδὴ] καὶ εὐκτικῶς τοῦτ' ἐκλαβεῖν οὐδὲν ἂν κωλύοι ἀντὶ τοῦ, εἴθε ὁμοφρονοίης. 457. Ἠλασκάζει] ἐκκλίνει. 459. Θειγου-

Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς, καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας, ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισιν·
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν.
Καὶ λίην σέγ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
Σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώροιο,
[Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.]
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὴν δ' αἶψ' ἤπειρόνδε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα,
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοι, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι, λαβὼν περιμήκεα κοντὸν,
Ὦσα παρέξ· ἑτάροισι δ' ἐπιτρύνας ἐκέλευσα

μένου] τυπτωμένου. — Ῥαίοιτο] διαφθείροιτο] πρὸς τὸ ἔδαφος, 464. Ταναύποδα] τανύοντα τοὺς πόδας, ἢ ταχύποδα. 366. Φίλοις] τοῖς ἀπολελειμμένοις ἐν τῇ νηΐ. 468. Νεῦον] νεύματι. ἀλλ' οὐ φωνῇ διεκώλυε κλαίειν, ἵνα μὴ διακουσθῇ τῷ κύκλωπι. 475. Οὐκ ἔμελλες] οὐκ ἔδει ἄρα. 482.

τους ἄλλους ἡσύχως· καὶ ὑποτεμόντες πολλὰ τῶν προβάτων, συνελάσαμεν εἰς τὴν ναῦν παραχρῆμα, ἀσπάσιοι φανέντες τοῖς ἐκεῖ οἵγε περιμενόμενοι· τοὺς δὲ ἀπολωλότας ἀρξαμένους ὀδύρεσθαι διεκώλυσα, ἀνανεύσας τῇ κεφαλῇ· τὴν δὲ λείαν εἰσβιβάσαντες εἰς τὴν ναῦν, ἐξεπλέομεν, εἰρεσίᾳ συχνῇ τοῦ πρόσω χωροῦντες.

Ὡς δὲ προήειμεν ὅσον φωνὴν ἐξικνεῖσθαι, τότε δὴ ἐγὼ προσπαῖξαι βουλόμενος Κύκλωπα, Κύκλωψ, ἔφην, ἀνακεκραγὼς, ὅσον ἠδυνάμην, κακῶς ἐποίησας καταφαγὼν τοὺς ἑταίρους ἀνδρὸς οἵου τε ὄντος ἀμύνασθαι, ἀπὸ ἰσχυροτέρου βραχίονος αὐτός γε ὁρμώμενος, καὶ ταῦθ' ἱκέτας σοι γενομένους· δικαίως ἄρ', ὦ σχετλιώταθ' ἁπάντων, Ζεύς τε καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ τοῖς παροῦσί σε ἠμείψαντο χαλεποῖς, ὡς ὠμὸν καὶ ἀνώσιον. Ταῦτα μὲν ἐγώ.

Ὁ δὲ δηχθεὶς τὴν ψυχὴν ἐπὶ τούτοις, ἀποῤῥήξας εὐθὺς ἐκ βραχίονος ἰσχυροῦ κορυφὴν ὅλην ὄρους ὑπερμεγέθους, ἀπεσφενδόνησεν αὐτὴν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ ἔπεσεν ἡ πέτρα ὡς ἔγγιστα τῆς νεὼς, μονονουχὶ ἁψαμένη ἄκρου τοῦ πηδαλίου· ἡ δὲ πτῶσις ὡς ἀπὸ τηλικούτου μεγέθους, καὶ βιαίας φορᾶς γενομένη, ἐξῆρε μάλα πολὺ τὸ κῦμα, ὑφ' οὗ ἐξωθουμένη ἡ ναῦς, ἐφέρετο παλινόρμητος ἀκρατῶς πρὸς τὴν χέρσον· κἂν ἐπώκειλεν, εἰ μὴ χρησάμενος αὐτὸς τῷ κοντῷ ἐξεωσάμην ἐς τοὔπισθεν, κατανεύσας καὶ τοῖς ἑταίροις χρήσασθαι εἰρεσίᾳ

Προπάροιθε] ἔμπροσθεν τῆς νεὼς, ὥστε κῦμα ἐκ τούτου ἠρμένον, ἐξώθει τὴν ναῦν παλινόρμητον ἐς τοὐπίσω· ἀλλὰ πῶς ἂν εἴη οὕτω ἀποκινδυνεῦσαι τὸ πηδάλιον; φησὶ γὰρ τυτθὸν, ἐδεύησεν (ἐδέησεν) οἰήϊον (πηδάλιον) ἄκρον ἱκέσθαι. τοῦτο γὰρ ὡς ἐν πρύμνῃ, ὄπισθεν ἦν. προσαρμόζεται δὲ ἡ ἔννοια αὕτη μᾶλλον ἐν τοῖς ἑξῆς. 540. Καὶ ἑξῆς. ὁπόθεν δοκεῖ εἰλῆφθαι κἀνταῦθα ἀλλοτρίᾳ χειρὶ περιττῶς ὁ. 483· στίχος . 486. Θέμωσε] πρὸς τῇ γῇ γενέσ-

Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
Κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ, ἢ αὐδήσαντος ἄκουσεν,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήϊα δοῦρα,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν· ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
Κύκλωψ, αἴ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν,
Φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ, ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
Καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
Νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς,

θαι ἐποίησε. 490. Προπεσόντες] ἐπιβαλόμενοι. 495. Βέλος] τὸν λίθον ὃν

πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου· οἱ δὲ ἐπιβαλόμενοι ταῖς κώπαις, ἤρεσσον ἐκ πολλῆς προθυμίας, χωροῦντες τοῦ πρόσω· ὡς δὲ δὶς τοσοῦτον ἀπέσχομεν, οὐκέτι ἠνειχόμην τοῦ μὴ οὐχὶ λόγοις αὖθις δηκτικοῖς καθικέσθαι τοῦ Κύκλωπος, καίπερ τῶν ἑταίρων ἀπαγορευόντων, καὶ λεγόντων· τί γὰρ, ὦ σχέτλιε σύγε, ἐθέλεις αὖ ἐρεθίσαι ἄνδρα ἄγριον καὶ ἀνόσιον; ὅςγε καὶ νῦν λίθον πάμμεγα βαλὼν, μικροῦ ἐδέησε διαφθεῖραι ἡμᾶς, ἐξώσας τὴν ναῦν πρὸς τὴν χέρσον· εἰ γὰρ αὖθίς σου ἀνακούσειε φθεγξαμένου, τί κωλύει, δευτέρῳ μαρμάρῳ χρησάμενον, κατάξαι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν αὐτῇ τῇ νηΐ; Ἐκεῖνοι μὲν τοιούτοις λόγοις ἐπειρῶντο κωλύειν· ἐγὼ δ' οὐκ ἠδυνάμην οὐδένα τρόπον παρασχεῖν ἐμαυτὸν εὐπειθῆ· ςρέψας δὲ ἐμαυτὸν πρὸς ἐκεῖνον, Κύκλωψ, ἔφην, εἴτις σου πύθοιτό ποτε περὶ τῆς πηρώσεως, ὅςτις ἦν ὁ τὸν ὀφθαλμὸν ἐξορίξας, μέμνησο εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν, Ὀδυσσέα τοῦτον εἶναι τὸν Λαερτίου, τὸν πολίπορθον, τὸν ἐκ τῆς Ἰθάκης· ταῦτα μὲν ἐγώ.

Ὁ δὲ ἀνοιμώξας, ἔφη, ὦ πόποι! νῦν γὰρ ἔγνων τὸ πρᾶγμ' οἷον ἦν· πάλαι γὰρ μεμάντευτό μοι ὑπ' ἀνδρὸς μεγάλου τε καὶ καλοῦ, καὶ μάντεως γεγενημένου σοφοῦ, Τηλέμου τοῦ Εὐρυμίδου, τοῦ παρ' ἡμῖν ὧδε τοῖς Κύκλωψιν ἐν μαντείαις καταγηράσαντος· μέμνημαι γὰρ ταῦτα προειπόντος μοι ἔσεσθαι, ὑπ' Ὀδυσσέως τῆς ὄψεως στερηθήσεσθαι· ἀλλ' ἔγωγ' ᾠόμην ἄνδρα τινὰ τοῦτον εἶναι μέγαν καὶ ἰσχυρόν· νῦν δ' οὗτοσὶν ἐλθὼν εὐτελὴς καὶ ἀδύνατος ἀνθρωπίσκος, περιεῖλέ

νοεῖ. 498. σύν κεν ἄραξε] συνάραξεν ἄν, συνέθλασεν. 503. Ἀεικελίην ἀλαωτὺν] ἀειδῆ τύφλωσιν· 507. Παλαίφατα] παλαιὸς χρησμός. 509. Ἐκέκαστο] ἐκεκόσμητο ἐξ ὑπεροχῆς. 512. ἀμαρτήσεσθαι] στερηθήσεσθαι τῆς ὄψεως. 513. Ἐδέγμην] ὑπελάμβανον. 514. Ἐπιειμένον] ἐνδεδυμένον ἀνδρίαν. 515. Ἄκικυς] ἀσθενής. Ἐθέλησ'] γράφεται δὲ ἐν ἄλλοις καὶ ἐθέλῃσιν. 524.

Ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
Ἀλλ' ἄγε, δεῦρ', Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω·
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ γ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
Αὐτὸς δ', αἴ κ' ἐθέλῃσ', ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας, πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δὲ Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
Εἰ ἐτεόν γέ σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
Δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
[Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.]
Ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
Τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα περ ἄλλαι
Νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες, ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν;

μοι τὸν ὀφθαλμὸν δόλῳ, οἴνῳ πρότερον διαβουκολήσας. Ἀλλ' ἄγε σύγε, ὦ Ὀδυσσεῦ, δεῦρ' ἰὼν, ξένιά τε κομισόμενος παρ' ἐμοῦ, καὶ τὰ παρὰ Ποσειδῶνος εὐνοϊκὰ δι' ἐμοῦ πρὸς τὸ πλεῖν εὑρησόμενος· τούτου γὰρ παῖς ἔγωγ' εἰμὶ γεγονώς· αὐτὸς δὲ καὶ ἰάσεταί με, εἴγ' αὐτῷ βουλομένῳ ἐστιν, ἄλλος δ' οὐδείς· Ταῦτα μὲν ἐκεῖνος.

Ἐγὼ δὲ, γένοιτό μοι, ἔφην πρὸς αὐτὸν, πρὸς τῷ ὀφθαλμῷ καὶ τοῦ ζῆν ἀφελόντα, οὕτω σε καταπέμψαι εἰς ᾅδου· οὕτω γὰρ οὔτε Ποσειδῶν, οὔτ' ἄλλος τῶν θεῶν ὁστισοῦν ἐξομματώσειαν ἄν σε· τοῦτο δὲ ἀκούσας ἐκεῖνος, ἀνασχὼν τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, ηὔξατο τάδε. Πόσειδον, γαιήοχε, κυανοχαῖτα, εἰ ἀληθῶς ἐγὼ σός εἰμι, καὶ σὺ πατὴρ ἐμὸς σεμνύνῃ γενέσθαι, ἐπάκουσον ἐμοῦ δεομένου· γένοιτό μοι παρὰ σοῦ Ὀδυσσέα τουτονὶ, τὸν πολίπορθον Λαερτιάδην μηδέποτε εἰς τὴν ἑαυτοῦ καταχθῆναι· εἰ δ' ἄλλως αὐτῷ παρὰ τῆς μοίρας ἐπικέκλωσται ἰδεῖν πατρίδα καὶ φίλους, ὀψὲ γοῦν ἐλθεῖν, αὐτόν τε πολλὰ παθόντα, καὶ τοὺς ἑταίρους πάντας προϊδόντα ἀπολωλότας· νηῒ δ' ἀλλοτρίᾳ διαπορθμευθέντα, πολλὰ εὑρεῖν οἴκοι πράγματα· ὁ μὲν ταῦτ' ηὔξατο.

Ποσειδῶνος δ' ἐπινεύσαντος εὐθὺς τῇ εὐχῇ, ἄρας αὐτὸς αὖθις λίθον μείζονα τοῦ πρώτου πολλῷ, καὶ περιδινήσας, προῆκεν ἐφ' ἡμᾶς ἐξ ἀνυπερβλήτου ἰσχύος· ὁ δὲ πολλῷ φερόμενος ῥοίζῳ, κατέπεσεν ὄπισθεν τῆς νεὼς, καὶ μονονοὺ κατήραξε τὸ πηδάλιον· τὸ δὲ κῦμα ὑψωθὲν παραχρῆμα, ἐξώθει βίᾳ τὴν ναῦν ἐς τὸ πρόσω παρὰ τὴν νῆσον, ἔνθ' ἦσαν αἱ ἄλλαι νῆες καὶ οἱ ἑταῖροι περιμένοντες ἡμᾶς ἐν ὀδυρμοῖς καὶ δακρύοις· ὡς δὲ προσχόντες τῇ γῇ, ἀνειλκύσαμεν τὴν ναῦν,

---

κῦνιν ποιήσας] ἀποστερήσας. 538. Ἐπέρεισε ἶνα ἀπέλεθρον] ἐνέτεινεν ἑαυ-

Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι,
Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
Ῥέξας, μηρί' ἔκαιον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
Νῆες ἐΰσελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους,

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

διενειμάμεθα τὴν ἀπὸ τῶν ποιμνίων τοῦ Κύκλωπος λείαν, ὡς ἂν μηδεὶς ἀπήοι ἔλαττον ἔχων· ἐμοὶ δὲ κριὸν ἐξεῖλον ἐξαίρετον οἱ ἑταῖροι· ὃν εὐθὺς ἔθυσα τῷ Διῒ τῷ τῶν πάντων ἀνάσσοντι· ὁ δὲ τοῖς μὲν ἱεροῖς οὐ προσέσχεν· ἄλλα δὲ κατὰ νοῦν ἀνεκύκλει, ὅπως ἂν αἱ νῆες πᾶσαι αὐτοῖς ἑταίροις ἀπόλοιντο.

Οὕτως οὖν τότε διημερεύσαμεν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες κρέα καὶ οἶνον ἐς ἥλιον καταδύντα· ὡς δὲ συνεσκόταζεν, ἐκοιμήθημεν ἐπὶ τῆς ἠϊόνος· ἡνίκα δὲ ἡ Ἠὼς ἀναδῦσα τῶν τοῦ Ὠκεανοῦ ῥοῶν, ἤρξατο ὑποσελαγίζειν τὸν ὁρίζοντα ταῖς χρυσοειδέσιν ἀκτῖσι, λύσαντες τὰ πρυμνήσια, ἠνύτομεν ἐπιβάντες εἰρεσίᾳ τοῦ πρόσω, ἄσμενοι μὲν ὡς διαφυγόντες αὐτοί γε τὸν θάνατον· σκυθρωπάζοντες δὲ καὶ ἀλύοντες μάλιστα, ἐξ ὧν ἀπωλέσαμεν τοὺς ἑταίρους.

τὸν ἀνυρπεβλήτῳ δυνάμει. 553. Οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν] οὐκ ἐπεστρέφατο, οὐ προσέσχεν ἕνεκα τῶν ἱερῶν. 565. Προτέρω] περαιτέρω ἐπὶ τὸ πρόσω, ἄσμενοι μὲν ἀποφυγόντες τὸν θάνατον, κλαίοντες δὲ τοὺς ἀπολωλότας.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Εἰς τὸν Δ'. τόμον τοῦ Ὁμήρου.

Σελ. 14. Στίχ. 21. ἐνὶ δήμω ἐνὶ δήμῳ. 21. παλλὰ πολλά. 45. 2. ὁρίζονπα. ὁρίζοντα. 68. 15. μνηττῆρας μνηστῆρας. 74. 12. ἐποὶ ἐπεί. 76 11 Ὀδυσσσῆρς Ὀδυσσῆος· 24. ἠδὲ — ἠδέ. 87· 18. δέτο, δέτοι. 98. 1 Πολλὰς. Παλλάς. 117. 11. φάρρακον φάρμακον. 132. 3. ηΝυσί. Νηυσί. 135. 23. τὴ- τὴν. 137. 1. ἔθ' ἔνθ'. 139. 3. πάν θ'. πάνθ'. 140. 25. ἐλέξετο. ἐλέξατο. 154. 14, Αὖτις. Αὖτις. 162. 18. ἄξχμαι ἄξομαι. 172. 20. χρόνα χρόα. 176. 3. κακὰ κατά. 193. 3. ἐποπιγενόμενον. ἐπιγενόμενον. 195. 5. περέξω. παρέξω. 8. ἐβλαβὴς ἀβλαβής. 196. 24. ἐπειδεὶ ἐπειδή. — δένδρα δένδρεα. 200. 19. πέμπῳ. πέμπτῳ. 203. 4. στέφεται. στρέφεται. 210 20 ἀσπάπιον. ἀσπάσιον. 213. 7. δ' ἦν δὶ ἦν. 242. Δήσις. Δηεις. 251. 17. τόξω τόξῳ. 264. 19. ἤ — ἦ 276. 7, ἀειδὴν. ἀοιδήν· 282. 1. Κλυρτηνος Κλυτόνηος. 286. 12. ἄδρες, ἄνδρες. 293. 14. περικλυτὺς, περικλυτός. 300. 16 Ἀκινόοιο — Ἀλκινόοιο. 5ι3. 25. πελέγει πελάγει. 332. 24. τέτρην. πέτρην. 336. 11. τοῖδε· τοῖσδε. 3ι4· 13. ὀφαλμοῖο. ὀφθαλμοῖο. 346. 15. μῆτιν μῆτιν. 350. 22. πόντοι. πόντοιο. 24. ἐπιτρύνας ἐποτρύνας.

